הארץ

0.75 ש"ח יום א' כ"א בחשון תשמ"ז, 23 בנובמבר 1986 VOL. 68/20539 NOVEMBER 23 1986

ACI · הפתרון היעיל לניו־יורק וארה"ב
ACI מציעה להסיס מטענך בקונסוליזציה לניו־יורק ובוסטון במועדים קבועים, במחיר זול, במקום מובטח ובטיסות ישירות של אל־אל.
זכור זאת לפני החורף שבו המטוסים מלאים!
פנה לסוכן המסען שלך טלפון ACI, Tel. 03-9721176
AIR CONSOLIDATORS ISRAEL LTD איר קונסולידטורס ישראל בע"מ

רייגן אישר בינואר בצו סודי משלוחי נשק מישראל לאיראן

ראש הסי־איי־איי: נשלחו מישראל 2008 טילי טאו ו־235 מערכות טילי הוק תמורת 12 מליון דולר שהפקידה איראן בשווייץ

מאת צבי בראל ועקיבא אלדר סופרי "הארץ"

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). מעורבותה של ישראל בפרשת משלוחי הנשק לאיראן קיבלה אישור מימשלו של הנשיא רייגן בינואר 1986, אשר בצו נשיאותי סודי הורה על משלוחים אלה.

נושא אספקת הנשק מישראל לאיראן נדון במספר פגישות בין דיפלומטים ישראליים לאמריקאים בירושלים ובוואשינגטון. בין השאר, שוחח על כך מנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר עם דיפלומט בכיר משגרירות ארה"ב לפני כחודש, אך הלה לא הציג זאת כבקשה אמריקאית להבהרות מצד ישראל. לשכת שר החוץ הודיעה ביום שישי, כי אין כל שחר לידיעות על בקשת הבהרות מצד ארצות הברית בעת האחרונה.

פקידי מימשל אמרו אתמול כי הדיווחים שפורסמו בישראל כי ארה"ב מבקשת הבהרות מישראל על חלקה במשלוח נשק לאיראן "אינם אמת, והם ספקולטיביים ונשענים על דמיונות בלתי אחראיים".

לדברי הפקידים, שהגיבו באופן חריף על דיווחים אלה, אין מעורבותה של ישראל משמשת נושא לחקירה מסוג כל שהוא. "חלקה של ישראל יתברר אמנם במהלך העדויות בקונגרס ובחקירות, שיבואו עקב פרסום הפרשה בכלל.

ברור שישראל עסקה במשלוחי נשק וחלקי חילוף לאיראן, ברור גם שהנשיא נתן אישור מלא לשגור משלוחי נשק, ועל פני הדברים ברור גם שישראל, לפחות ברוב המקרים, עשתה בשליחותו של המימשל. כל חקירה נוספת בנושא זה עלולה להכביד עוד יותר על המי־ משל להסל את הפרשה", אמרו הפקידים.

עדות ראש הסי־איי־איי

במסגרת המשלוחים שאושרו על ידי המימשל הועברו לאיראן 2008 טילי טאו נגד טנקים וכ־235 מערכות טילי הוק נגד מטוסים. משלוחים אלה הועברו תמורת תשלום של 12 מליון דולר אותם הפקידה איראן בבנק בשווייץ. ישראל משכה סכומים אלה ושלמה באמצעותם עבור מלאי אמריקאי חדש של טילי טאו. פרטים אלה גילה שלשום ראש הסי־איי־איי, ויליאם קייסי, בעדות שמסר לפני ועדת המודיעין של הקונגרס. ל"הארץ" נודע כי במהלך עדותו התחמק קייסי מלהשיב בפרוט על חלקה של ישראל בפרשה ולדברי המקור "קיימת במימשל הסכמה בשתיקה לצמצם ככל האפשר את ההתייחסות לישראל בפרשה זאת".

חשוגי פנה לשווימר

לדברי פקיד ישראלי בכיר ל"ניו יורק טיימס" קיבלה ישראל אישור אמריקאי לכל משלוחי הנשק וחלקי החילוף שהעבירה לאיראן, "מן הרגע הראשון פעלה ישראל בשליחותה של ארה"ב".

הוא הוסיף כי בפרשה האחרונה החל הקשר בשנת 1985, כאשר גורמים איראניים באו במגע עם גורמי אמריקאיים בביירות, ובמקביל הציע המיליונר הסעודי עדנאן חשוגי את שירותיו כסוחר נשק לידידו של שמעון פרס. אל שווימר ולאיש העסקים יעקב נמרודי, שהיה במשך 10 שנים נספח צבאי ישראלי בטהראן והיום אחד מסוחרי הנשק הגדולים בעולם.

חשוגי הציג בלונדון את שווימר ונמרודי לפני סוחר נשק איראני ששמו מנוצ'ר גורבאניפר. המכנן...

(סוף בעמוד 2 טור 4)

היועץ לשעבר לביטחון לאומי, רוברט מקפרליין, במסיבת עיתונאים בוואשינגטון, ביום חמישי בערב. מקפרליין אמר כי הנשיא "שומע מוטעה" בכך שלא הבין את חומרת התגובה הציבורית למשלוחי הנשק. (תצלום איי־פי)

האשמות הדדיות בוושינגטון ★ מתיחות בין הנשיא, שולץ ומקפרליין

מאת צבי בראל ושלמה שמיר סופרי "הארץ"

פרשת משלוחי הנשק ממשיכה להסעיר את הממשל והקונגרס האמריקאי, כאשר התברר, בסוף השבוע, כי "הכמויות המינימאליות" שנשלחו לאיראן כדברי הנשיא רייגן, אינן קטנות כלל ועיקר.

על פי עדותו של ראש הסי־איי־איי, ויליאם קייסי, בפני ועדת המודיעין של בית הנבחרים, נשלחו 2,008 טילי טאו ועוד כ־235 מערכות טילי הוק נגד מטוסים. (ראה ידיעה אחרת בעמוד זה). מומחים צבאיים אמרו, כי כמויות אלה אינן יכולות אמנם להכריע את מלחמת איראן עיראק, אך הן נתנו לאיראן עדיפות בקרבות מקומיים.

בממשל נמשכו בסוף השבוע האשמות הדדיות בין הפקידים הבכירים, לאחר ששר החוץ ג'ורג' שולץ ביקש להבהיר, כי לא היה ידוע לו על משלוחי הנשק ועל הקשר האיראני ותמה כי הבית הלבן פעל מאחורי גבו.

שולץ חוזר בו

טענה זו הוכחשה על ידי יועצו לשעבר של רייגן, רוברט מקפארלין, שהודיע פומבית כי דיווח באופן שוטף וקבוע לשולץ על ההתפתחויות ועל משלוחי הנשק לאיראן.

הודעתו של מקפארלין גרמה לשולץ להודות שלשום, כי אמנם היה נוכח פעמים בהתייעצויות בנושא האיראני, אך [illegible] כי לא ידע על פרטי המשלוחים. שולץ טען, כי הורה לעתה, מייקל ארמקוסט, להיות נוכח בעת מתן העדות של קייסי בקונגרס, כדי שמחלקת המדינה תדע אף היא מה קורה. "אנו אוספים עתה בעצמנו את הפרטים" הסביר שולץ.

גם מקפארלין, שאמר כי משלוחי הנשק היו טעות ונטל על עצמו את האחריות לפרשה, לא יצא נקי. ראש מטה הבית הלבן דונלד ריגן האשימו במתן עצה רעה "ומי שנותן עצה גרועה שלא יופתע מכך שהוצאות גרועות".

חברי קונגרס, ובמיוחד ועדת המודיעין המשותפת לבית הנבחרים ולסינאט, ימשיכו השבוע לשמוע עדויות מפי פקידי ממשל בכירים על פרשת משלוחי הנשק לאיראן. מקורות בקונגרס מסרו כי הממשל מנסה להוריד [illegible] לבטל את [illegible] שהקונגרס מבקש לערוך [illegible] כל העדויות [illegible].

(סוף בעמוד 2 טור 1)

המשטרה: גל ההתפרעויות בבירה טרם הגיע לשיאו

היום תהלוכת אבל מדירת משפחתו של עמדי לחלקת הקבר בהר הזיתים ואזכרה לנרצח ליד ישיבת שובו בנים בעיר העתיקה

מאת נדב שרגאי סופר "הארץ" בירושלים

"גל ההתפרעויות והאלימות בירושלים עדיין לא הגיע לשיאו", אמר שלשום מפקד משטרת מרחב ירושלים, תנ"צ יוסף יהודאי, לחברי הנהלת עיריית ירושלים. לדבריו צפויים היום בירושלים

(סוף בעמוד 2 טור 7)

נשיא מצרים, חוסני מובארק, מקבל את פני המלך חוסיין, אתמול, בנמל התעופה של קהיר. מלך ירדן בא למצרים לשני ימי שיחות עם הנשיא המצרי. (תצלום איי־פי)

בתום הסיבוב הראשון של שיחות מובארק־חוסיין בקהיר

קהיר רוצה תגובה שקולה כלפי ארה"ב בפרשת איראן

מאת סופר "הארץ" לעניינים ערביים

מצרים מעדיפה מהלכים בין־ערביים "שקטים ושקולים", כלפי ארה"ב, בעניין אספקת הנשק לאיראן. בעניין הפלשתיני היא עומדת על עקרון המשך התיאום ושיתוף אש"ף במהלכים

(סוף בעמוד 2 טור 8)

סאנדיי טלגראף:

"קדאפי רכש טילי סקאד עם גאז עצבים"

מאת שאול צדקא סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). קולונל קדאפי רכש טילי "סקאד ג'" בעלי ראשי חץ המכילים גאז עצבים ובשבועות האחרונים העביר כמויות גדולות מהם לסוריה ולאיראן, טילים כימיקאלים אלה יכולים להרוג כל יצור חי ברדיוס של 40 קמ"ר ממקום פיצוצם ושרותי הביון הבריטים המאשרים את הידיעה סבורים כי המדובר ב"התפתחות הצבאית המסוכנת ביותר במזה"ת מזה 20 שנה". לדעתם תהיה ישראל נתונה עתה תחת לחץ גדול לערוך התקפת מנע על סוריה.

ה"סאנדיי טלגראף" כותב היום כי ה"סקאד", הוא טיל קרקע־קרקע. בצבא הסובייטי הוא נושא גם ראשי חץ גרעיניים. מומחים בריטים טוענים כי אם הוא יופעל מרמת הגולן, יהא ביכולתו להרוס כל עיר בישראל. הם טוענים כי על אף הכחשותיה, יודעת ישראל על הרכישה הסורית ובוודאי נאט"ו מודעת לכך.

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: חיים רמון, חבר ועדת הכספים של הכנסת.
על: החלטת הועדה לקבל "סיכום גלובאלי" של שכר הבכירים בבנקים
(עמ' 2)

★

הפרקליטות מבקשת לפתוח את משפט דמיאניוק ביום רביעי הקרוב
(עמ' 3)

★

משרד החינוך מקים ועדת מומחים לטיפול בשחיקה נפשית של המורים
(עמ' 3)

★

רכב בנפח מנוע 1100—1300 יתייקר — 1600 יוזל
(עמ' 6)

★

משרד החקלאות פירסם "רשימה שחורה" של סוחרי ירקות במחיר מופקע
(עמ' 6)

★

המשטרה חוקרת היעדרות חייל מבסיסו וביתו משך 7 ימים
(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: מעונן חלקית עד בהיר.

- ● ירושלים: 5–16
- ● תל־אביב: 11–22
- ● חיפה: 10–22
- ● באר־שבע: 5–23

הגולן 6–18, צפת 4–14, טבריה 11–24, נצרת 8–20, עפולה 7–23, שומרון 6–19, לוד 7–22, יריחו 8–24, עזה 10–22, אילת 12–25.

שערי הדולר

	שער הדולר	השנוי בש"ח
יציג	1.4960	-0.0010
נוסעים	1.7781	-0.0012
שחור	1.4800	-

שער הסל

יציג	1.4959	-0.0036

בגליון זה 12 עמודים

חצי מיליון המהססים יכריעו היום תוצאות הבחירות לפרלמנט האוסטרי

קלושים הסיכויים לרוב מוחלט של אחת המפלגות הגדולות בפרלמנט ● מובטחת כניסתה של מפלגה רביעית — הירוקים

מאת מרשה הלפרט סופרת "הארץ" באוסטריה

וינה, (מיוחד ל"הארץ"). חמישה מיליון וחצי בוחרים אוסטריים הולכים היום לקלפיות לבחור בנציגיהם לפרלמנט.

הסיכויים לרוב מוחלט של אחת המפלגות הגדולות — קטנים מאד. הסוציאליסטים מחזיקים כעת ב־90 מושבים מתוך 183, השמרנים ב־81, המפלגה החופשית — 12 מושבים.

דבר אחד בטוח: לפרלמנט האוסטרי תיכנס מפלגה רביעית — הירוקים.

כ־500 אלף בוחרים עוד לא החליטו, עד לימים אלה, במי לבחור. וקולותיהם יכריעו את הכף. עוד 312 אלף (6 אחוזים) יצביעו שלא במקום מגוריהם, והם כבר הוסיפו פתקי הצבעה. תוצאות הצבעתם יתבררו סופית רק ביום שלישי.

מצפים כאן שהנשיא קורט ולדהיים יטיל את הרכבת הממשלה תחילה על המפלגה הגדולה ביותר, רק אם תיכשל יחפש מוצא אחר.

בכל זאת יש סיכוי להידברות בין שתי המפלגות הגדולות על הסכם שיתוף פעולה בקואליציה גדולה, כדי לפתור את הבעיות הכלכליות ביעילות רבה יותר ובאחריות משותפת.

מסתמן רוב בממשלה נגד סגירת מנועי בית שמש; הנטיה: למכור

מאת צבי זרחיה, יהודית וינקלר, יהונתן שרמן ועדנה אירידור

הממשלה, תדון הבוקר בערעורם של השר עזר וייצמן ושרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו, על החלטת ועדת השרים לכלכלה, למנות כונס נכסים למפעל "מנועי בית שמש".

לפני שרי הממשלה, תוצג הצעת משרדי האוצר והביטחון למנות כונס נכסים למפעל, בשל חובות בסך כ־100 מיליון דולר, שצבר המפעל ובשל הקשיים למוכרו.

גורמים ממשלתיים העריכו אתמול, כי לא מן הנמנע שיוצע לבחון את העניין שנית ולנסות למכור את המפעל לגורמים חדשים.

לדיון הוקצו כשעתיים, היות שלאחר מכן תתקיים אזכרה לנשיא הראשון של מדינת ישראל, חיים וייצמן.

מסידרת מגעים בין מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, לבין שרי מפלגת העבודה והליכוד כאחד

(סוף בעמוד 2 טור 5)

יפת מסיים כל תפקידיו בבנק לאומי

בשובו מחו"ל ייחקר במשטרה על חשדות לעבירות על מטבע חוץ

מאת אריה לביא סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ארנסט יפת, היו"ר לשעבר של בנק לאומי, מסיים השבוע את כל תפקידיו בבנק, קרוב ל־40 שנה לאחר שהחל את עבודתו בו.

למעשה, סיים יפת (65) את כל תפקידיו בארץ כבר בשבוע שעבר, קודם שיצא לחו"ל, אך הוא ישתתף עוד בשתי ישיבות של דירקטוריון בנק לאומי בניו־יורק והדירקטוריון בנק לאומי בקנדה.

בשבוע שעבר התקיימו ישיבות הדירקטוריון של בנק לאומי בבריטניה, בשווייץ ובצרפת ויפת הודיע בהן על התפטרותו מהדירקטוריון ומתפקידי היו"ר בכל אחד משלושת מוסדות אלה.

ליו"ר החדש של שלושת הבנקים האלה נבחר מנכ"ל בנק לאומי, מרדכי איינהורן. הוא ייבחר, ככל הנראה, גם ליו"ר בנק לאומי ניו־יורק וקנדה בישיבות שיוחזו במהלך השבוע.

פורמלית יהיו החילופים בתפקידי היו"ר רק ב־1 בינואר 1987, אך למעשה כבר סיים יפת את תפקידיו. קודם שיצא לחו"ל למסע התפטרויות שלו, סילק יפת את חפציו האישיים מהלשכה שהוחזקה בשבילו בבית גיבור בתל אביב, נפרד ממזכירותיו ומנהגו הפרטי ואת מכונית הבנק שבה נסע.

יפת התכוון להמשיך לעמוד בראש הפעילות הבין־לאומית של הבנק, לאחר שנאלץ להתפטר מתפקיד יו"ר הבנק עקב המלצותיה של ועדת בייסקי. אך הפירסומים על הפיצויים שקיבל מהבנק, 5 מיליון דולרים, גרמו להחלטה בדירקטוריון בנק לאומי להביא לידי סיום ההתקשרות שלו עם הבנק. זאת, במיוחד לאחר שהתברר, כי האווירה הציבורית שנוצרה סביב המשך כהונתו גורמת נזק לתדמית בנק לאומי, כמי שמנסה להביא להתייעלות ולצמצום ההוצאות שלו על שכר.

תרומה חשובה

בהודעה שפירסם בנק לאומי ביום שישי נאמר, כי הדירקטוריון של הבנק והנהלתו, חברי הדירקטוריונים וההנהלות של חברות הבת בחו"ל, הביעו צער על התפטרותו. הערכה לפעולו ו"הודו למר יפת על תרומתו החשובה, רבת השנים, לפיתוח המערך הבין־לאומי של קבוצת בנק לאומי בחו"ל".

עם שובו לישראל אמור ארנסט יפת להיחקר בידי המשטרה בחשד של עבירות על מטבע חוץ, בדומה לחקירתו של מנכ"ל בנק המיזרחי אהרן מאיר, בשבוע שעבר.

מת אנואר נוסייבה

אחד האישים הפלשתיניים הבולטים ● נראה כי עם מותו יועבר לחברת החשמל הישראלית הזכיון לאספקת חשמל לשכונות החדשות בירושלים ולהתנחלויות

מאת אורי ניר סופר "הארץ"

אנואר נוסייבה, אחד האישים הפלשתיניים הבולטים בשטחים, שהיה יו"ר מועצת המנהלים של חברת החשמל המזרח־ירושלמית, מת אתמול בבית החולים "הדסה" בירושלים, לאחר מחלה ממושכת. בן 74 היה במותו. הלווייתו תתקיים מחר בירושלים.

נוסייבה, בן למשפחה ירושלמית ותיקה, מילא מספר תפקידי־מפתח בפוליטיקה הפלשתינית עד 1949. אחר כך כיהן במשרות רמות בממשלת ירדן, כיהן שר בינוי ופיתוח, שר הגנה, שר חינוך, מושל ירושלים ושגריר בבריטניה. לפני שנים מספר, נבחר לעמוד בראש מועצת המנהלים של חברת החשמל המזרח־ירושלמית, תפקיד שאותו מילא עד מותו.

בצעירותו, בשנות ה־40, לאחר שסיים לימודי משפטים באוניברסיטת קמבריג' באנגליה, היה נוסייבה אחד ממקורבי המופתי הירושלמי, חג' אמין

(סוף בעמוד 2 טור 8)

עורך את העמוד: משה ויינפלד

מומחה גרמני שאומן בישראל יקים בסעודיה יחידה ללוחמה נגד טרור

אולריך ואגנאר התאמן בחיל הצנחנים של צה"ל וקיים קשרי עבודה הדוקים עם מומחים ישראליים ללוחמה בטרור ★ הקים את היחידה הגרמנית ג—ס—ג—9 ששיחררה בני הערובה בסומאליה ★ פראנץ־יוזף שטראוס יצא לסעודיה לשכנעה לרכוש נשק גרמני

מאת דניאל דגן סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). מומחה מערב גרמני שרכש חלק ניכר מהכשרתו בישראל, אולריך ואגנאר, יעסוק בשנתיים הבאות בידי ממשלת ריאד, ויקים בסעודיה יחידת עלית למלחמה בטרור. לצורך המינוי החדש קיבל ואגנאר חופשה מיוחדת מתפקידו הנוכחי, משמר הגבול המערב גרמני.

ואגנאר מוכר היטב בישראל. הוא עבר הכשרה צבאית בחיל הצנחנים וביחידות עלית אחרות בצה"ל, וקיים קשרי עבודה הדוקים עם מומחים ישראליים למלחמה בטרור.

במערב גרמניה הקים ואגנאר, במידה רבה על סמך נסיון ישראלי, את היחידה ג—ס—ג—9 למלחמה בטרור. היחידה הזאת התפרסמה במיוחד ב־1977, כאשר שיחררה בלא שפיכות דמים בני ערובה שהיו לכודים במטוס גרמני בבירת סומליה, מוגדישו.

עם ואגנאר יעסקו בסעודיה קצינים נוספים שהתמחו בלוחמה בטרור. אחדים מהם כבר למדו את השפה הערבית.

אולריך ואגנאר

בבון סבורים, שישראל אינה צריכה לחשוש מכך שנסיון שנרכש בארץ יועמד לרשות הסעודים. "הן לישראל והן לסעודיה יש עניין משותף להילחם בטרור הבין־לאומי", אמר כאן קצין גבוה במשמר הגבול המערב גרמני.

שטראוס לריאד

סימן אחר להדוק שיתוף הפעולה הבטחוני בין מערב גרמניה לסעודיה הוא נסיעתו של המנהיג הבווארי השמרני פראנץ־יוזף שטראוס, היום לריאד.

שטראוס ינסה לשכנע את מלך סעודיה לרכוש במערב גרמניה מערכות נשק, אף שבון מסרבת לפי שעה לספק לסעודים את הטנק "לאופרד 2".

במחאה על הסירוב הזה נמנעו עד כה הסעודים מהזמנת נשק בקנה מידה גדול במערב גרמניה. שטראוס, שהוא חסיד נלהב של מכירות נשק גרמניות לסעודיה, חבר במועצות המנהלים של מפעלי נשק גדולים בבוואריה, ובכלל זה — המפעל המייצר את "לאופרד 2".

סימן נוסף ליחסים הבטחוניים המתהדקים בין בון לריאד הוא מינויו של נספח צבאי מערב גרמני בסעודיה באחרונה.

כשפותחים עוד חשבון עו"ש כדאי שיהיה משופר

כשאתה פותח עו"ש משופר אינך משלם דמי ניהול חשבון חוץ ממשיכת שיקים.
אינך משלם על פעולות כמו קנייה ומכירה של הפ"ס, פק"מ, הפקדת שיקים ומזומנים, רישום פעולה בבנק"ח, משיכת כסף במכשיר האוטומטי, רישום פעולה בניירות ערך ועוד.
וזה לא הכל, אתה גם נהנה ממשיכת יתר בריבית מועדפת של 1,500 ש"ח.*

וכשהבנקים סגורים הבינלאומי פתוח

הבינלאומי פתוח כל יום עד שתיים אחר הצהריים ובימי שני ורביעי עד 7:00 בערב (מ־7.12.86) שעות פתיחה אלו כאפשרות לך לסדר את ענייניך הכספיים גם בשעות שהבנקים האחרים סגורים.

עשה חשבון נוסף - פתח חשבון גם בבינלאומי.

*מתן האשראי כפוף בקבלת בטוחות כנהוג.

הבנק הבינלאומי הראשון

هكذا من الاصل

مكنز من الاصل

שיחת היום / ירח טל

עם: חיים רמון (מערך) חבר ועדת הכספים של הכנסת
על: החלטת הוועדה לקבל "סיכום גלובלי" של שכר הבכירים בבנקים

ערך הפירוט — רכילותי בלבד

מה גרם לך ולוועדה ל"התקפל" לפני הנהלות הבנקים?

אני כשר בכך שהוועדה התקפלה ומכילא אני לא יכולתי להתקפל.

הוויכוח של הציבור איננו קצר עד כדי כך. הכל זוכרים עדיין את הדרישה המקורית — למסור רשימת משכורות שמית של המנהלים.

ההבדל בין הדרישה המקורית של הוועדה לבין מה שהבנקים ימסרו הוא לדעתי קטן ואיננו משמעותי. הבנקים ימסרו את העלות הכוללת של שכר עשרת הבכירים בכל אחד מהם ומכאן ניתן יהיה ללמוד בדיוק נמרץ על גובה משכורת של כל בכיר ובכיר בקבוצה המצומצמת הזו. העובדה שהבנקים ימסרו סכום כולל ולא פירוט שמי, אין לה ערך מהותי אלא ערך רכילותי בלבד.

כיצד הוועדה יכולה לדעת אם הנתונים הכוללים שנמסרו לה אכן כוללים בתוכם גם הטבות שכר שונות?

דרשנו לקבל את עלות השכר הכוללת של הבכירים, בלול כל ההטבות ללא יוצא מן הכלל. הנתונים שנקבל יאפשרו לנו לקבוע בוודאות אם נכונים הסכומים שנקבעו לגבי משכורות הבכירים, דהיינו 10 עד 25 אלף דולר בחודש.

פרשת שכרו של ארנסט יפת מוכיחה שיש בכירים ויש בכירים. מכם כללי לא יאפשר לכם לדעת את התשלומים השכר בין הבכירים לבין עצמם וזה כשלעצמו עלול להוביל לעיוות. הלא כן?

לא היו מציעים הצעה כזו בתקופתו של ארנסט יפת לא הייתי מקבל אותה, אבל היום הפערים בשכר בתוך ההנהלות הם מצומצמים מאוד ואין להם משמעות.

האם העובדה שהצבעת יחד עם ח"כ אברהם שפירא, שהיה מראשי המתנגדים בוועדה לפירוט רשימה שמית של שכר בבנקים, מעידה על עיסקה קואליציונית שנרקמת בין המערך לאגודת ישראל?

זו ספקולציה שנשמעת מאוד מגוחכת. ח"כ שפירא מלכתחילה לא רצה בעניין הזה ויקף לשמור על סודיות מוחלטת. אולם הוועדה היא שרוצה אותו לעניין. לא נוצרה בעניין הזה שום קואליציה בין המערך לאגודה ואם תתרחש התקרבות כזו היא לא תהיה על רקע הזה ובוודאי לא באמצעותי.

יש רושם שוועדת הכספים ויתרה על עיקרון בסיסי לגבי שכר עובדים במוסדות ציבוריים בגוף כאלה שנהנים כיום מתמיכה ממשלתית (מניות הבנקים), שכר שצריך להיות גלוי וידוע לציבור כולו.

הוויתור שנעשה הוא לא מהותי. חשבתי שרי בניפוי ידם של הבנקאיים ולא צריך לשברם. ניסו להדביק לוועדה דרישה קנטרנית אחרי מנהלי הבנקים. חשבתי שעדיף לחזור מעט בעניין לא מהותי ולהוכיח שמה שמעניין אותנו זה מהותו של העניין ולא איזו שהיא דרישה אישית אחרי בנקאים.

המבחן האמיתי של הוועדה עדיין בפניה. האם תוכלו להטיל "שינויים" אם יתברר ששכר הבנקאיים אכן בשמיים?

נכון, זהו באמת מבחנה האמיתי של הוועדה. אם יהיו מגוחכים, נדרוש להקטין את המשכורות לרמות השכר המקובלות במדינת ישראל לגבי סקטורים ברמה מקבילה.

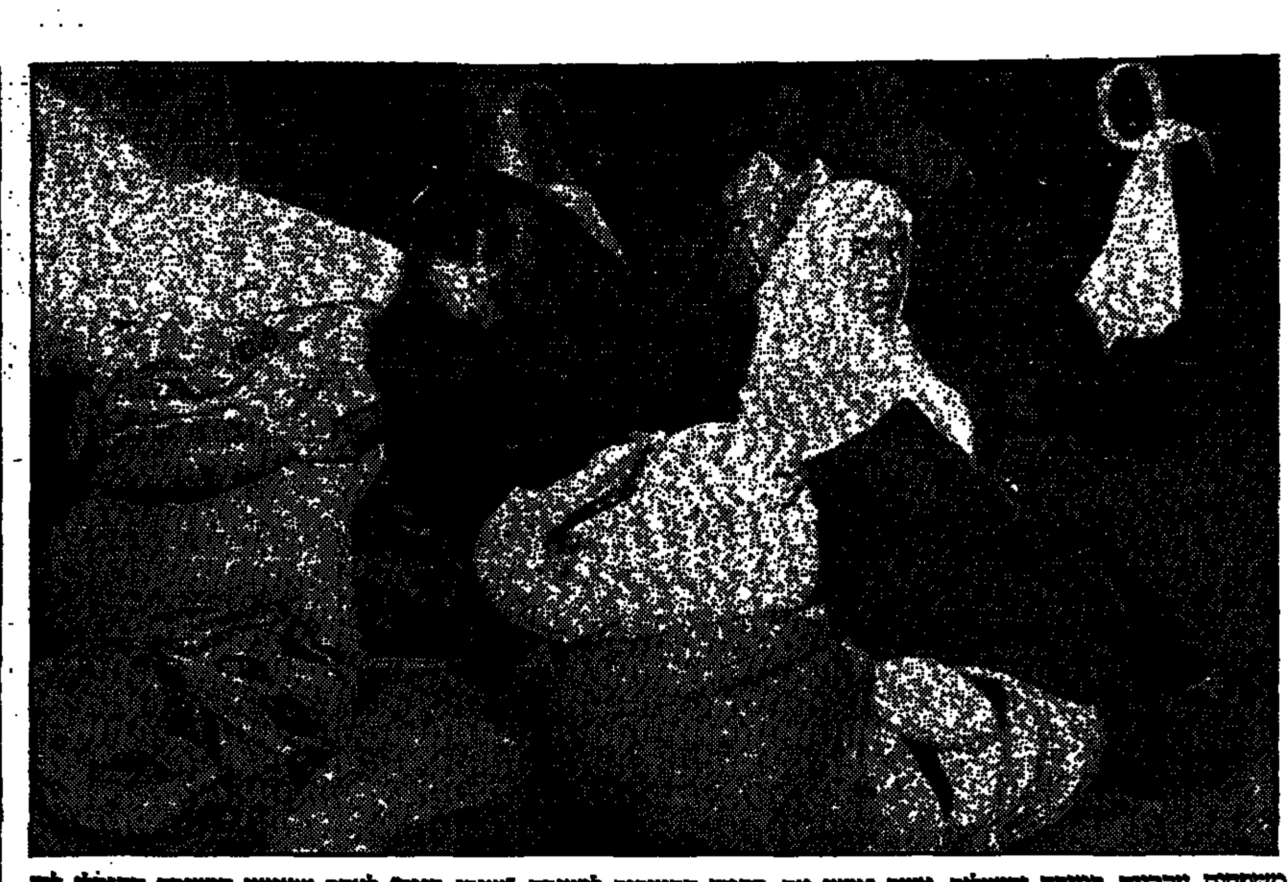

משפחות ערביות במזרח ירושלים, אשר נטשו את בתיהן הסמוכים לישיבת "שובו בנים" לאחר שאנשי הישיבה התנכלו להן, לדבריהן. (צילום: אפי שריר, י.פ.פ.א.)

הרצוג שב ממסעו: "נתקבלתי בגילויי ידידות ורצון טוב לכל אורך הדרך"

מאת גדעון אלון
כתב "הארץ"
והסוכנות עתי"ם

נשיא המדינה, חיים הרצוג, שב ביום ו' ממסעו למזרח הרחוק. את פני מר הרצוג ורעייתו קיבלו ראש הממשלה יצחק שמיר, ממלא מקומו שמעון פרס, שרי ממשלה, הרמטכ"ל, המפכ"ל, נציגי הדתות והסגל הדיפלומטי. בנמל התעופה בן גוריון קרא הנשיא להגביר מדיניות ישראלית ודרשה כלפי המזרח הרחוק.

בפתח דבריו הודה הנשיא למארחיו בארצות שבהן ביקר והעלה על נס את גילויי הידידות והרצון הטוב שבהם נתקבל לכל אורך הדרך. הוא ציין כי במסע גילה אפשרויות גדולות להעמקת קשרי ישראל עם ארצות אלה, ועל זה ידבר עם ראש הממשלה וממלא מקומו.

במסיבת עתונאים שנערכה לאחר מכן בנמל בן־גוריון אמר, שישראל לא הגיעה באיזור הזה לפעילות בהיקף נרחב די צורך. לדעתו, הסקטור הכלכלי של ישראל הגדיל במידה רבה את הקשרים עם האזור, ויש לשים דגש חזק יותר על פיתוח הקשרים בכיוון זה.

בתשובה לשאלות אמר, שלא חל כל שינוי בתוכניותיו והוא לא הקדים את צאתו מסינגפור, אלא יצא משם על פי המתוכנן.

הוא לא היה מוכן להרחיב את הדיבור על תוכן שיחותיו בסרילנקה.

פרידה מצוות המטוס

במהלך הטיסה לישראל נפרד הנשיא הרצוג בשלום מצוות חיל האוויר. הוא הודה לטייסים ולשאר אנשי הצוות, על העבודה המסורה שביצעו במשך כל שמונה עשר ימי הסיור, במהלכם גמא מטוס חיל האוויר בראשותו של הקברניט אלוף משנה ב. כ־50,000 קילומטר. כן שיבח הנשיא את עבודתם של אנשי האבטחה, שנלוו למסע הארוך. הרצוג גם הודה לאנשי משרד החוץ שעסקו בתכנון ובביצוע הסיור.

הקברניט הביע אף הוא הערכה לכל הנוסעים שנטלו חלק במסע ואמר שהמטוס הפך בעת הסיור לבית המעופף של כולנו. במהלך המסע נחת מטוס הבואינג של חיל האוויר בארבעה עשר שדות תעופה באוקיאניה ובדרום מזרח אסיה, במרביתם זו הפעם הראשונה. בסך הכל שהו הנשיא ופמלייתו באוויר במשך 58 שעות. הנשיא הבטיח לקיים בקרוב מפגש בין כל משתתפי המסע, במשכן הנשיא.

קורצ'נוי: אגוד השחמט הישראלי לוחץ נגד השתתפות בטורניר מחאה בירושלים

"גם שחמטאים אחרים קיבלו מכתבים מהאגוד" ● הטורניר נערך ביוזמת משרד החוץ ומשרד החנוך במחאה על האולימפיאדה המתקיימת עתה בדובאי בלי ישראל

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ") ויקטור קורצ'נוי, רב־האמן הסובייטי לשעבר, ושחמטאים ידועים אחרים, קיבלו מכתבים מאגוד השחמט הישראלי, אשר הזהירם מפני השתתפות בטורניר השחמט הבינלאומי הנפתח השבוע בירושלים. תחרות זו נערכת ביוזמת משרד החוץ ומשרד החנוך, כמחאה על האולימפיאדה העולמית המתקיימת עתה בדובאי בהיעדרה של המשלחת הישראלית.

בשיחה טלפונית עם "הארץ", ממקום מגוריו בשווייץ, אמר קורצ'נוי, כי קיבל מכתב אקספרס מן היו"ר הישראלי, י. הרסי, אשר הזהיר מפני השתתפות בתחרות בירושלים. הוא כתב, כי השחמטאים המשתתפים במפעל זה מסתכנים בקבלת תלונה מן הפדראציה הבינלאומית.

קורצ'נוי סבור, כי עסקני האיגוד בישראל, הרסי וגלפר, עשו עסקה עם נשיא הפדראציה, פלורנצו קאמפומאנס מן הפיליפינים, העומד עתה לבחירה מחדש בדובאי ותלוי בקולותיהם של הערבים וארצות העולם השלישי. "איני מוצא בם מכלל אפשרות גם כעת", הוסיף קורצ'נוי.

הערבים משלמים לאיכסון

קאמפומאנס שיכנע את שני הישראלים להסכים לעריכתה של האולימפיאדה בדובאי, ולבעריהם לא היה הדבר מתאפשר, משום ש[illegible] של ישראל מגוררת לחוקה. הדבר גרר אחריו גינויים של משרד החוץ הישראלי וועדת החינוך של הכנסת, אולם כל זה לא מנע בעדם מלהמשיך במאמציהם לקרוא להחרמתו של הטורניר בארץ, בו ישתתפו שחמטאים הנמנעים לנסוע לדובאי, כאות הזדהות עם ישראל.

הערבים שילמו את הוצאות הנסיעה והאכסון של 58 משלחות האמורות להעניק את תמיכתן בקאמפומאנס, העתיד לאבד את הקולות הסובייטיים בגלל ריבונו עם אלוף העולם, גארי קספרוב. קורצ'נוי השיבו במכתב פתוח להרסי וטען כי הטורניר בישראל אמור להפגין את כוחה בארגון מפעלים בינלאומיים. הוא אומר עליו, כי הוא "מוחר על הסוס הלא נכון, שכן הוא לא ייבחר וילך יחד עם שאריות המצפון של הרסי".

ראיתי שמעתי

ממלא המקום שבר רגל

שר המשטרה חיים בר־לב שוהה בימים אלה בסיור בארצות הברית. את תיק המשטרה הוא הותיר בידיו של השר בלי תיק יגאל הורביץ.

ביום שישי צלצל הטלפון בבית השר הורביץ. כשמיהר אל הטלפון, החליק ושבר את רגלו. הוא הובל למרכז הרפואי "קפלן" ברחובות. לאחר שנותח במשך כמה שעות, אושפז במחלקה האורתופדית.

בתחילה סברו מקורבי השר כי בעקבות פציעתו יועבר תיק המשטרה לידי ראש הממשלה יצחק שמיר. לאחר שהתאושש השר מפציעתו הוחלט כי ימשיך בתפקידו מבית החולים. בחדרו הותקן מכשיר טלפון והשר פועל ממיטת חוליו.

הגיע מחליפו של חסן עיסא

לאילת הגיע בסוף השבוע שעבר אוחמד אל־מסרי, הקונסול הכללי החדש של מצרים באילת. עם הגיעו החל אל־מסרי בסדרת הכרויות עם האנשים שעמם יעבוד באילת. הקונסול החדש מדבר עברית רהוטה, ושימש כמורה לתנ"ך בבצרים. הוא סיים את האקדמיה הצבאית בקהיר בגיל 22, היה הקונסול הכללי של ארצו באוסטרליה ובשנה האחרונה כיהן כדיפלומט בכיר במשרד החוץ המצרי.

איתן רבין

אבן או פרח

במפלגה הליברלית ממשיכים המאבקים. הפעם, סביב בחירת יורשו של אברהם בין ז"ל, שהיה חבר הנהלת הסוכנות היהודית וראש המחלקה לנוער והחלוץ בסוכנות היהודית. מאז פטירתו הפתאומית של כך לא מונה מחליף לתפקיד זה.

המועמדים המתמודדים על ראשות המחלקה הם אריה אבן, מנכ"ל חברת "בוקי" הנמנה על תומכי מודעי וד"ר יהודה פרח, מנאמני אברהם שריר. בבחירת ד"ר פרח תומך אריה דולצ'ין יושב ראש הנהלת הסוכנות היהודית.

הנושא יעלה בשבוע הבא בישיבת נשיאות המפלגה הליברלית, ובינתיים נאלץ שריר להתלבט בבחירה בין ידידו משכבר הימים, אריה אבן אותו הכיר עוד כלאון מכוח, לבין ד"ר פרח מנאמניו בבית המפלגה הליבראלית.

אילן שחורי

ביקור הנשיא, ב"מבט שני"

ארבעים וחמישה אלף קילומטרים גמא נשיא המדינה ופמלייתו במהלך 18 ימי סיור ברחבי מזרח אסיה ואוקיאניה. 58 שעות טיסה עברו אנשי הפמלייה, כשהם נעים בין 14 שדות תעופה בשמונה המדינות בהן ביקרו.

בסך הכל התקיימו לכבוד נשיא המדינה חיים הרצוג חמש קבלות פנים ממלכתיות, 31 פגישות. הוא נאם 34 נאומים והעניק 22 ראיונות לכלי התקשורת. הנשיא הרצוג נפגש עם חמישה ראשי ממשלות, שלושה נשיאים וארבעה מושלים כלליים.

בקרוב גם נוכל לצפות בתוכנית "מבט שני" שתעסוק בסיור של הנשיא, ולחזות בנופים והארצות בהן סייר אנשי הפמלייה.

במהלך הביקור הסתפקה הטלוויזיה בשידור דיווחים טלפוניים ובשידור וידיאולי אחד. השידור השני אמור היה להיות מועבר ממנילה שבפיליפינים, אך כידוע, בוטל שם הביקור.

ב. ארם

חגיגת יין בסגנון עתיק

400 מוזמנים בסוף השבוע בארוחת ערב חגיגית שנערכה על ידי יקבי "אליעד" במלון "השרון" בהרצליה. הארוחה התקיימה לרגל הפקתה של סדרת יינות הרשים "שאטו גולן".

בתמונה נראים (מימין לשמאל) גדעון הלר, נשיא חברת "פפסי קר", חברת הבת של חברת הענק "פפסי קולה". הלר הודיע שהחברה שהוא עומד בראשה עוסקת בשיווק יינות בארצות הברית וכי כעת שוקלים לייבא יינות מישראל לארה"ב. במרכז התמונה נראה בעל יקבי "אליעד" בני בייפין וכן רונלד באלו, ממלא מקום שגריר קנדה בישראל. בארוחה, שהתקיימה בסגנון עתיק ועל רקע תפאורת הסרט "אותלו" השתתפו גם אשפי מטבח מבתי מלון ועוד.

שולמית קוטרי

בעריכת נורית אמיתי

המשטרה: גל התפרעויות

(סוף מעמוד 1)

אירועים רבים, עם תום שבעת ימי האבל על מותו של אליהו עמדי. הבוקר מתוכננת תהלוכת אבל מבית משפחת עמדי בשמואל הנביא עד לחלקת הקבר בהר הזיתים. אחר הצהרים מתוכננת אזכרה לעמדי בפתח ישיבת "שובו בנים" בעיר העתיקה. למשטרה הגיעו ידיעות על גורמים המתכננים להתסיס את הרוחות ולנצל את הארועים הללו כדי לפגוע בערבים וברכושם.

יהודאי קרא באוזני חברי הנהלת העיר כרוז הסתה שהופץ בעיר העתיקה ובשכונת שמואל הנביא בסוף השבוע. הכרוז קורא להטיל היום כמה שיותר ערבים, וחתום עליו "חברים של אליהו". "תפקידי מחייב אותי להביא בחשבון אפשרות, שמי שהפיץ את הכרוז הזה ינסה להשתמש גם בנשק חם", אמר מפקד המחוז לחברי הנהלת העיר.

הוא גילה, כי במסע ההלוויה של אליהו עמדי בשבוע שעבר "היתה סכנה מוחשית לחיי אדם, בשלב [illegible] פתיחה באש כדי לרסן את [illegible]".

עמדות המשטרה

יהודאי ציין, כי החוק הישראלי אינו מאפשר למשטרה בירושלים לבצע מעצרי מנע, להבדיל מהמצב ביהודה ושומרון, וכי לא ננקטו צעדים דרסטיים להפסקת ההתפרעויות מתוך מחשבה שכל צעד דרסטי עלול להחריף.

בשבוע שעבר קיבלה המשטרה קריאות שוא רבות על פגיעות בכלי רכב מידוי אבנים, ובאותן דקות ממש נגרם נזק לרכוש ערבי. מסקנת המשטרה היא כי הודעות השווא והפגיעות ברכוש ערבי בדיוק באותו זמן היו מתוכננות בידי גורם אחד.

עוד אמר יהודאי כי משטרת ירושלים "כמעט מפקירה" את יתר חלקי העיר בשל הצורך לרכז כוחות בהיקף גדול בשמואל הנביא ובעיר העתיקה. לדבריו, מחוללי התסיסה הם פעילי כך, אלמנטים פליליים בשמואל הנביא, כמה אנשים בישיבת "שובו בנים" וכמה חוזרים בתשובה מישיבות אחרות.

כמה מהמתפרעים שנעצרו שוחררו, לאחר שהתברר כי הם קרובי משפחתו של המנוח עמדי. אחד המתפרעים הוא נער בן 15, שנעצר, שוחרר בערבות, ונעצר שוב.

עמדי ביקש להינצל

יהודאי גילה, כי לפי חקירת המשטרה נדקר עמדי כמה עשרות מטרים מהמקום שבו מצאוהו תלמידי הישיבה, בתוך מבוך מקומי. הוא הגיע בכוחותיו האחרונים אל סמוך לשער ישיבת "שובו בנים" ושם התמוטט. לדבריו, הבקשה לקיים את הלוויית עמדי בליל הרצח היתה של המשפחה ולא על פי דרישת המשטרה. העובדה שלמשפחה נודע על מות בנם מהטלוויזיה נובעת מכך שרבני "שובו בנים" ביקשו מהמשטרה לא להודיע למשפחה דבר, ולהביא עניין זה לוהם.

עוד סיפר מפקד המחוז כי במהלך פעולות כיבוי של הצתות בעיר העתיקה, בשבוע שעבר, בבתים הסמוכים ל"שובו בנים", נחתכו צינורות המים של הכבאים בידי אלמונים, כנראה תלמידי הישיבה, והיה צורך להביא מכוניות כיבוי חדשות.

נוסייבה

(סוף מעמוד 1)

משפחתו היתה אחת המשפחות שקיימו קשרים תקינים גם עם משפחת האשמים, מהמנהיגים החוסיינים. אנואר נוסייבה שימש מתווך בין הניצים.

השתלבותו המהירה בממסד הירדני עוררה במידה רבה את מעמדו בקרב הקהילה הפלשתינית בגדה המערבית.

בשנת 1962, אחרי שכיהן כמשרת שר ההגנה בממשלת ירדן, מינה אותו המלך חוסיין לתפקיד מושל ירושלים. בתפקידו זה שב נוסייבה ורכש את אמונם של הפלשתינים. כשהחליט להתפטר, כעבור שלוש שנים, יצאו המונים מתושבי ירושלים להפגין למענו ברחובות.

[illegible] בבריטניה. בשנת 1967, לאחר [illegible] לעבוד כעורך־דין בירושלים [illegible] ויוצא גורמים חשובים, ביניהם אונר"א. נוסייבה שימש כתובת מבוקשת מאוד לפוליטיקאים ישראלים, וקיים סדרה של פגישות עם אישים בצמרת השלטון הישראלי, ביניהם לוי אשכול, גולדה מאיר, חיים הרצוג, עזר ויצמן ואחרים. קשרי ידידות הדוקים התפתחו בינו לבין משה דיין.

בתפקידו כיו"ר מועצת המנהלים של חברת החשמל המזרח־ירושלמית, נאלץ להיאבק בלחצים מתמידים של השלטונות בישראל, מצד אחד, ושל ועד העובדים בחברה, מצד שני. באחרונה מתחו עליו חברי הוועד ביקורת נוקבת, על שהסכים לוותר על חלק מאזורי הזיכיון של החברה, במסגרת עסקה למחיקת חובותיה ולהבראתה.

עקיבא אלדר, מפרד המדיני של "הארץ" כותב:

עם מותו של אנואר נוסייבה תוצא אל הפועל התוכנית להעביר לחברת החשמל הישראלית את הזיכיון לאספקת חשמל לשכונות היהודיות של ירושלים ולהתנחלויות בגדה. נוסייבה היה המתנגד העיקרי לתוכנית של שר האנרגיה משה שחל [illegible] רוב הגורמים בחברה, שחששו שמא החלופה היא הפקעת הזיכיון, נוטים לקבל את הצעתו של שחל, ואף ירדן נתנה לכך הסכמה בשתיקה.

נוסייבה, שסבל ממספר שנים ממחלת הסרטן, ייקבר מחר בירושלים, לאחר תפילת אשכבה במסגד אל־אקצא.

קהיר רוצה תגובה שקולה

מאמץ לאיחוד אש"ף

(סוף מעמוד 1)

המדיניים לרבות קביעת הנציגים הפלשתיניים לוועידה המכינה לוועידה הבין־לאומית למזרח התיכון. זאת מסרו אמש מקורות ערביים, בתום הסיבוב הראשון של שיחות מובארק־חוסיין בקהיר.

המקורות הוסיפו כי נדונה גם הצעה ולפיה יתבקש מזכיר המדינה האמריקאי, ג'ורג' שולץ, לערוך ביקורים חוזרים בחלק ממדינות ערב כדי להסביר את העמדה האמריקאית בעניין אספקת הנשק לאיראן.

חוסיין, שהגיע אתמול בלווית ראש ממשלתו לביקור של יומיים, עומד לערוך ביקורים בבירות ערביות נוספות. בראשית החודש ייצא ללונדון ולאחר מכן לוושינגטון, לשיחות מדיניות.

לפני בואו לקהיר השמיע חוסיין דברי ביקורת חריפים נגד ארה"ב ואמר, כי פרשת אספקת הנשק האמריקאי לאיראן היתה בבחינת מהלומה ואכזבה.

עוד מסרו המקורות, כי הנהגת אירגון פת"ח הביעה בשיחות אבו ג'יהאד—חבש, בפראג, בסוף השבוע, נכונות [illegible] כלפי אירגוני הסירוב, במטרה לאחד מחדש את אירגוני אש"ף. פת"ח מוכנה לבטל את הסכם רבת עמון ולקדם את נושא הפיוס, לרבות כינוס המועצה הפלשתינית. חבש דרש הודעה ברורה ומוסמכת מצד ערפאת על ביטול הסכם רבת עמון, ניתוק הקשרים עם מצרים וקבלת עיקרון ההנהגה הקולקטיבית לאש"ף.

הפגנות בקהיר

באוניברסיטת קהיר היו בסוף השבוע הפגנות של גורמים איסלמיים קיצוניים, מבין הסטודנטים, על רקע הבחירות לאגודות הסטודנטים. כוחות מוגברים של אנשי ביטחון החזירו את הסדר על כנו. בסופו של דבר, לא הצליחו הגורמים הקיצוניים לזכות בניצחון מכריע בבחירות, כפי שאירע בשנים קודמות.

רייגן אישר בינואר בצו סודי

(סוף מעמוד 1)

בין השאר כיועצו של ראש ממשלת איראן חוסיין מוסאוי. בעקבות הקשר הזה התקשר אל שווימר עם ראש הממשלה שמעון פרס, אשר אישר להמשיך את הקשר עם האיראנים. גורבאניפור, לאחר התייעצות עם ממשלת איראן, ביקש מן הנציגים הישראלים, כמחווה של רצון טוב, לשלוח לאיראן טילי טאו ומערכות הוק. במקביל, ולאחר שקיבל את גיבויים של רבין ושל שמיר, הודיע פרס לנשיא רייגן כי ישראל הצליחה לבסס קשרים עם גורמים איראניים מתונים המבקשים לקיים קשרים עם המערב בכלל ועם ארה"ב בפרט. ישראל ביקשה את אישור ארה"ב לשגר משלוח נשק אמריקאי לאיראן.

ישראל קיבלה מידע

לדברי הפקיד הישראלי, נתן יועץ הנשיא לבטחון לאומי, רוברט מקפארלן, את אישורו למשלוח כזה. ואמנם בספטמבר 1985 יצא מטוס בלתי מסומן מדגם בואינג 707 מישראל לאיראן עם משלוח של טילי טאו וטילי הוק. במחצית אוקטובר יצא משלוח נוסף. בעקבות המשלוח הראשון שוחרר החטוף האמריקאי הכומר בנג'מין וויר. אך לדברי הפקיד הישראלי נמשכו המשלוחים גם בחודש נובמבר, כדי לחזק את הקשר עם ממשלת איראן.

"קיבלנו מודיעין יוצא מן הכלל בדרך זאת," אמר הפקיד. "בפעם הראשונה היה לישראל קשר ישיר אל לבה של ממשלת איראן ואל מקורות במשרד ראש ממשלת איראן. לכל מדינה מערבית אחרת לא היו הקשרים שהיו לנו, ובאמצעותם למדנו על הקבוצות השונות במימשל האיראני."

הפקיד הישראלי סיפר כי הקשר הישראלי־איראני החל למעשה עוד ב־1979, כאשר גורמי מודיעין ישראליים יצרו קשר עם קצינים בכירים בצבא איראן לאחר מהפיכת חומייני. כדי לאשש קשר זה אישר ראש ממשלת ישראל דאז, מנחם בגין, לשלוח לאיראן חלקי חילוף, כולל צמיגים למטוסי אף־4. אחד המשלוחים בוצע ב־1980 לאחר שבני הערובה האמריקאים נתפסו על ידי כוחות המהפיכה האיראניים. משנודע למימשל האמריקאי על משלוח זה, נדרש בגין בתקיפות לחדול מן המשלוחים ולאחר ויכוח קשה הסכימה ממשלת ישראל להתחייב שלא לבצע עוד משלוחים.

הוצאו להורג

עם שחרורם של 52 בני הערובה האמריקאיים חידשה ישראל את המשלוחים, שהועברו לצורך הסוואה דרך מדינות אירופאיות ובאמצעות סוחרים פרטיים. המימשל המשיך אמנם להתנגד למשלוחים אך ישראל הבהירה כי אין מדובר בנשק ובחלקי חילוף אמריקאיים אלא בכאלה שיוצרו בישראל, וכי ישראל מבקשת בדרך זו להביא ליציאת יהודי איראן.

השר אריאל שרון העלה שוב את הנושא בשנת 1981 עם שר החוץ האמריקאי דאז אלכסנדר הייג והבהיר לו את הצורך לשמור על קשר עם גורמים איראניים. הייג לא אישר אמנם את הקשר הצבאי הישראלי־איראני אך לדברי הפקידים הישראלים התקבל הרושם שארה"ב לא תתערב עוד בקשרים אלה. תקופה קצרה לאחר מכן נותק הקשר עם המקורות האיראניים, שכן אלה הוצאו להורג על ידי משמרות המהפיכה.

שאול צדקא סופר "הארץ" בבריטניה מוסר: לונדון (מיוחד ל"הארץ"). "פייננשל טיימס" מעלה את האפשרות, כי רכבת אווירית חשאית, דוגמת זו שהופעלה ב"מבצע משה" להעלאת יהודי אתיופיה מסודאן, מסייעת ליהודי איראן לצאת מן המדינה בגלל החשש לשלומם.

האשמות הדדיות

(סוף מעמוד 1)

האשמות בקונגרס

ביום שישי האשימו חברי קונגרס את הנשיא רייגן בהפרת חוק יצוא הנשק, על פיו חייב הנשיא להודיע לקונגרס על משלוח חירום של נשק בזמן סביר. הממשל הודיע לקונגרס רק לאחר 11 חודשים מיום שיגור הנשק לאיראן, ועל פי מקורות, הורה רייגן לראש הסי־איי־איי לבצע את המשלוחים מבלי להודיע כלל לקונגרס. ההיבט החוקי של הפרשה ייבדק אף הוא בימים הבאים על ידי הקונגרס.

ננסי זועמת

כתב "ניו יורק פוסט" בוואשינגטון מוסר, כי רעיית הנשיא, ננסי רייגן, מלאת זעם על יועציו הקרובים של בעלה, בשל טיפולם הכושל בפרשת איראן. היא תובעת לפטר לפחות שלושה מהם: את ראש הסגל דונאלד ריגן, ג'ון פוינדקסטר ושר החוץ שולץ.

ננסי רייגן סבורה, כי מאז נחשפו המגעים עם איראן, שגרמו מבוכה רבה לנשיא, פועל שר החוץ שולץ להגנת עצמו אך לא עושה די לחלץ הנשיא מן המשבר. ננסי רייגן מאמינה כי הנשיא הוכשל ועל ראשי יועציו לשלם את המחיר על כך. "היא רוצה שמישהו יפוטר" מצטט העיתון את אחד ממקורביה, והכוונה יהיה זה פוינדקסטר.

מקורות בוואשינגטון מוסרים כי הנשיא עצמו רואה את רוברט מקפרליין כאשם העיקרי בפרשה. לדברי מקורות אלה, היה זה מקפרליין שהפציר בנשיא לקבל את ההחלטה על מגעים עם איראן ומשלוחי נשק. בבית הלבן כועסים על מקפרליין שאמר בסוף השבוע, כי החלטה זו היתה משגה.

שר החוץ שולץ נשמע באחרונה מתבטא בחריפות נגד פוינדקסטר. ההערכה היא כי בשבועות הקרובים יבוצע ארגון מחדש של סגל הבית הנשיא בבית הלבן תוך כדי כך ייערפו ראשים אחדים.

מסתמן רוב בממשלה נגד סגירת

(סוף מעמוד 1)

עולה, כי בממשלה מסתמן רוב נגד סגירת המפעל.

העובדים וההסתדרות מוכנים לפיטוריהם של עוד 200 מבין כ־700 עובדים, אם בכך ייצל המפעל.

העיירה בית שמש תושבת מהבוקר ונציגי מועצות פועלים מרחבי הארץ וכן ועדים ארציים יפגינו מול לשכת ראש הממשלה בירושלים.

מקורבי ראש הממשלה, יצחק שמיר, אמרו אמש ל"הארץ", כי לדעת ראש הממשלה, יש לעשות מאמצים כדי לסבוד את המפעל משום שסגירתו תהווה מכה קשה לבית שמש.

חוגים בכירים בהסתדרות מעריכים, כי ראש הממשלה מנוע הלכה למעשה מלהתמך בסגירת המפעל — לא רק בשל לחצי הליכוד בהסתדרות, סיעה המזוהה עם סגן ראש הממשלה דוד לוי — כי אם גם על רקע ההכנות לוועידת חרות, שראשי המתנגדים בשורותיה התייצבו כבר נגד סגירת המפעל.

שר העבודה והרווחה, משה קצב, הבטיח לעובדים במהלך ביקור במפעל ביום שישי כי הממשלה לא תחליט על סגירה.

נכונות לפיטורים נוספים

בישיבת סיעת המערך בהסתדרות גילה ביום שישי ישראל קיסר, כי העובדים מוכנים לפיטורי עוד 200 איש, אם בכך ייצל המפעל. ההצעה להעביר לידי "כור" את המפעל ירדה מהפרק לנוכח מצבו הקשה של הקונצרן.

2 מליון ד' הפסדים בחודש

הפסדי מפעל מנועי בית שמש כיום מגיעים ל־1.5 עד 2 מיליון דולר בחודש, ולא ניתן יהיה לצמצמם ללא שינוי מהותי במפעל. כך מסרו ל"הארץ" מקורות כלכליים, שבחנו את הנושא.

הגורמים הללו ציינו, כי אפשר וניתן לשקם את המפעל בטווח הארוך באמצעות תוכנית הבראה מקיפה ושינוי מבני — אבל בגלל אילוצים פוליטים רק כנגד נכסים, המפעל בצורה כלכלית יוכל להביא את המפעל לאיזון.

בדיקות שנערכו במפעל הראו, כי כיום הבעיה העיקרית שלו היא הנהלה בלתי מתאימה, אשר לא הצליחה להתוות קו כלכלי למפעל. מתברר, כי כיום המפעל מפסיד כספים בגלל שהפרוייקטים אותם הוא מבצע הם בגדר פעילות מבנית פשוטה יחסית, אשר הערך המוסף שלה קטן ואין בו ייחודיות, כפי שנדרש במפעל לייצור מנועי סילון מתקדמים.

ועדה לשכר לימוד באוניברסיטאות

שר האוצר משה נסים וסגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, ייפגשו לפני ישיבת הממשלה לדון בהצעת נבון כי הממשלה תחליט היום על הקמת ועדה, שתקבע את השיטה לקביעת שכר הלימוד באוניברסיטאות ובמוסדות להשכלה גבוהה. על כך החליטו שני השרים, בתום שיחה טלפונית שניהלו ביום ו'.

שר החינוך מציע כי בוועדה, שבראשה יעמוד איש ציבור, ישתתפו נציגי האוצר, החינוך, המוסדות להשכלה גבוהה והסטודנטים. הוועדה תבדוק דרכים להגדלת התמיכה הממשלתית באוניברסיטאות, תעסוק בפישוט הליכי גיוס התרומות עבור המוסדות האקדמיים, ובהתייעלותם של המוסדות הללו.

המעלות של אל על

	מעל' מינימום	מעל' מכס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	6	8	גשום	7	11
אתונה	7	17	מ"ח	8	17
בוקרשט	1	4	גשום	–	–
בריסל	6	8	גשום	4	10
וינה	5	10	גשום	–	–
ז'נבה	7	10	גשום	4	10
לונדון	6	9	מ"ח	6	11
ליסבון	6	20	מ"ח	11	17
מדריד	8	15	מ"ח	1	13
ניו יורק	5	15	גשום	3	13
פאריס	8	12	גשום	7	13
פרנקפורט	5	8	גשום	4	9
ציריך	5	9	מ"ח	–	–
קהיר	13	23	גשום	13	24
קופנהגן	6	10	גשום	3	6
רומא	10	15	גשום	4	17
שטוקהולם	4	6	גשום	-1	2

EL AL אל על

יקירתנו
אינג' אלה שיבץ (דובינסקה)
נפטרה

פרטים על מועד הלויה בטלפון 03-785816

שיבץ אדם
שאואר פליציה ומשפחתה
לבקוביץ אלה ומשפחתה
וכל בני המשפחה

יקירתנו
רחל ורון
איננה

הלויה תתקיים ביום ב' 24.11.86
כ"ב חשון תשמ"ז בשעה 14.30 בקיבוץ יקום.

מתאבלים: ספו וזהן ורון
עודד ורותי ברויאר
קונרד ואלישבע יעקבי
יעל ויצחק נעמן
דוד רני, עוזי ובני־משפחתם

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו
לוטה שפירא

הלויה תתקיים היום יום ראשון 23.11.86
כ"א בחשון בשעה 12.15 בבית העלמין בחולון

נפגשים בכניסה לשער החדש

המשפחה המתאבלת

על מות
לאה ריבלין
בת משה ורבקה כהן

אבלים:
ישעיהו והלית יריב (ריבלין) — ליאורה ריבלין וגדליה בסר
אביגיל ואלכסנדר ינובסקי — שושנה כהן ומשפחותיהם

הלויה תצא היום יום ראשון 32.11.86 כ"א חשון בשעה 1.00 אחה"צ מבית ההלויות בסנהדריה ירושלים להר המנוחות ירושלים. אוטובוס ייצא מבית המנוחה רח' בארי 38 ת"א בשעה 11.30.

נא להמנע מביקורי תנחומים

חדשות המשק

האוצר יפרוס חובות פרוטארום בסך 2.1 מיליון דולר לתקופת חמש שנים

מאת קרנה אורדוף[?]
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

האוצר מוכן לפרוס את חובות מפעל פרוטארום למדינה בסכום של 2.1 מיליון דולרים לתקופה של חמש שנים. מדובר בפריסת חובות בגין הלוואות פיתוח, שהגיעו לפרעון בשנים 1985 ו־1986 והמפעל שנקלע למצוקה כספית אינו מסוגל לפרעם. ההלוואות שפירעונן ישאו ריבית לייבור +1.58%. האוצר העביר לאישור ועדת הכספים את תנאי הפריסה.

בקשת האוצר באה לפרוס חוב קיים כי המפעל אינו יכול לעמוד בפרעונו. כבר היום צופים באוצר כי יהיה צורך לפרוס חובות נוספים, שמועדי פרעונם בעתיד. ועדה משותפת למשרדי התעשיה והאוצר בוחנת צורך זה.

דיווח שהעביר האוצר לועדת הכספים מלמד כי מצבת החובות הכוללת של מפעל פרוטארום לסוף ספטמבר השנה היא 49.2 מיליון דולרים, מתוכם 37.6 מיליון לטווח ארוך ו־11.6 לטווח קצר. כתנאי לפריסת חובות המפעל למדינה, ישרתו שלושת הבנקים הנושים — לאומי, המזרחי והבנק לפיתוח התעשיה את חובות המפעל להם, בסך 3.9 מיליון דולר, לתקופה של חמש שנים. הסכום כולל ריבית לייבור + 2.5%.

המגעים בין משרדי האוצר והתמ"ס והנהלת פרוטארום החלו בסוף 1985, במטרה למצוא פתרון למצוקת החוב הזוכות של המפעל. התנאי של הממשלה לפריסת חובות היה הזרמה של יותר מ־1.6 מיליון דולרים מצד בעל המניות העיקרי בחברה, קבוצת אי.סי.סי. הוחלט על פיצול שני המפעלים בחיפה ובעכו, ויתור העובדים על תוספות שכר שקיבלו בעיצומו של המשבר במפעל והסדר לפריסת חוב לספקים עד 1988.

בעשרת החודשים האחרונים עבר המפעל תהפוכות שהרעו את מצבו. השיפור שנוצר לאחרונה בתנאי הסחר, ייצב את הזרים המזומנים של החברה והפכו לחיובי. הלחץ שנבנה על המפעל לפרעון חובות העבר, בשעה שהזרים המזומנים איפשרו פעילות שוטפת, דחק למציאת פתרון הולם. משרדי התעשיה והאוצר החליטו לשמור על מבנה השלם של המפעל ולא לפצלו לשני מפעלים, כפי שהוחלט בסוף 1985, וגרעה הדרישה להשקעת בעלים נוספת במפעל.

נציג כלכלי מיוחד של ישראל בהונג קונג - בקרוב

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בקרוב ימונה נציג כלכלי מיוחד של ישראל בהונג קונג. בשל מיגבלות תקציביות, יהיה הנציג עובד מקומי, ויטפל בכל העניינים הכלכליים והשיווקיים. כך החליט אתמול שר התעשיה והמסחר אריאל שרון.

הצורך במינוי נספח מסחרי באיזור זה בא על רקע ההתעניינות הגוברת של גורמים ישראליים בהגברת יצואם להונג קונג, המשמשת כמרכז סחר וכגשר למדינות רבות באסיה, שאינן מקיימות יחסים דיפלומטיים עם ישראל.

הונג קונג הפכה לאחד מהיעדים הגדולים של היצוא הישראלי. אף כי לא ניתן לכך פירסום רשמי, נראה כי סחורות מיעד זה, עוברות לסין. אשתקד, הסתכם היצוא הישראלי להונג קונג ב־189.7 מיליון דולר לעומת 155.9 מיליון דולר בשנת 84'.

במסגרת ההיערכות להגברת היצוא הישראלי לאסיה, החליט שרון על הקמת כוח משימה מיוחד במשרדו, שיעסוק בעידוד היצוא לאסיה, במגמה להכפילו בתוך פרק זמן קצר. במשרד התעשיה אומרים כי ישראל חייבת לפעול עתה במאמץ מוגבר דווקא בביון. היעד של מדינות אסיה.

משרד התעשיה החליט להגביר את מערך הנספחים המסחריים בדרום מזרח אסיה ולמנות נספחים בתאילנד וקוריאה. "כוח המשימה" המיוחד, יהא משותף למשרד התעשיה, לשכת המסחר אסיה ישראל, מכון היצוא, מינהל סחר החוץ במשרד התעשיה ועוד. יוקם מטה מיוחד שירכז את הפעולות לעידוד היצוא ליעד זה שיפעל במסגרת מינהל סחר חוץ במשרד התמ"ס. המטה ישתף פעולה עם חברות ישראליות המייצאות לאיזור וכן עם גורמים פרטיים המבקשים להגביר פעילויותיהם במדינות הללו.

שוקלים לדרוש מפרס להדיח את פרץ מהטיפול הכלכלי ברשויות

לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים: שר הפנים מתחמק מכל טיפול בבעיית הארנונה

מאת אברם צרור[?]
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים שוקלת לפנות לראש הממשלה בדרישה להדיח את שר הפנים, הרב יצחק פרץ, מהטיפול בנושאים כלכליים ברשויות המקומיות ולהעביר את כל סמכויותיו בנושא זה למשרד אחר. זאם ראשי לשכת התיאום יצאו נגד השר פרץ על רקע מה שהם מגדירים כהתחמקות השר מכל טיפול בבעיית הארנונה, שטובות הרשויות המקומיות השונות מהמעסיקים.

דני גילרמן, נשיא לשכת המסחר ומי שמכהן גם כיו"ר ועדת המיסוי של לשכת התיאום אמר כי השר פרץ לא עשה במשך השנה האחרונה דבר, כדי לקדם את הטיפול בבעיה זו, הנתונה לסמכותו. בעיית הארנונה התעוררה בכל חריפותה בראשית שנת הכספים הנוכחית, כאשר הרשויות המקומיות העלו את הארנונה בשיעור גבוה בהרבה מעליית מדד המחירים לצרכן.

מאז ראשית שנת הכספים פנתה לשכת התיאום חמש פעמים לשר פרץ, כדי לפתור את הבעיה. לטענת גילרמן, לאף אחת מפניות אלה לא השיב השר כל תשובה.

לשכת התיאום תובעת משר הפנים להקים לאלתר ועדה מיוחדת לבדיקת הנושא ולקביעת קריטריונים אחידים וברורים לקביעת שיעורי הארנונה על ידי הרשויות המקומיות השונות. לדברי גילרמן, על קריטריונים אלה להתייחס לבסיס על פיו תקבע הארנונה, לשיטת החישוב, לשיטת הגביה ולאיזה חלק מהתקציב מותר יהיה לכסות ברשויות המקומיות השונות מגביית ארנונה.

מו"מ בין הנהלת כור לעובדים על דחיית תשלום תוספות השכר

הקונסרן ייאלץ לשלם בדצמבר ובינואר 25 אחוזים תוספת

מאת יונתן שרמן[?]
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הנהלת כור פנתה לראשי ועדי העובדים בקונסרן וביקשה מהם לדחות את תחילת התשלום של חלק מתוספות השכר המגיעות להם.

הנהלת "כור" טענה לחוערים, כי מצבו של הקונסרן כיום הוא קשה והוא לא יוכל לעמוד בתשלום מלוא תוספות השכר הנדרשות לפי פסיקת הגאני לאיגוד מקצועי.

כור ייאלץ לשלם לעובדים בחודשים דצמבר וינואר תוספת שכר בשיעור של 25 אחוזים [illegible] הכוללת. כן יצטרכו מפעלי כור לשלם תוספת שכר מיפעלית של כ־5 אחוזים בממוצע.

ראשי כור סבורים, כי תוספת שכר כזו תהפוך את הפעילות של מספר רב של מפעלים לבלתי כדאית ולא יהיה מנוס מקיצוצים גדולים בכוח אדם וסגירת מפעלים מסויימים.

דני רוזוליו, מזכיר חברת העובדים, אישר ל"הארץ", כי "כור" אכן מנהלת דיונים בנושא זה עם ועדי העובדים. יחד עם זאת, הוא ציין, כי כור קיבל על עצמו את פסיקת [illegible]

ישעיהו גביש, מנכ"ל כור מסר ל"הארץ" כי לא מפעלים עליו לחצים מצד ראשי ההסתדרות למילוי הסכמי השכר ככתבם וכי הנושא כולו נדון ללא קשיים מיוחדים.

יצוין, כי בימים אלה מתנהל ויכוח בין מזכיר ההסתדרות, ישראל קיסר לבין הנהלת סולל בונה בנוגע לנושא תשלום תוספות שכר לעובדי החברה. הנהלת סולל בונה טוענת כי אינה יכולה לעמוד בכל תוספות השכר המגיעות לעובדי ההסתדרות והדבר יפגע בהבראת החברה [illegible]

הפרקליטות מבקשת לפתוח את משפט "איוואן האיום" ביום ד' הקרוב

הפרקליטות: היות ותקופת המעצר בת 60 הימים, מאז נעצר בשל כתב האישום, עומדת לפוג, הוחלט לא לבקש את הארכת המעצר, אלא להתחיל במשפט

(ע) פרקליטות המדינה מבקשת להתחיל במשפטו של ג'ון דמיאניוק כבר ביום ד' הקרוב. בהודעה לבית המשפט קובעת הפרקליטות, כי אם לא יחל המשפט בתאריך זה יהיה על המדינה, עפ"י חוק, לשחרר את דמיאניוק.

בא כוח המדינה, עו"ד דניס גולדמן, הגיש בקשה לבית המשפט המחוזי בירושלים ובה נאמר, כי בישיבה האחרונה שערך הרכב המיוחד של בית המשפט שישב במשפטו של דמיאניוק נקבעו שלושה תאריכים אפשריים לתחילת המשפט: הראשון 26 בנובמבר והשני — 19 בינואר 1987. פתיחת המשפט בתאריך השני התנתה בהארכה נוספת של מעצר דמיאניוק עד לתאריך זה.

סעיף 54 לחוק סדר הדין הפלילי קובע: "נאשם שלאחר הגשת כתב האישום נגדו היה נתון במעצר בשל אותו כתב אישום, תקופה המצטברת לכדי 60 יום, והמשפט לא החל — ישוחרר מהמעצר". החוק קובע עוד, כי שופט בית משפט עליון רשאי לצוות על הארכת מעצר לתקופה נוספת, עד לפתיחת המשפט.

בא כוח המדינה טען בבקשה, כי בישיבת ההרכב המיוחד האחרונה הצהיר בא כוחו של דמיאניוק, עו"ד מרק או'קונור, כי יסכים להארכת המעצר של מרשו עד לפתיחת המשפט ב־19 בינואר, משום שיהיה קשה להשיב על כתב האישום בתאריך מוקדם יותר. אולם ביום ד' בבוקר התקשר עו"ד או'קונור והודיע לפרקליטות, כי אינו מוכן להסכים להארכת מעצר נוספת.

המשך בקשת הפרקליטות נאמר: "היות והתקופה בת 60 יום עומדת לפוג ב־27 בנובמבר, הוחלט לא להגיש בקשה להארכת מעצר של הנאשם — מתבקש בית המשפט להתחיל במשפט ב־26 בנובמבר בשעה 8.30 בבוקר".

ההרכב המיוחד של בית המשפט המחוזי בירושלים, שידון בעניינו של דמיאניוק, יתכנס היום להחליט אם לקבל את הבקשה.

ביום ג' בשעה 5 אחה"צ תדון השופטת שושנה נתניהו בערר שהגיש דמיאניוק על ההחלטה להאריך את מעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בדיון הקודם שנקבע לאותו ענין לא הופיע בא כוחו של דמיאניוק, ועל כן נמחקה הבקשה. בעקבות בקשה חדשה שהגיש או'קונור נקבע הדיון ליום ג' הקרוב.

חשש מפגיעה בתיירות בשל המהומות בי"ם

זוהר בלומנקרנץ

המהומות בירושלים והשפעתן השלילית האפשרית על ענף התיירות, נדונו בישיבתה של הנהלת התאחדות המלונות, בסוף השבוע בתל־אביב.

אמש נודע, כי בישיבה הועלה חשש, כי הסיקור הרחב של ההתפרעויות בכלי התקשורת בחו"ל, ובמיוחד בארה"ב, יפגע בתנועת התיירות ארצה בכלל ולירושלים בפרט.

בישיבה עמדו על העובדה, כי דווקא כאשר הוחלה להיות מורגשת התאוששות בתנועת התיירות לישראל, במיוחד מארה"ב, בא אירוע־הרצח האחרון ואיתו ההתפרעויות בבירה.

לא סוכמו דרכי פעולה ספציפיים לעידוד תנועת התיירות לירושלים על רקע האירועים האחרונים.

3 חיילי צד"ל נהרגו

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

בתקריות אש בדרום לבנון נהרגו בסוף השבוע 3 חיילים מצבא דרום־לבנון, שבעה נפצעו, וארבעה מורדים נעדרים.

עשרות מחבלים כיתרו חיילים של צבא דרום־לבנון, תושבי ג'זין, סמוך לג'בל צפי שמדרום לג'זין, ותקפו אותם.

התפתח קרב שנמשך שעות רבות. תגבורות שנשלחה לזור באיזור הביטחון נעו צפונה והשתתפו בקרב.

תכנית לקיצור תור לניתוח כחלק ממלחמה ברפואה השחורה

מאת מיכאל גרמי

משרד הבריאות מכין בימים אלה תוכנית חירום לקיצור תורים לניתוחים, כחלק מן המלחמה ברפואה השחורה. התכנית, המיועדת לקצר בשלב הראשון את התורים לניתוחים שמשך האישפוז בגינם קצר, תנוסה בבית חולים אחד במרכז הארץ. אם תעלה יפה, תופעל בכל בתי החולים.

מנכ"ל משרד הבריאות, הפרופ' דן מיכאלי, הפיץ בסוף השבוע שעבר לכל מנהלי היחידות במשרד העתק ממכתבו של היועץ המשפטי הקודם לממשלה, יצחק זמיר, הבו מוצגת עמדת החוק כלפי הרפואה השחורה. במכתבו קובע זמיר, כי "לכאורה, רופא בבית חולים ציבורי, המקבל תשלום מחולה כאשר תשלום זה קשור לתפקידו של הרופא בבית החולים, ואפילו אם אין זה קשר אישי ומוצהר אלא קשר עקיף ומוסווה, עובר עבירה חמורה."

פסולי שב"כ ע"פ גאולה כהן:

אין מקום בשירותים בטחוניים חשאיים לנפגש עם פלשתינאים, תומך במדינה פלשתינאית ומוותר על מזרח ירושלים

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

"לאנשים שנפגשים עם פלשתינאים ולכאלו שהם בעד מדינה פלשתינאית ומוכנים לוותר על מזרח ירושלים, אין מקום בשירות בטחוני חשאי," הסבירה חברת הכנסת גאולה כהן את כוונת דבריה, שעוררו פולמוס לפני למעלה משבוע. חברת הכנסת גאולה כהן הופיעה במוספשבת הנערך בשיתוף בין עיתון "הארץ" ו"הבימה".

כהן הסבירה גם, כי לא הטילה דופי בשירות הבטחון על כל מרכיביו וציינה כי יש לבדוק מה קורה בשב"כ בצורה חשאית. לשאלת המראיין, מיכאל הנדלזלץ, האם בעקבות התגובות לדבריה חושבת היא להתנצל השיבה כהן: "מי שחושב שהתכוונתי אליו צריך לפשפש במעשיו".

חברת הכנסת כהן סרבה להתייחס לקורה בתנועתה בתקופה האחרונה ולהתייחס לכתבה שפורסמה בסוף השבוע במוסף "הארץ".

בתכנית רואיין גם הפרשן הצבאי של עיתון "הארץ", זאב שיף. שיף התייחס, בין השאר, לדברי כהן על "ניקוי" השב"כ וקבע כי "ניקוי" מהסוג אליו התכוונה כהן הוא סכנה ופצצת זמן וכי מדובר בשיטה המתאימה לשלטון טוטליטארי. "שיטה כזו עלולה להביא למלחמת אזרחים."

לגבי פרשת השב"כ הדגיש הפרשן הצבאי של "הארץ", כי אכן היה מחדל הקשור בתפיסה של השב"כ ומשרד הביטחון. הוא ציין, כי לכשיחול המשפט, יועלו שאלות בעניין זה.

שיף אף הדגיש, כי בשב"כ ידעו אודות פעילותו של האגנע ושאל כיצד קרה שלא הועבר המידע לקריה המדינית.

בהמשך הראיונות הוצגו קטעים מהצגת תיאטרון הבימה "ביבוף מלך היהודים" בבימויו של מיכה לווינסון. לאחר מכן רואיין מנהל המרכז לבריאות הנפש ע"ש אברבנאל, פרופ' אבנר אליצור. בסיום הראיון ניהל הפסיכיאטר דן שיח עם "החולה" — השחקן אהוד שחר, תיסה לשכנעו לקבל טיפול למחלת הנפש שבה לוקה. ההצגה מציגה בן להורים ניצולי שואה שלוקה בדיבוק, בעקבותיו הוא מתנהג כקצין אס.אס, לובש מדי קצין גרמני ומתנהג בהתאם.

במוספשבת הופיעו גם הבריטון ג'וזג'ו לוזמי, ששר אריה מ"הספר מסביליה", הנה לסלו, עמליה האוזון ברגע שסיפרו על ספרם "ללכת שבי" ועפרה חזה שדיברה על תכנית היחיד החדשה שלה וספרה.

שחקני "הבימה" בקטע מהצגת "ביבוף מלך היהודים"

גאולה כהן ב"מוספשבת" ב"הבימה"
(צילומים: עוזי קרן)

משרד החינוך מקים ועדת מומחים לטיפול בשחיקה נפשית של מורים

רופא של המשרד: "השחיקה הנפשית של המורים מובילה לנירוזיס ולדיכאון תגובתי"

משרד החינוך והתרבות החליט להקים ועדת מומחים עליונה, שתטפל בנושא השחיקה הנפשית של מורים. על כך נמסר בהודעה לעתונות של דובר המשרד. הועדה, שתוקם במסגרת האגף לכוח אדם בהוראה, תתבקש להפיק לקחים מהמחקר על השחיקה הנפשית של המורים בישראל ומחוות דעת רפואית שהוכנה בנושא זה לאחרונה.

את המחקר ערכו ד"ר יצחק פרידמן ואילה לוטן ממכון סולד בירושלים, לפי הזמנת משרד החינוך והלו'ינט. במחקר נמצא, כי 16 אחוז מהמורים בבתי הספר היסודיים בארץ נמצאים במצב של תשישות או שחיקה נפשית וגופנית וחשים חוסר הגשמה אישית. הסיבות לשחיקת המורים בארץ הן, על פי המחקר: סיב יחסי הגומלין בין המורים לתלמידיהם, לחץ נפשי בעל גורם תורשתי, דימוי עצמי בלתי מאוזן, מאמץ אינטלקטואלי מתמיד ותחושת בדידות בהתיקלות עם קשיים בעבודה.

רופא אגף כוח אדם בהוראה, פרופ' ז'אן אשכנזי, קבע בחוות דעת שהכין לאחרונה, כי השחיקה הנפשית של המורים מובילה בעיקר לשתי מחלות נפשיות: נירוזיס ודיכאון תגובתי. הוא הדגיש, כי התופעה היא בינלאומית, ובמדינות שונות הצטבר כבר ניסיון רב בטיפול בה.

לדעתו, יש לאתר את המורים השחוקים ולטפל בהם לפי שיטה שפיתח מכון "וולבר" בצרפת, בעזרת צוותי פסיכולוגים ומורים ותיקים, בעלי שיעור קומה.

משרד החינוך הציג לאחרונה את ממצאי המחקרים וחוות הדעת הרפואית ביום עיון שנערך בירושלים, בהשתתפות נציגי כל מגזרי מערכת החינוך, המורים, נציגות שרות המדינה ועוד. ביום העיון נידונו ראיונות לגיבוש תוכנית מפורטת ומקיפה לטיפול בבעיית השחיקה הנפשית של המורים.

טעות שלנו:

במאמר של דן מרגלית "שהכל נעשה כדברו" שפורסם שלשום נשמטה מהצית המשפט, הצריך להיות: היות ובירושלים לא השכילו לסמוך על שירותי לשכת היועץ המשפטי לממשלה והסתמכו על יועצים פרטיים — יתכן האלה חשבו כי לעולם לא יהיה מי שיקרא להם להיזקק ביחידה המשטרתית של יורם גנן."

עורך את העמוד: יצחק לאור

יעקבי מתנגד לסגירת המפעל בבית שמש, "תומך בהבראה"

מתנגד לביטול ההיטל על רכב

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"אני חושב שאין לסגור את מפעל מנועי בית שמש, אלא להבריא אותו כי המפעל הוא בעל יכולת טכנולוגית אדירה. בריחת הממשלה מאחריות בנושא זה, ומינוי כונס נכסים למפעל, היא בבחינת איוולת חמור למשק, ולכן אתנגד בישיבת הממשלה לסגירת המפעל". כך אמר בסוף השבוע שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי, בהופעה בפני באי המועדון המסחרי התעשייתי בת"א.

יעקבי אמר כי אסור להגדיל את הגרעון בתקציב המדינה. לא ברור לדבריו מדוע האוצר החליט על ביטול מספר היטלים, כמו היטל הרכב, בשעה שהוא מבקש לקצץ בתקציב החינוך למשל. לדבריו, הביורוקרטיה אצלנו היא מעל מעבר לכל דימיון פרוע אפשרי, והיא פוגעת בהמשך השקעות החוץ בארץ. יש לגבש בריכיות לשנתיים מראש ולא לשנה, על מנת שציבור ידע לאן פני הדברים.

קיסר: גובר הלחץ לפגיעה בשכר "כדי למנוע התחדשות האינפלציה"

(ע). מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, אמר, כי שב וגבר לחץ לפגיעה בשכר בנימוק של מניעת התחדשות האינפלציה. הוא ציין, כי לחץ מסוג זה הופעל בעת שהתברר שהחודש תשלם תוספת יוקר לשכירים, כאשר נעשו נסיונות למנוע תשלום תוספת זו.

הדברים נאמרו בסוף השבוע, בכנס ארצי של מזכירי מועצות פועלים, שנערך בשפיים, והובאו בהודעת דובר ההסתדרות. קיסר הבהיר שההסתדרות נאבקת נגד לחצים אלה. עם זאת הדגיש המזכ"ל שתביעות שכר צריכות לבוא בתואם ליכולת. ההסתדרות לא תוכל לתמוך בתביעות שכר במקומות עבודה שמאזנם מצביע על הפסד, הבהיר. כן הודיע שההסתדרות תתנגד נמרצות בכל נסיון פגיעה בסל המקביל, המשולם על ידי המעסיקים.

אסיר נרצח בכלא עזה

מאת איתן רבין

אסיר בטחוני, עצור מחומר עבדול סלים קרוסנה, בן 22 מבית חנון, נרצח ביום שישי לפנות בוקר בתניקה, בתאו בכלא עזה. אותה עת היו בתאו 16 אסירים נוספים, ואחד מהם הודה במעשה. הנרצח נחשד על ידי חבריו בשיתוף פעולה עם השלטונות.

סלים קרוסנה היה אסור בגין חברות בארגון עוין.

עברנו

לכתובתנו החדשה:
בנין "מגדלור", רחוב בן-יהודה 1
קומה 16, תל-אביב.

SAS

03

הזמנות: 5101177
כירטוס: 5101181
הנהלה: 5101184
חשבונות: 5102104

סונול

SONOL ISRAEL LTD. סונול ישראל בע"מ
PETROLEUM PRODUCTS מוצרי נפט

מכירת רכב מס. ר/86/6

החברה מעמידה למכירה את הרכב המשומש הנזכר מטה:

כלי רכב פרטיים		מספר רישוי	שנת ייצור
סיטרואן פאלאס	1222 סמ"ק	817-312	1979
סובארו	1298 סמ"ק	73-449-80	1980
סובארו	1298 סמ"ק	73-452-80	1980
סובארו	1595 סמ"ק	73-098-81	1981
כלי רכב מסחרי			
מיכלית סקניה 110 *מלי	17,700	774-964	1973
מיכלית פיאט 619 ס"*	12,000 ליטר	854-860	1975
מיכל בנפח	12,550 ליטר		

* המיכליות ימכרו עם המיכלים אך ללא הזכות להובלת דלקים.

למעוניינים תינתן האפשרות לקבל פרטים נוספים על מצב הרכב במוסכי סונול חיפה באיזור המפרץ בימים: אדין בין השעות 08.00-12.00 החל ביום ראשון 23.11.1986. נא לפנות לגב' אורית מיכאלי בנושא הרכב הפרטי בטלפון 04-671141 ולמר נתן רוס - בנושא הרכב המסחרי בטלפון 04-671141.

את ההצעות יש לשלוח בכתב, במעטפה סגורה ולציין על גבי המעטפה "מכירת רכב". לא יאוחר מיום ראשון 30.11.1986 לפי הכתובת: סונול ישראל בע"מ רח' הבנקים 8, חיפה, ת.ד. 214, חיפה 31 001.

בהצעה נא לפרט את המחיר בעד כל יחידה בנפרד ולצרף המחאה בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה. מודגש כי אינה מחויבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

רוכש הרכב הכל יהיה חייב להעביר רישום הבעלות ברכב שירכוש על־ידו על שמו משם סונול ישראל בע"מ, כאשר התשלום מלוא המחיר ולפני קבלת החזקה ברכב.

סונול ישראל בע"מ

רק בלוח העיר!
מהפכה גדולה במודעה הקטנה:

לא מכרת לא שילמת

פרסם עד שתמכור
אבל...
אם לא תמכור בתוך חודש -
תקבל את כספך בחזרה!

מוכר מכוניות? דירה? מוצרים עבריים?
עכשיו, בלוח העיר, אתה יכול רק להרוויח
כי המבצע החדש של לוח העיר הוא מהפך אמיתי!
אתה משלם 42 ש"ח בלבד (פחות מכל הלוחות האחרים).
ומודעתך תתפרסם שוב ושוב בעיתונים:
העיר (העיתון הנקרא ביותר בת"א וגוש דן)
וגם ב: הארץ, חדשות וזמנית השרון. אבל...
אם אחרי חודש עדיין לא מכרת, כל מה שעליך לעשות הוא
לצלצל למשרדי הלוח, להודיע שלא מכרת,
וכספך יוחזר לך. לוח העיר מוכר מהר. באנו אנחנו בטוחים, לכן
רק לוח העיר יכול להציע לך הצעה מהפכנית כזו.
עכשיו בלוח העיר - מודעות בלבד.

לוח העיר

זה עובד!

מודעות מתקבלות בכל משרדי הפרסום ובמשרדי הלוח בטלפון: 03-371261

هكذا من الأصل

אירופה: האתגר והסכנות

מן היציע

מאת מיכאל קרנון

דוד פיזנטי אינו מקבל את ההנחה שנכשל בבונדסליגה. הוא משוכנע שלא שיקולים מקצועיים הם שמנעו ממנו לשחק באורח קבע בהרכב הראשון של פ.צ.קלן. הוא גם בטוח שעוד ישחק בכדורגל האירופי, וכי בא לשחק בהפועל תל־אביב לתקופה קצרה בלבד.

פיזנטי אינו הכדורגלן הישראלי הראשון החוזר הביתה אחרי תקופה קצרה, יחסית, ותוקשתי שגם לא האחרון. זה מעלה את השאלה: האם מסוגלים הכדורגלנים הישראלים להיות מקצוענים?

קשה, כמובן, לעשות הכללות ומי שירצה להביא דוגמא הפוכה ויתייחס לרוני רוזנטל, יחטא לאמת מאחר שהכדורגלן הווישאי עדיין לא עמד במבחנים הקשים של התחרות האירופית והפציעות באחריהן מתגלה לפתע שקשה לחזור להרכב.

מסקנה אחת ברורה: הכדורגלנים שלנו אינם בנויים להופיע בליגות קשות כמו הבונדסליגה והליגה האנגלית. שמואל רוזנטל פתח בראשית שנות ה־70 את הופעותיו בבורוסיה מנשנגלאדבך בסערה, אבל עד מהרה איבד מקומו בהרכב וחזר הביתה. יעקב כהן ומשה גריאני שיחקו בקושי כמה דקות בברייטון, וחזרו לבאר־שבע ולנתניה. אבי כהן אמנם שיחק שתי עונות וחצי בליברפול, אבל מרבית הזמן בקבוצת המילואים של מועדון פאר זה.

נותרו איפוא רק שלושת ה"צרפתים": גיורא שפיגל, ששיחק חמש עונות בשטרסבורג וליון; ויקי פרץ ששיחק שלוש עונות בשטרסבורג ורן, ומוטל'ה שפיגלר שהופיע בהצלחה בפריז. איש אינו מזלזל בכדורגל הצרפתי אבל ברור שהליגה שם "קלה" יותר, בעיקר כשמתייחסים לתקופה בה שיחקו שפיגל, פרץ ושפיגלר. גם המנטאליות של הצרפתים קרובה יותר לזו שלנו מאשר האנגלית והגרמנית.

הלקח ברור: כדורגלנים ישראלים השואפים לשחק באירופה, חייבים לבדוק היטב היכן מציעים להם לשחק. מוטב לשכוח בשלב זה מאנגליה והגרמניה, ולבחור בליגה שקל יותר להתאקלם בה ובמועדון מתאים, גם אם אינו מפורסם כל כך. אחרי שתי עונות התאקלמות אפשר לנסות ולשאוף להגיע רחוק יותר. סבלנות לא תזיק לאף אחד.

בכדורגל

התפטר מאמן מכבי יפו

מאת סופר "ספורט הארץ"

הנהלת מכבי יפו התכנסה אמש לישיבת חירום כדי לדון במינוי מחליף למאמן בן־דוד מזרחי, שהתפטר ביום שישי אחרי התבוסה 3-0 לשמשון תל־אביב.

בישיבת ההנהלה הועלו שמותיהם של מרדכי שפיגלר, שאימן את הקבוצה לפני שנתיים ונכח במישחק שלשום; ויהושע פייגנבוים, המאמן כיום את הפועל ירושלים אך עדיין לא חתם על חוזה. כן הועלתה אפשרות להביא מאמן בולגרי. היום יימשכו הדיונים בעניין מינוי המאמן החדש.

המחזור הבא

- מכבי יבנה - הפועל פתח תקוה
- מכבי פתח תקוה - מכבי נתניה
- בני יהודה - מכבי תל אביב
- מכבי חיפה - הפועל תל אביב
- בית"ר ים - הפועל כפר סבא
- שמשון ת"א - הפ. באר שבע
- בית"ר תל אביב - מכבי יפו
- בית"ר נתניה - הפועל לוד

מלך השערים

1. אלי אוחנה (בית"ר י־ם) 8
2. א. מלמיליאן (בית"ר י־ם) 6
3. אלי יאני (הפועל כפר־סבא) 5
4. ד. בריילובסקי (מכבי חיפה) 4
*. דורון רבינזון (מכבי פ"ת) 4
*. דוד לביא (בית"ר ת"א) 4

ליגה א'

● מחוז הצפון: מכבי אור־עקיבא — מכבי עפולה 0-0, הפועל קרית־אתא — מכבי טמרה 1-1 (0-1), הפועל קרית־שמונה — הפועל טירת־הכרמל 1-0 (1-0), הפועל טייבה — הפועל "עליה" כפר־סבא 1-2 (1-2), הפועל רעננה — הפועל טירה 1-3 (1-2), בית"ר חיפה — מכבי אחי נצרת 1-1 (1-1), הפועל בני טמרה — מכבי חדרה 0-0.

● מחוז הדרום: הפועל קרית־מלאכי — בית"ר באר־שבע 2-0 (0-1), הפועל קרית־אונו — הפועל רמלה 1-0 (1-0), הפועל אזור — מכבי קרית־גת 1-2 (0-1), הפועל רמת־השרון — הפועל ראשון־לציון 1-2 (0-0), הפועל בת־ים — הפועל בית־שמש 2-0 (1-0), הפועל אשקלון — מכבי "להרוס" חולון 1-0 (0-0), הפועל אור־יהודה — הפועל יהוד 0-0.

ניצחו בתחרות רכיבה בחוות הדר בראשל"צ

משה מורים מחוות הדר, על הסוס שיקספיר, ניצח אתמול בתחרות הרכיבה בקפיצות מכשולים שנערכה בחוות הדר בראשון לציון לעיני 600 צופים.

במקום השני זורג רן וינשטיין מגלוקי קלאב, על הסוס קסייה, ובמקום השלישי סיימה סתוית ברנון מחוות הדר על הסוס סיני.

ספורט

בעריכת יחזאל ארזי

טבלת הליגה הלאומית

	משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1. בית"ר ירושלים (1)	9	5	3	1	9—21	18
2. הפועל כפר־סבא (4)	9	5	2	2	7—12	17
3. שמשון תל־אביב (6)	9	4	4	1	3—9	16
4. מכבי חיפה (2)	9	5	1	3	6—9	16
5. בני־יהודה (3)	9	3	6	—	9—13	15
6. הפועל פתח־תקוה (8)	9	4	2	3	4—10	14
7. מכבי תל־אביב (5)	9	3	4	2	6—12	13
8. מכבי פתח־תקוה (11)	9	3	3	3	8—10	12
9. מכבי נתניה (7)	9	3	3	3	12—8	12
10. הפועל תל־אביב (9)	9	2	5	2	8—7	11
11. בית"ר תל־אביב (10)	9	3	2	4	14—11	11
12. הפועל באר־שבע (13)	9	2	4	3	7—4	10
13. מכבי יבנה (12)	9	1	5	3	7—4	8
14. הפועל לוד (14)	9	1	4	4	8—5	7
15. מכבי יפו (15)	9	1	3	5	17—7	6
16. בית"ר נתניה (16)	9	1	1	7	20—3	4

(בסוגריים — מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

כל אחד והדעה שלו

מאת גיא צוקר

הפועל תל אביב — בני יהודה תל אביב
1-1 (1-1)

השער להפועל: מוריס לאגו (3). לבני יהודה: אהוד בן טובים (16).

* המצטיין: משה אייזנברג

● הפועל תל אביב: אלמר, עמר, אקהיון, דאנה, פיזנטי, ארמה, כהן, סיני, דאגו, בן שטרית (לינהארטס), לנדאו. המאמן: דוד שוייצר.

● בני יהודה: אטיאס, חוקיה, אריב, סגל, שרעבי, חיים, מליחי, דיין, בן טובים (מנצור), אייזנברג, גורדנה (לוי). המאמן: יצחק שניאור.

שפט צבי שריר, 12,000 צופים, איצטדיון בלומפילד.

אלה הדברים שראה אתמול אוהד נלהב של הפועל תל אביב: הפועל החל את משחקו עם בני יהודה ת"א בתנופה, כבש שער יתרון בדקה ה־3 (ניל לנדאו מסר את הכדור לדאגו שבעט מקרוב לשער) ושלט בשדה, ללא עוררין. דוד פיזנטי היה מצויין בשלבים הראשונים, אבל הוא חסר כושר גופני למשחק מלא. כשישפר את כושרו — יעזור מאוד לקבוצתו החרושה. הפועל נחלש במחצית השניה, אבל לא ניצח בגלל החמצה גדולה של תמיר לינהארטס הצעיר, שבעט לחוץ ממרחק של כ־5 מטרים (דקה 73). המשחק היה טוב. מיקי בן שטרית גרוע. משה אייזנברג מצויין.

אוהד קנאי של בני יהודה הבחין בכמה עובדות נוספות: האורחים פתחו את המשחק בהתרגשות רבה ולכן ספגו שער. אחר כך החלו להראות את מה שהם יודעים ובדקה ה־16 כבש אהוד (בן טובים) את שער השיוויון, לאחר מסירה מן האגף השמאלי של רוני גורדנה. הפועל אינו מפחיד כל כך, גם עם פיזנטי, שפחד מתיקולים ואיבד כדורים רבים בכדרורים מיותרים. ה"זהובים" היו טובים יותר, הגיעו להזדמנויות רבות, אבל שתי החמצות גדולות של אייזנברג, לאחר כדרורים מרהיבים (79, 62), מנעו מהם השגת ניצחון צודק ושלוש נקודות חשובות. היה משחק טוב. מיקי בן שטרית גרוע מאד. משה אייזנברג גדול, אבל גאוותן.

וזה מה שראה כתב השורות האלה: פיזנטי אינו בכושר, אבל אינו נזהר ומותיר פרצות רבות בהגנה. הגנת הפועל גרועה מאד (שחקני בני יהודה "טיילו" ברחבה ללא קושי), אך התקפה גרועה בהרבה. מוריס לאגו ומשה סיני (לעתים נדירות יותר) שיחקו בצורה סבירה, אולם לא קיבלו עזרה מחבריהם. בני יהודה קבוצה עם הווה טוב ועתיד טוב עוד יותר.

דוד סלמן חסר מאד, מישל דיין מעדיף לבעוט מכל מצב וממעיט במסירות לחבריו. גיא שרעבי עמד בכבוד במשימת השמירה על סיני ועשה זאת בצורה הוגנת. המשחק היה מעניין מאד רק בזכות ניסיונותיו הבודדים של שריר למשוך תשומת לב. פגעו בו, לעתים. אייזנברג כישרוני מאד, פשוט מענג לחזות בו. מיקי בן שטרית בדרך ההוצאה.

● ...נצחון 97-65 ע"י אוניברסיטת וירג'יניה במישחק כדורסל שנערך במורגנטאון, מערב וירג'יניה.

אפרים ארביב, שכבש את שמשון לניצחון 3-0 על מכבי יפו, בפריצה מרהיבה על פני המגן הוותיק אודי סלימן. (צילום: אריה קנגר)

מי אם לא פוגל

מאת אהרון שמולביץ'

בית"ר נתניה — מכבי יבנה
1-0 (0-0)

השער: ישראל פוגל (72).

* המצטיין: חיים לוי

● בית"ר נתניה: לביא, קירט, סאסי, סרוסי, גולן (נביש), יונה, סימנוב, לוי, תשובה, אודי (פוגל), עזריה. המאמן: שמואל פרלמן.

● מכבי יבנה: לסנר, פרץ, אלקבץ, סלומון, אזולאי (אוסמה), עלוואה (לוי), פלד, יעקב, כהן, דעקנין, גודרון. המאמן: משה מאירי.

שפט ראוד טוהל, 2,000 צופים באיצטדיון בית"ר בנתניה.

תשעה מחזורי ליגה המתינו אוהדי בית"ר נתניה כדי לחגוג ניצחון לאומי ראשון. הוא הושג בזכות מישחק הקרבה של כל שחקני הקבוצה, שעלו הפעם במטרה ברורה לשים קץ לסידרת הכישלונות המתסכלת.

מישחקם של הבית"רים התבסס על ניצול האגפים, תוך הרמת כדורים לעבר שחקני התוך ברחבת יבנה. המגמה של בית"ר היתה לצאת להתקפות רבות ככל האפשר, בסיוע מאמציו של שחקני ההגנה שעלו מדי פעם לעזרת החלוצים. בלט בכך שלמה קירט שהצטיין באגף הימני, משם הרים כדורים רבים שלא נוצלו. שחקני יבנה, שמישחקם הטאקטי היה מאורגן מזה של המארחים מנתניה, לא יכלו לסיים את התקפותיהם בבעיטה יעילה שתכניע את לביא. ניסיונות חוזרים ונשנים של גודרון המוכשר, והתקפות מתפרצות של דוד ועקנין משמאל, לא הספיקו להכניע את שוער בית"ר.

ההזדמנויות רבות יותר היו מצד בית"ר נתניה במחצית הראשונה, כאשר כבר בדקה ה־19 נגח יוסי יונה מ־5 מטרים לידי לסנר. בדקה ה־24 היה חיים לביא חופשי מול לסנר, אך בעט כדור מסובב שחמק החוצה. ההחמצה המשמעותית שייכת לישראל פוגל הוותיק, שבעט בדקה ה־24 כדור חזק למשקוף השער.

שתי הקבוצות פתחו את המחצית השניה בצורה חלשה, תוך הצגת מישחק משעמם וחסר אירועים מיוחדים, לבד מאותה בעיטה של דוד ועקנין בדקה ה־50, כשהכדור נהדף במשקוף שער נתניה הוותיק. ההולכה והריפיון נמשכו עד לדקה ה־72, כאשר פוגל ניצל טעות בהגנת יבנה שלא הצליחה להרחיק כדור הגבהה של תשובה מימין; פוגל בעט בעוז חזק מ־5 מטרים לשער הריק וקבע בכך 1-0 לנתניה.

נתניה, שעשתה כל מאמץ לנצח, נסוגה יותר ויותר להגנה כאשר היא מותירה את היוזמה לשחקני יבנה שלחצו במעט ללא הרף אך לא הצליחו להשוות. עליותם של שחקני יבנה להתקפה הותירה את העורף חופשי, דבר שכמעט עלה לאורחים בשער נוסף דקה לפני הסיום ורק יציאה נבונה של לסנר אל מחוץ לרחבת שערו מנעה ממנו הבקעה.

נוף חדש בפיסגה: כפר־סבא ושמשון מאיימות על הבכורה הלאומית

בית"ר ירושלים: מדרום נפתחה הרעה

כך כבש אוהד בן־טובים (משמאל) את שער השוויון של בני־יהודה נגד הפועל תל־אביב בבלומפילד (1-1). ליד המבקיע נראה דוד פיזנטי, שקיים אתמול הופעת בכורה בצדי האלוף. (צילום: עודי קרן)

צעירי באר־שבע הנחילו למוביל הפסד ראשון (1-0)

מאת יגאל פלג

הפועל באר שבע — בית"ר ירושלים
1-0 (0-0)

השער: שמעון ביטון (67).

* המצטיין: אבי חיון.

● הפועל באר שבע: זכוביצקי, ברהום, דוידי, אילוז, ארון, חיון, צרפתי, ששוני, רמלר (קורח), ביטון (וייצמן), אוחנה. המאמן: דרור ברנר.

● בית"ר ירושלים: מזרחי, כהן, אזולאי, אשש, שירזי, שמואלי (שורץ), קדוש, מלכה, מלמיליאן, אוחנה, בוזגלו (גולדה). המאמן: דרור קשטן.

שפט יעקב שיינה, 12,000 צופים בבאר שבע.

באר־שבע ציפתה כל השבוע לאירוע הזה, לניצחון על המוביל הירושלמי, ואמנם הוכיחה אתמול כי היא מסוגלת לשחק בצורה שונה מכפי ששיחקה ברוב מישחקיה מאז ראשית העונה.

היה זה מישחק גברי, כשכל צד מנסה להכניע את יריבו בכושר גופני ובלחימה עיקשת על הכדור. שחקני באר שבע היו ערים יותר על יריביהם, בעיקר במחצית השניה, שבה גם נפלה ההכרעה. מאמן באר שבע דרור ברנר שיתף בהרכב חמישה צעירים, תוך שהוא משליך יהבו על מישחקם הלהוט וכושרם הגופני הנתמך על ידי שישה שחקנים ותיקים. אתמול הוכח, כי מתחיל להיווצר בקבוצה תלכיד טוב וחסון, המסוגל להתמיד 90 דקות, דבר שמן הסתם יתן אותותיו בהמשך הליגה.

רב רמלר המנוסה התגלה בשני הפנים: בתוך אינו מוצא את מקומו, אך בקישור הוא מחלק כדורים מתוחכמים שחלוצי באר שבע עדיין לא יודעים לנצלם לכיבוש שערים. שני צעירים מחוננים גדלים בקבוצה, צרפתי וחיון, המתמכים בה בנה ובקישור ומהווים את מעוז הקבוצה. חוליה עורפית שכללה את ברהום, דוידי, אילוז ואורן שמרה על רחבה נקיה וניפצה את התקפות היריב, כשהיא יוזמת מדי פעם התקפות בפריצות בזק.

בית"ר ירושלים נתגלתה כקבוצה טכנית, שאגפיה פועלים כמכונה משומנת, בעיקר באמצעות שני מגניה: מלמיליאן (שהיה חלש) וסמי מלכה (שהיה טוב יותר). אוחנה ובוזגלו, גם מוליכים גדולים, לא ידעו כיצד לפצח את הגנת באר שבע והדבר בא לידי ביטוי במיעוט בעיטות לשערו של זכוביצקי. במחצית הראשונה ניסו הירושלמים לפרוץ מהמרכז, אך נחסמו בהגנה איתנה, ואילו במחצית השניה שבו בהמתינם לכדורי גובה שהשליטה בהם היתה אצל מגיני באר שבע.

כחלוף שעה, בלי שהשיגה את יעדיה, החלה ירושלים נסוגה ומזמינה התקפות מצד היריב. למזלה של הקבוצה האורחת, היו חלוצי באר שבע חלשים ולא ידעו לנצל את ההזדמנויות. אך היה ברור, ששער עומד להבקע בכל רגע, וכי זו שאלה של זמן בלבד. ואכן, בדקה ה־67 נכבש השער המיוחל מבחינתה של באר־שבע ואלפי אוהדיה. בעיצומן של התקפות באר שבע שלח המגן ברהום כדור קשתי אל קו ה־16, שם ניצב רמלר. מזרחי יצא לקראתו וחסם בגופו את בעיטת רמלר. הכדור ניתז מגוף השוער, גבוה למרומים, הוסט שם על ידי הרוח לכיוון שער ירושלים. שני מגיני ירושלים ניסו להרחיק, אך הצעיר שמעון ביטון הגיח לפתע בריצה, כשהוא מזנק גבוה ודוחק בגופו את הכדור לשער.

בדקה ה־89 ניתנה למלמיליאן הזדמנות להשוות, כאשר בעט מ־16 מטרים בהיותו לבדו מול זכוביצקי, אך הכדור רק "גילח" את המשקוף ויצא לחוץ. באר־שבע נשמה לרווחה.

יאני ומרגון הם לא רק שמות

מאת נפתלי ועירא

הפועל כפר סבא — מכבי חיפה
2-1 (0-0)

השערים לכפר סבא: אלי יאני (55), גד מרגון (64 — 11 מ'). לחיפה: דניאל בריילובסקי (50 — 11 מ').

* המצטיין: אודי שמיר.

● הפועל כפר סבא: שמיר, אדינגר (א. ברדיים), סימון, ברמיש, איינשטיין, מרגון, יפה, רכיבו, מימוני, יאני, גוזר. המאמן: נסים בכר.

● מכבי חיפה: רן, אהרוני, אוסמו (גבעול), א. כהן, קליינר, אבוקרט, ל. רוזנטל, בריילובסקי, ממן (סלקטור), ארמלי, מרדכי. המאמן: שלמה שרף.

שפט אריה פרוסט, 7000 צופים, באיצטדיון בכפר סבא.

למי שציפה יותר מדי ציפיות ממיפגש הצמרת בין הפועל כפר סבא למכבי חיפה — נכונה מעט אכזבה.

למי שחיפש איכות טובה יותר, ביצועים מבריקים יותר, מהלכים שוטפים ומגוונים — כדורגל של צמרת קיבל מעט יותר ואורח בלתי שוטף.

מי שחיפש שערים מרהיבים והעולות תקיפה משובחות, כמו שיודעים חלוצי כפר סבא וחיפה מסוגלים להפיק — קיבל שני שערים מנקודת העונשין ושער מהיר שאינו מתאים לשוער ברמתו של אבי רן.

אבל כל אוהד אובייקטיבי מבין 7000 הצופים שגדשו את האיצטדיון החדיש בכפר סבא ידע להעריך את יכולתן של כפר סבא ומכבי חיפה ואת התייחסותן הרצינית, והשאלה תבית, למרות שלא היו משיאן.

עד לדקה ה־18 היה מישחק רדום, שבלוני וחסר מעוף. בדקה זו הולאה פינה הכדורגל המאקסי של שומרים ונשמרים, של זהירות מכאן וזהירות שכנגד, לכדורגל פתוח יותר וצדדי המישחק לבש צורה אחרת.

את האות לכך נתן איתי מרדכי, החלוץ החיפאי בן ה־17, קיבוצי בעל מהירות עצומה שאילץ את אודי שמיר, שוער כפר סבא, לצאת פעמיים משערו בצורה נפלאה, כדי לחלץ את שערו מסכנה (23, 27). חיפה עדיין לא אירגנה שורותיה בשל חולשתם היחסית של ברוך ממן (והוחלף ע"י סלקטור) ואברהם אבו קרט. הוסר יכולתו של דניאל בריילובסקי לגוון את כובד המישחק של חיפה. אכזבה נוספת: זאהי ארמלי שמומחה בבעיטות עונשין מ־11 מטרים, אך היה מפחד במישחק.

כפר סבא פתחה בהססנות עם יראה מסויימת ליריבתה, כאשר איתן רכיבו, הקשר לעת מצוא, היה הבולט בשחקני השדה שלה ועוזר ביצחק מימוני (עם עליות וירידות).

הגנת כפר סבא היתה בשיאה ושמירת השטח המעולה של ששון ברמיש ניטרלה את חוליית הקישור החיפאית. עד לכיבוש שער הבכורה לא הורגשו חלוצי כפר סבא, והשבנו שאלי יאני ומאיר גוזר הם אולי "שמות מפחידים" בלבד.

בדקה ה־50 נכבש השער הראשון: זאהי ארמלי פרץ נפלא מצד שמאל ומירכז כדור רוחב שנבלם ע"י הגנת כפר סבא ועוד לפני שהספיק להשתלט עליו, הוכשל על ידי מימוני. דניאל בריילובסקי בבעיטה שטוחה מנקודת העונשין קבע 1-0 לחיפה. שער זוכה ראשון לכפר סבא באיצטדיונה החדש.

חלפו 5 דקות וכפר סבא השיגה שיוויון. גדי מרגון העלה כדור קרן משמאל ואבי רן, שוער חיפה, בהדיפו הנחיתו לראשו של אלי יאני משם ניתז הכדור לרשת.

כעבור ארבע דקות שוב עלתה כפר סבא. מאיר גוזר עבר בזה אחר זה שניים ממגיניה של חיפה והוכשל בידי אלי כהן. גד מרגון ראה את ביצועו הקודם של דניאל בריילובסקי ובאותו סיגנון, לאותה פינה, שיגר את כדור הניצחון, 2-1 לכפר סבא (65).

משה סלקטור החליף את ברוך ממן. יורן גבעול נכנס במקום רפי אוסמו (65). הלחץ החיפאי בשלהי הסיום מצא את הגנת כפר סבא מוכנה ובצורה.

90 דקות של עונש

מאת דרור מנר

מכבי פתח תקוה — מכבי תל אביב
1-0 (0-0)

השער: יורם אוחיון (83).

* המצטיין: יעקב אזובל.

● מכבי פתח תקוה: סביאן, אזובל, פרסלני, מכבם, אילן, נריאל (דניאל), אלון, שעשוע (כהן), אביטל, רבינזון, אוחיון. המאמן: לאון קונסטנטינובסקי.

● מכבי תל אביב: גינזבורג, קרמר, כהן, שמעונוב, קרייס, גולדברג, לולו (דריקס), גריאני, נתן, מכבם, טבק. המאמן: שמעון שנהר.

שפט (היסב) רחמים דיסגלי, 800 צופים, איצטדיון בלומפילד.

גם אוהדיה המושבעים של מכבי תל אביב הודו שמישחק זה היה מהגרועים ביותר. לאור הפתיחה המבטיחה של תחילת העונה קשה להאמין שתוך זמן כה קצר מסוגל מכבי ת"א לשחק כה גרוע.

מה קרה לחוליית הקישור? חיים גולדברג לא הצליח להעביר אפילו מסירה אחת מדוייקת, אלון נתן לא הורגש וכמוהו משה גריאני. קישור חלש גורר בעקבותיו התקפה עקרה שאינה מגיעה למצבי הבקעה.

יתכן שהכל היה נראה אחרת אם בני טבק היה מנצל את שתי ההזדמנויות שניתנו לקבוצתו כבר בפתיחה, אך בדקות 8 ו־12 "הצליח" טבק להחמיץ כטירון. המגינים קרייס וקרמר לא תמכו בהתקפה ונסיונותיו של אבי כהן לעשות זאת נכשלו. לא בוצעה שום התקפה מהאגף, וגם אלי דריקס (נכנס בדקה ה־75) לא בא לביטוי, שום כדור לא הוגבה לעברו ועל הקרקע הצליח אזובל לבלום בקלות.

הביזיון של מכבי ת"א מודגש לאור העובדה שמכבי פ"ת ללא שחקני הקישור אייל בגלייטר ואלישע לוי התייצבה בלי יומרות כדי לחזור בשלום מבלומפילד. גם פ"ת היתה חלשה, אך למזלה תפסה את מכבי ת"א ביום כל כך גרוע. מהאמור לעיל ניתן להבין את גודל האכזבה של הקהל הרב מהמישחק המשעמם. שריקות הבוז הבהירו זאת לשחקנים. המישחק הזה היה ראוי שיסתיים 0-0, אולם אולי כדי להעניש את מכבי ת"א על מישחקו הגרוע, בא השער של הדקה ה־83 ולקח מת"א גם את הנקודה האחת. בדקה זו בעט אלון ירוחם פעם אחת, הכדור הגיע אל דורון רבינזון שבעט בפעם הראשונה לקורה. הכדור חזר אליו ורבינזון בעט שוב, הכדור פגע בקורה, ואז הגיע יורם אוחיון, כדי לדחוק מקרוב את הכדור לרשת 0-1.

עודד מכנס, שבא למכבי ת"א ממכבי פ"ת, בעט בדקה ה־86 מקרוב לחוץ, ולא הצליח למנוע ממכבי פ"ת ניצחון ראשון לאחר ארבעה מישחקים.

מלאכת־מחשבת של ארביב

מאת אילן פיש

שמשון תל אביב — מכבי יפו
3-0 (1-0)

השערים: אבינעם עובדיה (72, 75), אפרים ארביב (30).

* המצטיין: אפרים ארביב.

● שמשון תל אביב: זהר, אבינעם עובדיה (מכרוני), ברדה, אודי כהן, ישעה הלוי, יוסי כהן, ארביב, שמעונוב, שלמה מזרחי, שוקרון (לויתן), דמתי. המאמן: יעקב גרונדמן.

● מכבי יפו: קוניצקי, כהן, צרק, ישראל רביאל, בוסמיקה, דוד מאיר, סלימן (שמואל לוי), אלקולומברה, מנשה מזרחי, צ'ישרוס (יוסי לוי), אמינה, דיגמי. המאמן: בן־דוד מזרחי.

שפט משה אשכנזי, 1000 צופים באיצטדיון באגן ביש.

בתום המחזור הראשון (ניצחון על האלוף) האמינו ביפו, שעידן חדש ניצב בשערי המועדון. ההישג התקבל בטבעיות כהמשך ישיר לסיום הטוב של העונה שעברה. דיברו על צמרת ועל כדורגל התקפי. זקני יפו ביציע לא זכרו מתי נשבה רוח עליצות בקבוצה, אולם מאז נוספו למאזן שלוש נקודות בלבד. ההסבר ניתן בנתוני יום שישי.

במחצית הראשונה היה מישחק חלש ונטול ברק, והגנות שתי הקבוצות היו זהירות. למולן סבלו החלוצים מריפיון ומחוסר דמיון. היתרון הקל שהיה לשמשון במחצית זו הושג בעזרת חוליית קישור שהגישה מישחק טכני ושקט. את השער היום הגדול הפיק קשר שמשון אפרים ארביב, שבמישחק הכם מתובל בשער שכולו מלאכת־מחשבת הצליח לעורר את הקהל הסובל. בהזדמנות היחידה לאורחים במחצית הראשונה נכבש שער היתרון לזכות שמשון. בדקה ה־30 העביר שלמה מזרחי כדור ימינה; מגן יפו דוד מאיר בעט באוויר במקום בכדור, שהגיע לאפרים ארביב במרחק 14 מטרים מהשער. הלה הבחין בשוער קוניצקי העומד מעט מחוץ לשערו, ובפיקחות רבה הקשית כדור לא חזק שעשה דרכו מעל השוער ונחת מתחת למשקוף.

20 הדקות הראשונות במחצית השניה לא הביאו שינוי ברמת המישחק, אבל חל שינוי במגמה. יפו החלה ליזום יותר תוך ניצול נסיגה מסויימת אצל השמשונים, אבל חוסר שקט נפשי של שחקניה מנע את הריכוז הדרוש והם נכשלו במהלכים פשוטים. הדקה ה־72 שינתה להחלוטין את פני המישחק. בעוד יפו תוקפת, הצליח בריטן דמתי לחטוף כדור בהגנה ולשעוט קדימה. הוא מסר לאבינעם עובדיה שעמד חופשי 18 מטרים מהשער, בעט שטוח וקבע 2-0. יפו התמוטטה. בתוך שלוש דקות היתה התוצאה 3-0. ארביב מסר ימינה לתוך הרחבה, הכדור הגיע לאבינעם עובדיה שניצל את ההזדמנות וכבש פעם נוספת.

אימת התבוסה גרמה לאיבוד עשתונות בקרב היפואים. שוב ושוב נראו המארחים מנסים לפגוע ביריביהם. בדקה ה־80 שילם דוד אמינה את המחיר. הוא הורחק לאחר שפגע ללא כדור בפניו של שלמה מזרחי.

בכדורסל

מגי נגד דייויס הערב בדרבי הת"א בין מכבי לבית"ר

מאת סופר "ספורט הארץ"

מישחק יחיד במחזור ה־10 בליגה הלאומית בכדורסל יתקיים הערב 20.00 בהיכל הספורט ביד־אליהו, כאשר מכבי תל־אביב יארח את בית"ר תל־אביב. במוקד העימות בין רון דייויס, המוביל בראש דירוג קלעי הנקודות העונה לבין מלך הסלים בעונה שעברה, קווין מגי. יתר המישחקים יהיו מחר.

נתניה נתנה, פתח תקוה לקחה

מאת חנן פארי

הפועל פתח־תקוה — מכבי נתניה
4-0 (1-0)

השערים: סמי בטן (2, 78), ניר לוין (2), עוז איליה (80).

* המצטיין: ניר לוין

● הפועל פתח־תקוה: ג'רבי, קוואטויל, בוריוק, אלוק, דוד לוי, איליה, גבע, מרכוס (לסרי), קלמנוביץ, אלון חזן (מחפוד), בטן, לוין. המאמן: אברהם גרנט.

● מכבי נתניה: בלדב; שמעון מנחם, בר, חזן (מסיקה), גאוטה (נתן עזריה), חלפון, משה באורון, לס; יגאל מנחם, רוני לוי, שמעון פרץ. המאמן: זאב זלצר.

שפט עובדיה בריצבק, 4,500 צופים, איצטדיון טוברוק בנתניה.

...החלפת שחקנים שביצע מאמן נתניה, זאב זלצר, כאשר הוציא במחצית השניה שני שחקני הגנה והכניס במקומם קשר וחלוץ, גרמו להתמוטטות ההגנה שספגה הפסד ביתי צורב ראשון העונה 4-0.

בנתניה, ללא תקוה המורחק ובלי מחליף המצע, חזר לשחק הוותיק בני לס, לאחר היעדרות ממושכת בגלל פציעה. לס הוביל משחק מסורבל, כאשר בהתקפה התנצבו רוני לוי, יגאל מנחם ופרץ בכדרורים מיותרים. הגנת נתניה שתיפקדה באופן סביר יחסית במחצית הראשונה, קרסה כליל בהמשך, עם הוצאתם של הבלם חזן והמגן גאוטה, וספגה 3 שערים תוך 8 דקות, בעיקר בגלל חולשת הבלם הוותיק חיים בר.

הנבחרת הצעירה של פ"ת, הפתיעה במשחק פשוט ומהיר, שהביא את הקבוצה תוך מספר מועט של מסירות מהגנה להתקפה. בקישור בלטו אלון חזן, ששיתף פעולה באופן פורה עם הבריא בהתקפה וגם בישל 3 שערים, ובן קלמנוביץ הנייד. מרכוס בסיכול נסיונות התקפה של נתניה, ובני בטן בהתקפות מתפרצות. את הגנת הקבוצה ניצל ניר לוין הזריז, שקבע שער מבכורה בהגנת נתניה.

בדקה ה־2: בהתקפה הראשונה הגביה אלון חזן כדור קרן, ניר לוין התרומם מטווח קרוב וגבר על שומרו חזן, כדי לנגוח בתנופה לפינת השער הרחוקה. בלדב לא הצליח להרחיק והכדור חזר פנימה 1-0. ההזדמנות הטובה ביותר של נתניה במחצית הראשונה היתה בדקה ה־33, כאשר בני לס פרץ מימין והגביה לרחבת פתח־תקוה, אך יגאל מנחם במקום לנגוח בעט ליציע.

בדקה ה־57 החליף זלצר את חזן וגאוטה, והכניס במקומם את מסיקה ועזריה, ולהגנה הוסטו באורון וחלפון. החילוף לא הוכיח עצמו ובעבור 13 דקות עלתה פתח־תקוה ליתרון 2-0. אלון חזן העביר כדור עונשין מימין, ובני בטן, בין שני מגיני נתניה בר ושמעון מנחם, בעט כדור חזק ושטוח והכניע את בלדב.

אותו בטן כבש שער שני כעבור 3 דקות לאחר שקיבל מסירה מניר לוין ובעט בתנופה כדי להכניע את שוער נתניה 3-0.

עשר דקות מן הסיום השלימה פתח־תקוה ארבעה שערים, כאשר חזן הגביה כדור קרן מימין, ועוז איליה שלא נשמר נגח בראשו [illegible].

המתכון להצלחה: איכות, שערים ומתח

ליגה לאומית

מאת יהושע שגיא

90 דקות לפני סיום השליש הראשון של מישחקי הליגה הלאומית, היו אתמול אוהדי הכדורגל עדים להתפתחות מרתקת בצמרת הטבלה בזכות 17 השערים שהובקעו במחזור התשיעי, כאשר לא היה שום מישחק שהסתיים בלי שער.

בית"ר ירושלים אמנם ממשיך להוליך את הטבלה, אבל אתמול בבאר שבע, לעיני קהל רב שמנה רבבה, נחלו הירושלמים את הפסדם הראשון העונה משער יחיד של הצעיר שמעון ביטון, אשר הופיע לראשונה בהרכב הפותח של הקבוצה הבאר שבעית.

הירושלמים יכולים להתנחם בכך שהפסדם לא שינה יותר על המידה את מעמדם בצמרת. ואת בגלל העובדה שגם מכבי חיפה נחלה הפסד חוץ (ההפסד השלישי שלה העונה), כאשר נכנעה 2-1 לקבוצה המפתיעה של הפועל כפר סבא שטיפסה למקום השני והוכיחה, כי היא לוטשת עיניה לתגבורת הצמרת הלאומית. החיפאים נסוגו למקום הרביעי בדירוג, לא מסוגלים לצנח היקר ביותר של הליגה.

הפתעה לא פחות גדולה היא הצלחתה המסתורית של קבוצת שמשון תל־אביב, ללא ספק ההפתעה הגדולה של הליגה עד כה. חניכיו הצעירים של המאמן יעקב גרונדמן, שחזר לאמן אחרי פגרה־התרעננות של עונה, המשיכו בסידרת הצלחותיהם והביסו בחוץ את מכבי יפו 3-0, תוך הפגנת יכולת משובחת במחצית השניה, כדי לטפס למקום השלישי בטבלה, במרחק 2 נקודות בלבד מן המוליך הירושלמי. בשבת יתמודדו השמשונים בבלומפילד עם המפתיעים של אתמול.

המשחק המרכזי בבלומפילד, בין הפועל תל אביב לבני יהודה, נפתח בסערה עם יתרון מיידי לאלופים בדקה ה־3. אבל בני יהודה, הצרים הטובה בחמישיה המובילה, השוו מיד, סיימו לבסוף 1-1 ונסוגו שני שלבים בטבלה.

האכזבה של המחזור שייכת גם למכבי תל־אביב, ששבת אחרי שבת לא הצליחה לנצח את נציגי פתח תקוה, ואחרי 0-0 בשבוע שעבר עם הפועל נכנעה אתמול 1-0 למכבי פתח תקוה. הכישלון גרם נסיגה למקום השביעי בדירוג, בהפרש 5 נקודות בלבד מאיזור הירידה. מאזן בהחלט לא מתאים למכבי תל אביב שהציפיות ממנה הרקיעו לפני תחילת העונה.

בתחתית הטבלה לא חל שום שינוי, למרות שהמועמדים המובהקים לירידה, בית"ר נתניה, השיגו את ניצחונם הלאומי הראשון: 1-0 על מכבי יבנה. הבית"רים נותרו אחרונים בדירוג כשמעליהם מכבי יפו 15 והפועל לוד 14, אחרי שסיים את מישחקו הביתי ביום שישי 1-1 עם בית"ר תל אביב.

הניצחון הגדול ביותר של השבת היה זה של הפועל פתח תקוה, שבא לנתניה והביס שם 4-0 את מכבי המקומית, שגילתה עליונות בדקות רבות אך נכנעה בגלל מישגים חמורים בהגנתה.

קהל רב נהר השבת למישחקי הצמרת, בהם היו מעורבים האלוף מתל אביב, בית"ר ירושלים, מכבי חיפה ואחרים. מה שמוכיח כי עדיין יש עניין במישחקים המבטיחים רמה סבירה ומתח רב. גם העובדה שבכל המישחקים הובקעו שערים, ולרוב שררה גם אוירה ספורטיבית (להוציא מקרה אחד ביפו), יש בהם כדי לעודד את הליגה הלאומית בכדורגל המגיעה בשבת הקרובה לשליש הדרך.

מה שדולר אחד יכול לעשות

מאת שמואל קלינר

הפועל לוד — בית"ר תל־אביב
1-1 (0-1)

השער ללוד: יצחק נעמן (22). השער לתל אביב: ירון כהן (63).

* המצטיין: מאיר יחזקאל.

● הפועל לוד: יע. בנודיס, יצ. בנודיס, נעמן, א. בנודיס, י. הלל, חביב, ססרנה (ברקמס), שרביט, ה. הלל (מגויה), רפי שמואל, פרץ. המאמן: צבי רוזן.

● בית"ר תל אביב: ב. גדבי, גרטנר, צמח, ידידה, אבך, צור, לביא (יחזקאל), מזרחי, עמית, נסים כהן, בלוטס, ירון כהן. המאמן: אריה רדלר.

שפט יצחק רוזנברג, 700 צופים, בלוד.

סיפור המישחק מצוי בגרב נעלו של ירון כהן, החלוץ הבית"רי שכבש את שער השיוויון בזכות... שטר של דולר אמריקאי אחד שבגרביו. כך הוא טען, כבש את שער הבכורה בליגה. אמונות טפלות.

תמונת המישחק לקוחה מסיומו: כמה שחקנים לודאים יושבים במרכז המגרש, ראשיהם מורכנים, מעיניהם ניבט עצב. ויקי בולס בקושי עוצר פרץ דמעותיו. ירון כהן מוקף חבריו מאושרים המפנים את המגרש בשמחה ובהצלה גלויה.

כדורגל משובח לא היה בלוד. רצו, אבל זה מה שהם יודעים. ללוד אין התקפה. ויקי פרץ ורונן הלל הם שמות של שחקנים. המאמן צבי רוזן לוחש לחניכיו "זכרו, לתת את הנשמה". את זה יש להם. ואת זה נתנו בשפע. התוצאה: כל תיקול וכל מגע מפיל הלל אחד. לעתים שניים. פעם אחת, להפתעתנו, זה גם נגמר בבית חולים. זה קרה בדקה ה־22. רואים את נעמן הלודאי ולביא הבית"רי מתעמתים לקראת כדור עונשין מוקשה ולפתע לביא שרוע על הקרקע ונעמן נגח את הכדור בעוצמה לרשת. בפעם הבאה נראה את דוד לביא אחרי שיחרור מבית החולים.

מאיר יחזקאל בהרכב במקום לביא, שינוי במישחק, שינוי בתוצאה. קצת יותר כדורגל. שליטה של בית"ר, המישחק רגוע יותר, מתקשב יותר, בזכות יחזקאל. אלי גם בזכות נסים כהן המגיע קצת יותר את הכדור. אבל הציפיה דווקא מכוונת לירון כהן.

כל הזמן היתה תחושה של שער באוויר. הוא הגיע (63), כאשר נסים כהן מסר לירון כהן וזה מ־20 מטר אלכסונית לשער בעט כדור שטוח כדי להעניק שער לבית"ר.

לאחר המישחק ניגש אלי ירון כהן, הפשיל גרב נעלו הימנית, חילץ מתוכה שטר של דולאר אחד, מקומט, בוהה, סמל דיעה, אותו קיבל טרם המישחק מחבר הנהלת קבוצתו, דוד אלוני. כסגולה להבקעת שערים, ועליו רשם בכתב ידו "גול". השטר ניתן לי כשי למזכרת. סיפור של אמונות טפלות. אבל בלוד זה עבד. עובדה.

● נאסיונאל ניצחה את מגאדה בטאבזן 3-0 במישחק הגמר הראשון על גביע אפריקה למחזיקות גביע בכדורגל שנערך בקאהיר.

הניחוש הנכון בטוטו

1.	ב. נתניה — יבנה	1
2.	לוד — בית"ר ת"א	x
3.	מכבי יפו — שמשון	2
4.	באר־שבע — ב. י־ם	1
5.	כפר־סבא — מ. חיפה	1
6.	ה. ת"א — ב. יהודה	x
7.	מכבי ת"א — מ. פ"ת	2
8.	מ. נתני' — ה. פ"ת	2
9.	חולון — ב. נהריה	1
10.	שעריים — חדרה	x
11.	טבריה — הפ. ר"ג	2
12.	הפ. עכו — ב. שמש	1
13.	ה. חיפה — יהוד	1
14.	הפ. י־ם — רעננה	1

הצהלה הגדולה של שחקני מכבי פתח־תקוה אחרי הניצחון המפתיע 1-0 על מכבי ת"א בבלומפילד. יעקב אזובל (מימין), המצטיין במישחק, מניף יד לקול מחמאות האוהדים. (צילום: עודי קרן)

מה אומרים אחרי השבת

מכבי יפו — שמשון תל־אביב

● אפרים ארביב, שמשון ת"א: "לאחר ניתוח מיניסקוס אני חוזר לכושר. שיחקתי די טוב ובכל זה מישחק הסתיים באווירה לא ספורטיבית".

● בן־דוד מזרחי, מאמן מכבי יפו: "המיקום בטבלה יצר לחץ וגרם להצגת יכולת ירודה. ניסינו להשוות על חשבון ההגנה והתמוטטנו".

הפועל באר־שבע — בית"ר ירושלים

● דרור קשטן, מאמן בית"ר י־ם: "אף אחד לא יכול לחתום שכל המישחקים שירושלים תציג יהיו טובים. באר שבע היתה טובה יותר וניצלה את ההזדמנות שניתנה לה לכיבוש שער".

● אליהו עופר, מאמן ב"ש לשעבר: "בית"ר ירושלים שנהנתה מהתקפות עקב מישחק

(סוף בעמוד 5, טור 1)

מכבי תל־אביב — מכבי פתח־תקוה

● דורון רבינזון, מכבי פ"ת: "לא חשוב מי הבקיע את השער, אני או אוחיון, העיקר שניצחנו 1-0. זה החשוב".

● שמעון שנהר, מאמן מכבי ת"א: "אנחנו לא טובים בזמן האחרון ולא מבצעים. העובדה שהיינו טובים יותר ממכבי פ"ת אינה מנחמת אותי".

הפועל כפר־סבא — מכבי חיפה

● נסים בכר, מאמן כפ"ס: "ניצחנו קבוצה מצויינת שלא הצלחנו לנצחה מזה שנים. טאקטית שיחקנו בהגנה אזורית אישית ונטרלנו את ממן ובריילובסקי".

● דניאל בריילובסקי, מכבי חיפה: "עשינו שתי טעויות קשות שנוצלו היטב על ידי כפר סבא. במישחק השווה לא היינו פחות טובים".

48 אלף דולר קורצים למנסדורף ביוהנסבורג

יתמודד היום בגמר אליפות דרום אפריקה עם מאט אנגר מארה"ב, אחרי ניצחון סנסציוני 6–4, 6–4 על אנדרס גומס מאקוואדור ברבע הגמר ו־6–0, 7–5 על אדי אדוארדס (דרא"פ) בחצי הגמר ● מנסדורף וגליקשטיין נצחו בחצי הגמר בזוגות

טניס

יוהאנסבורג (שרות "ספורט הארץ"). בפעם השניה בקאריירה הקצרה שלו ישחק היום עמוס מנסדורף במישחק גמר בטורניר בסידרת "הגרנד פרי". מנסדורף העפיל אתמול לגמר אליפות דרום־אפריקה המציעה פרסים בסך כולל של 375 אלף דולר, אחרי ניצחון 6–0, 7–5 על הטניסאי הדרום־אפריקאי אדי אדוארדס. מנסדורף בן ה־21 שיחק רק פעם אחת קודם לכן בגמר, אשתקד בתל אביב, כאשר הפסיד לבראד גילברט.

יריבו במישחק הגמר יהיה אלוף אשתקד, מאט אנגר מארה"ב, שניצח בשמינית הגמר את שלמה גליקשטיין 5–7, 6–1, 6–2. אנגר בן ה־23, שגובהו 1.88, הפתיע אתמול בחצי הגמר את יוהאן קריק, דרום־אפריקאי שהוא כיום אזרח אמריקאי, 7–6, 7–6. אם ינצח עמוס היום יזכה ב־48 אלף דולר, הפרס הכספי הגדול ביותר בו זכה טניסאי ישראלי עד היום. הוא עשוי להתקדם בדירוג העולמי עד למקום ה־40.

את ניצחונו הגדול כאן השיג עמוס ברבע הגמר ביום שישי, כאשר הכניע את המדורג ראשון בטורניר והעשירי בעולם, אנדרס גומס מאקוואדור, 6–4, 6–4. בתוך שבוע ניצח איפוא מנסדורף שני חובטים המדורגים בעשיריה הראשונה בעולם, אחרי שבלונדון גבר כזכור על הצרפתי הנרי לקונט (מדורג חמישי).

מנסדורף וגליקשטיין נוצחו אתמול בחצי גמר הזוגות לגומס ולאמריקאי שרווד סטיוארט 2–6, 5–7. ברבע הגמר ניצחו הישראלים את הצמד השמיני בעולם, כריסטו סטיין וקני ויסר (דרא"פ) 7–5, 6–0, 7–6.

גומס – למאסטרס

למרות הפסדו למנסדורף, יהיה גומס הטניסאי השמיני שישתתף בתחרות המאסטרס בניו־יורק בראשית דצמבר. זאת אחרי שיריבו בריחו, ג'ימי קונורס, הודח בשלב רבע הגמר של טורניר יוסטון ע"י בן ארצו סקוט דייויס 6–2, 6–2.

תוצאות אחרות: אליוט טלצר (ארה"ב) – אהרון קריקסטיין (ארה"ב) 6–7, 6–2, 6–2, סלובודאן ז'יבוינוביץ' (יוגוסלביה) – בראד פירס (ארה"ב) 6–4, 6–4, דריק רוסטגנו (ארה"ב) – ביל סקאלון (ארה"ב) 6–2, 6–3.

בחצי הגמר בבריגו, גרוזניה פיטר פלמינג (ארה"ב) – פרמיק לורנד (צרפת) 6–2, 6–2, ... (שוודיה) עלה לגמר מאחר ויריבו פטר קרלסון (שוודיה) פרש בגלל מחלה.

רק אחת מארבע המדורגות הראשונות לא העפילה לחצי גמר הטורניר המסיים של סידרת וירג'יניה סלימס במדיסון סקוור גארדן בניו־יורק. זוהי המדורגת שלישית, האנה מנדליקובה, שנוצחה 7–5, 4–6, 6–1 ע"י האמריקאית פאם שרייבר. מנדליקובה כבר הובילה 4–1 במערכה השניה, אבל כמה החלטות של השופטים הוציאו אותה משיווי משקלה והיא התמוטטה במערכה המכרעת. "בכל הקאריירה שלי לא ריגזו אותי בצורה כזו", התלוננה מנדליקובה לאחר מכן. גם השיפוט במישחק בין שטפי גראף ומנואלה מאלייבה עורר סערת רוחות. הבולגריה אף השליכה את מחבטה בזעם במערכה השלישית. גראף ניצחה 6–3, 6–3, 7–5.

שני המישחקים האחרים הסתיימו בניצחונות ברורים. מרטינה נברטילובה גברה על בטינה בונגה (גרמניה) 6–2, 6–4 והלנה סוקובה ניצחה את קלאודיה קודה־קילש (גרמניה) 6–3, 7–6.

ארסנל מפגיזה מהפיסגה: 3–0 על מנצ'סטר סיטי

היום הדרבי הגדול של ליוורפול ● ניצחון ושער בכורה ליונייטד (1–0 על ק.פ.ר.) בעידן פרגוסון

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). הדרבי של העיר ליוורפול, שיהיה היום אחר הצהריים ויועבר בשידור חי בטלוויזיה, ישלים את המחזור ה־16 בליגה האנגלית. אבל תוצאות המישחק לא יוכלו לשנות עובדה אחת: ארסנל תמשיך להוביל לפחות עד לשבת הקרובה.

שחקניו הצעירים של ג'ורג' גרהאם המשיכו בתנופה האדירה שלהם וניצחו לעיני 29 אלף צופים באיצטדיון הייבורי את מנצ'סטר סיטי 3–0. ניאל קווין ושחקני ההגנה ויו אנדרסון וטוני אדאמס הבקיעו את השערים.

נוטינגהאם פורסט, ניצלה את העובדה שליוורפול לא שיחקה ועלתה למקום השני בניצחון ביתי 3–2 על וימבלדון. האורחים הובילו בדקה השניה משער של קולטון פיירוזר. נייג'ל קלאף השווה מנקודה הלבנה ונוטינגהאם עלתה ליתרון אחרי שער עצמי של אנדי תורן. גלין הודג'ס השווה אבל הוד לנדי ג'ונס מטווח הכניס את שלוש הנקודות בבעיטת עונשין.

את הניצחון המשמעותי של המחזור ראו יותר מ־42 אלף צופים באיצטדיון אולד טרפורד. מנצ'סטר יונייטד גברה על קווינס־פארק ריינג'רס 1–0, הניצחון והשער הראשון מאז מינוי המנהל החדש אלכס פרגוסון לפני כשבועיים. המגן הדני ג'ון סיווזק הבקיע את שערו הראשון בליגה, כדור עונשין אויר בדקה ה־32.

יוניטד עלתה מהמקום ה־21 ל־17 מאחר וקבוצות התחתית האחרות, מלבד ניוקאסל, נוצחו. למרות ניצחונה 3–1 בלונדון על צ'לסי, נותרה ניוקאסל במקום האחרון. אנדי תומאס (2) ופיטר בירדסלי הבקיעו לניוקאסל אחרי שצ'לסי הובילה משער של גורדון דוריה. לסטר סיטי נחלה תבוסה 5–1 בסאות'המפטון, הפסדה השישי בשבעה מישחקים. צ'רלטון נכנעה במינורשה 1–3 לסאות'המפטון שהובילה 1–2 משערים של ג'ורג' לורנס וקולין קלארק. 11 דקות לסיום הורחק שוער צ'רלטון ניק ג'ונס וארבע דקות לסיום הוסיף ג'ימי קייס שער שלישי. התחתית: יונייטד וצ'רלטון 17 כ"א, לסטר 16, מנצ'סטר סיטי וצ'לסי 15 כ"א וניוקאסל 14.

קלייב אלן העלה את מונה שעריו העונה ל־18 כאשר הבקיע פעמיים בניצחון 4–2 של טוטנהאם באוכספורד. זה היה הפסד ביתי ראשון העונה לאוכספורד. כריס וודל הבקיע את שני השערים הנותרים במחצית השניה. קבוצה לונדונית אחרת, וסטהאם יונייטד, סיימה בתיקו־ביתי 1–1 עם אסטון־וילה. טוני קוטי הבקיע את שערו ה־14 העונה כבר בדקה השלישית אבל גארי תומפסון השווה בדקה ה־68.

גארי מגסון הבקיע בניצחון שפילד וונסדיי על לוטון 1–0. דייב פליסט הבקיע פעמיים בניצחון קובנטרי על נוריץ' 2–1.

אולדהאם, שגברה על קריסטל פאלאס 1–0, שמרה על מקומה בראש טבלת הליגה השניה עם 34 נקודות לפני פורטסמות 32 שניצחה 1–2 על גרימסבי. פליטות ודרבי קאונטי 30 כ"א.

מו ג'ונסטון הבקיע פעמיים בניצחון סלטיק 4–2 על פאלקירק, שביסס את סלטיק בראש הטבלה הסקוטית עם 35 נקודות. לפני דאנדי יונייטד 29 (ניצחה 1–0 את היברניאן) והארטס 28 (ניצחה 3–1 על דאנדי). אבריין גברה על גלאזגו ריינג'רס 1–0.

צמרת הטבלה

1. ארסנל	16	8–22	31
2. נוטינגהאם	16	22–35	29
3. ליוורפול	15	20–24	27
4. וסטהאם	16	23–26	27

בעיטה חופשית

אחרי שניצחה 2–0 במפגש הצמרת של הליגה הארצית

חיפה במקום יהוד בפיסגה

ליגה ארצית

מאת משה הר־געש

הפועל חיפה היה את המוליך הארצי בהביסו 2–0 את הפועל יהוד ותפס במקומו את המקום הראשון. החיפאים נהנו מאיבוד נקודות של הפועל חדרה (0–0 עם מכבי שעריים ברחובות). הפועל ירושלים השיג ניצחון שלישי רצוף 3–1 על הפועל דימונה. הפועל רמת־גן ניצח בחוץ את הפועל טבריה 1–0.

הפועל חיפה – הפועל יהוד 2–0 (0–0)

השערים: אלי בראמו (57), יוסי עמר (59).

★ המצטיין: רונן רוקמן.

סיפור המישחק נמשך למעט דקותיים במחצית השניה, כאשר החיפאים הבקיעו 2 שערים. בדקה ה־57 פרץ רונן רוקמן משמאל, הגביה לרחבה, אלי בראמו בעט וקבע 1–0. דקה לאחר מכן נגע שלומי שפיגר והחולף ע"י יוסי עמר. הלה קלט כדור מרוני מלכה, הקפיצו ובעט מהאויר ברגל שמאל. דניאל שר מיהוד הורחק בדקה ה־71 בגלל פגיעה בשחקן יריב. שפט בני בהן, 3,000 צופים, בחיפה.

מכבי שעריים – הפועל חדרה 0–0

★ המצטיין: שמחה בר.

המישחק היה שקול. לשחקני שעריים היה יתרון קל, אך לא משמעותי שיכריע את המישחק. שפט יצחק בריצנוק, 500 צופים, ברחובות.

הפועל רמת־גן – הפועל טבריה 1–0 (0–0)

השער: יעקב נמרוד (89).

★ המצטיין: שמואל ג'ילדרי.

הטבריינים תקפו 90 דקות אך לא הצליחו להבקיע את השוער המצטיין שמואל ג'ילדרי. דקה לפני הסיום פרץ הרמת גני ירון זהבי, העביר כדור ליעקב נמרוד שהכריע את המישחק. שפט עמית קליין, 1,500 צופים, בטבריה.

הפועל עכו – הפועל בית־שאן 2–0 (1–0)

השערים: ניסים אדרי (43), עופר רווה (85).

★ המצטיין: דוד הלמן.

גיבור הניצחון היה הקשר דוד הלמן, אשר בישל שני שערים, כאשר הגביה לנגיחות של אדרי ורווה. שפט רני ימשלה, 1,500 צופים, בעכו.

הפועל חולון – בית"ר נהריה 2–1 (1–1)

השערים לחולון: ארז שקרוקה (33, 67), לנהריה: עוזי כהן (36).

★ המצטיין: ארז שקרוקה.

אלוף המצטיינים היה ארז שקרוקה שחיפה על התמצות בשני שערים שהכריעו את המישחק. בדקה ה־33 קבע בנגיחה 1–0, עוזי כהן השווה, ובדקה ה־67 חתם שקרוקה את התוצאה. שפט יוסי שעי, 400 צופים, בחולון.

מנחם בנק

הפועל ירושלים – הפועל דימונה 3–1 (2–1)

השערים לירושלים: יאיר אסייאג (3, 14), מרדכי ועקנין (68), לדימונה: עובדיה צבי (42).

★ המצטיין: יאיר אסייאג.

הירושלמים המשיכו במסע ההתאוששות עם ניצחון שלישי רצוף. בדקה ה־72 בעט ממן מרימונה להוץ כדור ענשין מ־11 מ'. שפט רחמים שאשו, 1,000 צופים, ימק"א בירושלים.

מכבי רמת־עמידר – הפועל מרמורק 1–0 (1–0)

השער: אלי תגר (37 – 11 מ')

★ המצטיין: עופר מזרחי.

המישחק לא התעלה לרמה גבוהה. שער הניצחון הובקע בדקה ה־37 ע"י אלי תגר בבעיטת עונשין מ־11 מ' לאחר ששחקן מרמורק ירון תמיר נגע בכדור בידו. שפט יעקב ברהום, 200 צופים, ברמת־עמידר.

הכח רמת־גן – בית"ר רמלה 2–2 (2–1)

השערים להכח: עופר צעירי (28, 30), לרמלה: מאיר בלושטיין (17), נח איוב (84).

★ המצטיין: עופר צעירי.

השער של נח איוב הרמלאי היה מבודל ברור ומנע מהכח ניצחון. בכולם היה עופר צעירי הולך הרכש ממכבי־יהודה שהבקיע צמד. שפט יעקב אלימלך, 300 צופים, אצטדיון וינטר ברמת־גן.

יוסי תבס

טבלת הליגה הארצית

1. הפועל חיפה	9	6–14	18
2. הפועל יהוד	9	11–16	17
3. הפועל עכו	9	9–15	16
4. הפועל חדרה	9	9–15	16
5. הפועל חולון	9	5–10	16
6. מכבי שעריים	9	7–12	14
7. הפועל טבריה	9	13–15	13
8. הפועל ר"ג	9	5–4	13
9. בית־שאן	9	11–8	11
10. רמת־עמידר	9	11–7	11
11. בית"ר רמלה	9	12–8	11
12. הפועל ים	9	13–10	10
13. הכח רמת־גן	9	12–7	10
14. הפ. מרמורק	9	15–8	7
15. הפ. דימונה	9	11–6	6
16. בית"ר נהריה	9	7–2	5

במחזור הבא

- ● בית"ר נהריה – בית"ר רמלה
- ● הפועל מרמורק – הכח רמת גן
- ● הפועל דימונה – רמת־עמידר
- ● הפועל יהוד – הפועל ירושלים
- ● הפ. בית־שאן – הפ. חיפה
- ● הפועל רמת גן – הפועל עכו
- ● הפועל חדרה – הפ. טבריה
- ● הפועל חולון – מכבי שעריים

מלך השערים

1. עופר רז (הפועל טבריה) 9
2. יהודה הנאיף (הפועל יהוד) 7
3. שלמה מזרחי (הפועל חדרה) 5

אן.בי.איי.

שיא של ג'ורדן: קלע את כל 18 הנקודות האחרונות

ניו־יורק (איי־פי). מייקל ג'ורדן קלע את כל 18 הנקודות האחרונות של שיקאגו בולס (שיא אן.בי.איי. חדש), צבר 40 נקודות והוליך את הבולס לניצחון 101–99 על ניו־יורק ניקס. ג'ורדן, אחד המועמדים העיקריים לתואר השחקן היעיל ביותר בליגה, הוא הקלע הטוב ביותר בה, עם ממוצע של 38.4 נקודות למישחק.

לארי ברד, שהוכתר כשחקן היעיל ביותר בשלוש השנים האחרונות, קלע 32 נקודות (4 סלי 3 נקודות) והוליך את האלופה מבוסטון לניצחון הבית ה־46 שלה ברציפות, 135–120 על גולדן סטייט. הסלטיקס זכו עד כה ב־8 ניצחונות ונוצחו בשני מישחקים בלבד. לאטלנטה הוקס מאזן זהה, לאחר הניצחון 108–89 על קליבלנד (דומיניק וילקינס קלע 27 נקודות). המאזן הטוב ביותר בליגה שייך ללוס אנג'לס לייקרס, 8–1, בעקבות הניצחון 111–95 על ניו ג'רזי נטס.

דאלאס זכתה בסוף השבוע בשני ניצחונות בהאריך מים, 113–108 על לוס אנג'לס קליפרס, קלע דטלף שרמפף המערב גרמני 10 נקודות ברבע האחרון ו־14 במישחק כולו. הניצחון השני הושג על פיניקס, 130–122 לאחר הארכה.

יתר התוצאות בסוף השבוע: דנוור – פורטלנד 142–128 (לאפאייט ליבר קלע 30 נקודות וקלט 11 כדורים חוזרים), דטרויט – פילדלפיה 120–110, מילווקי – סיאטל 116–105, יוסטון – יוטה 104–90, סאקרמנטו – אינדיאנה 92–83, וושינגטון – יוסטון 115–99 (ג'ף מאלון קלע 38 נקודות וקבע שיא הסיף 34), פורטלנד – סאן אנטוניו 127–114.

אתלט אמריקאי הורשע בגלל שימוש בסמים

אינדיאנאפוליס (איי־פי). בארי ארמסטרונג, אתלט אמריקאי המתמחה בקרב־עשרה, הורשע מפעילות אחרי שבדיקות גילו כי השתמש באנאבולים סטרואידים בפסטיבאל הספורט שהיה באוגוסט ביוסטון.

עוד צ'כית עשויה לבקש מקלט בארה"ב

מיניאפוליס (איי־פי). אנדריאה הוליקובה, אחת הטניסאיות העולות של צ'כוסלובקיה, עומדת ללכת בדרכה של מרטינה נברטילובה ולבקש מקלט מדיני בארה"ב. הוליקובה בת ה־18, שדורגה אשתקד במקום השלישי לנערות בעולם וזכתה באליפות הנערות של וימבלדון, היא חברתו של פרנטישק מוסיל, שחקן נבחרת צ'כיה בהוקי־קרח שערק ומשחק כיום בקבוצה המקצוענית מינסוטה נורת־סטארס.

הצלחה לשתי סייפות מישראל באליפות העולם לנבים בבלגיה

בתחרויות אליפות העולם בסיוף לנבים, שהיו בשבוע שעבר בבלגיה, זכו שתי סייפות מרכז הספורט של אילן ברמת־גן במקומות השני והשלישי.

מרגלית פרץ דורגה שניה בכללות לאחר שגברה בבית הגמר על סייפת מהולנד 5–1, על יריבה מאנגליה 5–0 והפסידה לסייפת מצרפת 4–5. תמרה לוי דורגה שלישית לאחר שהפסידה בקרבות חוזרים בבית הגמר לשתי סייפות מצרפת. המאמן הישראלי אפרים רביד אמר, כי האליפות עמדה על רמה גבוהה והשתתפו בה נציגות מתשע מדינות.

● יצחק ינובי מאשקלון קבע בשבת הישג שב מהשיא הלאומי בידי ברוכה זעיר בתרגיל אולימפי שלם. ינובי צבר בתחרות חצי גמר אליפות הפועל 1147 נקודות, שלוש נקודות יותר מהשיא. התוצאה לא תוכר כשיא לאומי.

וייסוויילר בא לישראל

הילד במרכז התצלום הוא ג'ון־ארמין וייסוויילר, בנו של מאמן הכדורגל הגרמני המפורסם האנס וייסוויילר שהיה מיודד עם המאמן הישראלי עמנואל שפר (מימין). וייסוויילר מת לפני כשלוש שנים בביתו בשוייץ, שם אימן בשנותיו האחרונות. המאמן שפר – המשיא הערב את בנו אבי לשירלי לבית הסמן – הזמין לאירוע את רעיית ידידו המנוח גיזלה וייסוויילר, שבאה לארץ עם בנה בן החמש. השלושה צולמו אמש במלון הילטון בתל־אביב. וייסוויילר־ג'וניור נקרא בגלל שנולד בארה"ב כאשר אביו אימן שם. הבן הוא מבוגנה ארמין עלישם ארמין הסלר, בעל קבוצת העמק למכביי ספורט "עוממה" שהיה מנוקד של המאמן ויהיה מכנה הערב, יחד עם רעייתו, בחתונה של משפחת שפר. (צילום: עוזי קרן)

לוורקוזן מתבססת בצמרת

נהנית מיתרון נקודה אחרי שניצחה 2–1 את האמבורג ובאיירן־מינכן סיימה רק בתיקו 0–0 עם אירדינגן

בונדסליגה

מאת זיגמונד שפיגלר

דיסבורג (מיוחד ל"ספורט הארץ"). באייר לוורקוזן פתחה פער של נקודה בצמרת הבונדסליגה כשניצחה במחזור ה־15 את האמבורג 2–1 (שני שערים של הרבורס ואס) בעוד שבאיירן מינכן סיימה בתיקו־אפס את מישחק החוץ נגד באייר אירדינגן.

גם הקבוצות במקומות 3–5 שמטו נקודות: האמבורג סיימה בתיקו 1–1 עם נירנברג, ורדר ברמן, שהובילה בדקה התשיעית משער של רודי פלר, נוצחה 2–1 ע"י בורוסיה דורטמונד שהבקיעה בדקה ה־66 ע"י מיל ובדקה ה־80 ע"י דיקל. קייזרסלאוטרן פיגרה 1–0 בקלן משער של הדקיק, הובילה 2–1 משערים של אליידי וחוס, אבל קלן השיגה נקודה בדקה ה־82 ע"י הסלר שנכנס בדקה ה־70.

גם בורוסיה מנשנגלאדבך השוותה (1–1) בדקה ה־82 ע"י דרזן, במישחק בדיסלדורף בו הובילו המארחים בדקה ה־59 משער בבעיטת 11 מ' של וייקל.

★ יתר התוצאות: שטוטגרט – פרנקפורט 4–1, מאנהיים – ברלין 1–1, שאלקה – בוכום 0–0.

צמרת הטבלה הגרמנית

1. לוורקוזן	15	11–21	22
2. באיירן	15	16–28	21
3. האמבורג	15	16–28	20
4. שטוטגארט	15	16–29	19

מה אומרים

(סוף מעמוד 4)

נאום. באר שבע היתה בחצי השני טובה יותר והתוצאה מקפחת אותה ולא את ירושלים.

הפועל תל־אביב – בני־יהודה

● דוד פיזנטי, הפועל תל אביב: אין לי מה לומר.

● ירון אריב, בני יהודה: היה משחק טוב. המצבנו ניצחון. היינו טובים יותר ולא הבקענו.

בית"ר נתניה – מכבי יבנה

● ישראל פוגל, בית"ר נתניה: אני שמח שנפל בחלקי להבקיע את שער הניצחון. אני מקווה שהניצחון מהווה סנונית ראשונה. אנו לא פחות טובים מ־12 קבוצות בליגה.

● משה מאירי, מאמן יבנה: ידעתי שהמישחק יהיה קשה, עבורם זה היה להיות או לחדול. איני מרוצה מרמת הניכי.

מכבי נתניה – הפועל פתח־תקוה

● זאב זלצר, מאמן נתניה: כדורגל הוא מישחק אכזרי. לא מספיק לשלוט צריך גם לדעת להבקיע ולא לספוג. התוצאה מאד מטעה. פשוט לא היינו חכמים מספיק.

● ציון לוין, הפועל פ"ת: המזל הרע שהיה בעוכרי בשמונה מחזורים נעלם. שאבתי עידוד מרעייתי גבי שחזרה מארה"ב. הנתנייתים לא הגיעו למצבים.

הפועל לוד – בית"ר תל־אביב

● ויקי פרץ, הפועל לוד: עצוב מאוד. כשאתה משחק בבית מול קבוצת תחתית, מוביל 1–0 ובסוף מסיים בתיקו, זה לא מבשר טובות.

לונדון של תיאטרון עם מיכאל הנדלזלץ (מבקר התיאטרון של עתון "הארץ")

אופיר טורס מזמינה אתכם לחגיגה של תיאטרון בלונדון.
הסיור כולל:
- 9 לילות במלון WESTMORELAND או דומה.
- 5 הצגות, מתוכן אחת בסטרטפורד (עירו של שייקספיר).
- טיסות הלוך ושוב, בחברת תעופה סדירה.
- הסעות משדה התעופה למלון וחזרה.
- יום סיור בסטרטפורד ואוקספורד.
- חצי יום סיור בלונדון.
- סיור רגלי "בעקבות שרלוק הולמס".
- ביקור מאחורי הקלעים ב־NATIONAL THEATRE.
- מלווה הקבוצה - איש תיאטרון.

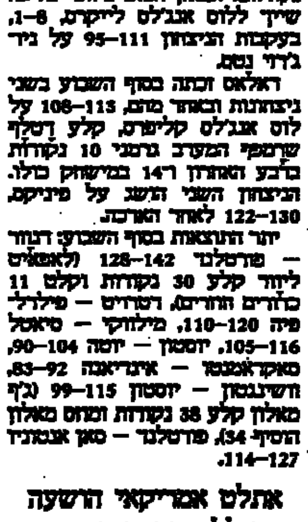

תאריך יציאה: 28/12/86.
תאריך חזרה: 6/1/86.

אופיר טורס

• תל־אביב - בן־יהודה 32 טל. 280025, 209777 • ירושלים - אגף מלון המלך דוד טל. 222777 • חיפה - דרך העצמאות 62 טל. 673011 • מסוי מלון הצבון 20, קרית שמונה טל. 069-40245

חדשות חוץ

"לא – למות העניים"

שני לבנונים מרותקים לכסאות־גלגלים מובילים את ההפגנה שנערכה במערב ביירות, שלשום, נגד היוקר המאמיר והאינפלציה. באחת הכרזות נאמר: "לא – למות העניים" (צילום איי־פי)

שביתה במערב ביירות נגד האינפלציה ו"מלחמת ההרעבה"

את יום העצמאות הלבנוני ה־43 חגגו רק הנוצרים

ביירות (ע"ר וע"צ). מאות לבנונים, מרביתם נשים וילדים, הפגינו ביום שישי בביירות המערבית נגד מה שתואר על ידם כ"מלחמת ההרעבה".

חנויות, בנקים ובתי ספר רבים נסגרו לשעה כשביתת אזהרה נגד האמרת המחירים, המחסור במזון והתמוטטות של הלירה הלבנונית. "אנו רוצים לחיות. לא נסכים יותר להיות כאלה" הכריזו המפגינים, שהפגינו בליווי משטרתי. יצוין שהלירה הלבנונית איבדה השנה 72 אחוז מערכה לעומת הדולר.

המפגינים ציינו כי המחירים של כמה מוצרים חיוניים האמירו בשיעור של 30 אחוז במהלך השבועיים האחרונים. "איננו יכול למצוא לחם, מחיר הסוכר האמיר מעל לכל מידה וקיים אפילו מחסור במי שתייה," אמר תושב ביירות.

בעיר טריפולי שבצפון לבנון הודיע בסוף השבוע הנגיד אחמד טוהאשי כי הוא מגיע לסוריה את 8 הילדים שלו, מפני שאין ביכולתו לספק להם מזון וחיטה.

כלכלן לבנוני, ריאד חורי, אמר כי האינפלציה במדינה מגיעה עתה לכ־100 אחוז בשנה. מקורות במשרד העבודה ציינו כי כ־40 אחוז מכוח העבודה במדינה מובטלים.

בשבת, יום השנה ה־43 להכרזת עצמאות לבנון, התברר כי רק הנוצרים חגגו יום זה.

לרגל יום העצמאות של לבנון השמיע הנשיא ג'מייל נאום ששודר בטלוויזיה ובו קרא לחידוש הדרשית בעניין הרפורמה החוקתית. באותו נאום הצהיר ג'מייל כי מגוי ועמוד עימו לפעול ברוחות כדי למצוא פתרון למשבר הכלכלי השוקר את המדינה.

הרוגים ופצועים

ביום שישי נהרגו תשעה אנשים ו־30 נפצעו בקרבות בין אנשי מיליציות אמל לפלשתינים בביירות ובדרום לבנון. רווח מבתי חולים ומקורות של הלוחמים. ביום שישי התחדשו הקרבות בצידון, לאחר שביתת נשק שקיימה במשך קרוב לחודש.

ממשלת שוודיה מגרשת את אלה סאלאמה – "בתו של ערפאת"

שירתה כקצינת האינפורמציה במשרד אש"ף בשטוקהולם

מאת אליהו זהבי

סופר "הארץ" בסקנדינביה

משטרת שוודיה הודיעה לגרש את אלה סאלאמה המשמשת "יד ימינו" של ראש משרד אש"ף בשטוקהולם ושכיהנה כקצינת האינפורמציה במשרד. ההחלטה אושרה ע"י הממשלה.

דיפלומאטים בשטוקהולם אמרו כי יש לראות בצעד זה מחווה סמלית, המבטא את ההתנגדות של ממשלת שוודיה לאלימות פוליטית.

העיתון אפטן בלאדט טוען, כי אלה סאלאמה בת ה־28 הוגדרה כבר בשנת 1982 כ"סיכון בטחוני" וה משטרה חושדת בה כי היתה חברה בארגונו של אבו־ניזאל. בחוגי אש"ף זכתה לכינוי "בתו של ערפאת". אלה, קרובת משפחתו של חסן סאלאמה שתכנן את רצח האתלטים באולימפיאדת מינכן, הגיבה בזעם על שיוכה לאבו ניזאל, והבהירה כי היא תומכת בערפאת ומשום כך אין שחר להאשמות על חברותה בארגון אבו־ניזאל.

בשוודיה התגלה טיפוס חדש של נגיף הגורם למחלת האיידס

ארגון הבריאות העולמי חושש ממגיפה בקנה מדה עולמי ★ בדנמרק הוחל בחלוקת קונדומים חינם

ביום ששי פורסמה בלונדון מודעה לצעירים במסגרת מסע ההסברה ממלכתי בתקציב בן 20 מיליון ליש"ט (48 מיליון דולר), נגד מחלת האיידס. המסע כולל תשדירי שירות בטלוויזיה, במסטפים ובמודעות בעיתונות. בכרזה המובאת כאן נאמר: "בן הזוג הבא שלך במיטה עשוי להיות אותו אדם מיוחד – שידביק אותך באיידס". (תצלום: איי־פי).

שטוקהולם (ע"ר). צוות מחקר שוודי הודיע ביום שישי, כי גילה טיפוס חדש של נגיף הגורם את מחלת האיידס. ייתכן כי גילוי הנגיף החדש יצריך בדיקות חדשות, בנוסף לבדיקות הדם הנעשות כיום לגילוי נגיף האיידס.

פרופ' גונל ביברפלד אמרה, כי עדיין מוקדם לקבוע אם הנגיף החדש, שקיבל את הסימן "ביור 6669" הוא שלוחה של שני סוגי נגיפים שנתגלו עד כה כגורמי המחלה הקטלנית, או שזהו נגיף שלישי, נפרד.

הוירוס הזה נתגלה אצל ארבע מהגרות ממערב־אפריקה שהגיעו לשוודיה. אחת מהן חולה.

ארבע הנשים הנגועות נתגלו במבחנים רגילים לגילוי נגיף שהיה ידוע קודם לכן.

100 מיליון נושאי נגיף תוך חמש שנים

אליהו זהבי סופר "הארץ" בסקנדינביה מוסר: מנכ"ל ארגון הבריאות העולמי, ד"ר האלפדאן מאהלר, אמר לעתון הדני "ברלינגסקה": "אנו נבנים לפני מגיפה בקנה מידה עולמי. ארגון הבריאות העולמי לא הגזים עד כה בהערכות למימדי הסכנה. אני עצמי טעותי לפני שנה מפני יצירת פאניקה. אולם עלינו להכיר בחומרת הסכנה. כיום קרוב ל־10 מליון בני אדם נושאים בגופם את הנגיף "האיוה", גם אם רק כמאה אלף בעולם כולו חלו באיידס. להערכת ארגון הבריאות העולמי, תוך חמש השנים הקרובות יגיע מספר נושאי הנגיף ל־100 מיליון. אם יתפשט נגיף המחלה גם לאסיה – נעמוד בפני מצב שאין לשערו מראש". הארגון הוחליט לפתוח במסע הסברה עולמי לעצירת המגיפה. בכבה עדים בדנמרק הוחל כבר בחלוקת קונדומים חינם.

בארה"ב מתחילים בניסויים של תכשיר להקלת הסניליות

התכשיר נוסה כבר בבעלי חיים ועכשיו ינוסה בבני אדם

שיקאגו (ע"ד). ניסויים של תכשיר, המקל על תופעות הסניליות הנגרמות על ידי מחלת אלצהיימר עשויים להתחיל, על בני אדם, כבר בשנה הבאה.

פרנקלין ויליאמס, מנהל המכון הלאומי למחלות זיקנה, אמר, כי התכשיר מצריך עדיין ניסויים על חיות מעבדה, אך הוסיף, כי מינהל המזון והתרופות בארה"ב הודיע לאשר ניסויים כאלה. הודיע, כי הוא נותן את הסכמתו להתחיל בשני סוגי הניסויים בעת ובעונה אחת.

ויליאמס דיבר במסיבת עיתונאים בה הופיע יחד עם ד"ר ליסי לאוריק, מן המרכז הרפואי לטיפול בקשישים בלוס אנג'לס, שהתמחתה בבעיות גיל הזיקנה וביצעה ניסויים לטווח ארוך בשני תאומים. היא אמרה, כי בדיקות ראשוניות שנעשו בתכשיר עדיין לא הביאו לתוצאות ברורות, והבהירה, כי לא כל החולים במחלת אלצהיימר עשויים להגיב על התכשיר הזה.

ניסויים ב־17 חולי אלצהיימר הראו, כי התכשיר עשוי להסום את הניוון הכרוך במחלה. לפי הממצאים לוקים אחד מתוך כל חמישה קשישים בארה"ב במחלת אלצהיימר.

עורך את המדור: יצחק לאור

مكنز من الأصل

הצבעת הוכמן הפילה ההצעה לניתוק ערי הפיתוח ממרכז השלטון המקומי

הכנס באילת הסתיים ללא החלטות משמעותיות ★ ההוצאה נאמדת בעשרות אלפים דולרים ★ ביקורת חריפה על הכנס: הנציגים ייצגו את מפלגותיהם ולא עסקו בבעיות הבוערות

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

על חודו של קול נפלה בסוף שבוע שעבר הצעת החלטה, שערי הפיתוח יינתקו ממרכז השלטון המקומי. ההצעה הועלתה בכנס של ראשי ערים ומועצות מקומיות, שנערך באילת. רבים מראשי ערי הפיתוח טענו, כי מרכז השלטון המקומי אינו מטפל כיאות בענייניהן של ערי הפיתוח והציעו להינתק ממנו. בהצבעה הראשונה היה תיקו, אך לפני הצבעה השנייה, נכנס לאולם ראש עיריית אילת, רפי הוכמן, שחזר מראיון לתחנת רדיו מקומית. הוא הרים את ידו נגד, וכך נפלה ההצעה, שלדברי רבים בכנס היתה מביאה מהפך בישראל.

הכנס, בו השתתפו רוב ראשי הערים והמועצות המקומיות בישראל, דן בין היתר בטלוויזיה בכבלים. אלי ניסן הירצה על הנושא, והוחלט לבדוק את העניין. מספר ראשי ערים טענו, שהגיע הזמן לשבור את המונופול של הטלוויזיה.

מספר ראשי ערים מתחו ביקורת על הכנס, שלדבריהם לא הביא לשום החלטה משמעותית, בעיקר משום שכל אחד מראשי הערים ייצג את מפלגתו ומשום שהועלו נושאים כבון המתנא העירוני, אך לא נערכו דיונים על הבעיות הבוערות של ערי הפיתוח.

לסופר "הארץ" נודע, כי כנס ראשי ערי הפיתוח עלה רבבות דולרים. למלון קיסר, שם שהו ראשי הערים, שילמו מעל 5,000 דולר — חלקם מכספי הערים, וחלקם מקופת מרכז ההכוונה לערי הפיתוח.

6 בני 14—17 חשודים בתקיפת תלמידים בעל־יסודי באשקלון

איש המשטרה: אין זו פעם ראשונה שצעירים מטרידים את תלמידי התיכון וסוחטים מהם כספים

(עו). ששה תלמידי בית־ספר מקצועי מאשקלון, בני 14—17, שנעצרו באמצע השבוע כחשודים בתקיפת תלמידי בית־ספר תיכון עירוני, הובאו בפני שופט נוער. השופט, ד"ר שלמה נחמיאס, הורה לעצור אחדים מהם ל־24 שעות ואת האחרים ל־48 שעות, ולשחררם בערבות בתום החקירה.

במהלך הדיון בבית־המשפט טען [illegible] המשטרה, כי ששת החשודים נכנסו לחצר בית־ספר אחר ונטפלו לתלמידים שם. בין השאר, ביקשו מאחד מהם שקל. כאשר לא נענה להם, ערכו חיפוש על גופו והיכוהו. תלמידה שהגיעה למקום והתערבה, הותקפה אף היא.

איש המשטרה טען, שאין זו פעם ראשונה שצעירים בני גילם באים לחצר בית־הספר העירוני, מטרידים את התלמידים וסוחטים מהם כספים.

אחד הצעירים הודה שאכן ביקש שקל, אבל, לדבריו, עשה זאת בצחוק. השני הודה, כי ירק בפניה של התלמידה.

כל הצעירים הביעו חרטה והבטיחו שלא יחזרו על מעשיהם.

הם יועמדו לדין בקרוב, בפני שופט לענייני נוער.

בצעד חסר תקדים של משרד החקלאות

פורסמה "רשימה שחורה" של סוחרי ירקות במחיר מופקע

הרשימה כוללת שמותיהם וכתובותיהם של 12 סוחרי גזר ותפוחי אדמה

מאת אברהם צחר, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משרד החקלאות פרסם בסוף שבוע שעבר, בצעד חסר תקדים, "רשימה שחורה" של סוחרי ירקות מכל רחבי הארץ, המפקיעים מחירים. הרשימה שפורסמה כוללת את שמותיהם וכתובותיהם של 12 סוחרי ירקות, חלקם סוחרים ידועים מבשוק תל־אביב וחלקם "בעלי בסטות" משוק מחנה יהודה בירושלים ומ"שוק התקווה המרכזית" בתל־אביב.

בענפי הירקות קיים פיקוח רק על מחירי הגזר ותפוחי האדמה. הסוחרים ששמותיהם פורסמו נאשמים בכך שהפקיעו לכאורה את המחירים של סוגי ירקות אלה. על פי הודעת משרד החקלאות, הם יובאו למשפט כבר בימים הקרובים.

יצויין, כי פרסום שמותיהם של הסוחרים החשודים, שטרם נשפטו וטרם נמצאו אשמים, מהווה צעד חסר תקדים.

בהודעתו קורא משרד החקלאות לציבור הצרכנים להי־מנע מלקנות ירקות אצל מפקיעי מחירים, בלי לציין כי קריאה זו מתייחסת לסוחרים החשודים, ששמותיהם נכללת באותה הודעה עצמה.

מקורות בכירים במחוז הדרומי של המשטרה:

הבדואי החשוד ברצח התיירת לוסי איימוס ישוחרר בקרוב

זועמים על צוות החקירה במרחב לכיש, שמיהר לעצור את החשוד בלי לעדכנם ★ נעצר עוד חשוד בניסיון אונס בדרום

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

הבדואי אשר נעצר ביום חמישי שעבר כחשוד ברצח התיירת הבריטית, לוסי איימוס, הוא בן 31, תושב העיירה הבדואית רהט.

בחקירתו טען החשוד, כי אינו קשור למעשה, למרות שברשותו מכונית "סובארו" בצבע כחול.

מקורות בכירים במחוז הדרומי ציינו אמש, כי ככל הנראה מעצרו של הבדואי אינו רציני והוא ישוחרר בקרוב. אותם מקורות ציינו, כי הבדואי החשוד נעצר בין היתר עקב מידע מודיעיני שהגיע לצוות החקירה, אך הם ציינו כי עשרות ידיעות מסוג זה מגיעות מדי יום לצוות החקירה.

במחוז הדרומי זועמים על צוות החקירה במרחב לכיש, אשר מיהר ועצר את החשוד ולא עידכן אותם. רק לאחר שבוצע המעצר, נודע על כך לניצב משנה שמעון טל, הקצין הבכיר המרכז את החקירות.

מפקד מרחב הנגב, נצ"מ חיים בן אוין, אמר אמש ל"הארץ", כי הצוותים החוקרים את המקרים בנגב אינם מתכוונים לחקור את הבדואי שנעצר במרחב לכיש.

נעצר חשוד באונס

ביום ששי שעבר עצרה משטרת רמלה את אלברט סנטר, בן 36, תושב אשדוד, כחשוד בניסיון לאנוס של צעירה גרושה.

הצעיר, בעל "סובארו" לבנה 1983, טען בחקירתו, כי לא ניסה לאנוס את הצעירה אלא ניסה לשכב איתה מרצונה החופשי. הצעירה טענה, כי הצעיר ניסה לאנוס אותה בכוח.

לא מן הנמנע, כי מעצרו של צעיר זה מאשדוד בא על מנת לבדוק, בין היתר, אם הצעיר קשור למקרי האונס והרצח בדרום. מאחר שהמשטרה טוענת, כי צעיר זה דומה לקלסתרונים שהופצו בנגב.

[illegible]

קח מחשב מתנה ועשה חשבון פשוט

שווה לעשות מנוי להארץ עכשיו.

הארץ
עיתון לאנשים חושבים
מלפון מנויים: 03־5121340

רכב בנפח מנוע 1,100־1,300 יתייקר בינואר ב־10 אחוזים

מכוניות בנפח מנוע 1,600 יוזלו ב־20 אחוז

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משרד האוצר בוחן הצעה להעלות את מחירי המכוניות בנפחי מנוע של 1,300 סמ"ק ב־10 אחוזים ובמקביל להוזיל בכ־20 אחוזים, את מחיריהם של מכוניות בנפח מנוע של 1,600 סמ"ק. הכוונה לבצע את הצעד הזה, בראשית חודש ינואר '87, בעת הפחתת המכסים המתחייבת מהסכמים עליהם חתומה ישראל עם ארה"ב ומדינות השוק האירופי המשותף.

הצעה ברוח זו, הוגשה לאחרונה לאוצר על ידי יבואני הרכב. מנהל המכס מרדכי ברקת, נפגש בסוף השבוע עם אחדים מיבואני הרכב, לדיון בהערכות לקראת הפחתת המכסים. הנושא ייבדק בשבועות הקרובים. עד כה, לא התקבלה החלטה סופית בנושא וההערכה היא כי יוכרע על ידי שר האוצר.

היבואנים טוענים, כי יש להנהיג מדרגת מס אחידה לכלי רכב בנפחי מנוע שבין 1,300 ל־1,600 סמ"ק.

כדי למנוע אובדן הכנסות גדול, עקב הפחתת המכסים על מכוניות בנפח מנוע של 1,600 סמ"ק, העלה הרעיון להעלות במקביל את מחירי הרכבים הקטנים יותר. גורמים בכירים באוצר, הסבירו בסוף השבוע, כי יש לקבל בהבנה מסויימת את ההצעה לאחד או לצמצם את שיעורי המס על מכוניות בנפח מנוע של 1,300 סמ"ק ומכוניות בנפח מנוע של 1,600 סמ"ק. זאת, כדי למנוע מצב שבו מכוניות הבנויות לנפח מנוע 1,600 ייִמכרו בנפח מנוע של 1,300. באוצר מוצע, כי לאחר הפחתת המכסים על כלי רכב בנפח מנוע של 1,600 סמ"ק, יחויבו היבואנים בהתקנת מנועים ברכבים הללו. באוצר נבדקת גם הצעה לצמצם את שיעורי המס על מכוניות בנפח של 1,600 סמ"ק, אם לא יוחלט לקבוע מדרגת מס אחידה לשני הסוגים של כלי הרכב.

באוצר סבורים כי במקביל להפחתת המכסים על המכוניות, יש להעלות את מס הקנייה, כדי למנוע הצפת השוק המקומי בכלי רכב חדשים.

באוצר גם בוחנים גם את ההיבטים השונים של הפחתת ההפקרה, המגיעה כיום לכ־15 אחוזים ממחיר המכונית. על פי הצעה אחרת שנבדקת באוצר, ישתנה שיעור ההפקרה מדי חודש ב־2 אחוזים.

המארינה בגמל יפו הולכת ומושלמת, למרות מחאות הדייגים הערביים. צילום: יוסי אלוני

תושב דימונה נדקר בבטנו ונחבט בראשו בפטיש

המשטרה סבורה: הרקע פלילי

(עו). תושב דימונה נמצא ביום ו' לפנות בוקר מוטל ברחוב, פצוע בדקירות בבטנו ועל ראשו סימנים של חבטות פטיש. הוא הועבר לטיפול במרכז הרפואי "סורוקה" בבאר־שבע. נמסר שהוא פצוע קל עד בינוני. במשטרת דימונה הובהר, כי האיש הותקף על רקע פלילי.

הפצוע הוא צעיר, בן 26, מדימונה, המוכר למשטרה כעבריין. ימים מספר קודם לכן, שוחרר ממעצר בצו שופט השלום בעיר, לאחר שהורשע בעבירות סמים ונגזר עליו עונש מאסר על תנאי.

לחוקרי המשטרה הוא סיפר: "ישבתי בבית ופתאום מצאתי את עצמי זרוק ופצוע באמצע הרחוב". לדעת חוקרי המשטרה, הסיפור אינו סביר. מכיוון שהאיש מתגורר בקצה השני של העיר. הפצוע אינו משתף פעולה עם חוקריו וטוען, שאין לו כל מושג מי תקף אותו. לפיכך סבורים חוקרי המשטרה, שתקיפתו אירעה על רקע פלילי.

נעצרה צעירה בחשד ששימשה כבלדרית סם

לפי החשד, ניסתה להבריח בפי הטבעת 120 גרם הרואין

מאת זהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תעופה

צעירה ישראלית, החשודה בניסיון להבריח בפי הטבעת 120 גרם הרואין, נעצרה בסוף השבוע על ידי משטרת נמל התעופה בן גוריון בלוד, לאחר שהגיעה מהולנד. לאחר חקירה קצרה הודתה במעשה.

הלשכה לתפקידים מיוחדים במשטרת ירושלים העבירה את הצעירה לבית־החולים בביירה, שם הוצא הסם מגופה. המשטרה הושרה, כי הצעירה שימשה כבלדרית סמים. חקירתה מתנעפת. לא מן הנמנע, כי ייערכו מעצרים נוספים.

סיכום תאונות שבועי

9 נספו ו־67 נפצעו קשה ב־62 תאונות

(עו). 9 בני אדם נספו ו־67 נפצעו קשה ב־62 תאונות־דרכים שאירעו בשבוע שעבר בכבישי הארץ. בין הנספים היו 6 הולכי רגל, ביניהם קטין אחד. בין הפצועים קשה — 40 הם הולכי רגל, מהם 14 קטינים.

הוגשה תביעת פיצויים בסך כ־40 אלף דולר נגד רופא בטענה:

ניתוח פלסטי כושל עיוות את צורת אפה של חולה וגרם להפסקת הריונה

לטענת התובעת, נאלצה להפיל בעקבות דיכאון נפשי, לאחר שנכנסה להריון [illegible] אחרי סידרת טיפולים במשך שש שנים ★ הניתוח גרם לה גם קשיי נשימה דרך האף, כאבי ראש ואובדן חלקי של חוש הריח

מאת ירח טל, סופר "הארץ" בחיפה

תושבת הרצליה, שעברה ניתוח פלסטי באפה, תובעת מהרופא שביצע את הניתוח פיצויים בסכום העולה על 40 אלף דולר. התובעת טוענת, כי העיוות שנוצר בפניה עקב הניתוח דירדר את מצבה הנפשי וגרם לה בדיעבד להפסקת הריון.

התובעת, שושנה פביאן, הגישה ביום שישי באמצעות פרקליטה, עו"ד אבי תגר, תביעה לבית־המשפט המחוזי בחיפה נגד הרופא, ד"ר יוסף אביב.

בכתב התביעה נטען, כי ביום 30.8.85 ביצע הנתבע, רופא אף־אוזן־גרון, בבית־החולים האיטלקי בחיפה ניתוח באפה של התובעת, במטרה לשנות את צורתו.

לטענת התובעת, הניתוח לא עלה יפה והתוצאה, מביצוע כושל, לא תקין ולא מיומן, נגרם נזק ניכר למבנה הכללי של האף, בין השאר, בעיוות צורתו, שקעים ובליטות שונים ושינוי הזווית הטבעית בין השפה העליונה לאף.

לאחר שמומחה בניתוח פלסטי מטעם בארכוח הנתבע סירב לבצע ניתוח מתקן, נסעה התובעת לחו"ל, למומחה בעל שם עולמי, לבצע ניתוח מתקן באפה. גם לאחר ניתוח זה, טוענת התובעת, עדיין לא הוסרו הפגמים ויידרש עוד ניתוח או שניים, כדי להגיע לתוצאה מניחה את הדעת. כתוצאה מהניתוח, סובלת התובעת, כטענתה, בין השאר מקשיי נשימה דרך האף, מכאבי ראש ומאובדן חלקי של חוש הריח. משום כך קיבלה 15% נכות לצמיתות, וכן נקבעו לה 20% נכות אסתטית זמנית.

עוד טוענת התובעת בכתב התביעה, כי כתוצאה מהעיוות שנגרם לאפה, נכנסה למצב דכאוני קשה, שגרם לה להסתגר בביתה במשך כשנה. זאת ועוד, הריון אליו נכנסה בעקבות סדרה של טיפולים, שנמשכו כ־6 שנים, הופסק מפאת מצבה הנפשי המעורער.

עוד טוענת התובעת, כי כתוצאה מהפגיעה במראה החיצוני נפגעו גם חיי משפחתה, כאשר בעלה התרחק ממנה ובכך נמנעה ממנה הנאה מחיי המין.

על כתב התביעה טרם הוגש כתב הגנה.

המשטרה חוקרת היעדרות חייל במשך 7 ימים מבסיסו ומביתו

רק שלשום נודע לבני המשפחה על היעדר יניק בלאיס ★ קרוביו: לא יתכן שערק

(ע) יניק בלאיס, חייל בן 18 מירושלים, נעדר כבר 7 ימים מביתו ומבסיסו.

החייל יצא ביום א' שעבר מביתו בשכונת גילה בירושלים, אך לא הגיע לבסיס בו הוא משרת, ברמת הגולן. האחרון שראה אותו היה חבר, שנפרד ממנו בתחנה המרכזית של ירושלים. המשטרה הצבאית ומשטרת ירושלים פתחו בחקירה.

יניק בלאיס בא לפני שבוע לחופשת סוף שבוע, שהוענקה לו עם הצטיינותו בקורס של חיל השריון. הוא החמיץ את האוטובוס הנוסע מירושלים לקרית שמונה, והחבר שהיה עמו סיפר כי ראהו אותו ממתין בריכי סמוך, לאוטובוס לטבריה, או לחיפה.

לבני המשפחה נודע על היעדרותו רק שלשום, כאשר אחד ממפקדיו בא לביתו כדי לברר אם הוא חולה. כאשר התברר כי אינו בבית, הועבר הנושא לטיפול המשטרה הצבאית ומשטרת ישראל.

בני המשפחה מספרים, כי יניק היה חייל מצטיין, שירת כתותחן בטנק המרכבה ואהב מאוד את שירותו הצבאי. לכן, אינם מאמינים כי ערק. לדברי גיסו, היה יניק אמור לצאת בעוד כחודשיים לקורס מפקדי טנקים.

בני המשפחה הביעו תמיהה על שבמשך ששה ימים איש מיחידתו לא בירר מדוע לא הגיע בכלל לבסיס, ורק באוקראי נודע הדבר ביום ו'.

יניק בלאיס עלה לארץ מצרפת לפני 4 שנים, יחד עם הוריו ואחותו בת ה־21. האם נפטרה לפני שנתיים. האב הוא סוציולוג במקצועו.

בני המשפחה חוששים לגורלו, מאחר שלדבריהם אינו מכיר היטב את הדרכים לבסיסו.

יניק בלאיס הוא גבה קומה, 190 ס"מ, מבנה גוף מוצק, שיער שחור וחלק, עיניים שחורות. לבש מדי צה"ל עם תג של חטיבה 7. היה מצוייד בתיק קטן ובו חפצים אישיים וכן רובה גליל. על ראשו כומתה שריון שחורה.

דובר צרפתית ועברית.

בדואים תקפו בני משפחה ביפיע ופצעו שבעה איש

חלקם חיילים בשירות פעיל ומשוחררי צה"ל ★ התיגרה פרצה, לאחר שהטרקטור של המשפחה חסם דרכו של צעיר בדואי

מאת נורית בהגא, סופרת "הארץ"

כ־20 צעירים בדואים, חלקם חיילים בשירות פעיל, חלקם משוחררי צה"ל, משבט אל מזריב, ליד נהלל, נכנסו ביום שישי לאחר השעה 19.30 אל הכפר יפיע, ליד נצרת. הם עלו לאחת השכונות, חדרו לבית ותקפו את השוהים בו — נשים וילדים קטנים. לאחר שיצאו, ירדו באוויר והיכו את המזדמנים בדרכם.

בהתפרעות נפצעו שבעה. אדם אחד אושפז בבית־החולים האנגלי בנצרת.

המשפחה התוקפת הגישה תלונה למשטרה.

חלק ממספרי המכוניות של התוקפים, נרשמו.

בדיקה העלתה, כי הרקע לתיגרה — אי מתן מעבר לרכב שנהג צעיר בדואי בכביש צר בתוך הכפר יפיע, כשעתיים לפני התיגרה. הצעיר חזר אל שבטו והזעיק את חבריו לפעול נגד המשפחה, שהטרקטור שלה חסם בעדו את הדרך.

דובר וסגן מפקד משטרת מרחב העמקים, רנ"י טביב אמר, כי המקרה לא הובא לידיעתו, וכי הנושא ייבדק.

מטען חבלה אותר בתחנת אוטובוס בפ"ת

מאת נורית אמיתי, סופרת "הארץ" בפתח תקווה

מטען חבלה פוצץ ביום ששי בבוקר בדרך ז'בוטינסקי, בתחנת אוטובוס הסמוכה למרכז הרפואי בילינסון, בפתח־תקווה.

את המטען גילה נוסע שהמתין לאוטובוס סמוך לגשרון המחבר בין שני עברי הכביש שבין פתח־תקווה לתל־אביב. חבלן משטרתי ושוטרים רבים, בפיקודו של מפקד תחנת משטרת פתח תקווה, יצאו למקום.

נוער מוסיקלי בישראל
03-202333
מסעות בסאלי המוסיקה
תוא חיפה
מפגש עם המנצח **סטנלי ספרבר**
יום ה, 27.11, בית המוסיקה הנוער העירונית, 1600
****
מפגש עם הפולקלוריסט
יום א', 30.11, מוזיאון, 1700
****
מפגש עם המלחין **צבי אבני**
יום ד, 3.12, בית יד לבנים, 1800
****
הכניסה לחברי התנועה חופשית. פרטים במשרדנו

עיריית תל־אביב־יפו
המועד האחרון להגשת הצעות למכרז בנושא
מרכז גולדה מאיר (מס. 247/86)
נדחה
ל־25.12.86

הועדה הבין משרדית להכשרה בתעשייה
משרד העבודה והרווחה, משרד האוצר,
משרד מסחר והתעשייה, שרות התעסוקה
מודיעים על המשך
תוכנית להכשרת עובדים מובטלים ועולים בעבודה בענפי התעשייה שונים
עיקרי התוכנית:
א. התוכניות ההכשרה מיועדות לסייע למפעלים קיימים שיאושרו על ידי הועדה הב"מ לקיים מסגרות הכשרה פנים־מפעליות ולשלב את העובדים שהוכשרו בעבודה במפעל.
ב. התוכניות מיועדות לאזורי פיתוח, ובאישור מיוחד גם לאזורים אחרים בארץ בהם קיימים כיסי ומוקדי אבטלה.
ג. ההשתתפות במימון ההכשרה עודכנה החל מ־1.4.86 והסכום לעובד לחודש הוא 150 שקל. אורך תקופת ההכשרה יקבע בהתאם לרמת ההכשרה במפעל והעיסוקים בו.
ד. העובדים יופנו לתוכנית על ידי לשכות שרות התעסוקה מבין המובטלים הרשומים בהם.
ה. העובדים שיופנו למסגרת זו יהיו עובדי המפעל לכל דבר.
מפעלים המעוניינים לקחת חלק בתוכניות אלה יפנו אל הלשכות המחוזיות של האגף להכשרה ולפיתוח כח אדם במשרד העבודה והרווחה —
בחיפה והצפון – דרך העצמאות 82, טל. 04-666141.
בתל־אביב והמרכז – רח' יונה הנביא 13, טל. 03-650231.
בבאר־שבע והדרום – בניין מרכז הנגב, טל. 057-34911.
פרטים והבהרות נוספות יינתנו בלשכות המחוזיות והלשכות התעסוקה ברחבי הארץ.

מרום נוה
כל דירה - יצירה
בנוסף למחירים הנוחים 5% הנחה נוספת על כל תשלום בתוך 30 יום מיום ההתקשרות
★ ערבות בנקאית צמודה ★ הערת אזהרה
בימרום נוה – שכונת היוקרה החדשה על אדמה פרטית בלב רמת־גן יצר האדריכל הנודע יעקב רכטר דירות מגורים, שכמותן לא תמצא.
אלו הן דירות־יוקרה בנות 3, 5-14 חדרים ברמה העליונה של איכות־חיים, שילוב מרשים של בניה עילית בכל הדרוש לחיי נוחות מודרניים.
מגוון הדירות – הכולל דירות־מרפסת יפהפיות, דירות־גן מקוריות ופנטהאוזים מרהיבים – מותאם לדרישותיך המיוחדות.
בוא להכיר את דירות "מרום נוה": "אקדמיה", "הרמוניה", "יוקר", "שלווה" ו"הידור" והנהנה מתמורה מיוחדת במינה!
משכנתא מוגדלת
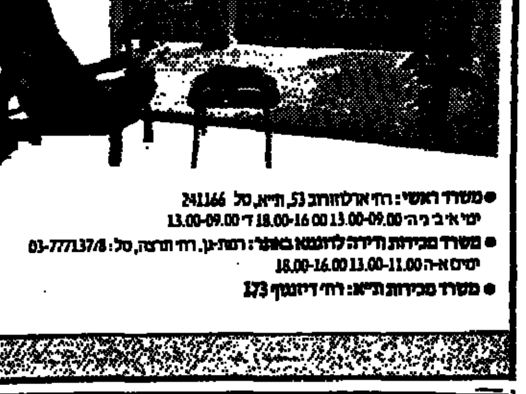
נוה
חברת בנין (1956) בע"מ
חברת בת של חברה לנכסים ובנין בע"מ
● משרד ראשי: רח' ארלוזורוב 53, ת"א, טל. 241166
● משרד מכירות ודירה לדוגמא באתר: רמת־גן, רח' הרצה, טל. 03-777137/8
● משרד מכירות ת"א: רח' דיזנגוף 173

טיולי חורף 86־7 עם נאות הככר
● מצרים ● ספארי בקניה ● תיאטרון בלונדון ● מזרח רחוק
בשיתוף מועדון מטיילי מעריב
לפרטים והרשמה במשרדי נאות הככר
ירושלים: קרן היסוד 36, טל. 699385, 02-636464
ת"א: הירקון 252, טל. 03-5463111-3
חיפה: הרצל 61, טל. 04-671292
ואצל סוכן הנסיעות שלך.

הארץ

יום א', כ"א בחשון, תשמ"ז
23 בנובמבר 1986

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' — 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2, טל' 224245 ת"ד 273 מיקוד 91002 חיפה: רחוב טרומפלדור 20, טל' 661166 ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עיתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב.
העורך: גרשום שוקן עורך המשנה: [illegible]
סגני עורך: [illegible]

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד

HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

מפעל שאבדה זכות קיומו

"מטה המאבק" של ההסתדרות נגד החלטת ועדת השרים לענייני כלכלה, בדבר מינוי כונס נכסים למפעל "מנועי בית שמש", ניצל את דחיית הדיון במליאת הממשלה כדי להשפיע על האווירה הציבורית בכיוון של הכשלת ההחלטה הזאת. פועלי המפעל הגיעו בנושאה המסוכה לבניין הכנסת שהיה של מוצרי המפעל, וכל הסיעות הביעו דעתן כי אין למנות כונס נכסים ואין למכור את המפעל. אולם אף אחד מהנואמים לא אמר מהיכן לקחת את הכסף שהאוצר יהיה צריך להזרים למפעל הכושל כדי למנוע את סגירתו.

הדיון הפרלמנטרי הסתיים ללא קבלת החלטה, ויש מקום לשער כי חברי הכנסת נרתעו מזה ביודעם היטב כי לו קיבלה הכנסת החלטה, ברוח הנאומים שהושמעו, היתה ההחלטה מחייבת את הממשלה לפעול בהתאם. אבל אף סיעה אינה מוכנה לתמוך בקיצוצים שיהיה צורך לבצעם בתקציבים של משרדי הממשלה — ביטחון, עבודה ורווחה, משטרה, חינוך ותרבות, בריאות — כדי להפעיל הנשמה מלאכותית למנועי בית שמש.

זעקות השבר שהושמעו בבית הנבחרים, וגם מקרב תושבי בית שמש, אינן צריכות למנוע מהממשלה לאשר את מינויו של כונס נכסים כפי שהורתה ועדת השרים לענייני כלכלה לפני כשבועיים. ואל לה לממשלה להוליך את הציבור שולל בטענה כאילו מינויו של כונס נכסים אינו אלא הקדמה לסגירת המפעל.

שר האוצר משה נסים ידע מה הוא שח עת טען כי השיקולים המדברים בעד סגירת מנועי בית שמש הם "עניינים ולטובת המדינה". כאשר עול החובות הרובץ על המפעל מסתכם בסכום של בין 90 ל־100 מיליון דולר, ולחשבון זה נוסף גירעון תפעולי שנתי בין 12 ל־24 מיליון דולר, אין להוסיף ולזרוק עוד "כסף טוב אחרי כסף רע". כל הטענות בדבר ניהול כושל של המפעל בשנתיים האחרונות אין בהן כדי להוכיח כי ניהול משופר יוכל להעניק זכות קיום למפעל שהתעשייה האווירית סבורה שאינו נחוץ לבניית מנוע "לביא"; תהיה זו איוולת להזרים עשרות מיליוני דולרים למפעל שתשתית כוח האדם שנותרה בו אינה מצדיקה את התקווה שהמפעל יוכל להגיע לרווחיות אי־פעם.

הממשלה חייבת לאזור עוז ולא לשעות לתעמולה פוליטית. עליה למנות בה בעתה קץ מהנות לפרק של פיתוח תעשייתי אשר לא הצליח ואין סיכוי סביר כי ייחלץ מהמספרים האדומים. עליה גם לא להתפתות להאמין כאילו יעלה בידה למכור את מנועי בית שמש. אם לא עלה בידה למכור את "אתא", כיצד תצליח לגלות גורם שיקנה את מפעל המנועים?

התוספה שלפיה ועדת השרים לענייני כלכלה החליטה, למעשה, על "כונס לבית שמש", אינה אלא אחד מפירות הבוסר שצמחו על עץ הדמגוגיה ש"מטה המאבק" של ההסתדרות נטע ושקד על טיפוחו בשבועות האחרונים. הממשלה תוכל לפתור את בעיית התעסוקה בבית שמש בהשקעה כספית שתהיה פחותה בהרבה מזו שתהיה הכרחית להבטחת המשך קיומו של מפעל אשר כל מאמצי הבראתו עלו בתוהו, והוא שבק, לאמיתו של דבר, חיים לכל חי כבר לפני שנים.

מחריף המשבר במנילה

השתלשלות העניינים הפוליטיים בשבוע שעבר באה כאילו [illegible] אנשי השמאל ברצח מנהיג השמאל, רולנדו אולליה, מתוך כוונה ליצור פרובוקציה שתגרום למהומות שיאפשרו לאנרילה לדכא את השמאל ואת המרכז ואולי גם להדיח את הנשיאה קוראזון אקינו. אכן, כאשר בתגובה נרצחו פוליטיקאי מן הימין ממקורבי אנרילה ושני קציני משטרה בכירים, ובכמה ערים בוצעו פיצוצים, נדמה היה שמזימת הפרובוקציה יוצאת לפועל ומכת הנגד של אנרילה קרובה.

למרות זאת, כך ידעו לספר במנילה, שתי סיבות. האחת, הגלויה יותר, היא אי־שביעות הרצון של אנרילה והדוחפים הנדרלים מרי, לדעתו, שעושה הגברת אקינו כלפי המורדים הקומוניסטים, להם היא מציעה הפסקת אש והשתלבות בחיים הדמוקרטיים של המדינה. הסיבה השנייה, כך אומרים, היא שמר אנרילה סבור כי הוא עצמו היה ממלא טוב יותר את תפקיד הנשיא מאשר הגברת אקינו. את סירוב הקומוניסטים לקבל לאלתר את תנאי הגברת אקינו מפרש כל צד לטובתו: בעיני אנשי הנשיאה זה מוכיח שהיא לא מוותרת יותר מדי, בעיני אנרילה זה אישור שהיד הרכה של גברת אקינו רק מגבירה את הדרישות של המורדים.

הפגנת העוצמה שערך השמאל הפיליפיני בסוף השבוע בדרישה להעניש אנשי אנרילה על רצח אולליה מערערת דווקא את התיאוריה שהמדובר בפרובוקציה של הימין. הסיסמאות הגלויות בזכות המורדים הקומוניסטים והמוני הדגלים האדומים השאירו רושם של תנועה קומוניסטית רחבה ומאורגנת היטב, העלולה אכן לדלג על השלב הדמוקרטי בשאיפתה להגיע לשלטון.

המפתח עדיין בידי הרמטכ"ל הגנרל רמוס אשר שמר נאמנות לגברת אקינו. אך גם הוא דרש בסוף השבוע לערוך שינויים בממשלה. ההצהרות ההדדיות של מנהיגי הימין והשמאל והפיגורים הגלויים על הפיכה צבאית, מצד אחד, והפגנות הכוח של הקומוניסטים, מצד שני, מגבירים את הספקות ביכולתה של הגברת אקינו להמשיך ולשלוט במצב.

מסרים מעיר שותתת דם

מאת דן מרגלית

גולגולתו של רן כהן מרץ לא היתה היעד הנכון להבטתם של הקנאים היהודים

השבוע הבלפאסטי בירושלים, שהחל ברצח אליהו אמדי ז"ל בידי חוליית טרור של אש"ף, שבמהלכו המקו מנהיגים ערביים מלבנות את המתנחלים וטענו בעזות מצח כי השלטונות אינם נערכים לחקירות נאותות כאשר הקורבנות הם פלשתינאים, הפך עד מהרה לימי דם וכיוונות יהודית נגד בני העם השכן. זוהי תוקפנות חמורה לא רק משום ששקט נרגעה במשך שבוע אלא בעיקר מפני שלא מדובר בהתארגנות סודית קטנה. הרושם העולה מן האירועים הוא של אלימות גלויה נגד ערבים המתנהלת לאור השמש.

מעט אישים רגישים מיהרו להגיב נגד האלימות. בלט בהם טדי קולק שהצטרף אליו באיחור מסויים הרב הראשי מרדכי אליהו. ראש הישיבה שאמדי ז"ל נמנה על תלמידיה, הקורא לשקט והפסקת ההסתה, שהרתה בעיר משך כמה ימים. את הסתייגותו משפיכת דם הערבים פרסם משום מה בביטאון נטורי קרתא.

סכנת הפוגרום מרחפת עדיין באוויר העיר שלכאורה התאחדה — היום עלול להיות גדולי כמנהג ההשגנות כמלאת שבעה לרצח — אך דומה שכבר אפשר להפיק לקחים ראשונים מסיום הרגיום הארוך שידעה ירושלים מאז מלחמת ששת הימים.

★★★

התמוטט הטיעון השגוי שהחיים בשכנות הדוקה מקרבים את ההבנה בין יהודים ופלשתינאים. זה לא היה נכון תחת שלטון המנדט הבריטי, כאשר חבורות משותפות של ילדים עליזים מבני שני העמים הפכו תוך דקות לזירות רוויות־ארס מפני שמישהו הדליק ניצוץ פוליטי מעבר לגדר, וזה מוטעה גם עכשיו.

הבעיה המומחשת היטב בספר הילדים "הפיצוץ ברחוב אוליף" השנוי במחלוקת חריפה בגלל סירובם של מורים רבים להצגתו בפני התלמידים. המחזאית דניאלה כרמי סיפרה בו על בת לזוג מעורב, יהודיה וערבי. כשאירע פיצוץ ברחוב, נחשד האב הערבי ונעצר. רוב היהודים הם דמויות שליליות בעוד הערבים חיוביים. כרמי הרשתה לעצמה להדביק לכתב של הערבי ההודיה אסוציאציות מהסוג שהיו לאנה פרנק לפני השמדה, והסכסכה כי היא מוצאת בחברה הישראלית סממנים כלשהם של גרמניה הנאצית. ובכל זאת, חרף כל התעמולה הזאת בהמלצת תיאטרון הילדים הציבורי, עומדת על הפרק מציאות עגומה: בהתרחש פיצוץ, עצרו את האב הערבי לחקירה. הנם

זה טבעי או פרי דעה קדומה?

המסקנה המתבקשת אינה, חלילה, לקבוע בחוק מגורים על־פי לאום, דת או גזע. אין להשלים בשום פנים עם תפישה הגורסת על ערבים להדיר רגליהם משכונת נוה יעקב או מגבעת עליה, אך מי שעושה כן חייב להביא בחשבון את הבעייתיות הנובעת מכך כל עוד לא נמצא פתרון לסכסוך הישראלי־ערבי.

רע להורר לרובע המוסלמי בירושלים העתיקה ומסוכן מאוד להשתכן בלב הבירה, וזה ילך ויחמיר אם תפתח הממשלה את הקסבה בשכם למתנחלים יהודים. אני משוכנע שגם הישיבות והקנאים הדוחפים לעיבוי ההתנחלות ברובעים מוסלמיים מודעים לאמת פשוטה זו. לכן, עקשנותם להתנחל דווקא בלב האוכלוסיה הערבית מעוררת חשד כי מה שבאמת מעניין אותם אינו פיתוח יחסי שכנות טובים ומופת לקראת השלום בין העמים, אלא השאיפה הכמוסה לדחוק בתהליך מתמיד את רגלי הפלשתינאים מבתיהם.

★★★

הפצע הטבה והחבורה הטריה שניחתו על ראשו של רן כהן מסיעת רצ מידי הקנאים היהודים פגעו בגולגולת הלא־נכונה. את משמרות המגן מפני הפורעים היהודים צריכים לאייש ח"כי הליכוד והתחיה. עליהם לצאת בקבוצה מאורגנת לשכונת שמואל הנביא ולרובע המוסלמי בעיר העתיקה או לכל פינה בה ידו אבנים על מכוניות ערביות, ולהתייצב מול הבריונים, להתמודד עמם בזרוע ובמלים ולהסביר להם כי הם ממיטים אסון לא רק על ירושלים אלא על כל תפישת עולמם הפוליטית.

האלימות בירושלים שפכה אור על השיטה הפוליטית הכללית הנהוגה בארץ. אנשי הליכוד אינם מעזים להרים קולם נגד התוקפנות הלאומנית אלא בתנאי מה, התחיה שותקת וגוש אמונים נתקף לפתע באלם. לא השמאל צריך לנהל את עיקר המאבק בקיצוניות הימנית, כפי שלא הימין יכול להדוף את התופעות המסוכנות הנגלות בשמאל. מבחינה זו נהג יוסי שריד בתבונה כשגינה את מרדכי ואנונו — אמירה שננעצה בביקורת מוחצת מפי [illegible] ב"העיר" ומפי אחרים באותו אגף, שרובם לא מבאו עד כה אף מלה רעה ואף סאריקאם מר על גובו סודות האטום של ישראל. אבל מה שמתחיל להיעשות בשמאל נותר ללא מענה ראוי בימין. היכן הליכוד והתחיה וגוש אמונים כאשר ירושלים בוערת בידי קנאים סהרוריים? היכן זאב ז'בוטינסקי ושירו על השפע לבן ערב ולבן נצרת תחת דגלנו? אם חלילה פצע בגולגולת, אזי של גאולה כהן ואהוד אולמרט ואריאל ויינשטיין ויהושע מצא ודן מרידור ודן תיכון, ואולי אפילו שר התחבורה חיים קורפו, כולם ח"כים ירושלמים מהמחנה הלאומי.

★★★

נכשלה גם מערכת ההסברה הישראלית הטוענת כי אש"ף אינו הנציג הלגיטימי הבלעדי של הפלשתינאים. אמנם טיעון זה התקבל על דעת מקצת ממנהיגי העולם, כפי שאפשר היה להבין שלשום בראיונה של מרגרט תאצ'ר, אך לא בישראל. אם לאחר לכידת שלושת החשודים ברצח אמדי ז"ל וזיהוי השתייכותם לאש"ף פורעים יהודים בכל ערבי הנקרה בדרכם כאילו הוא עצמו נושא באחריות לפשע, אזי במשתמע חשים כנראה ישראלים רבים שארגון המחבלים הוא הנציג האותנטי של הפלשתינאים. אין זה אומר שצריך לנהל אתו משא ומתן כל עוד מסרב יאסר ערפאת להכיר בזכות קיומה של ישראל ולהרחק מן הטרור, אבל אש"ף הוא גם בעיניהם היעד להידבר עמו ביום מן הימים. זהו המסר הסמוי העולה שלא במתכוון מהתפרעות בערבי ירושלים.

שריר שולח שורשים

מאת עוזי בנזימן

שר התיירות מתרווח על כס שר המשפטים מבלי ליישב את הסתירה בין שני עיסוקיו ומבלי שתינתן הדעת לכישוריו למלא את התפקיד הנכבד

מאז סוף יולי השנה, עת נפל לידיו, כבדרך אגב, תיק שר המשפטים הספיק אברהם שריר לבקר בחו"ל פעמים בתוקף היותו גם שר התיירות. בספטמבר בילה במזרח הרחוק, באוקטובר בארצות הברית ובאירופה. בינואר הקרוב בדעתו לצאת לאיטליה.

עניין של הרגל וגם של צו המצפון הוא חובת התפקיד. שכן, שריר — אלוף הנסיעות לחו"ל — טען תמיד כי ביקוריו אל מעבר לים אינם סיורי תענוגות אלא "מסעות מפרכים הנועדים לקדם את ענף התיירות לישראל".

הציבור התרגל להעדרויותיו התכופות של שריר מן הארץ והשלים עם הסרוב המצער בעת שנוהל העם מושע על־ידי ההנהגה הלאומית. הדולארים שהבטיח להביא מחו"ל נחשבו לפיצויים על אי יכולתו לתרום מכשרונותיו ומרעיונותיו במוקד ההכרעות החשובות.

והנה משתנה על שריר, מבלי משים, גם תפקיד שר המשפטים, נקלע הציבור למבוכה מסויימת: כיצד מיישב השר את הסתירה בין שני התפקידים?

מצד אחד, נסיעות תכופות לחו"ל אינן עולות בקנה אחד עם מרכזיותה של משרת שר המשפטים; מצד שני, אם יחדל שריר את הפרואתיו הוצבה, יבגוד בעקיצות שהנחו אותו בתוקף תפקידו כשר התיירות.

הסתירה האמורה ממחישה את הבעייתיות הגלומה במינוי של שריר לתפקיד שר המשפטים. מלכתחילה לא התכוון איש להעביר בו למשרה הנכבדה; הוא נקלע אליה באקראי כמוצא של חוסר ברירה עקב סילוקו של יצחק מודעי מהתפקיד. והנה מחזיק שריר במשרה מזה חמישה חודשים — וירא כי טוב. הוא נהנה ממנה. באופק הקרוב לא נראות נסיבות שיגרמו לו לשוב ולעסוק באופן בלעדי בתיק התיירות. הוא אינו מעלה בדעתו לוותר על התפקיד, לטובת אחר מעמיתיו בממשלה.

שריר הרגיע את המשרד — סוערים אנשיו, כשהם משווים בינו לבין קודמו. הוא חרוץ, הוא יותם, הם מוסיפים. גם אם הערכות אלו נאמרות בתום לב, קשה לקבל אותן, כאשר מתבוננים ביחסים המתוחים בין השר שריר לבין היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש. כל כך מתוח המצב בתוך המשרד שחריש לא היסס למתוח ביקורת פומבית על מגמת שריר להשאיר בארץ את הפושע ויליאם נקש, ואילו השר גמל לו בסירוב להישות שקרעו על שיקול דעתו ומהימנותו של היועץ המשפטי ושלא היסס להגדיר את מינויו כ"אסון לאומי".

שקט לא הביא, איפוא, שריר למשרד, אם כי נבכן שמר הלחץ ידו בו בהשוואה לתקופת מודעי. הוא גם לא הביא למשרה החשובה סגולות יוצאות דופן או הכשרה מתאימה. בניגוד להרבה משרדים אחרים (תיירות, למשל) חיוני, שהשר העומד בראש משרד המשפטים, יהיה אדם בעל עקרונות מוצקים, ניסיון ציבורי עשיר, חכמת חיים ובקיאות טובה במשטריהן ובחוקותיהן של מדינות אחרות. כשרונותיו של שריר — והם רבים — הפגנו עד כה בתחומים אחרים.

הסיפוח הזוחל של משרד המשפטים לנחלתו המיניסטריאלית של שריר מקומם שבעתיים כאשר זוכרים כי בממשלת האחדות הלאומית מכהנים חמישה שרים ללא תיק. מבחינה ציבורית, קשה להשלים עם כך שבגלל שיקולים פוליטיים קטנוניים לא מצליחות הסיעות המרכיבות את הממשלה לאפשר לשריר להתמסר באופן בלעדי לענייני התיירות ולהגיע ביניהן להסדר על ביצוע השינויים הדרושים כדי למנות שר משפטים אחר.

שריר קיבל את תיק המשפטים כאילו באופן זמני. הניסיון מלמד שהפיקדון הופך בידיו לנכס קבוע. יותר לשאלת המגורש של ויליאם נקש הוא המוחשה אחת לצורך שישוב במהירות לייבא תיירים שלא אסירים לארץ.

פרס בין המצרים

מאת אילן שחורי

בתקופת הביניים שבין סיום תפקידו כראש הממשלה לראשית מערכת הבחירות הבאה, זקוק פרס לבימה פוליטית בדמות ועידת המפלגה, כדי להיות בה שחקן ראשי

בשנתיים שבהן כיהן שמעון פרס כראש ממשלה, הוא השתדל להימנע מלעסוק בפומבי בענייני המפלגה. הופעותיו המעטות נרשמו בכמה דיונים מדיניים שקיימו בלשכה ובמרכז המפלגה. הקשר היחיד שלו לבית ברחוב הירקון 101 היה רחוק מעין הציבור, באמצעות פגישה שקיים מידי מוצאי שבת, בביתו בירושלים, עם מזכ"ל המפלגה ח"כ עוזי ברעם. ביותר תכננו מהלכים פרסונליים ועימותים מפלגתיים, מבלי ששמו של ראש הממשלה נקשר בהם.

פרס לא הצליח לעמוד בהבטחתו, ערב כניסתו ללשכת ראש הממשלה, להקדיש את ימי חמישי בשבוע לנוכחות ברחוב הירקון, למרות החדר המיוחד שהוקצה עבורו. יו"ר הקפיד אמנם לשדר מקורבי מוקדי הכוח המפלגתיים שהיו בידי פרס עד לפני שנתיים. אולם תקופת 24 החודשים נוצלה היטב גם על ידי יריבים פוליטיים נסתרים וגלויים לצבירת כוח, למרות שאיש לא הבריז על כוונה מוצהרת לפגוע במעמדו של פרס.

המחלוקת העובתית על מינוי תפקיד סגן שר במקומה של ח"כ שושנה ארבלי אלמוזלינו שמונתה לשרת הבריאות, מעניקה לפרס הזדמנות להכרעה פוליטית פנים מפלגתית. לא פחות משמונה חברי כנסת הודיעו על רצונם למלא תפקיד זה (20 אחוז מחברי סיעת המערך). ההכרעה היא בלעדית בידיו של פרס שעדיין לא גיבש את עמדתו. לחץ רב מופעל עליו מצד שר החינוך יצחק נבון ועוזי ברעם, למנות את ח"כ נאוה ארד. פרס אינו מתלהב ממינויה של ארד. הוא מעוניין להעניק את התפקיד לאחד ממקורביו, או לדמות פוליטית שתקנה לו חיזוק מפלגתי. אך רשימת המועמדים אינה מאפשרת לו משחק רב. לאחר דחייה של שלושה שבועות, עומד פרס לקבוע מי יהיה סגן השר בעצם ימים אלה ממש. לא במקרה הודלפה לפני כשבועיים מלשכת שר החוץ האפשרות, כי לראשונה ימונה ח"כ ערבי לתפקיד סגן השר. מאחורי הרעיון למנות את ח"כ עבד־אל־והאב דראושה לסגן שר החינוך מסתתר רצונו של פרס לחזק את מעמדו, ומעמדה של מפלגת העבודה ברחוב הערבי מול פעילותו של השר משה ארנס במגזר הערבי. מנגד מקווה פרס, ליהנות על ידי מינויו של דראושה מתמיכת קבוצת היונים בתוך מפלגת העבודה, שהח"כ הערבי הוא אחד מראשיה.

אולם ההכרעה בעניין סגן השר היא רק מקדמה פוליטית תנועתית מבחינתו של פרס, בתקופה שבין סיום תפקידו כראש הממשלה לראשית מערכת הבחירות לכנסת הבאה. פרס זקוק בתקופת ביניים זאת לבימה פוליטית בדמות ועידת המפלגה, בה עתיד הוא להיות השחקן הראשי ולקבל את תמיכת חברי התנועה.

סקרים המתפרסמים מראים ירידה בפופולאריות שלו בציבור, מול עלייה אצל יצחק רבין כשר הביטחון, ואצל יצחק שמיר כראש ממשלה. בעת כינוס מושב הוועידה השלישי (המושב השני התקיים בחודש לאחר הכינוס הראשון באפריל שעבר ועסק בבחירתם של חברי המרכז) יחלפו 40 יום מראשית תקופת כהונתו של שמיר. נאמן להבטחות ראשי מפלגתו בדבר ימי החסד שיוענקו לליכוד, יוכל ודאי פרס ממעמד זה לבחון לראשונה את פעילות הליכוד בממשלה שלאחר הרוטציה, ובמיוחד את תפקודו של שמיר כראש ממשלה. הימים הבאים בתקופה שיא היריבים הפוליטיים בין המערך והליכוד, על אישור תקציב המדינה. בהערכות הנשמעות בימים אלה מצד שתי המפלגות, בא לידי ביטוי החשש כי נושא התקציב עשוי לשמש עניין מרכזי במשבר הפוליטי הבא בין הליכוד למערך.

ברור היום כי מפלגת העבודה מתכוננת בחודש הבא לוועידתה בעת שרבים בתנועה סבורים כי אין בה צורך כלל. עד כמה מלאכותי יהיה הכינוס, ניתן אף לראות בסירוב ראשי התנועה לדון בנושאים שעלולים להוביל למחלוקת תנועתית פנימית וציבורית. הפרק בענייני דת ומדינה למשל, שנדחה מדיוני המושב הראשון והשני, לא יידון גם במושב שלישי זה. זאת מתוך החשש שקביעותיה הדתיות של מפלגת העבודה כיום יהיו לה לרועץ ביחסיה עם המפלגות הדתיות בתקופה הרגישה של "החצי השני" בהסכם הרוטציה, ובתקופה שאין איש יודע כמה זמן תחזיק מעמד ממשלת האחדות.

במקביל לתמיהות במפלגת העבודה על כינוס המושב השלישי, עלה באחרונה מספר ההתכנסויות הפנימיות, בשאלת המשך דרכה ושותפותיה הפוליטיות של התנועה. התחושה בראשי תיבות של הסכם האיחוד בין המערך לתנועת יחד בעיתוים של המבצעים לביצוע הסכם הרוטציה, עורר במפלגה מחדש את הטענות בדבר "הסד פרוטקס הרעיוני פוליטי", שבו התאפיינה מפלגת העבודה בשנים האחרונות. עדיין לא ברור אם ההסכם עם יחד יובא לאישור הוועידה, או שיתקיים עליו דיון במרכז המפלגה. מהאוות אלו אינן רק על שלושת המקומות המשוריינים שר הבטוח לנציגי יחד ברשימת הבחירה לכנסת הבאה, אלא על אובדן הייחוד העצמי הברור של מפלגת העבודה המסכימה כי גוף בעל רעיונות כלכליים־חברתיים שונים ממנה בתכלית השינוי, יתמזג בקרבה.

שאלת האיחוד עם יחד עוררה בשבועות האחרונים גם את השאלה כיצד תופיע מפלגת העבודה בבחירות הבאות לכנסת. העבודה עדיין קשורה בהסכם עם ל"ע, שראשיה אינם מסתירים את החיפושים שהם עורכים לבית פוליטי חדש לתנועתם שכמעט נמחקה כליל מהמפה. במפלגת העבודה יש הסבורים כי לקראת מערכת הבחירות הבאה, יחודש ההסכם עם מפ"ם. עמדה זאת אינה מקובלת על ראשי המפלגה המבקשים להשתחרר מהדימוי הקיצוני השמאלי. אולם במפ"ם הגיעו זה מכבר למסקנה כי אין לתנועתם כל עתיד פוליטי אם יתמודדו לבדם בבחירות הקרובות. גם הסקרים המתפרסמים ביותר לא ניבאו להם יותר משניים שלושה מנדאטים. שיתוף הפעולה עם סיעת רצ אינו בר ביצוע עבורם כיום, ורבים בתוכם מודים כי מפ"ם תחייב לחדש את ההסכם עם המערך עם מפלגת העבודה. זו היתה גם מסקנת מחקר שנערך באחרונה באחד מקיבוצי השומר הצעיר.

מעמדו הפוליטי של פרס בתוך מפלגת העבודה והמבנה הפנימי של התנועה, יעמדו קרוב לוודאי במוקד ההתרחשויות הפנימיות במפלגת העבודה. כל זאת בתנאי, שמשבר בלתי צפוי עם הליכוד לא יקביל את התנועה להיערכות לקראת בחירות חדשות.

עובדים או מנהלים?

מאת יהודית וינקלר

מי מנהל את חברת העובדים — העובדים או המנהלים ★ המשבר הפיננסי של הקונצרנים הגדולים מקרב את ההכרעה על סוג הקשר בין האיגוד המקצועי למפעלי ההסתדרות

האווירה הצילה במקר כתוני שבה את ההסתדרות מהעימות הבלתי נמנע בין חברת העובדים לבין האיגוד המקצועי בוועד הפועל. מיד עם תום שביתתה, כמו במטה קסמים, התחלפה התמונה בחדרו של חיים הברפלד, יו"ר האיגוד המקצועי. הנהלת "סולל בונה" ועובדי הקונצרן על המשכורות, ראשי "כור" והעובדים, הנהלת "אליאנס" והעובדים. לא היה מדובר בהתפרצות פתאומית — [illegible] להדך מה וזמן רב, אלא שההנהלות וההסתדרות הפתיעו לסוף עונת הפרזות. לא רק משום שבינילן כל עדיפה היה מזוהה ומוסבר את ההסתדרות בעית הקואל, אלא גם משום שההסתדרות עצמה ביקשה להרוויח זמן בתקווה שהסכסוכים יבואו על פתרונם בקמורים פנימיים.

והבור כי גם הזמן לא פעל כמזור, אלא להיפך: הוא הביא להקצנת עמדות. וכך נקלע האיגוד המקצועי לעימות בלתי נמנע עם העובדים וגם עם ההנהלות במפעלי חברת העובדים, עימות שהוא קצה של קרחון. הוא מהווה תמורה למצב הכמעט בלתי אפשרי, בו מתנהלים היחסים בין האיגוד המקצועי בהסתדרות לבין חברת העובדים.

בימים כתיקונם, כאשר מצבן של "סולל בונה" ו"כור" היה יציב ומשגשג, הקונפליקטים בין העובדים לבין ההנהלות מצאו לרוב את פתרונם במשא ומתן פנימי. קיסר היה עם כוחותיו, כי יש לערוך רפורמה מהותית בחברת העובדים — לא להבדיל מעמד של מנהלים מול מעמד של עובדים, אלא ליצור מערכת תמריצים, שיאפשרו גם לעובדים להשתלב בהנהלות ויותר עם זאת להגביל את כהונת המנהלים.

הרוטציה המגבילה את החברות במועצות המנהלים לשש שנים אכן הונהגה, ועוגנה בהחלטות המרכזיות הדרושות במוסדות הנבחרים. אך, למעשה, לא נפתרה הדילמה המהותית, שבבסיסה של ההסתדרות — היותה מעסיק ואיגוד מקצועי בעת ובעונה אחת. ייחוד זה, שהפך את ההסתדרות לשם דבר בקרב האיגודים המקצועיים בעולם, חזר עתה והכה בה עם הירידה העסקית שחלה בקונצרנים הגדולים של חברת העובדים.

[illegible]

הנהלותיהם של הקונצרנים הללו, המורכבות ברובן מחברי מפלגת העבודה ומפ"ם, ומועצות המנהלים, כפופות לכאורה למינהלת חברת העובדים. מעל דני רוזוליו, מזכיר חברת העובדים, חולש על "כל המערכת" ישראל קיסר. במבחן המעשה, תרגומה של המרות ההסתדרותית נתקל בקשיים בלתי פוסקים, לא רק משום שקיים קושי עסקי אובייקטיבי ב"סולל בונה" וב"כור" אלא משום שהמבנה ההסתדרותי, כמעט בצורה מסורתית, אפשר לקונצרנים צבירת כוח, שהפכה אותם לישות בפני עצמה, שלא חשה עצמה תלויה וקשורה בקומה ההנושית בוועד הפועל.

מוקדי הכוח הפכו ברבות השנים למבצר פיננסי חשוב עבור מפלגת העבודה והדיון התחר הוציא אותם כמעט מכלל שליטתם של בעלי המניות, קרי: חברת העובדים, קרי: ההנהגה הפוליטית של ההסתדרות. כאשר הנהלת "סולל בונה" סירבה ליישם את הסכמי השכר ונקראה לבירור בלשכתו של קיסר, לא מצבה העסקי היה נושא הדיון, כי אם אי כיבוד הסכמים, עליהם חתומה ההסתדרות.

הברפלד, יו"ר האיגוד המקצועי רמז למשה נבבר, יו"ר מועצת המנהלים, כי אם לא יכבד את מרותה של ההסתדרות במובן הרחב של המושג, יהיה עליו להסיק מסקנות. אך דווקא בסכסוך העבודה בין עובדי "סולל בונה" לבין ההנהלה בא לידי ביטוי ניגוד האינטרסים שבין האיגוד המקצועי לבין חברת העובדים. למרות שההסכמים קבעו מועדים ברורים לביצוע, ולמרות שהברפלד החריף כנגד ההנהלה, כי כאשר ההסכמים נחתמו הובאו בחשבון קשיי הקונצרן, הוא חזר לפרוס את תוספת השכר על פני תקופה ארוכה יותר על מנת להקל על "סולל בונה".

אילו היה מדובר בסכסוך בין העובדים במפעל פרטי לבין ההנהלה, האם היה הברפלד "פורס" את תוספת השכר כדי להקל על המעסיק? וכאשר ב"אליאנס" נוצר עימות בין העובדים לבין המנהלים שהובאו מבחוץ, לא מיהרה ההנהגה הפוליטית להתקיע תופעה, שאילו התרחשה במפעל פרטי, היתה זוכה, ללא ספק, לתגובה חריפה לאלתר מצד האיגוד המקצועי. מה הוא עושה בעניין זה?

רוזוליו ויתר על הזירה [illegible]

הוקמה ועדה. מזכיר חברת העובדים מינה את ארנון גפני, יו"ר מועצת המנהלים ב"כור", לבדוק את אירועי "אליאנס", אך לאחר שקיסר הודיע על הקמת ועדה מטעם ההנהלה המרכזית, ביטל רוזוליו הלכה למעשה את הבדיקה של גפני. הוא גם לא נעזר ביצחק חוחיה, איש האיגוד המקצועי לשעבר, שמונה לסמנכ"ל לענייני כוח אדם ב"כור", תפקיד מפתח במתכונתיה הזוקא במפעל ההסתדרותי בסדר גודל של "כור".

אחרים מראשי הקונצרנים ההסתדרותיים סבורים, כי הגיע הזמן לנתק את מפעלי חברת העובדים מההסכמים הארציים. הם מנמקים זאת במצבם המיוחד של המפעלים, שבחלקם הוקמו באזורי פיתוח, בהם נקודת הזינוק העסקית נחותה לעומת מפעלים המוקמים במרכז הארץ.

מפעלי חברת העובדים, למרות העימותים וההתנצחויות עם האיגוד המקצועי, מצליחים בסך הכל להשיג תנאים מועדפים. ב"כור" כופפו את העובדים לדחות את ביצוע עסקת ל"ג, שפירושה כ־10% תוספת לשכר.

למרות הסכם האוטונומיה, שנחתם עם המהנדסים, האיגוד המקצועי ויתר גם בשמם על תוספת במפעליות ב"כור" עד 1987. מועצת המנהלים של "סולל בונה" אימצה לכאורה את פסיקתו של הברפלד בעניין פריסת תוספת השכר, אך יחד עם זאת גלגלה את הכדור חזרה להנהגת ההסתדרות, שקבעה כי אין ביכולתה לממן את התוספות ממקורותיה הפנימיים ועל כן היא פונה לבעלי המניות, קרי חברת העובדים, קרי ההסתדרות.

המנהלים מקשים על הברפלד

בסוף השבוע שעבר הודיע דני רוזוליו, כי דברי הברפלד נגד מנהלים במפעלי חברת העובדים מעוררים תסיסה הרבים, כי לא הברפלד ממנה את המנהלים וכי לאלו יש המהדדים ביחס לתפקודם של "כור" בהסתדרות בתקופת המשבר הפוקד את מפעליהם. על כל אלה נוספת הפרשה הידועה כפרשת הקש של "סולל בונה" באירופה. הודעתו של השר בר־לב, כי המשטרה, בהנחיית היועץ המשפטי, חוקרת את החשדות על עבירות מטבע לכאורה, הוסיפה פגיעה לתדמיתו של הקונצרן הכושל.

ממש ביום בו פורסמה הודעת השר בר־לב, התכנסה הוועדה המנהלת של חברת העובדים והחליטה לחייב את כל מפעליה למנות מבקרים פנימיים. הידיעה כמעט שלא זכתה לסיקור בצל פרשת "סולל בונה". המבקרים הפנימיים יהיו כפופים למועצות המנהלים ולוועדה המנהלת, כך שלמבקר ההסתדרות ישיר למערכת הבקרה הפנימית. בכירים בוועד הפועל אומרים עתה כמעט בגלוי את מה שנלחש בעבר: אי אפשר להמשיך עוד זמן רב בקיום המערכות המקבילות והמנוגדות בין ההסתדרות לחברת העובדים. המבנה חייב לבוא ומוטב להבין אותו בעוד מועד בצורה מסודרת ולא לתת למצב להתדרדר ולהחליט החלטות מתוך אין ברירה.

יתכן שהם טועים. אולי רק במצב של אין ברירה ייעשה הצעד הבלתי נמנע: ההפרדה בין חברת העובדים לאיגוד המקצועי מבחינת השליטה הפוליטית.

מצב־רוח / ב. מיכאל

פרקי היום בתנ"ך

מותר לומר במידה סבירה של ביטחון כי פסילת מחזה־הילדים "הפיצוץ ברחוב אוליף", היתה פרשה מעט. כמובן, נפסל המחזה מכיוון שהוא מציג זוג "מעורב" יהודי־ערבי, כאילו הם בני־אדם נורמליים ולא מפלצות, כפי שכל חייב התקשי"ר. ובכל־זאת, הפסילה היתה מיותרת. ראשית, מכיוון שמחקרים סטאטיסטיים אחרונים מעלים, כי אותו הילדים מכתה ד', המתוודעים מייד לאחר שהוא רואה הצגה — הוא מבצע מבט ביותר. שנית — גם בין הילדים הנישאים, רק אחוז מצומצם ביותר הוא נישואי־תערובת. שלישית — רוב נישואי התערובת הם דווקא נישואין עם ילדות אסקימוסיות, וזאת בגלל השפעתו המבוארת של סרט־הימים הידוע "נאנוק — הילדה מן האיגלו", המוצג בימים אלה בקרב צעירים ע"י מרסומי תעודות.

אך הנימוק העיקרי נגד הפסילה, עולה דווקא מן התוכן שמישהו שם למעלה במשרד החינוך, עושה בעצם את מלאכתו רמייה. מפסילת המחזה הזה עולה ריח כבד של "יציאה ידי חובה" בלבד, ולא מאמץ כן ואמיתי להילחם ברציפות בנגע נישואי־התערובת שפשה בקרב העם.

שהרי ספר מפוקר הרבה יותר, מלא וגדוש נישואין מתערובת שונות, ממשיך למשל בתכנית הלימודים, ואין פוצה פה ומצפצף. ויותר מכך: בספר זה, אין סתם זנויות, אלא מצבות כבעשייתאות־הראשים להוקיר ולהערצה. לא אחת ולא שתיים נדרשים התלמידים לשנן עליהם פרקים גבורים מתוכו, ואין כמעט בחינת בגרות־ישראל שלא עוסקת גם בהשוואת חלקים ממנו, והגיגים בעמודי תפארת בימות אלפי התעמלות.

הספר הנורא, זהו קורי תנ"ך. להלן רשימה חלקית בלבד של נישואי־תערובת וחפיגדל המתוארים בו:

אברהם אבינו עם ערביה־בידואית. (זאת אשתו השנייה.)

יצחק אבינו — התחתן עם כויה בת בתואל מארם־כשדים.

יעקב אבינו — עם שתי אחיות עובדות־אלילים מבנות עכו"ם.

יוסף אבינו — עם אסנת השיקסע, בת פוטיפרע הכהן.

משה רבינו — עם ציפורה המדיינית, בתו של כוהן־דת אלילי. ואח"כ — עם אשה כושית (שעל זכותו להינשא לה נלחם בארץ).

שלמה המלך — אפילו כל האלף נשיו, וכל העגבים קולסר־מן, וכל ההקוויקבנוסים דין — לא אפליו לרשום את כל נישואי־מעלין ותעצונתיו.

הושע הנביא — אשה זונה. (לא יהודיה, שהרי אין קידושין בין בנותיציות, ואם בכך לא די, הוא נשא את הזונה על־פי הוראה מפורשת מן האל.)

אסתר — עם אחשוורוש הגוי, הרשע.

ברשימה חלקית בלבד.

כל הדמויות האלה אינן דמויות מסולות והלאות. להיפך: אלה מוצגים כגדולי האומה: האבות, המייסדים, הגואלים, נותני־התורה, בונה המקדש, נביא, מגילה גדולה. המסר העולה מכל אלה הוא אחד ויחיד: התחתנו עם גויות — והבוא באלה לעשו והכבוד לאלוקים, לא פחות ולא יותר.

ואת התועבה הנוראה הזאת מלמדים, משכנים, ממחזים, מגישים לנוער, כאילו זה [illegible], ראש וסוגר למוראי עיני הזב. פיי.

ועד שלא ייפסל גם כתבי הקודש המעורבב הזה, אין כל טעם בפסילת מיני מחזות בזויים כמו "הפיצוץ ברחוב אוליף".

אתה לא מרגיש את הכביש

מסחריות איווקו 87
היחידות עם מרכב נפרד מהשילדה

באיווקו שמים דגש על נוחות ובטיחות הנהג, לאורך כל הדרך. כך נוצרו המסחריות החדשות עם היתרון הבלעדי - שילדת הרכב נפרדת מהמרכב, שיכלול המעניק לנהג בידוד מזעזועי הכביש, ולרכב חוזק מקסימלי ובטיחות מירבית.

אך זהו רק הדובדבן שבקצפת... למסחריות של איווקו יתרונות רבים נוספים:
★ רדיוס סיבוב קטן, לכושר תמרון מירבי בעיר. ★ מתלים נפרדים לכל גלגל קדמי. ★ הנעה אחורית בעלת קפיצים בין השילדה לסרן.
★ מנוע דיזל רב עוצמה, אמין וחסכוני. ★ תא מטען עם פתוח או סגור. ★ מבחר דגמים להסעת נוסעים ולחלוקת סחורות.
★ מתאים לבעלי רשיון נהיגה דרגה ב'.

כל אלה ועוד הפכו את איווקו לכלי המוביל באירופה. במבדק השוואה חדש שנעשה ע"י עיתון התחבורה הצרפתי VENDRE זכתה המסחרית של איווקו בניקוד הגבוה ביותר (107 מתוך 124 נקודות אפשריות) הרבה מעל האחרות!
ההשוואה נערכה בנקודות הבאות: מבנה חיצוני, עיצוב פנים, נוחות השימוש, מכללים ולוח מכוונים.

בוא לראות את הדגמים החדשים של 1987 במשביר המרכזי ותהנה מתנאי אשראי מיוחדים.

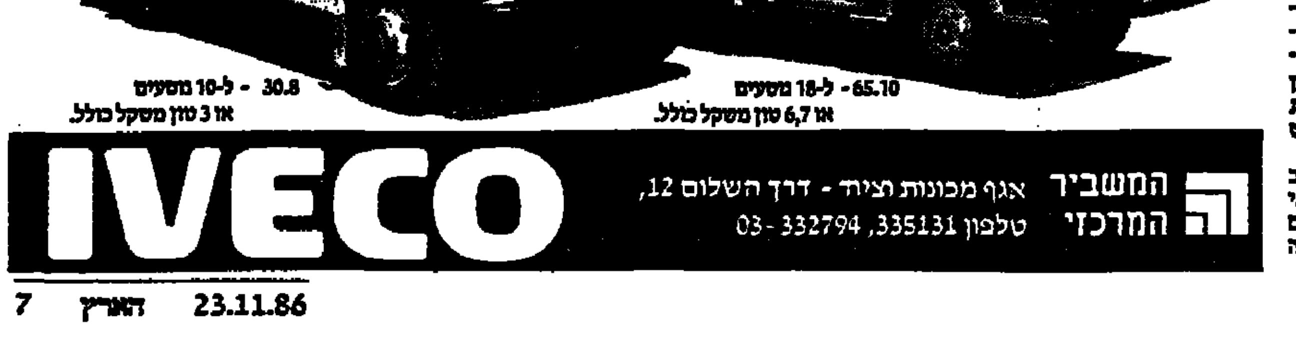

30.8 - ל־10 נוסעים או 3 טון משקל כולל.
65.10 - ל־18 נוסעים או 6,7 טון משקל כולל.

IVECO

המשביר המרכזי אגף מכונות וציוד - דרך השלום 12, טלפון 335131, 332794-03

רושבסקי פרילוף דובר

مكنز من الاجل

"הבימה" חוזרת לברלין

"הבימה" הביאה את אקהרד, מנהל פסטיואל ברלין, אי שם בתל אביב, ואחרי 60 שנה תציג שוב בברלין

ד"ר אולריך אקהרד, מנהל פסטיואל ברלין, אורח הבימה. מימין: עמרי ניצן, ד"ר אקהרד ושמואל עומר (צילום: ג'קי מתתיהו)

עכשיו זה רשמי, סופי וחתום: הבימה תיסע לברלין בשנת 1987 עם "השקיעה" של באבל (קלאסיקה תיאטרונית יהודית, בבימויו של בימאי־כוכב־הפסטיבלה יורי ליובימוב) ועם "גטו הבוכרים" של יעקב שבתאי (מחזאות ישראלית מודרנית בבימויו של חנן שניר). שתי פניה של "הבימה" בין השורשים של תולדותיה לבין העכשוויות שלה. ההופעות תתקיימנה בספטמבר על הבימה הגדולה של ה"שילר־תיאטר" בברלין המערבית, ואל שתי הצגות אלה תצטרף הצגה שלישית שתתאים לבימה הגדולה: "כבתאי" של מרים קיני או הצגה של נסים אלוני או "המשפט" בבימויו של סטיבן בריקוף, שקצר הצלחה בפסטיואל בקצרה.

פסטיואל ברלין הוא הגינה הב־משבת כל השנה באמנויות השונות. העיר התצוגה, שאינה עוד בירה פו־ליטית של גרמניה, רואה לעצמה חובה להפגין את עליונותה התרבו־תית. יש בה פסטיואל ג'ז, ופס־טיואל קולנוע ידוע, פסטיואל של התיאטרון הגרמני המעלה את ההצ־גות המעניינות ביותר של תיאטרוני גרמניה (בחודש מאי) ופסטיואל אמנות בינלאומי הנערך בספטמבר. על כל מערכת הפסטיואלים האלה שולט ד"ר אולריך אקהרד, ובכמה מהם — הפסטיואל של מאי והפס־טיואל של ספטמבר — הוא מעורב, עמוקות, אישית.

אקהרד בישראל בשבוע שעבר, כאורחו של תיאטרון "הבימה". מנהלי תיאטרונים אחרים התרעמו וטענו כאילו "הבימה" מסתירה כבי־כול את אקהרד, ולא מאפשרת לו להתרשם מפנים אחרות של התיאט־רון הישראלי. האמת היתה באמצע: אקהרד לא בא לבחור הצגות ישר־אליות שייסעו לברלין. הוא בחר ב"הבימה" עוד הרבה זמן לפני שבא לארץ. אקהרד אירח כבר את תיאטרון חיפה (אמנם, באותן ימים רק בחלק הגרמני של הפסטיואל, בחודש מאי) ועתה בא לראות אילו הצגות של "הבימה" יוכל לייבא.

אבל תיאטרון האמת, מנהלי "הבימה" בהלום אירחו את אקהרד בבורה קונספירטיבית. הם הסתי־רו את מקום מגוריו ושמרו בחשאיות על לוח הזמנים שלו בארץ. [illegible] השחקנים של "הבימה" הופיעו מולו, ביטוי של... [illegible] ... ולהיפך.

אקהרד שמח לארח את "הבימה" בשנה הבאה בברלין לא רק כיוון שזהו תיאטרון לאומי, אלא מכיוון שבעיתונות המקצועית בגרמניה התעצבה דעה כי לישראל יש תיאטרון חיפה, שהקלף המרכזי שלו הוא יהושע סובול. זו היתה התרש־מותו של עורך "תיאטר־הויטה", פטר פון בקר מביקורו בישראל. מאמר נוסף ברוח זו נכתב באותו יר־חון רב השפעה חודש אחרי הגיליון שהוקדש כולו לתיאטרון הישראלי. האורח בא לבדוק, ולמרות שהוא קמצן בהתפעלות — הוא בכל זאת ראה בכל מקום וראה את כולם, וכולם הרי רוצים להופיע בברלין, כי זה גם כבוד, וגם משלמים את כל ההוצאות — יצא מרוצה.

מנהלי "הבימה" עברו קשה על יצירת הרושם ש"הבימה" הוא המע־גיין הטוב שבתיאטרוני ישראל וב־השגת ההזמנה לברלין. ביקורו של אקהרד הוא קציר פירות עבודה של כמה שנים. תיאטרונים אחרים יצטרכו לעשות מאמץ משלהם לארגן להם נסיעה לפסטיואל יוקרתי בחוץ לארץ. ובכל, אבן, משתלמים במלאכה הזאת, וכלי כל אירוניה, זוהי מלאכה חשובה, להם ולמדינה.

ביקורה של "הבימה" בשנה הבאה בברלין יצא בסמיכות תאריכים מעניינת: היא תשחק באולם ה"שי־לר־תיאטר" בדיוק שישים שנה אחרי שהופיעה שם לראשונה עם "אוריאל אקוסטה" בבימויו של גרנובסקי ועם "כתוב בעיניכם" בבימויו של מיכאיל צ'כוב. מאז לא חזרה "הבימה" לברלין. הפלקט המודיע על הופעותיה בברלין ב־15 בספט־מבר 1927, תלוי מול שולחנו של עמרי ניצן. "הבימה" תיקח איתה לברלין תערוכה שתעלה זכרונות מהשהות הקודמת בברלין.

זו תהיה התחלה הולמת של חגי־גות ה־70 של התיאטרון הלאומי (אבל עוד חזון למועד). ברלין עצמה תחגוג באותו פסטיואל את יום הולדתה ה־750. חוץ מ"הבימה" יהיו בפסטיואל זה תיאטרונים מוזמנים (הבורגתיאטר) מהונגריה, הפילהר־מונית הישראלית והלהקות, תזמו־רת פריס, הבאלט המלכותי האנג־לי, להקתו של פול טיילור מארה"ב ועוד ועוד. ד"ר אולריך אקהארד שותתש בביקור בארץ כבר מיוזל לסיום התגיגות בנובמבר 1988. אקהרד הוא מתכנן לבוא לשהות במשכנות שאננים בירושלים, לשום הזמן כבר לפני כמה וכמה שנים.

מזרח ברלין חוגגת את יום הולדתה ה־750 בנפרד. אמנם יש תנועה חופשית בין שני חלקי העיר, אבל הם לא מקרבים שמחה בשמחה. במזרח ברלין יתרכזו החגי־גות בבניין האופרה המשופץ באונטר דן לינדן. בניין זה נהרס שבע פעמים ובפעם האחרונה הוקם מהריסותיו בימים שאחרי מלחמת העולם השנייה, כשהכתובת המקורית של פרידריך הגדול לאפולו ולמוזות לא הוחזרה על ידי השלטונות הקו־מוניסטים למקומה "מעל השער" הראשי. עתה שופץ הבניין שוב בהוצאה של 100 מיליוני מרקים, והפעם הכתובת החזירה ראתה באופק: הכתובת הוחזרה למקומה. רק ראשי התיבות של השם המלכותי לא חזרו למקומן בתא המלכותי. במקומם נמצא שם סמלה של מזרח גרמניה. כל המורים בחם השתמשו בשיפוץ נוצרו במזרח גרמניה, חוץ מהשיש באולם הכניסה שהובא מקובה.

לחיות אופרה

מאת נתן מישורי

סמינר אופראי לקראת "נישואי פיגארו" בולצבורג

היה זה, כך אמרו, יום השמש הי־חידי לאחר ימי גשם מרובים, והכל זהר. כך עיר הולדתו המפורסמת של מוצארט המבצרה שבראשה, וכן קבוצת המורים הצעירים המבוגרים, שעסקו בבית המוצארטאום ב"נישואי פיגארו", בהדרכתה של אחת הגדולות שבזמרות מוצארט, אליזבת שוורצקופף, והבימאי פיטר יוסי־טינוב. מן פיוח שכזה, מבוקר ועד שקיעה, לא זכור לי. לא היה שם אדם בסרנה זו, שבהצלת רולף ליברמן רב ההוסט המפורסם, שלבר לא היה מלא שמחה שופעת ורצון טוב לזולת. "את הסיור לאמריקה נצטרך לבטל", אמר יוסטינוב בר־אותו את מאבק הנגע הלבן בשחור בתלבושות אופרה, שהבאו לאי־שרה. "היא (סרנה) יודעת שהוא (הרוזן) מכוב, והוא חושב שהוא משכנע".

בדרך זו, בהסברים על הסיטואציה הפסיכולוגית, שפעי השמר כב־מיות ובדקיות שאין לשער, בהם מבאות מיני דיאלוגים כ"פירוש רש"י" על הדיאלוגים המקוריים של דה־פונטה, שאף אותו ולא את מוצארט בלבד מעריך יוסטינוב כגאון; ובדוגמה אישית של תנועות, מלים ומבטים צירים, המדמים את הרושם של שפעת משקלו ושנותיו של אמן גדול ויחיד סגולה זה, וזו הכל מורש ובדעבות מרהימה, את מה שנדמה כמוכר, שנור ומשופש יתר על המידה.

"אל תחזור אף פעם על אותה ג'סטה", אמר באולם אחר גאורי בר־תיני, האחראי להפקה המוסיקלית של "פיגארו" זה, אל אחד ממבצעי הסרנה הצעירים, שעבדו עם התז־מורת הקאמרית מפראג. "אם השגת בכך את המטרה עם הבכורים, ראה כיצד יכול אתה לשפר על ידי ג'סטה אחרת את נגינת הצ'לנים למשל". "נפלא,נפלא", אמר המבצה הישראלי הצעיר מטיון סלון בסיומו של אותו קורס, שכה, אגב, הורה גם נועם שריף.

באותו יום עצמו שבו זכיתי לב־לות שעות מרובות ומאלפות במי־חיצתם של אליזבת שוורצקופף ופיטר יוסטינוב, עמדתי על אי אלו יסודות, לדידי מהותיים ביותר, של המוסיקה הדרמתית האופראית ושל הביצוע האופראי. מתוך שימת הרגש, הן אצל שוורצקופף והן אצל יוסטינוב, על הדרך ביצוע הרצ'יטטיבים ולא על האריות, והבהרתו לי לפתע כמה דברים, שכביכול ידועים לכל אדם.

ראשית, לא האריות, ישות ואחר בות בכל שיהיו, הן שעושות את האופרה לאופרה. כבודן מגובן במי־קומן מתנת. אך הרצ'יטאטיב הוא הוא הלבן של המוסיקה האופראית והוא עשוי להפתיע, כשמבוטנים אליו את תשומת הלב, האוזן הב־חשבה. וזאת לא רק בחשיבותו, במורכבותו המוסיקלית והבגמישותו הבעבתית, אלא אף ביופיו הלא־מודר די צורכו. הגעאה משמעית הרצ'יטאטיבים של "נישואי פיגאר" באותו יום בזלצבורג, היתה על כן עצמה ומאלפת. בהמשך התפתחות ההיסטוריה האופראית, בולע הרצ'יטאטיב את האריה, והמוקף לנה שוקרי אצל וגנר "המלודיה הבלתי נגמרת". אפשר גם להמשיר על הרעיון, שהרצ'יטאטיב משלוה הדסן הסוגאלי הריתמוס השירי, הוא מאבותיה של הארטונאליות.

שנית, הדבר המוזן והקובע את מהלך ההתפתחות של מעריכי הצלי־לים באופרה, שונה במידה רבה מזה שבמוסיקה שעליה גדלנו בישראל.

קירבה לשלמות, תפיסה מלאה והי־תבה של "אידיאה" (במובן האפלי־טוני), שהיא כאמור המטרה והיא גם הוישג. אמנם, אי שם, במקרים הנ־דירים לחלוטין, כגון ב"דון ג'ובאני" של מוצארט, ב"משה ואהרן" של שינברג וב"ווצק" של אלבאן ברג, מתמזגים יחדיו המגרשות האופ־ראית, הרעיונית, והאידיאלית של המוסיקה הכלית, לתוצאה חד־פעמית.

שלישית, למרות משוורצקופף ומיוסטינוב, שהוויפש אינו אחרי "פיגארו" אידיאלי, או אחרי "סו־זאנה" שמתה לפני מאות שנים. "פיגארו" הוא במקרה הזה תמאס לאנדרי, נרווגי צעיר, ו"סוזאנה" היא מיכל שמיר, הזמרת הישראלית. עירושו של דבר הוא שמדובר כאן ב"פיגארו־לאנדר ובסוזאנה־שמיר". ש־ניים אלה, וכמובן גם כל הזמרים הצעירים האחרים, ששלטו לחלוטין בצלילים ובמלים, מפתחים את רטויותיהם החיות כאן ועכשיו, זה בהתאם לזה, כולל מידות הגוף ואופי. הצלילים הם של מוצארט. המלים של דה פונטה. אך המחשבות שמאחורי המלים, הגוונים הקוליים וההתנהגות שבעקבותיהם, הם של המבצעים, המפגאים יחדיו בחברה מוגדרת אחת.

הנקודה המסכמת והאחרונה: מו־סיקה כלית היא בעיקרה "מדור הפרט" ריחסו לחברה ולעולם. ואילו מוסיקה אופראית, היא "מדור הזו־לת" והתייחסותה לפרטים האנושיים מצד אחד, ולעולם בכלל מצד שני.

בשלתו של הרוזן המוסיקה הקאמרית, הסימ־פונית הגולבית של באך, בטהובן, ברהמס. זאת, מפני שהנושא היסודי (במובן רחב מאוד) שעליו מדבר המלחין, שונה כאן ושם.

במוסיקה הכלית, משוחרר היוצר הצלילי מן התלות ברטוריות אנוש. אפילו במוסיקה קאמרית, שבה אמורים להתקיים מעין רטויות ענ־מאיות. לא תמצא דמות המוגדרת כגבר או אשה בגיל מסוים, מירב העצמאות שניתנן לדמות היא גון כלי מוגדר, המאפשר הצגת פנים קצת אחרות של אותו רעיון עצמו, מעין צד בוויכוח או בדבשיות, שמנהל היוצר עם עצמו.

במוסיקה הסולנית, ברור לכל ש"האני היוצר" עומד במרכזו ונושא דברו בעניין מסוים. המוסיקה הסימפונית אינה שונה מן הסולנית אלא בעושר אמצעי הביטוי, שמ־אפשרים כלי הנגינה המרובים והס־גנון הרטורי־יותר הפחות אינטימי. גם כאשר תמצא אצל בטהובן את קוריולנוס או את פרומתאוס, פרוש שם כלה את הסתר על המבנה הצ־לילי. גשמיותו מופשטת והוא נותר ברעיון וכסמל בלבד.

דמויות אדם מכאן, באופרה, וד־עיונות שם, במוסיקה האחרת, הכלית, יוצרים כמובן בין שני סוגי המוסיקה שוני משמעותי ביותר. ככל שרבה יותר תדירות המלחין לאפיין של הדמויות ולמהות האיר־ועים הדרמתיים, נעשית התוצאה המוסיקלית המורכבת יותר ובעלת התפתחות ותפיסה זמנית אחרת, רחבה יותר.

אפשר לומר שהשפה המוסיקלית האופראית פתוחה יותר, אפילו הרפתקנית, נתונה פחות לשלטון הדיון של החשיבה הצלילית המו־פשטת, ומשפטת יותר מצרכים שאינם מוסיקליים טהורים. אך מכאן גם יכולתה הבולטת של המו־סיקה האופראית לפרוץ ולהרחיב את גבולות הביטוי החשיבה המו־סיקליים. בסוגי המוסיקה הכלית, לעומת זאת, עצם ביטוי הרעיון הוא מטרת היצירה. במוסיקה כזו, במי־מכה, תמצא המוגבילות גדולה.

במרכז הדהורים רצ'יטאטיוויים אלה, המגטים לבטא שינוי עמדה וגישה למוסיקה האופראית, עמדו ולבטח ימשיכו לעמוד הרצ'יט־אטיווים שכתב מוצארט ל"נישואי פיגארו" והליברית של דה פונטה, שהם דוגמה וסמל לעיסוק המעמיק בבני אדם, שאינם "גיבורים" ממש; וכן אליזבת שוורצקופף ופיטר יוס־טינוב, שבדרך הראשם האמנותית, הנחילו זאת לזמרים הצעירים ולש־אר בעלי אוזניים קשובות, ששהו בזלצבורג באותו יום קיץ של זוהר. (מאמר רביעי ואחרון בסדרה)

מאגדות המזרח

מאת אורנה לנגר

תזמורת רשות השידור בי־צעה קונצרט מס' 1 בסדרה "זהר־קור" באולם הנרי קראון. מנ־צח: דויד שלון. סולן: דניאל בנימיני — ויולה. בתכנית: מסמוזרטות על נושאים של מוצארט מאת פאול הינדמית, בבכורה של הקונצ'רטו לויולה ולתזמורת (1974) של עמי מעייני ו"המנונות בתעוד־רי" של מוסורגסקי.

חידוש אחד מבצר גוונים חדש בתזמורת הוליך דווקא מלחינים ישראליים רבים לדבוק באורח קפדני בתבניות־פורמאליות מסור־תיות, כשהדגש הוא על חידושים בתחום הצבע והאוירה, ולא בניתוח המבנים עצמם. כזה הוא הקונצ'רטו לויולה שחיבר עמי מעייני ב־1974 ושזכה רק עתה לביצוע בכורה מבריק והם על ידי דניאל בנימיני, לו הקדיש הקונצ'רטו מלכתחילה. לוויולה אין בראורה אלגנטית של הכינור, ונעדר ממנה עומק הגבעה של הצ'לו או הקונטרבס. לכן דלה הספרות לכלי זה. הרגש בקונצ'רטו היה על מיזוג הוויולה והשתלבותה בתזמורת, ולא כל כך על רצ'יטטיווים סלקיים וירטואוזיים. התחושה באגדת ילדים מזר־חית זו, שפתחה במקצב המזכיר את פעמת הריקוד התימני, היתה כאילו האוויר נותר סטאטי, אך יחד עם זאת מביל ריבוא ריבואות של וואר־יאציות צליליות. התזמור יצר רושם, כאילו הנושאים, שהוצגו בכלי הנשיפה באו, לבאורה, מרחוק והנה הם מתקרבים בהדרגה, בעצמה וב־ביוון. כך התזמורת מאורג קונטרפונ־קטי מעודן של רואו בין כלי הנשיפה, לבין התזמורת המתגברת בשני גבלים, ובתוכם השתלבה הוויולה, על רקע מסתורי של גונ־גים ופריטה על קונטרבס עם כלי הקשה וקסילופונים, בקעה שירתה של הוויולה, שבידיו של בנימיני היתה לירית ומבריקה גם יחד.

משוקי סקסטורה מורכבים, ש־נשאו לקראת סוף הפתיגנה אפקי סריאלי והקסימו במעברים המעו־דנים של אגדת ילדים, הקצינו את הפרק השלישי הכתוב במקצב של ריקוד עליו שהיה מקובל בספרד האיסלמית. כאן הזו משחקי חילופין וירטואוזיים בין הסולן לתזמורת וסיומת הראיות במורטימטים, שלא היתה פרי פיתוח אורגני של מהלך הקונצ'רטו, שהראיות דרמטית לא היתה מסבכת.

התזמורת, ובעיקר כלי הנשיפה עמדו יפה, באתגר, שהעמיד הקונ־צ'רטו של מעייני. ביצירתו של הינדמית התעלתה התזמורת בביצוע של דויד שלון על עצמה העניקה לקולל ביצוע מהוק, נקי והוגש. מצער היה לראות את האולם ריק למחצה, להבציא כמה משוגעים לדבר. ציבור המנויים נורתע מהמו־סיקה המודרנית, דווקא בקרב בו זכינו לשמוע אותה במיטבה.

אף הסיור בין "התמונות בתערו־כה" של מוסורגסקי היה ישה ומרתק. זוהי יצירה שקשה לשמור בה על קו ארוך של רצף מוסיקאלי, ועל כן אולי לא היה זה מן התבונה לפתוח בעוצמה מירבית. בכל זאת, לא התפוררה היצירה לחטיבות משנה, שכן היה לה קו של מתח מתגבר, בעיקר בהפסקות שבין תמונה לתמונה. שלון יכול היה להרשות לעצמו איטיות מודגשת. תנות שרביטו של מנצח אחד היתה הפכת האיטיות הזאת לשקיעה צמיגה. בביצוע זה נתנה איטיות זו את התחושה של "ייפתחו שערי עולם ויבוא מלך הכבוד".

לבד זה עוד לא הכל

התיאטרון המסריה ברמת גן מציג את "המוקיון" מאת הרולד בל.

תרגום: עיבור וביצוע: חיים חובה. בימוי: יוסף ברמן. לנו הד־הל מוסיקאלי: יוסי מגוג. תלבוש־ות והתפאורה: דפנה הציון קוילות.

הרצון לעמוד על הבימה לבד, בלי פרטנרים, מפעם כמעט אצל כל שחקן. זו הרמנות לרכז את כל תשומת הלב בעצמך.

אבל לא תמיד עומד הרצון הזה ביחס ישר ליכולת. הערה זו אינה מתייחסת דווקא לסגולות האישיות של חיים חובה השחקן, שכמבצע יחיד זה מקרין דווקא מידה של סימפטיה ושל עבודה מאורגנת, בדרך כלל, אם כי הרגנית.

אלא שחובה נטל חומר של היירדיך בל, המטיל על המעבר או השחקן התחייבות מסוימת.

מלבד ההתייחסות לאישיות השחקן מן הדין שיהיה בערב יחיד זה סיפור אנושי כלשהו שיצדיק מעקב של יותר משעה אחרי עלילתו. בגרסה של חובה (שהוא גם המעבד) היתה תחושה של עליבות כללית, ומשו של הערב. בהתפוררות של האישיות בשל סיפור אהבה נכזב, לא היה שונה מהותית מראשיתו. הרמות שעיצב חובה היתה מוקיונית בראשית הערב כמעט כפי שהיתה בסופו, והביכה העמוקה, עליה התרחשה פעילות חיצונית רבה היתה רקע שיצר אוירה, ולא הרבה מעבר לכך.

גם זו לטובה

מאת הָרִי גולומב

רסיטל של שמואל הרשקו בפסנתר במוזיאון תל אביב. מיצירות אוסקר מוראבץ, שוברט, שומן ובאך.

שמואל הרשקו הוא וירטואוז מופלא בנגינה בטובה, ותקצר היריעה מלספר אף מקצת שבחיו הצי־ליל הערב. המלא והמגוון, הטכניקה המסחררת, המושלמת כמעט, ועל הכל המוסיקליות העמוקה, מלאת התבונה והרגש. לכל מי שהוא לחשוב על הטובה רק במושגים של "אמנשה" מן התמורות הצבאיות, יש להרשקו הרשות מסעירות ומר־גיעות. קשה שלא להתאהב בצליל הענק הזה, המגיח כבמטה קסם מן הברוזמן המכרכור של קבוצת כלי המתכת.

אך לצד ההבעה והמקוריות שבעצם הבאת הטובה אל בימת הרסיטלים, אתה מוצא את השגר־תיות חסרת המעוף. למה דווקא רסיטל לכלי מלודי עם פסנתר? אם כבר טובה, למה לא עם כלי נשיפה אחרים, אולי דווקא גבוהים, כלי קשת או כלי פריטה? ספק אם נעשה ניסיון לבדוק את הדבר לעומקו, גם אם אלה רעיונות נדושים. העיקרון התכנות שרסיטל חייב להיות בלווית פסנתר אינו תורה מסיני. על כל פנים, בדרך כלל לא התמזגו שני הכלים יפה, אף כי פנחס וינגברג מילא ברוך כלל היטב את תפקידו כמיני הטובה.

לא היה גם שום דמיון ומעוף בהתאמת היצירות שבכתבו לחרכבים אחרים להרכב מיוחד זה. הטובה פשוט ניגנה את תפקיד הוליל (באך), האבוב (שומאן) או הארפ־ג'יונה (שוברט) והפסנתר את תפקידו שלו. כתוצאה מכך לא זו בלבד שהפסנתר "כסה" רוב הזמן, מבודנה אקוסטית ומבחינת העניין המוסיקלי, אלא שנוצרו עיוותים מרגיזים של המרקם ההרמוני, כגון השוכי פרווזים, תדירות הבלי הגר־לי אל תחום יד השמאל ואף מתחתיו. דווקא בפוליפוניה של באך היו פגמים אלה פחות בוטים. פתרונות בלתי שגרתיים הנובעים ממצב בלתי שגרתי לא היו כאן.

היה זה ללא ספק אירוע מיוחד במינו בקנה מידה בינלאומי. גם התוכנית היתה בלתי שגרתית להרכב זה. אתגר נועז, מקורר כבוד ולא מעט השתאות והשתוממות. הן מראש והן בדיעבד. אך לא בדיוק מאותן סיבות, שכן לאחר הקונצרט נותר בהרגה יסוד ההתפעלות מאי־כות הנגינה. גם אם אין בה כדי לבטל תהיות תמוהות. עם כל ההסתייגויות, היתה זו חוויה חד־פעמית ומרגשת תגלית אנושית וכ־לית המעוררות כבוד והתפעלות.

★

הפסנתרן אריאל צוזר בר־סיטל מיצירות שוברט וליסט. קונצרט ראשון בסדרת רסיט־לים חדשה בספריית בית אריאלה בתל אביב.

ספריית בית אריאלה פותחת סדרה חדשה של רסיטלים לפסנתר, פעם בחודש, בימי שישי ב־11 בבוקר. על אף שבפרסום מוקדם נאמר שהסדרה תוצג על ידי פנינה ולצמן היא לא היתה באולם. כמו כן היו שיבושים מיותרים בתכנייה המודפסת. אך דומה שהמטרה העיק־רית שעמדה לעיני המארגנים — סדרת רסיטאלים ברמה גבוהה המו־פנית לקהל יעד הפנוי ביום שישי בבוקר והמתקשה כספית ושכנית להגיע לקונצרטים של ערב — הושגה בכל שאפשר להשיגה בקונ־צרט הראשון.

אריאל צוזר הוא פסנתרן צעיר ומקיים, שכן שלב ההבטחה כבר מאחוריו. התוכנית שבחר היתה כבדה, קשה ושאפתנית ביותר. קשה היה להשתחרר מתחושה שהוא ל"פרטנאר" שהובן בעיקר לתחרויות פסנתרנים ולא לקהל ולמועד שבו בוצע הפעם. המוזכית ה"שוברטית" כללה אולי "להיטים של פסנתרנים" כמו פנטסיית "הנודד", אך לא "להי־טים של קהל" כמו קטעי אימפרומ־פטו או מומנטים מוסיקליים. היה זה שוברט רציני ומופנם ברובו, ומועט היה כאן ייצוגו של מלודיות קלי־טות ומודגרות הרמוניות תרשניות ושמימיות בשקיפותן.

לא מהות תוכניות כלפי המבצע הפנאמין היתה המהגית הליסטית של התוכנית. גם כאן לא הובלט הצד הראוותני הווירטואוזי לשמו, אלא הצד ההגותי המעמיק־יותר של המלחין, שבו הוא רחוי אצל ליסט בפוממיוליות בלתי נמנעות.

בכל התוכנית וחרת המפשרות האלה התגלה צוזר כפסנתרן בשל ורציני, בעל יכולת טכנית מרשימה ומבוען מרשים לא פחות של גוני צליל. אבל שוברט הגיע האמן לשקיפות רבה בהפרדת הדיים וה־קולות בשעת הצורך, אך המרקם של היה לעתים נוקשה ונקישתי מדי. היו לא פעם שינויי טמפו ודינ־אמיקה, שהרשימו בהכנתם הקפדנית והמבוקר. הכל שבכלל הפסנתר — או שמא בשל היעדר הכרות מספקת בין המפסנתרן והכלי — היו צרימות בהפעלת הדוושה היסבית והופעת של תהודת יתר. בסונטה של ליסט לא התאפשרה הפקת צלילים קוד־רים ואפלים, כפי שיכיר בפסנתרן שהתכוון להפיקם.

גואל חדש למורשת

מאת אורי אפשטיין

קונצרט פתיחה של "מורשת המוסיקה של ישראל" במכון ואן ליר, בהשתתפות להקות של יהודי תימן, אתיופיה ומזרח אירופה.

מופעים של מוסיקה ומחול מסור־תיים אותנטיים אינם חידוש מהפכ־ני. עם זאת יש ברכה ביוזמתה של ד"ר ציפורה יוכסברגר, שהביאה להקמתו של עוד מפעל, שימשיך בפעילויותיהם ויוזמותיהם של קוד־מיו רבי הזכויות, שנשארו בגל־מוניות מזהירה בהקשר זה. המפעל שיעסוק גם בהחדרת הידע של מסורות אלה לבתי הספר, מתכוון להכריז על תחרות מלחינים לחיבור יצירה מוסיקאלית אמנותית שתש־לב מוטיווים מסורתיים.

קונצרט הפתיחה נמצע מיוזמות, והתמקד בדוגמאות מקצה הפולג של שלוש מסורות, שייצגו שלוש יבשות: אסיה, אפריקה ואירופה.

המסורות של יהודי תימן ותבש אינן בגדר תגלית חדשנית הידועה רק למעטים. אך בהצמצמם האפשר־יות לצפות בימינו בטקס חינא של תמונה תימנית בשעת האירוע, או בריקורים מאמרי אתיופיה המרוחק־קים, משמש מופע בימתי כזה אמצעי היכרות יעיל. אפשר להניח שבמתנה אמיתית יגיעו המשתת־פים להתלהבות רבה יותר בתוך זמן האירוע, הנמבעת במופע בימתי, שכן הוקסר המלאכותי גורם בהכרח תחושה סטרילית כלשהי. כמו כן קרוב לוודאי שקסמם של הריקודים האתיופיים יהיה רב יותר אם יבצעו אותם בתלבושות מסורתיות.

מסורת הכליזמרים החסידית ידו־עה אמנם יותר לציבור הרחב. הרצון באיזון עדתי הוא שגרם מן הסתם את הכללתם במופע זה. האמנה לקלרינטן משה ברלין, הממשיך מסורת זו ללא ניגונים של פסטי־ואל הזמר החסידי, העניקה הנאה גם למי שאינו חסיד או מתחסד.

מכון היצוא הישראלי

יריד קהיר מרץ 1987
14 — 27/3/87

מכון היצוא הישראלי מודיע כי ההרשמה ליריד קהיר תסתיים

ב 15 לינואר 1987.

שטח התצוגה של 12 מ"ר, יועמד לרשות כל יצואן בענפים הבאים:

- תשומות לחקלאות
- אנרגיה
- תשומות לבניה
- חלקי חילוף לרכב
- אספקה רפואית

היצואנים מוזמנים להרשם במטה ביצוע תערוכות וירידים במכון היצוא טל: 630830, 630951, 630916.

בנק ישראל

חדש

הודעה על הוצאת מלווה קצר מועד

ביום 26.11.1986 תונפקנה סדרות מילווה קצר מועד לפי הפירוט הבא:

מספר הסדרה	כמות מוצעת במליוני שקלים חדשים שווי נקוב	מועד הפדיון	ימים לפדיון
1246 א'	10	24.12.1986	28
0137 ב'	40	21.01.1987	56
0237 ג'	50	31.01.1987	84

בקשות לרכישה של הסדרות תוגשנה באמצעות הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך, במחירים שיהיו נמוכים משווין הנקוב. יום המכירה הראשון בבורסה לניירות ערך יהיה יום ג' 25.11.1986 (ערך יום ד' 26.11.1986).

ביום המכירה הראשון בבורסה ימכור בנק ישראל את מלוא הסכום המוצע או חלק ממנו כפי שיקבע על ידו.

הסדרות תסחרנה בבורסה לניירות ערך ביחידות של 100 שקל חדש שווי נקוב ותפדנה על ידי בנק ישראל בשווין הנקוב (100%), בתאריך הנקוב לעיל.

התנאים המחייבים לסדרות הנ"ל פורסמו בתקנות מילווה קצר מועד (סדרות מסוג א', ב', ג') התשמ"ד 1984 — קובץ תקנות מספר 4615.

פרטים נוספים אצל הבנקים וחברי הבורסה לניירות ערך.

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף הבצוע

מכרז מס' 86/2269

החברה מזמינה בזה הצעות לביצוע צילומי רדיוגרפיה בתחנת הכח "רוטנברג" באשקלון.

פרטים וטפסי המכרז אפשר לקבל תמורת תשלום של 230 ש"ח (כולל מע"מ) במשרדי אגף הבצוע רח' החשמל 16, תל אביב (קומה 11, טלפון 614343/691) בין השעות 9.00-12.00 עד יום שישי 28/11/86.

רשאים להשתתף במכרז רק קבלנים מורשים כחוק.

על ההצעות להגיע למשרדנו בתל אביב עד יום רביעי 10.12.86.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

רשות הדואר ואגודת המעצבים הגרפיים בישראל

מזמינים את הציבור הרחב

לתערוכת הסמלים

שהוגשו לתחרות סמל רשות הדואר

התערוכה תתקיים בבית סוקולוב רח' קפלן 4 ת"א

החל מה־23.11.86 ועד ה־28.11.86 ועד בכלל.

— הציבור מוזמן —

זקוק דחוף למודעה?

מודפון

לשרותך 24 שעות ביממה

03-38 38 38

לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

לעקרת הבית

הגשמים שהתברכנו בהם השנה, ומזג האויר הקר, גרמו לאיחור בהבשלת עגבניות ומלפפונים, וצמצום בהספקתם לשווקים לתקופה קצרה.

לעומת זאת קיים היצע רב בפלפלים שונים, וחצילים, שמחיריהם נמוכים.

נבקש את הבנתכן. אנו ממליצים להרבות בשי־מוש בפלפלים, חצילים, וירקות אחרים כתחליף זמני לעגבניות ומלפפונים לתקופת מעבר קצרה.

ש. עופר
מנכ"ל המועצה

המועצה לייצור ולשיווק של ירקות

האוניברסיטה העברית בירושלים

המכון ליחסים בינלאומיים ע"ש לאונרד דייוויס

מזמין את הציבור

להרצאה ודיווח על מחקר במכון דייוויס

ע"י

ד"ר אלכס בליי
האוניברסיטה העברית

בנושא:

[illegible]

ביום רביעי, 26 בנובמבר 1986 בשעה 11:00
בבנין מכון טרומן, חדר 104, קמפוס הר הצופים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

[illegible]

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

[illegible]

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

[illegible]

בחירות בצל נימות אנטישמיות

הבחירות לפרלמנט האוסטרי, הנערכות היום מבטיחות התמודדות עם מתח רב, עד לרגע האחרון

מאת מרתה הלפרט

וינה

הבחירות לפרלמנט האוסטרי ה-נערכות היום, מבטיחות מירוץ מעניין עם מתח רב עד לרגע האחרון. שמונה מפלגות מתמודדות בבחירות, אבל רק לארבע מתוכן יש סיכויים טובים להיכנס לבית בן 183 המושבים. המתמודדות העיקריות הן המפלגה הסוציאליסטית, שלה כרגע 90 צירים, והיא עלולה לאבד עד שמונה מהם, מפלגת העם (נוצרית דמוקרטית), בת 81 צירים ומצפה לתוספת של מנדט או שניים; מפלגת החופש תשמור כנראה על 12 המושבים שלה; והירוקים ייכנסו ככל הנראה לפרלמנט זו הפעם הראשונה כשלרשותם שמונה מושבים.

העובדה שאף מפלגה לא תוכל, ככל הנראה, להשיג רוב מוחלט מבטיחה את המתח בבחירות. לפי סקרי דעת הקהל המוחודים יהיה פער קטן מאד בין שתי המפלגות הגדולות, ולכן אפשרי משא ומתן ארוך על הקמת ממשלה. תיתכן מאד קואליציה רחבה בין הסוציאליסטים והשמרנים. תדמיתם של הסוציאליסטים שהיו בשלטון 16 שנים רצופות (במשך 13 שנים היה להם רוב מוחלט, ובשלוש השנים האחרונות היו בקואליציה עם מפלגת החופש הלאומנית) אינה זוהרת כל כך כרגע. מלבד סימני השחיקה הרגילים של מפלגה השלטת זמן כה רב, מעיבות על שלטונה בעיות פנימיות ושערוריות כלכליות שונות.

התקווה הגדולה של הסוציאליסטים היא הקאנצלר, ד"ר פראנץ ורא-ניצקי, בן 46, מומחה לכלכלה. הוא עדיין רענן וסימפטי. הוא מחזיק במשרת הקאנצלר רק מאז יוני 1986 (לאחר בחירת ולדהיים והתפטרות הקאנצלר סינובאץ בעקבותיה), והוא גם האיש השייך לאגף הימני במפלגתו שבכל זאת פייס את האגף השמאלי כאשר שם קץ לקואליציה עם מפלגת החופש, לאחר שהללו בחרו אדם בעל דעות לאומניות וימניות, ד"ר יארג היידר, ליו"ר מפלגתם. לורניצקי ביוזמה וכוח משיכה יותר מאשר למפלגה שהוא מייצג. בדיוק היפוך הוא מצבו של מתחרהו העיקרי, ד"ר אלואיס מוק, ראש מפלגת העם האופוזיציה. מוק הוא איש זוהר מאד וחסר קסם, אבל למפלגתו הנוצרית דמוקרטית יש תדמית טובה יותר כעת מאשר לסוציאליסטים.

מפלגת העם שתמכה במועמדותו של קורט ולדהיים לנשיאות המדינה ושלהתמיכתה נילוו נימות אנטישמיות ונימות של "פטריוטיות חדשה", מפיקה רווחים מכל הבעיות הנוגעות למדיניות באירופה ובאמריקה. רוב המשקיפים מאמינים שהשמרנים יכולים לחסל בעיות כלכליות ביתר הצלחה מהסוציאליסטים, ודעה זו גם מחזקת את האפשרות של הקמת קואליציה רחבה בראשותו של פראנץ ורא-ניצקי, בהשתתפות המפלגה השניה הגדולה, מפלגת העם השמרנית.

פראנץ ורא-ניצקי: תקוות הסוציאליסטים

מערכת הבחירות היתה משעממת למדי ביוצא מן הכלל אחד, ד"ר יארג היידר שהכניס לתוכה קצת צבע. היידר, בן 36, הכיס את קודמו במפלגה על ידי גיוס קולות האגף הימני הקיצוני שלה. הוא טוען שהוא יהיה האלטרנטיבה היחידה בעתיד וכי זה יהיה תפקיד חשוב שיוועד לפקוח עין על מעשיהם של "הגדולים". למרות הכרזותיו, קיימת כאן ההרגשה שהוא ייענה ברצון רב להצעה מצד השמרנים של ד"ר מוק להשתתף בקואליציה. היידר, פיקח וערמומי, מצליח כרגע למשוך קולות של צעירים, עובדים ופקידים קטנים המאוכזבים מהממשלה הנוכחית.

הוא יכול לפרוט על נימים מגונים: הוא מדבר על מדינת אוסטריה ועל לאום גרמני והוא משתמש כשצריך בנימות ליברליות. הוא אופורטוניסט לכל עת ולכן הוא מסוכן, גם אם הוא מחזיק כעת רק ב-6% מקולות הבוחרים. חצי מיליון מצביעים עדיין לא החליטו ערב הבחירות בעד מי יצביעו. אבל דבר אחד בטוח, הם אלו שיכריעו את תוצאות הבחירות.

הצורך להקים קואליציה באוסטריה יעניק משקל בלתי צפוי לנשיא ולדהיים. על פי החוקה הוא שיטיל את ניסיון הרכבת הממשלה על המפלגה החזקה ביותר (כנראה הסוציאליסטים), אבל יכול להיות שהוא יפעיל, לפני הטלת המשימה, את זכותו לייעץ, ויציע, למשל, הסכם קואליציוני בין השמרנים והיידר. הנשיא שאינו נוסע לחו"ל מפני שאף מדינה לא רוצה אותו כרגע, קיבל באחרונה רק שמונה מבין 35 שרי החוץ שבאו לוינה לכנס על ביטחון אירופה. הוא האיש שהביא להרס תדמיתה של אוסטריה בעולם. הוא זה עכשיו בבידוד כמעט מוחלט. רק במדיניות הפנים הוא יוכל למלא תפקיד חשוב בעתיד הקרוב.

הקול היהודי באוסטריה (הקהילה מונה 8000 חברים רשומים) אינו חשוב דיו. אבל בכל זאת השפה המפלגה השמרנית את העוינות ליהודים ולזרים בכלל וניצלה אווירה זו כבר במערכת הבחירות שלה למען ולדהיים. פרשת השגריר הישראלי שעזב בלי שבא במקומו ממלא מקום בדרגתו, סיפקה הזדמנות טובה למפלגתו של ד"ר מוק לבטא שוב רחשי לב אנטישמיים. "העם אי אפשר היה לומר שהקונגרס היהודי העולמי עזר במערכת הבחירות, לגייס קולות של קיצוניים או קולות הסמכותיים, לד"ר ולדהיים. למרות זאת, היו נסיונות שונים ליצור אווירה בלתי נעימה" אומר נציג אחד של הקהילה. עם זאת הזמינה הקהילה גם נציגים של מפלגת העם למרכז הקהילתי שלה כדי לשמוע את נאומיהם ולשוחח איתם. "רב אחד ברור, אין אנטישמיות "רשמית" באוסטריה אבל עדיין אפשר להצליח בה על ידי ניצול רגשות אנטישמיים."

קפריסין חפצה בתייר מישראל

גורמי תיירות באי השכן מבקשים לקבל העדפה מישראל בעניין מס הנסיעות, כמו מצרים ורומניה

מאת זוהר בלומנקרנץ

פאפוס, סתיו '86

הכרזתו של שר התקשורת והעבודות הציבוריות של קפריסין, ניקולאי אירוס מהשבוע שעבר, כי "ממשלת קפריסין רוצה לעודד ולהגדיל תנועת התיירות מישראל" יש בה כדי להעיד על השינוי שחל בגישתו של הממשל באי השכן, כלפי מדינת ישראל. ביטוי של שינוי זה מצא את ביטויו כבר לפני יותר מחודש, כאשר שלטונות קפריסין התירו את חידושן של טיסות השכר מישראל לאי לאחר הפסקה ארוכה שנמשכה כ-13 שנה. בשבוע שעבר אירחו שלטונות האי, בשיתוף גורמי התיירות המקומיים, חברת התעופה "שחף" וחברות הנסיעות "איסתא" ו"סנטור", משלחת גדולה של כתבי תיירות מישראל, כדי להציג בפניהם את מגוון שירותי הנופש והתיירות החדשים שיש לאי להציע לישראלים.

"מטרידה אותנו בעיית מס הנסיעות מישראל", אמרו מקבלי פנינו, "הפנינו בקשה לפני כשבוע, באמצעות שגרירות ישראל בניקוסיה, לממשלתכם בהקשר זה. נושא זה חייב למצוא את פתרונו. מדוע שלא נזכה להעדפה בנושא זה כמו מצרים ורומניה. אנו שכנים לא פחות טובים".

שלטונות קפריסין מעוניינים לפתח במיוחד את תנועת התיירות לחלק הדרום מערבי של האי שם ממוקמת פאפוס. לדברי ראש העיר אנדראס אטליטוס, השקיעה העירייה ועתידה להשקיע עוד כספים רבים בפיתוח האיזור. ואכן פאפוס היוותה נקודת המוצא לסיור העיתונאים. העיר הקטנה ביותר בקפריסין, מונה 20 אלף תושבים בלבד, שוכנת על שפת הים התיכון ממש ושירותי התיירות משתרעים לאורך החוף. במקום הוקמו בתי מלון חדשים ברמות דירוג שונות. יש בה חנויות רבות למסחר מזכרות לתיירים. במעלה העיר ניתן למצוא את החנויות המסחריים. השוק שאליו מביאים הכפריים מהאזור את תוצרתם הטריה מדי בוקר. הדבר הבולט ביותר הוא המחירים הזולים יחסית של כל שירותי התיירות באי. מחיר של לילה בבית מלון דוגמת "ספירה ואריס" ברמת 4 כוכבים, הוא בעונה זו של השנה 19 דולר בלבד לאדם, על בסיס של לינה וארוחת בוקר. המרוכז בבית מלון מפואר הכולל את כל מגוון השירותים אשר יכול התייר לבקש לעצמו הוא בריכה מחוממת, סאונה, מכון בריאות חדר כושר, ומגרשי טניס. פאפוס הפכה מכפר דייגים קטן ושוכח אל לאתר תיירות מתפתח בתוך פחות מעשר שנים. האזור כולו משופע באתרים היסטוריים אשר אחד הבולטים בהם הוא מוזיאון המוזאיקה המקומי, בו ניתן למצוא רצפות פסיפס מרהיבות מהתקופה הרביעית לפני הספירה.

לא רק ים גם סקי

לא רק את אזור מישור החוף בחלקו הדרום מערבי של האי מבקשים גורמי התיירות של קפריסין לקדם ולפתוח לפני הישראלים. עונת תיירות הסקי אשר בפתח הביאה אותם לקחת את העיתונאים מישראל לאתרי הסקי שיש להם להציע בהרי טרודוס. האתרים ממוקמים בפסגת הר אולימפוס המתנשא לגובה של 1950 מטר מעל פני הים. בעונה זו של השנה אין עדיין באתר שלג בגובה המתאים להחלקה. אולם ניתן בהחלט להתרשם מהמתקנים הקיימים במקום ועוד יותר מהמחירים הנמוכים יחסית של כל מגוון השירותים הקשורים להשכרת ציוד הסקי.

מחירו של לילה במלון סקי דוגמת "שנדלר" ברמה של 2 כוכבים על בסיס של חצי פנסיון מגיע בעונת הסקי ל-20 דולר. כדי ליהנות מהנחות ניכרות באתרי הסקי, כדאי להירשם ולהיות חבר במועדון הסקי המקומי. חברות למשפחה מחירה 30 דולר וליחיד 20 דולר. לדברי שר התקשורת והעבודות הציבוריות של קפריסין, בשוהו ארצו לתיירים מישראל, הוא שלל את האפשרות להפקיד שמירה בטחונית מיוחדת על קבוצות מבקרים מישראל, שכן לדבריו התנהגות כזאת תוציא את מטרתה ותשיג את ההיפך הגמור: היא תמשוך תשומת לב של גורמים עוינים. אך בכל זאת, כאשר נחתנו בנמל התעופה הבין לאומי בפאפוס, הוקף מטוס הסילון הקטן בעל 21 המושבים של חברת "שחף", באנשי ביטחון לבושי מדים של קפריסין, חמושים בתת מקלעים.

מיליון תיירים בשנה

ישראל מעוניינת מצידה לפתוח הדדית את קשרי תנועת התיירות עם קפריסין — כך לפחות עולה מדבריו של המזכיר הראשון בשגרירות ישראל בניקוסיה, אפרים בן מתתיהו. לדבריו מבקשת ישראל לפתח סוג חדש של תיירות באמצעות האי. הכוונה היא להביא לישראל, לגיחה קצרה בת יום עד שלושה בישראל, כמה שיותר מכמות התיירים הגדולה מארצות אירופה ובעיקר מאנגליה, הבאים לנופש בקפריסין. בשנה האחרונה ביקרו באי כמיליון תיירים מחו"ל, מספר כפול כמעט ממספר תושביה. משנת 79, בה החלו השגשוג וההתפתחות המהירה של נושא התיירות בקפריסין, גדלה תנועת התיירות בשיעור של כ-20 אחוז בשנה בגידול. זה הצריך את הקפריסאים להשקיע משאבים נוספים בענף התיירות, כדי להפכו לענף הכנסה מרכזי ואכן כך עשו. הדבר בולט במיוחד בטיילת של לימאסול. שם לאורך 11 ק"מ הם הקימו שורה של בתי מלון מסוגים שונים.

לדברי בן מתתיהו ביקרו בשנת '84 באי 12 אלף ישראלים. בשנה החולפת הצטמק מספר זה לכדי מחצית. גורמי תיירות בארץ ובקפריסין רוצים להעלות שוב את מספר הישראלים אשר יבקרו באי. לשם כך גיבשו חבילות סיור הרשות לקפריסין. כך לדוגמא מחיר חבילת תיור של שבוע ימים בפאפוס, על בסיס של לינה וארוחות בוקר במלון ברמה של 4 כוכבים, הוא 299 דולר לאדם. במלון ברמה של 3 כוכבים דוגמת "טאמפאנוס" המחיר הוא 266 דולר לאדם. מחיר הטיסה לקפריסין מגיע ל-125 דולר הלוך ושוב בתוספת 25 דולר היטל על כרטיס הטיסה וללא מס הנסיעות. תמורת 2 דולר ניתן לשכור ליממה קטנוע אוטומטי ולנוע איתו בחופשיות וללא צורך ברישיון מקומי ברחובות פאפוס.

גורמי התיירות של קפריסין מבליטים אפשרויות השילוב של עיר גדולה עם יציאה לאזור הכפרי. כך לדוגמא ניתן לצאת את פאפוס ובתוך כשעה ומשהו להגיע לאזור לאצי בצפון מערב האי, כדי לבקר במעיין המבצל של אפרודיטה האגדית. הדרך מתפתלת בינות להרים כשבצדדים משתנה הנוף לסירוגין בהתאם לסוגי הצמחיה וגבהים המשתנים. האזור סמוך מאוד לחלק הגבול הטורקי.

פוליטיקה ועסקים

שלטונות קפריסין חפצים ביקר התייר מישראל. הפוליטיקאי לשעבר והיום איש העסקים אנדראס איגנס, אינו מסתיר זאת. "אנו בני שני העמים באזור צריכים להתבונן בעיניים פקוחות במצב החדש המתהווה ולהדק את שיתוף הפעולה בינינו, כדי לנסות ולבלום את הקיצוניות האיסלמית העולה ממזרח. עשינו הרבה טעויות בעבר במערכת היחסים אתכם והגיע הזמן לחזור בהן ולשנות את הדרך". איגנס הוא כיום, לבד מידיד נאמן למדינת ישראל, גם איש עסקים ממולח המעורב באופן פעיל בהקמתן של דירות נופש באזור פאפוס.

עד כמה משתדלים היום שלטונות קפריסין וגורמי התיירות המקומיים לעודד תנועת תיירות מישראל לאי, יעידו שני אקורדים שליוו את פתיחתו וסיומו של סיור העיתונאים מישראל. הראשון — מתחילת הסיור ליוותה את המשלחת, מטעם חברת "פאנטסטיק טורס", בחורה קפריסאית בשם דספני (דפנה בעברית) דוברת עברית רהוטה. השני — ביום האחרון לסיור, כשעמדה המשלחת לשוב חזרה לישראל פרצה שביתה של עובדי נמל התעופה בפאפוס. כל שאר התיירים מהארצות האחרות נאלצו להתעכב ולהמתין ליד מזוודותיהם ללא יכולת לצאת את האי. המשלחת מישראל היתה היחידה אשר טופלה למרות השביתה בשדה התעופה ואף פתחו למענה את חנות ה"פטורה ממכס".

אלכסנדר הקטן

הסיכוי היחיד של הגדול בנחלי החוף שלנו, הוא שנציב המים יורה על הקצאת מים מסודרת ובאיכות סבירה לאפיקו

מאת אלי אלעד

נחל אלכסנדר, שהיה בעבר אחד מנחלי החוף המפוארים ושוקקי החיים בארץ, חדל בשנות הששים להיות נחל איתן הנושא בעורקיו מים חיים. שקיעתו של הנחל, שהרבה עשרות שנים היה מוקד למחנות של תנועות הנוער ולטיולים על גדותיו, היתה חלק מתהליך שעבר על כל נחלי החוף של ישראל לבד מהאחד שנותר למליאה — נחל התנינים.

סביב האלכסנדר התנהלו במשך השנים מאבקים רבים. מאחוריהם עמדה ההכרה שלמרות הפגיעות הקשות שספג הנחל במשך השנים, מיקומו במרכז השרון וקרבתו לכל אזור גוש דן ושרי רצועת החוף שמסביבו לו, הבטיחו נתניה וחדרה, מחייבים למנוע את המשך הידרדרותו ואת מיצוי הפוטנציאל הטמון במיקומו, בעיקר כאזור קייט ונופש. לכן גם הוכרז בשעתו האלכסנדר כגן לאומי הכולל בתוכו קטע מוכרז של שמורת טבע.

רשות שמורות הטבע היתה הגורם המוביל במאבקים למניעת המשך הפגיעות באלכסנדר. אמנם צמחיית המים היהודית, של הנחל כלתה מן העולם בתהליך הרסני שנמשך שנים. אולם בשתי גדות הנחל שרדה צמחיית גדות חשובה ואדירה, מגוונת, מאמירה ואטלים המאכלסים הדגמה והבגלת בארץ של הכל הוד.

כל הדברים הללו נכתבים על רקע הרעה הנוספת שצצה בשמי האלכסנדר והעלולה, אם לא תטופל כראוי, לתת מכת מוות למגוון הטבעי שנותר עדיין בנחל. החשש הגדול הוא שהאלכסנדר יהפוך לנחל המשך מיים מזלף ניכר מערוצו.

בעבר היה האלכסנדר נחל איתן של מים מתוקים שזרמו אליו ממעיינות וממי התהום של עמק חפר. זקני קיבוץ מעברות וכפר ויתקין מדברים עוד היום בגעגועים על צמחיית המים, על הדגים ועל שיטי השחייה שקיימו במי הנחל. כך היה עד שהתעצמו השאיבות הנחרות לאקוויפר החוף מצד אחד והתחלת הזרמת מי הביוב של נתניה אל ערוץ האלכסנדר מנחרת לכפר ויתקין מצד שני. תהליך ההמלחה של בארות עמק חפר והורחקותם לא נעצר אלא הואץ, וכך מים חיים זה לא ישוב לאלכסנדר. עובדה זו היתה ברורה לאנשי רשות שמורות הטבע, שתבעו כל השנים למנוע את ההזרמה של ביוב נתניה לנחל. אולם במקביל היו אנשי הטבע ערים למצב החדש שנוצר בנחל, שבו אותם מי ביוב היוו למעשה את מקור המים המתוקים — לא החיים — העיקרי של הנחל בקיץ ובסתיו (בחורף ובאביב ממשיכים מי השטפונות לשטוף את הערוץ). עובדה זו הביאה את אנשי רשות שמורות הטבע עד לפני חמש שנים לתבוע עיבוד הביוב בחללת לנתניה. אפשרויות שיקום הנחל. הם גם היו ערים לתהליך האיטי של חדירת מי ים מעבר לגשר הכביש המהיר.

בעבר סירבו חקלאי עמק חפר לשמוע על אפשרות של ניצול מי הקולחים של נתניה להשקיית שדותיהם. הם היו מזכירים אפשרות כזו. מי הביוב, שעברו תהליך טיהור לרמה המאפשרת השקיית גידולי תעשייה בחקלאות ומטעים, הוזרמו כתוצאה מאי-ניצולם לערוץ האלכסנדר. כל זה היה נכון עד לפני כשנתיים. שנות הבצורת והמחסור המסתמן במים לחקלאות עשו את שלהם, את מקום הסירוב הנוכחי תפס מאבק מתרחב לקבלת נתחים גדולים ככל היותר של מי קולחי נתניה.

מציאות חדשה הביאה להקמתה של אגודת "אפיק עמק חפר", שהיא אגודת המים האזורית, שהוד לה הובטחה של מאגר לקליטת קולחי נתניה. התחלה הדבר על מאגר בנפח של כמיליון מ"ק מים. אולם הדרישה הגוברת הביאה לכך שהמאגר שבנייתו הולכת ומסתיימת בימים אלה ליד מושב בדרגתו, יהיה בנפח של יותר משלושה מיליוני מ"ק מים. מאגר זה יאגום את קולחי נתניה בתקופת החורף ויאפשר שימוש בהם בתקופת הקיץ.

זהו מצב חדש לאלכסנדר, שכעת צפוי כי אותם מים מתוקים שזרמו לערוצו בתקופת הקיץ, לא יגיעו אליו יותר בכמויות שאפשרו את המשך קיום הצמחייה המסויימת בערוצו לכל אורכו. השונה זה גם מצב חדש, המחייב את רשות שמורות הטבע לקבוע עמדה בשאלה העקרונית אם עליה להתנגד המשך הזרמת כמות מסוימת של מי קולחים — שבעבר יצאה כנגדם — אל האלכסנדר, כדי לקיים את זרימותיו גם בעונות השנה השחונות. אפשרות אחרת, שתהיה על רשות שמורות הטבע לשקול — אם עליה לדבוק בגישתה נגד הזרמת מי קולחים לערוצי נחלים כמו האלכסנדר, ולהילחם על הקצאת מים חיים ממקורות אחרים.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

עיר כוהנים ליד המזבח בהר עיבל

גילוי יישוב קטן בירכתי האתר הפולחני הגדול שבהר עיבל, בחפירות בניצוחו של ד"ר אדם זרטל מאוניברסיטת חיפה שנערכו באתר השנה, הביא למפנה חשוב בכל הידוע ביחס למתחם המקדש באתר זה. דובר במזבח גדול שעולים אליו בכבש ואשר סביבו נמצאו ממצאים המצביעים על הקרבת קורבנות ופולחן. עצמות ואפר שנמצאו בכמויות גדולות מאד הם משל בהמות כשרות, אם כי נמצאו גם שרידי של יחמור, שהוא כשר אבל לא ידוע שהובא כקורבן.

בתקופות העונה השישית השנה נתקבלו אישורים נוספים לכך שבאתר המזבח מצויות רק שתי שכבות, מזבח הקודם של התקופה הישראלית א' מהמאות י"ג — י"ב לפנה"ס, מתחת לריצוף האבן של חצר השכבה הראשונה ועל גבי סלעי-האם, נחשפה שכבה עבה של אפר ועצמות בעלי-חיים יחד עם קנקנים, וכלים... סטרטיגרפית קודם שלב זה להקמת המזבח. בעבר נחשף אחד מיתקנים ... נמצאו שישה מיתקנים בנויים אבן וכלי חרס שהועמדו בתוכם למנחה, כך סבור החופר.

על מדרגת הסלע הרחבה נמצא מבנה בתבנית אירגולארית עם מפלס חיים וכלי חרס, לרבות פיטס. למבנה שלושה פתחים וחצר עם מגורה בנויה. זרטל מצא שאחרי תקופת קיום קצרה משנה האזור את יעודו. המבנה מפורק מכלי שימוש והחורבה רוצפה. על הריצוף נמצאו מיתקנים, כלי חרס ועצמות בעלי-חיים מול מערכת הכבשים העולה אל ראש מה שמוגדר מזבח. זרטל קובע: באתר שתי שכבות והמעבר מאחת לשנייה נטושה. האתר לא ידע חורבן הרס. לדבר נודעת חשיבות מרובה במיוחד לאור מחקר חדש שנביא להלן.

על סמך שתי החרפושיות שהן ארבו למחצית השנייה של מלכות רעמסס השני או המחצית השנייה של המאה הי"ג, וכלי החרס, נקבע זמנו של האתר הפולחני סביב 1250 לפנה"ס. המתחם הפולחני ניטש אחרי כמה עשרות שנות שימוש, ללא חורבן, בלי ששימש עוד למטרה כלשהי.

החידוש העונה הוא במציאת יישוב על שטח של חמישה דונמים, שהתקיים כאן בזמן פעילות המזבח. לדעת זרטל, יכלו לגור במקום כ-250 נפש. האם ישבו שם משפחות הכוהנים שהופקדו על המזבח והפולחן? אם כך הדבר, זוהי עיר כוהנים כמו שנודעה מאוחר יותר בשילה. שם לא שרד דבר מהעיר והמזבח ואילו בעיבל נראה ששרד הכל. בעונת הקיץ הקרובה עומדים לחפור את היישוב. אם יימצא בו חיזוק זה תקציב, שגם השנה היה מצומצם מאוד וניתן על-ידי משרד החינוך, אוניברסיטת חיפה ואנשים פרטיים. דו"ח מפורט מדעי על חפירות הר עיבל יופיע בקרוב בפרסום של אוניברסיטת תל-אביב.

זרטל עוסק זה שנים בסקר מנשה ולזכותו נקשרות תגליות חשובות של התנחלות ישראלית בהר מנשה. לדעתו, אוכלוסיית שבט מנשה היוותה כמחצית מכלל בני ישראל שעלו לכנען, כ-50,000 נפש. אף שלא הכל מסכימים שהאתר בהר עיבל הוא מזבח, זרטל אינו מפקפק שהיה זה אתר פולחן מרכזי לאוכלוסייה גדולה. האם שירת רק את שבט מנשה, או שמא גם את אפרים והגליל, את עבר-הירדן? קביעה ארכיאולוגית באתר אינה אפשרית.

באחרונה פירסם פרופ' גרב כאמן סברה שלפיה אפשר שהממצא בהר עיבל אינו אלא מגדל-שכם. כי לדעתו, מגדל-שכם ובית אל ברית (שופטים ט' מ"ו) לא היו בתוך העיר שכם, שאלמלא כן היו רואים את הנעשה — והפסוק זה באמור "וישמעו". זרטל אינו מקבל סברה זו, כפי שפירטנו לעיל, משום שבאתר הר עיבל לא נמצאו עדויות לחורבן הרס.

שרביט מלוכה בדן

שרביט מלוכה מגושש, מצופה כסף, נתגלה בעונת החפירה האחרונה בתל דן והוא יחיד מינו בארץ, על כך מסר פרופ' אברהם בירן בהרצאת הפתיחה של הרצאות החוג מטעם ההיברו-יוניון-קולג', שנערכה לרגל השלמת תצוגת ממצאי תל דן במוסד זה.

ראש שרביט מושלים או מלכים, דומה אבל מברזל, נמצא בבבל. ראש השרביט או כפי שהוא מכונה בתנ"ך שבט (שבט מישור, שבט מלכותך — תהילים מ"ה ז'), אורכו 9.5 ס"מ וקוטרו 4 ס"מ. זה גליל ברונזה חלול שבתוכו... מקל השבט שהתכלה במשך אלפי שנים. מרכזו מעוטה, ושני פקעת מעוטרת ברגם עליה, בין העלים ציפוי כסף. בראשו ארבע שניות מעוטרות בתבליטי אריות.

השרביט מתל דן

השרביט נמצא בשכבה שמונה קודם מהמזבח הרבוע באזור הבמה. פרופ' בירן אמר שהשרביט הוא מהמאה התשיעית לפנה"ס, אולי מתקופת ירבעם, ואין ספק שמדובר בשרביט מלכותי או מושלי.

במוזיאון הארכיאולוגי של היברו-יוניון-קולג' יש תצוגה מלאה של ממצאי תל דן הרשומים. כלי קיבול גדולים מתקופת ההתנחלות, מחתות שנמצאו ליד מזבחות בנויים שתי אמות על שתי אמות, שחזור של שערי דן כפי שנמצאו, כלי פולחן, מזבחות אבן קטנים, אבן קרן של מזבח, וכמובן הכתובת הידועה ביוונית והארמית האומרת שמדובר באתר דן. עוד מוצגים פסלים, כלי בית, וקברית משחק, אולי ... ביותר שנמצאה. מוצג מפתיע הוא אמבטיית ישיבה מגלגלה עשויה חרס בגודל 130 x 70 ס"מ. הרוחב אף הוא מחרס וניתן לקפל את הרגליים מתחתיו.

השודדים נתפסו

חוליית פקחים מאגף העתיקות שהתחקו יומיים אחר עקבות שודדים וארבו להם בפתח מחילה ארוכה במשך לילה שלם, תפסו שישה שודדים כשיצאו מהמחילה עם שללם. השלל הוצא ממערכת תת-קרקעית מימי בר-כוכבא וכלל מטבעות וכלי חרס רבים.

התברר שזוהי קבוצת שודדים מתוחכמת הפועלת שנים רבות בשטח ועד כה לא נתפסה בשעת מעשה. בעזרת משמר הגבול שהוזעק למקום הועברו השודדים למשטרת בית-שמש.

קרע מתרחב בקוריאה

סכר שנבנה בצפון-קוריאה זוכה לכינוי "פצצת-מים" בכלי-התקשורת ומדרדר את היחסים המתוחים ממילא בין שתי הקוריאות

מאת פיליפ פונס

Le Monde

מיוחד ל"הארץ"

טוקיו

מאז תחילת השנה, המתח בקו-רוחב 38, המפריד בין שתי הקוריאות, נכנס לשלב חדש ומחריף. השיחות בין שתי המדינות, תקועות במבוי סתום מאז נכשל בנציגי פיונגיאנג את שלוש הדיונים בינואר. קוריאה הצפונית פתחה במתקפה דיפלומטית חדשה להוצאת הכוחות האמריקאים החונים בדרום ולהקמת אזור מפורז. גם אם מערכה זו לא עוררה הד רב בכנס האחרון של המדינות הבלתי מזדהות בהררה, היא משתלבת בהתנגדותה של צפון קוריאה למשחקים האולימפיים שייערכו בסיאול ב-1988 ויוצרת אווירה מדאיגה. בדרום, לעומת זאת, משתמשת ממשלתו של צ'ון דו הואן ב"איום" מהצפון ומנצלת אותו כדי להצדיק את דיכוי האופוזיציה.

היחסים בין שתי הקוריאות הידרדרו באחרונה בעקבות פרוייקט צפון קוריאני: סכר ענק בנהר האן, השוכן בדיוק מעל האזור המפורז. סכר זה, המוקם למרגלות הר היהלום (קונגאנגסאן), יוכל להכיל כ-200 מיליארד טון, ולפיכך יהווה "פצצת מים" מטילת אימה, שתאיים על הדרום: די בפריצה בסכר או בפתיחת שסתומיו, כדי להחיל הרס וחורבן בדרום, לאורך נתיבו של הנהר (שהוא האזור המאוכלס ביותר, ולבסוף) ... הכריז שר ההגנה הדרום קוריאני, כי ארצו תנקוט אמצעי הגנה עצמית (אותם לא פירט) אם ימשיכו שלטונות פיונגיאנג בתוכנית.

כוונות האו"ם, התוהים בין שתי הקוריאות, נתונים לתחריה של כל פרובוקציה. מדי שנה מוסר פיקוד הכוחות באמצעות ... של קו-רוחב 38 על הפרות לאין ספור של הפסקת האש מ-1953 בידי צפון קוריאנים. אך חצי האי הקוריאני גם משולב במשחק האסטרטגי של מעצמות העל, עובדה הנוטה לייצב את המצב. אף אחת ממעצמות-העל אינה מעוניינת כרגע בהתרסת המצב בקוריאה. איש אינו מערער על הכללתה של דרום קוריאה במערך האסטרטגי ההגנתי האמריקאי של אסיה, אך באשר לצפון, המצב מורכב יותר, שכן סין וברית המועצות הן בעלות-בריתה של פיונגיאנג, והן רוצות להשפיע על הרפובליקה הדמוקרטית העממית של קוריאה.

קים איל סונג, שליט צפון קוריאה, שגיבש את שלטונו האישי בסוף שנות ה-50 על ידי חיסול הסיעות הפרו-סינית והפרו-סובייטית במפלגת הפועלים של קוריאה, השכיל תמיד לשמור על מאזן בין שתי בעלות-בריתו הגדולות. אפילו בשיא תקופת הקרע בין סין לבין ברית-המועצות, שמרה צפון קוריאה על ניטראליות. כך, אמנם, תומכת פיונגיאנג ללא ספק בפלישה הסובייטית לאפגניסטאן, אך בו בזמן אירח קים בפיונגיאנג את הנסיך סיהאנוק, סמל ההתנגדות לכוחות הוייטנאמיים בקמבודיה.

בשנתיים האחרונות נראה היה, שצפון קוריאה נוטה בכל זאת יותר לכיוון מוסקבה. ביקורו של קים במוסקבה ב-23 באוקטובר (ביקורו הקודם נערך ב-1984 והיה הראשון מזה 23 שנים) העניק כנראה גושפנקא רשמית להתקרבות זו לברית-המועצות. ביקורו בא בעקבות ביקורים בפיונגיאנג של שר החוץ הסובייטי שוארדנדזה (בינואר) ושל עליייב, חבר הפוליטביורו. אך האם רק כדי לקיים שיחה עם גורבצ'וב יצא קים איל סונג במטוס לבירת המועצות (לפי השמועה, הוא שנוא לטוס)?

אין ספק, שצפון קוריאה זקוקה לחיזוק הקשרים עם מוסקבה כדי לקבל סיוע כלכלי, טכני ופיננסי, שאין היא יכולה לקבל מסין. בנוסף על כך, היא חייבת להבטיח מודרניזציה בצבאה, בעיקר כדי להתאזן עם חיל-האוויר של הדרום. לפי השמועה, סיפקה לה מוסקבה בשנה שעברה 20 מטוסי מיג 23 וכן טילים ומשוריינים. ברית המועצות — שרק מיהולת להפוך את צפון קוריאה לגרורה, למעין מזרח גרמניה של אסיה, כמשקל נגד לנוכחות האמריקאית בדרום, אך גם כדי לרכוש נקודות נוספות כלפי סין — נענתה לבקשות צפון קוריאה אך לא בלי לדרוש דרישות שכנגד. צפון קוריאה הרשתה למוסקבה להשתמש בנמליה ובמרחב האווירי שלה, בעיקר לצורך טיסות בין סיביר לוייטנאם (לדברי שירותי הביון האמריקאיים, אותרו טיסות הסיור...

שבוע לאחר שובו של קים מביקורו במוסקבה, האניות-מלחמה סובייטיות וזוגות כעת דרך-קבע תנייתי ביניים בנמלי ונמפו ונאמפו.

נראה גם, שקים רוחש טינה מסויימת כלפי סין בגלל יחסיה עם סיאול (בין שתי המדינות יש קשרים מסחריים עקיפים ההולכים ומתפתחים והמסתכמים בקרוב למיליארד דולר בשנה), והוא כנראה שותף לחשש סובייטי מסוים מפני שיתוף פעולה צבאי אפשרי בין סין לבין ארצות-הברית. כל עוד יחזיק קים ברסן השלטון, קשה להאמין שפיונגיאנג תנטוש את מדיניות האיזון היחסי בין שתי בעלות בריתה. אך פיונגיאנג גם ראתה כיצד נחלש מעמדה הדיפלומטי (בעיקר בקרב המדינות הבלתי מזדהות), שקים איל סונג השתעשע בזמנו ברעיון ליהפך למנהיגן.

בעבור הסינים, יציבותו של חצי האי הקוריאני היא רכיב חשוב במאזן האזורי הגיאו פוליטי, הכרחי למימוש תוכנית המודרניזציה שלה. אך אין בכוונתה לאפשר לצפון קוריאה להפוך לוייטנאם שניה. לפיכך סין, אחרי מורתדזה ראשתית מסויימת ממינוי בנו של קים כיורש המיועד, השלימה עם צעד זה, אף שקים ג'ונג איל, "הבן היורש", אינו מצמיד כלל כפרו סיני.

נראה, שלא סין ולא ברית המועצות מוכנות לאמץ את מדיניות פיונגיאנג ולהחרים את המשחקים האולימפיים בסיאול; אך הן לא נקטו עדיין עמדה רשמית. השאלה באיזו מידה יילכו מדינות אחרות בגוש המזרחי בעקבות פיונגיאנג, תהיה מבחן למעמדה הדיפלומטי של צפון קוריאה בקרב בעלות בריתה בגוש המזרחי.

הודו עדיין אינה מודרנית

ראג'יב גאנדי שואף לבנות הודו מודרנית, אך הבעיות שאותן ירש ואלה שיצר בעצמו אינן מאפשרות לו לממש את חזונו

מאת ויליאם בורגר וסודיפ מאזומדאר

Newsweek

מיוחד ל"הארץ"

ניו-דלהי

ראג'יב גאנדי כבר צריך היה להתרגל לצרות. מאז עלה לשלטון ב-1984, נאלץ ראש ממשלת הודו להתמודד עם עימותים אתניים ודתיים בפנג'אב, אסאם וקשמיר, לטפל ביחסים בעייתיים עם שכנותיה, פקיסטאן וסרי לאנקה, תוך שהוא לוקח על עצמו את המשימה העצומה להכניס מודרניזציה בכלכלה שמרנית ומסוגרת. כל אותו זמן חי גאנדי, בן 42, בפחד שמישהו מאויביו — סביר ביותר, הקיצוניים הסיקים שרצחו את אימו — ינסה להרוג גם אותו. לפני חודש נכשל ניסיון התנקשות בחייו, בניו-דלהי. האם אין די בכל אלה, כיום הוא עומד מול אתגר הולך וגדל מצד גורם קרוב הרבה יותר לביתו. שנתיים לאחר מות אימו, עלול גאנדי לאבד את השליטה על מפלגתה, קונגרס "אי" (I) — על שם אינדירה.

את מרבית הבעיות שלו קיבל בירושה, אך ההתמוטטות בתוך מפלגת הקונגרס היא, במידה רבה, מעשה ידיו של גאנדי עצמו. מיד לאחר הבחירות, הוא החליף מנהיגי מפלגה ותיקים רבים, או פשוט התעלם מהם. בעוד שהם, על-פי המסורת, האמינו כי מובטחת להם חזקה לכל חייהם בשכבה העילית הפוליטית. אנשים אלה לא סלחו לו על העלבון וגם לא קיבלו את הטכנוקרטים החדשים, המכונים "הקאובויים של המחשבים", אותם גייס גאנדי כדי להנהיג שיטות ניהול מודרניות במפלגה ובממשלה ולסייע בהפרחת הכלכלה. נוסף על כך, נכונותו לפתוח את הדלת לחברות רב-לאומיות אמריקאיות ואירופיות — והעליה בהשקעות הזרות, עקב כך — הרגיזו פוליטיקאים ותיקים.

חברים אחרים במפלגה חולקים איתו בנושאים פוליטיים עקרוניים. אף כי גאנדי התחייב להפוך את הודו למדינה מודרנית, הוא פעל השנה להעברת חוק המבטל את זכותן של נשים מוסלמיות גרושות לקבל דמי מזונות, לאחר שפונדמנטליסטים מוסלמים מחו על פסיקת בית הדין העליון, שהכירה בזכות זאת. אפילו אוהדים מתומכיו של גאנדי ראו את הכניעה כעדות לכך, שראש הממשלה מוותר לדרישות ... ושהוא עלול לבחור בפתרונות קלים ומהירים, כאשר הוא נתקל בהתנגדות חזקה, על חשבון האינטרסים הטובים ביותר של הודו לטווח הארוך.

גאנדי, החושש יותר ויותר מן יסכנו מחלוקות מפלגתיות פנימיות את סדר היום הפוליטי שלו, פועל כעת לסילוקם של מספר מבקרים בממשל ובמפלגה. בשבוע שעבר הוא הדיח את אחד מיריביו הקשים ביותר, קאמלאפטי טריפאטי, מתפקידו כנשיא המפלגה בפועל. הצעד בא שלושה שבועות בלבד לאחר שביצע גאנדי חילופי גברי בממשלתו, זו הפעם השמינית בשנתיים. כל אותם צעדים עלולים להיות "מעט מדי, מאוחר מדי".

בעוד שגאנדי מוסיף ליהנות מרוב פרלמנטרי מוצק בניו-דלהי, ורק ב-1989 יעמוד שוב לבחירות, חילוקי הדעות במפלגתו מאיימים לקצץ את בסיס התמיכה של מפלגת הקונגרס בחמש מדינות בהודו. בתחילת השנה הבאה, באביב יילכו מצביעים לקלפיות במערב בנגאל, קראלה, הריאנה, טריפורה וקשמיר. פקידי ממשלה חוזים מערכת בחירות חריפה בכל חמש המדינות. על אף שגאנדי הבטיח לסייע באמצעות מערכת בחירות נמרצת משלו, מבכים, שהקונגרס יכול תבוסה כללית, אפילו בהריאנה, המדינה היחידה מתוך אלה בהן היא כעת בשלטון.

אם תתאמת התחזית תהיה זו מכה מכאיבה למפלגה. הריאנה (שכנתה של פנג'אב), קשמיר (אותה עדיין תובעת פקיסטאן) ומערב בנגאל, הנמצאת בשליטת המפלגה הקומוניסטית, הן כולן מוקדים "חמים" המעוררים דאגה מיוחדת בניו-דלהי.

גאנדי יעמוד למבחן פעם שניה ביולי בשנה הבאה, כאשר הפרלמנט הארצי והפרלמנטים של המדינות יבחרו נשיא חדש במקום זאיל סינג, שתקופת כהונתו בת חמש השנים מסתיימת. כמעט מהיום בו נכנס לתפקידו, ניסה גאנדי לנטרל כליל את סינג מתפקידו הסמלי כראש המדינה. הוא סירב להתייעץ איתו בנושאי מדיניות מרכזיים, ונטש את הנוהג המקובל לדווח לנשיא לפני ואחרי מסעות בחו"ל. באחרונה פרשו אנשים פקידי ממשלה, שגאנדי לא נתן מעולם אמון בסינג, שהוא סיקי. אף כי הנשיא, בתור המפקד העליון הרשמי של כוחות הצבא, חתם על הפקודה לחיילים להסתער על מקדש הזהב הקדוש לסיקים באמריצאר ב-1984, ועל אף שלפי השמועה הוא נמצא בראש רשימת המועמדים לרצח של קיצונים סיקים, סינג, הוצא על בידודו הכפוי, שוקל להעמיד עצמו לבחירה מחדש כנגד כל מועמד בו יבחר גאנדי. ניצחון של סינג, או גם תבוסה ברוב דחוק, יביכו ביותר את ראש הממשלה — ואת סיבה נפולה ומבטלת, אומרים פקידי מפלגת הקונגרס, להשתדל למען תוצאות טובות של המפלגה בבחירות במדינות ולנסות להעלות ארוכה לפצעי קונגרס "אי".

בעיות ותיקות

במידה מסויימת, הבעיות מולן ניצבת המפלגה הן בעיות שפקדו אותה מאז ומתמיד. מפלגת הקונגרס, שהחלה את דרכה כתנועה לאומית הנלחמת בשלטון הבריטי, קיימה מאז את אחדותה הודות לאינטרס משותף לשמירת השלטון בידיה, יותר מאשר באמצעות אידיאולוגיה פוליטית או תכניות כלשהן. המפלגה התפלגה ב-1969, לאחר ששתי הסיעות שבה תמכו במועמדים שונים לנשיאות. הקרע לא אחה מעולם והביא להקמתה של קונגרס "אי" ב-1978. אולם על אף הבעיות התקופתיות שלה הדי להוציא שנתיים בסוף שנות ה-70, מילאה המפלגה את תפקידה ויעודה הראשונים במעלה — היא שמרה על השלטון.

גאנדי לא הסתפק בכך. הוא רצה לעצב את המפלגה בדמותו ובצלמו המודרניים יותר ולדחוק לשוליים פקידי מפלגה כפראנאב מוחארג'י, בונזי ראו וטריפאטי. המשימה העיקרית של גאנדי, אומרים מבקרים, היה שהחליף את החבורה המבוגרת יותר של גאנדי מפלגה בקליקה חדשה משלו בשליטת ידידים צעירים, כולם בוגרי בית הספר דון מבצפון לניו-דלהי. עוזרים אלה פגעו בכבוד פקידי מפלגה במעמדם ובחבטתם ובביטחונם להאריך את קצב ההילוך הרגיל של המפלגה. פראקאש צ'אנד סאטי, לשעבר מנהיג בכיר במפלגה וחבר ממשלה בתקופת אינדירה, ... לא מכבר כי יועציו של גאנדי "מובילים את ראש הממשלה לאבדון" כאשר הם מרחיקים ומעודדים סיבה בקרב חברים אחרים במפלגה.

הבטחות שאי-אפשר להגשים

גאנדי הבטיח לפעמים יותר ממה שהוא יכול לספק. בפנג'אב ובאסאם הוא לחץ על — וקיבל — הסכמים מהיריבים הפוליטיים להביא שלום למדינות אלה. אף כי ההסכמים נראו בזמנו כצעד נועז לשבור עימותים הקיימים זה מכבר, הראה הזמן שהיו אלה הבטחות ריקות מתוכן. גאנדי עדיין לא קיים את חלקו בהסכם פנג'אב ב-1985 ולא מסר את העיר צ'אנדיגאר השוכנת על הגבול בין פנג'אב והריאנה לשליטת פנג'אב. והאלימות במדינה זו נמשכת כפי שהיתה: למעלה מ-450 איש נהרגו עד כה השנה. באסאם עם היה הסכם אשר אמור להבטיח את התיישבותם מחדש בדרכי שלום או גירושם של מהגרים מבנגלאדש, מעטים, אם בכלל, עזבו המתוחים נשארו בעינם.

עם זאת, יש לציין שראש הממשלה אינו האשם היחיד בכשלונות אלו. כמעט בכל מקרה דוחו גופים קיצוניים בהודו פשרות מכל סוג. בתחילת החודש הגיע גאנדי להסדר, שהוא מקווה כי יביא קץ לחלק מהתסיסה בקשמיר. הוא גייס את סיועו של אויבו ותיק, ראש מפלגת הכינוס הלאומי פארוק עבדוללה, ומינה אותו כראש ממשלה. עבדוללה אותו פיטרה אינדירה מתפקיד ראש הממשלה ב-1984, קומם נגדו פוליטיקאים רבים בקונגרס על ידי קשרים עם פקיסטאן, שיש הרואים אותם הדוקים בצורה מופרזת. לא ספק מקווה גאנדי שמינויו של עבדוללה יסייע להרגיע את העוינות למפלגתו במדינה זו ולעודד בחירות שקטות. אך התוצאה עלולה להיות הפוכה. אם כמצופה יאלץ עבדוללה להישען על תמיכת הקונגרס בבחירות, הוא עלול לאבד את תמיכתם של רבים מתומכי מפלגתו. כמו גם את תמיכת הכוחות היותר מיליטנטים במדינה. זה בדיוק מה שקרה בנסיבות דומות בשנה שעברה בפנג'אב עם סייע גאנדי לארגן את נצחונה של מפלגת אקאלי דאל, מפלגה סיקית מתונה, רק כדי לראות כיצד האלימות מחריפה.

ירח-הדבש הסתיים

על אף אי ההראות החוזרת בשאלה מה הוא הכיוון של ממשלתו, מובנים גאנדי ויועציו להביע רק דאגה מועטה. לעיתים קרובות הם מעדיפים להאשים את מבקר שבפי בשורות רעות. "האכזבה בעלית מורמים היא פרי כפיה של העיתונות", אומר אחד מעוזריו הבכירים של גאנדי. "הפופולאריות של גאנדי עולה מדי יום. אתם צריכים לראות את ההמונים המופיעים כאשר הוא מבקר באזורים נידחים".

אכן, גאנדי נהנה עדיין מפופולאריות עצומה ברוב הבריות. אבל ירח הדבש שלו עם הממשלה והקונגרס התחיים זה מכבר. כעת העיתונאים הם במצב של מבוכה. הפער הגדל בין הבטחותיו של גאנדי בהרבה המדינה ומעבודו המשתוחפים בתוך הממשלה מעלה שאלה מטרידה: עד כמה יכול אפילו ראש ממשלה פופולארי להיות אפקטיווי אם אינו מסוגל לגייס את נאמנותם של אנשים בממשלתו הוא? הדרך בה יבחר גאנדי לענות על אתגר זה עשויה להכריע לקבוע אם יוכל לממש את הבטחותיו הראשונות ולהיות ראש ממשלה ראשון של הודו באמת מודרנית.

יש עוד סיבה לחטוף אבוקדו

מבצע אבוקדו ברשתות:

קו-אופ והיפר קו-אופ, שופרסל והיפרכל, רשת היפרשוק תנובה. ובחנויות נוספות שיצטרפו למבצע.

1.85 ש"ח לק"ג

מחיר מירבי לצרכן

המבצע על זני אטינגר ופוארטה

קח פרי ותהיה, לי בריא!

מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

هكذا من الاصل

مكنز من الأصل

מיפוי מדוייק של החשש מאונס

שיטת מחקר חדשה לאנליזה מרחבית מאפשרת להשיב בצורה מדוייקת על שאלות שהשיטה הסטאטיסטית הרגילה נותנת להן תשובות חסרות משמעות.

באילו מקומות מגורים בתל אביב חוששות נשים מאונס? היכן מרוכזים בעיר אנשים הטוענים כנגד המחסור במקומות חניה? והיכן קיימת שביעות רצון משירותי התחבורה הציבורית? אלו הן דוגמאות לשאלות שעליהן אפשר להשיב באמצעות ניתוחים גיאוסטטיסטיים, בהם נבחנת התפרשותה של תופעה הניתנת לבחינה סטטיסטית על פני השטח.

הבעיה העיקרית בביצוע ניתוחים גיאוסטטיסטיים בשטח עירוני מיושב בצפיפות היא בעיית התאמת הנתונים לשטח. התאמה זו נעשית כאשר במרבית המקרים הנתונים (אם היו זמינים בכלל) התייחסו ליחידות שטח שרירותיות, כגון רבעים או שכונות, ללא הבחנה בתוך כל יחידת שטח — ומכאן גם שהתוצאות היו ללא אפשרות להגדיר במדויק את מיקומן.

באומר למשל שהעירייה מבקשת לבחון את צורכי תאורת הרחובות בעיר תוך התחשבות בשביעות הרצון של התושבים. ניתוח סטטיסטי פשוט יאמר למשל ש־80 אחוז מרוצים מהתאורה ו־20 אחוז לא. האם פירוש הדבר שצריך להגביר את התאורה בכל העיר? ברור שלא, והפתרון הנבון יבוא מניתוח גיאוסטטיסטי שיבחן באילו מקומות קיימת אי־שביעות רצון מהתאורה. הצגת הנתונים הסטטיסטיים על גבי מפה תביא, קרוב לוודאי, לגילוי הרחובות החשוכים, ותאפשר פתרון אופטימלי בהגברת התאורה במקום שהיא נדרשת.

ניסיון לאתר בדיוק את מוקדי הבעיה הוא למעשה בלתי אפשרי בשיטות המסורתיות של איסוף נתונים וניתוח סטטיסטי. לצורך זה פותחה שיטת מחקר חדשה המאפשרת ניתוחים של תופעות בסביבה עירונית. את השיטה — Variable Resolution AVISYS (Automated Information System) — פיתח פרופ' אבי דגני מהחוג לגיאוגרפיה באוניברסיטת תל אביב, ובעזרתה בוצעו כבר כמה ניתוחים סטטיסטיים מעניינים של תופעות חברתיות וכלכליות בתל אביב.

הבעיה הראשונה עליה התגברה השיטה החדשה היא בעיית איסוף הנתונים. באמצעות טכניקה פשוטה לביצוע — הנתמכת על־ידי מערכת קביעת רגימה ממוחשבת המזהה את איסוף הנתונים עוד במהלך הסקר — קוצר משך איסוף הנתונים עד כדי כך שפרופ' דגני מציג ניתוחים ומפות של תופעות שהנתונים עבורם מכל תל אביב נאספו במשך ימים ספורים.

לאחר איסוף הנתונים (שבמהלכו ובמהלך הזנת הנתונים למחשב אפשר גם "לעלות" על ניסיון לפיברוק שאלונים) מבצע המחשב ניתוח מרובה סטטיסטי. הניתוח נעשה תוך ירידה ליחידות השטח הקטנות ביותר ואיתור התופעות במקומן המדוייק, ללא התחשבות בגבולות של שכונות ורובעים. אם נחזור לדוגמת שביעות הרצון מהתאורה, המפה שתוצג תראה בבירור לאורך אילו רחובות קיימת אי־שביעות רצון כזו. רבם, ככל הנראה, יהיה צורך להציב תאורה מתוקנת.

השיטה אינה "זורקת לפח" נתונים הנחשבים לא משמעותיים בניתוח סטטיסטי רגיל, שכן בחינה של נתונים כאלה ומיקומם בשטח מעלה לעתים את המובלעות הקטנות בעלות המשמעות.

המוצר המוגמר של השיטה הוא ניתוח גיאוסטטיסטי המוצג על גבי מפה אנליטית המודפסת בצבע ומאפשרת הבנה מהירה ומדוייקת של התופעות ופירושן. כך למשל, אם נשוב לשאלה שבה נפתחה רשימה זו — היכן חוששות נשים בתל אביב ממעשי אונס — יתברר כי המפה (שנוצרה לאחר סקר שכלל נושאים רבים אחרים והקיף 1,500 דירות) מראה בבירור "כתמים כהים של פחד" בשכונות מגורים הגובלות באזורים פתוחים ואפלים, כמו הקצה הצפוני של רמת אביב, מערב תל ברוך, גבולות נאות אפקה וכפר שלם. כן היו "כתמים אפורים" באזורים הגובלים ברחובות מסחריים הנטושים בדרך כלל בלילות, וכתם אפור באזור שבו פעל בעבר "האנס מצפון תל אביב".

שיטת הסקירה המהירה והפקת המפות הממוחשבות, המאופיינות בהפרדה גבוהה ובבהירות קריאה המתאפיינת בצבעוניות, מאפשרת למתכננים לקבל החלטות בזמן אמיתי שיתבססו על ניתוח נתונים קל להבנה. כך למשל אפשר יהיה למקד את פעולות שיפור חזות העיר או הקצאת האמצעים לבתי ספר על־פי הצרכים, כפי שיביעו אותם התושבים, כאשר יהיה ברור לא רק שמרבית התושבים שבעי רצון מהניתון, אלא גם שכמובלעת זו ואחרת קיימת אי־שביעות רצון.

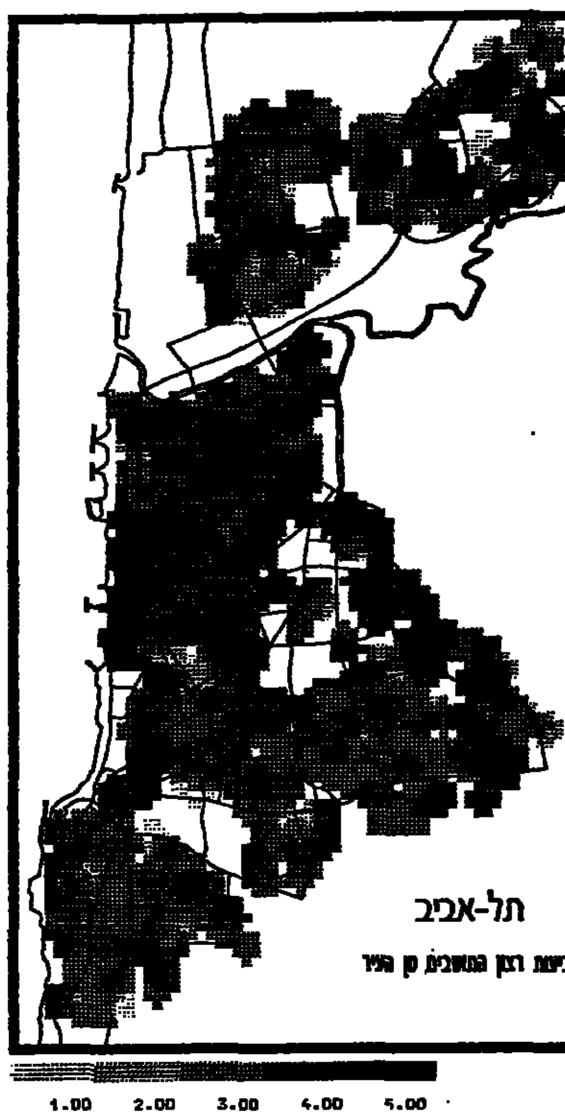

מפה שהופקה בשיטת AVISYS המציגה את שביעות הרצון של התושבים מן העיר. השטח הכהה מציין שביעות רצון מלאה, הבהיר חוסר שביעות רצון, וביניהן שלוש דרגות ביניים של אפור (המפה המקורית הופקה בצבע).

אמנות בין־לאומיות חדשות למקרה תאונה גרעינית

עד סוף החודש שעבר הצטרפו 51 מתוך 113 המדינות החברות בסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית, לשתי אמנות חדשות בנושא הודעה מהירה על תאונות גרעיניות וסיוע הדדי בין מדינות שכנות במקרה של תאונה גרעינית. המדינות הראשונות שחתמו על האמנות, שנוסחו בעקבות האסון הגרעיני בצ'רנוביל, היו ברית המועצות, מערב גרמניה, ארה"ב וסין. בין המדינות שלא חתמו על האמנה: ירדן וגאנה.

שתי האמנות החדשות היו על סדר יומה של הוועדה הבינלאומית לאנרגיה אטומית מאז שנת 1982, אך רק לאחר אסון צ'רנוביל בסוף אפריל 1986 עובד נוסחן הסופי.

אמצעי התקשורת בבריה"מ מציגים את האמנות החדשות כיוזמה סובייטית, ויומיים לפני שהחלה ההתיימה הציגה סוכנות טא"ס את האמנה כ"תרכובת ליצירת מערכת בינלאומית לבטיחות הפיתוח של אנרגיה גרעינית".

שבועון המדע "צייצר" מסר כי התוכנית הסובייטית כוללת נהלי הודעה על תאונות גרעיניות, תהליכים לפעולה במקרה של תאונה גרעינית, וכן תיאום בהגנה על תחנות כוח גרעיניות מפני התקפות טרור. חלק מעניין במיוחד בהצעה הסובייטית הוא החלק הדן באחריות לנזקים הנגרמים בעקבות תאונה גרעינית, ובכלל זה נזקים למדינות שכנות בשל סחיפת נפולת רדיואקטיווית. אלא שלצד אחריות כזו תובעת מוסקווה גם אחריות על נזקים "חומריים ומוראליים־פוליטיים" שייגרמו על ידי מדינות בשל "פעולות לא מוצדקות", שייעשו "בתואנה של הגנה כנגד תוצאותיה של תאונה גרעינית". במלים אחרות: בריה"מ מבקשת לעצמה את הזכות לתבוע את מי שלדעתה גרם, לאחר אסון צ'רנוביל, הפצת דיווחים לא מבוססים על אודות ממדי האסון, או מדינות שנקטו צעדים מגבילים — בעיקר לייבוא חקלאי שמוסקווה חושבת אותם לבלתי מוצדקים.

עכבישים קוטלי כנימות

השימוש בלוחמה ביולוגית כנגד מזיקים בצומח נפוץ יותר ויותר. ככל שהמזיקים מפתחים חסינות מפני חומרי ההדברה פונים החוקרים יותר ויותר אל אויביהם הטבעיים של אותם מזיקים. בארץ מוכר השימוש בצרעות זעירות התוקפות מזיקים בהדרים, ובאירופה משפחים חקלאים זה זמן רב את חיפושית פרת משה רבנו, המעדיפה לזלול כנימות עלים יותר מאשר כל מזון אחר.

כנימות העלים בצומח מצוידות במין מחט מורק זעירה, שבאמצעותה הן יונקות את הנוזלים העוברים בצינורות המזון של הצמח שאליו נצמדו. אין הכנימות הורגות את הצמח, אך נזקיהן גדולים במיוחד כאשר הכנימות מונעות מן הצמח את המזון הדרוש לו להתפתחות העלים והפרחים והפרי. פרות משה רבנו, שאותן מאריחים חקלאים רבים באירופה בתוך חממות גידול, מצמצמות את הנזק לממדים כאשר התיאבון הגדול לכנימות מדלדל את אוכלוסיית המזיקים.

עתה נראה, כי במאמץ להדביר את הכנימות ללא שימוש ברעלים, עומדים להצטרף אל פרות משה רבנו גם עכבישים. במחקר של קבוצת מדענים בריטית, שהתפרסם ב"ג'ורנאל אוף אפלייד אקולוג'י", מדווחים החוקרים ממצאים, שלפיהם עכבישים ממשפחת ליניפידאה (הם מוכרים בשם האנגלי מאני ספיידרס), מסייעים בצמצום אוכלוסיית הכנימות בשדות התבואה באנגליה. מתברר כי מלכודות הקורים של עכבישים אלה ממיתות בממוצע יותר מ־32 כנימות לכל מ"ר של שדה חיטה, בעונה החשובה ביותר באביב, כאשר החיטה פורחת וגרעיניה מתחילים להתמלא.

לפי תצפיות המדענים הבריטיים אין העכבישים מעדיפים לאכול כנימות, דווקא, הם בוחרים בחרקים גדולים יותר שנתפסו ברשתם. אך יכלו לחסל 16 אחוזים מהכנימות שנבעו בשדה. יתרון נוסף של העכבישים: רמת פעילותם לא השתנתה באורח קיצוני עם מידות החום והם היו פעילים בטמפרטורה של 10 מעלות בדיוק כפי שהיו פעילים בטמפרטורה של 20 מעלות.

לדעת החוקרים עשויים העכבישים לשמש גורם ממתן דווקא בתחילת התפשטות הכנימות בשדות — בזמן שאוכלוסייתן מהווה סכנה פוטנציאלית — בעוד חיפושיות פרת משה רבנו תוקפות את הכנימות רק לאחר שאלו התרבו בשיעור ההופך את מספרן לאטרקטיבי בעבורן.

כור הפלוטוניום המודמם במבנה 309 של חברת הסטינגהאוס בהאנפורד מדינת וושינגטון, ייעודו הניסויים ברכיבים של כורים גרעיניים שישוגרו לחלל במסגרת תוכנית "מלחמת הכוכבים". (צילום רדיו איי פי)

תרופה חדשה לאסתמה פותחה באוניברסיטה העברית

השימוש בתרופות מוכנות הניתולות דרך הפה, ובעיקר במקרים של מחלות מתמשכות, יוצר קשיים בשל הקושי בדיוק במינון לאורך זמן. גלולות שהתרופות שהן מכילות נספגות במהירות בגוף, גורמות עלייה גבוהה בריכוז התרופה בגוף למשך זמן קצר, ולאחר מכן — למחסור בריכוז התרופה. תופעות לוואי של המינון הגבוה או המחסור מלוות את המשתמשים בתרופות כאלה. פתרונות מקובלים, כמו חלוקת המינון היומי על פני מספר גדול של מנות תרופה, בפרקי זמן קצובים, אינם מבטיחים רמה קבועה של התרופה בגוף ומקשים מאוד על החולים, בעיקר אם מדובר בילדים.

הניסיונות להתגבר על בעיית המינון הנמוך והקבוע לאורך זמן הביאו כבר לפיתוחים רבים של תרופות לשיחרור הדרגתי. עתה הודיעה האוניברסיטה העברית בירושלים על הצלחה נוספת בפיתוח תרופה בעלת שיחרור הדרגתי. המדובר בתרופה ותיקה — התיאופילין — המשמשת לטיפול בחולי אסתמה, דלקת הסימפונות ומחלות ריאה כרוניות אחרות. התרופה החדשה פותחה על ידי הד"ר מאיר ביאלה, הפרופ' מיכאל פרידמן והד"ר זאב ווסיין מבית הספר לרוקחות של האוניברסיטה העברית. את התרופה החדשה נוטלים החולים הזקוקים לה רק אחת ל־12 שעות והיא משחררת את התיאופילין בהדרגה בגוף.

גלולות התיאופילין לשיחרור הדרגתי מיוצרות עתה בארץ על ידי מפעל תרימה לתרופות בקיבוץ מעברות, והוכללו בסל התרופות של משרד הבריאות וקופת החולים בשלושה מינונים: 100, 200 ו־300 מ"ג. החוקרים שפיתחו את התרופה המשווקת בשם המסחרי "תיאותרים" מצאו כי נטילתה פעמיים ביום שומרת על רמה קבועה של תיאופילין בדם במשך היום והלילה ומונע התקפים ברונכיאליים של אסתמה, ברונכיטיס כרונית והתנפחות הריאה.

התיאופילין היא תרופה ידועה לטיפול באסתמה שיש לה השפעה להרגעה ולהרחבה של הסימפונות ועל התכווצות הריאות. הצלחת ייצור ה"תיאותרים" המשחררת את החומר באופן שווה על פני פרק זמן ממושך, מבטיחה לדברי החוקרים שמירה על רמת תיאופילין באותה ברם ומאפשרת איכות חיים תקינה ללא התקפים אסתמטיים וללא תופעות לוואי.

לקראת המפגש האחרון

ב־29 באוגוסט 1989, בדיוק 12 שנים לאחר שיגורה ולאחר שתגמא 4.5 מיליארדי קילומטרים, תחלוף הוואייג'ר־2 על פני נפטון

הוואייג'ר־2, החללית האמריקאית ששוגרה ב־20 באוגוסט 1977 לעבר כוכבי הלכת החיצוניים, היתה השנה נקודת האור היחידה במפולתה של סוכנות החלל האמריקאית. הצלחת החללית לסקור את כוכב הלכת אוראנוס, והאיכות הלא־צפויה של צילומי ירחו מיראנדה, היו הישג מדעי ללא תקדים. לא מעט מדענים מוכנים לומר שהישגי הוואייג'ר עד כה בכל הקשור להרחבת הידע האנושי גדולים בהרבה מאלו של תוכנית אפולו והנחיתה על הירח. הישגי נאס"א במעבר ליד סאטורן הועמו כמעט בצל אסון הצ'אלנג'ר, שאירע ממש בעיצומו של תהליך קליטת התמונות מהוואייג'ר. אך ככל שחולף הזמן והחומר שאספה ושידרה החללית מעובד ומנותח, מתברר גודל ההישג.

הוואייג'ר־2 שוגרה תחילה לעבר יופיטר וסאטורן, יחד עם הוואייג'ר־1, במסגרת תוכנית מצומצמת של "המסע הגדול". זהו מסע חללית המתאפשר אחת ל־175 שנה, כאשר כוכבי הלכת החיצוניים מצויים במצב המאפשר לחללית יחידה לבקר בארבעה מהם: יופיטר, סאטורן, אוראנוס ונפטון. רק לאחר שיגורה ולאחר שהגיעה החללית ליופיטר הוחלט לנסות ולבצע את כל המסע הגדול. למעשה תוכננה החללית תוך כדי טיסתה לבצע את המעבר על פני אוראנוס.

עכשיו, שנה וחצי לפני שתחלוף הוואייג'ר־2 על פני נפטון, עוסקים מנהלי הפרויקט במעבדות נאס"א בפאסדינה בהכנת תוכנית המעבר של החללית על פני נפטון.

כוכב לכת זה הוא כמעט הרחוק ביותר במערכת השמש, ורק פלוטו מרוחק ממנו ברוב הזמן (לפלוטו מסלול אליפטי שקטע קטן ממנו קרוב יותר אל השמש מאשר נפטון).

במרחק ממוצע של 4.5 מיליארדי קילומטרים חולפות כמעט ארבע שעות ו־30 דקות עד שאור השמש מגיע לנפטון.

במרחקים כאלה אין אפשרות לתכנן תיקוני מסלול בפיקוד מכדור הארץ, שכן עד שמתקבל מיקום החללית בשידור רדיו היא מצויה ארבע וחצי שעות רחוק יותר ופקודת תיקון תגיע תשע שעות לאחר שנדרשה. תכנון המעבר, לכן, חייב להיות מושלם ולהישען בתוכנית מחשבי הוואייג'ר זמן רב לפני ביצועו. על ביצועו ישלוט המחשב שעל החללית ללא אפשרות תיקון מכדור הארץ.

מסלול המעבר הטוב ביותר לצורכי צילומים הוא כמובן המסלול הקרוב ביותר. אלא שנפטון, יחד עם יופיטר, סאטורן ואוראנוס, הוא מה שקרוי "ענק גאזי".

קוטרו גדול פי 3.5 מזה של הארץ, והתקרבות אליו עלולה לגרום חיכוך באטמוספירה העליונה שלו, שעליה אין ידוע דבר. יש גם חשש מהתנגשות בחלקיקים (כנראה של קרח) המרכיבים את הטבעת הדקיקה שהתגלתה לא מכבר סביב נפטון.

גורם נוסף בשיקולי תכנון המסלול הוא השפעת המרחק ממרכז הפלנטה על המרחק שבו תחלוף החללית מהירח העיקרי של נפטון — טריטון. מעבר במרחק 27,500 ק"מ ממרכז הפלנטה יביא את הוואייג'ר־2 למרחק 25 אלף ק"מ ממרכז טריטון (ויאפשר סיקור מעולה של הירח שכמעט אין ידועים עליו דבר). מעבר במרחק גדול מעט יותר: 32,300 ק"מ ממרכז נפטון ירחיק את החללית ל־68 אלף ק"מ מטריטון.

הקרבה לטריטון חשובה לא רק לצורכי צילום. רק במעבר קרוב יוכלו מכשירי החללית לבחון את האטמוספירה של טריטון, כמו שנבחנה האטמוספירה של טיטאן (ירחו של סאטורן), שבה התגלו פחמימנים.

מנהל פרויקט הוואייג'ר, ריצ'ארד לייסר, זכה בחודש שעבר במדליית השירות המצטיין, שהוא העיטור הגבוה ביותר של נאס"א, על רקע הכשלונות בתוכניות מעבורות החלל ושיגורי לוויינים. נוצה היום לייסר מקייפ שנשללה מתוכנית הוואייג'ר בשנים קודמות. לדבריו, הוא משוכנע שצוותו, ובו 160 איש, ימשיך לקבל את כל התקציבים הדרושים ויגדל בכמה עשרות חוקרים לקראת המעבר על פני נפטון.

בינתיים מעסיקים את הצוות הדיונים על אודות קביעת מסלול המעבר. נראה שבתוך כמה חודשים יוחלט על המסלול, ותוכנית המעבר המפורטת להלקיקי שניות תישען בשידור במחשבי הוואייג'ר 2.

לא נותר עתה אלא להמתין ל־29 באוגוסט 1989. על פי ניסיון העבר נראה שההמתנה הזו משתלמת.

שימושים חדשים לסיבים אופטיים

סיבים אופטיים משמשים זה כמה שנים במערכות תקשורת המקובלות, את יכולתם לשאת אותות אור למרחקים גדולים — ולאו דווקא בקו ישר. שקיפותם של הסיבים האופטיים בכיוון ההולכה לאורך הסיב משתווה לזו של האוויר הצלול ביותר, ואור המועבר בהם בפעימות מהירות מהווה את הנושא לאותות תקשורת בין מחשבים ובין מרכזות טלפון. אחד היתרונות החשובים של מערכת התקשורת בסיבים אופטיים לעומת כבלי נחושת היא ביטחון השימוש. אין אפשרות להתחבר לסיב אופטי בלי לגרום הפרעה ובוודאי שאי אפשר להציב לידו ציוד לציתות עקיף.

ההתייחסות לביטחון הקשר במערכת של סיבים אופטיים קשורה גם למערכת של שימושים חדשים לסיבים אופטיים למטרות אבטחה, המפותחות במפעל ישפרא בהרצליה.

העיקרון פשוט: מערכות אזעקה ואבטחה רבות מופעלות כאשר מעגל חשמלי בזרם נמוך מופרע או מנותק. אם על ידי פתיחת המעגל בעת פתיחת דלת או קריעת חוט דקיק המותקן בגדר (במערכות פשוטות), או על ידי מתן את במקרה של מגע בגדר או במגע המפריע את רציפות המעגל החשמלי (במערכות משוכללות מאוד ויקרות מאוד).

בישפרא, שהיא היצרן היחיד של סיבים אופטיים בישראל, פותחו מערכות אבטחה דומות, אלא שבמקום זרם חשמלי בכבל מוליך מועבר בהן אור בסיב אופטי — הפסקת מעבר האור מכל סיבה שהיא תביא להפעלת מערכת האזעקה. יתרונו של סיב אופטי לעומת כבל חשמלי היא שכאן אין לפורץ אפשרות לחבר מעקף לחוט שהוא עומד לנתק (טכניקה המוכרת מאוד מסרטי פעולה שבהם חוטי החשמל עם ה"קרוקודילים" בקצותיהם מאפשרים לגיבור להתגבר בקלילה על מערכות האבטחה המתוחכמות ביותר).

את האור העובר בסיב האופטי אין אפשרות להעביר ב"מעקף" ללא שבירת הסיב המפעילה את המערכת.

מערכות הכוללות סיבים אופטיים המוצנעים בתוך תיל של גדר, במערכת של סורגים דקורטיביים או אף יצוקים, לתוך חומרי בנייה ואפילו זגוגיות של חלון, מוצבות כבר על ידי ישפרא יחד עם ציוד הקצה, המפעיל את המערכת תוך הורשת אור בסיב והתראה בכל מקרה של נתק. מערכות אבטחה בייצור המוני יהיו ככל הנראה לא רק אמינות יותר מהמערכות הקיימות אלא גם זולות יותר.

אלא שבישפרא הולכים עתה לקראת פיתוחם של מוצרים בני הדור הבא. אלה סיבים אופטיים מיוחדים שיהוו פריצת דרך לקראת הרחבת השימוש בסיבים אופטיים מעבר לשימושי התקשורת שלהם. כאן מדובר בפיתוח של סיבים מיוחדים בעלי תכונה שלא מקובלת עד כה. יהיו אלה סיבים אופטיים שיגיבו בשינוי מעבר האור דרכם על כל שינוי מכאני. אם בדוגמה פשוטה — סיב שיגרום למערכת לזעוק כאשר יופעל עליו לחץ כשמישהו ייגע בו.

מכאן נפתחת הדרך גם לפיתוח מהפכני — סיב שיגיב אפילו על גלי קול חיצוניים. הרכב שכבות מיוחד בתוך סיב שעוביו 125 מיקרון יכול לגרום לאור רציף שיועבר בו לשנות את תכונותיו כאשר מושמעים קולות לצדו, ולאפשר פיענוח קולות בקצהו השני של הסיב. פיתוח כזה, אם יעלה יפה, יציב את הסיבים האופטיים בעמדה שממנה המגבלה היחידה לפיתוח שימושים חדשים תהיה הדמיון האנושי.

בינתיים, בכל מקום, ממשיכים בישפרא בייצור סיבים אופטיים לצורכי תקשורת. דרישת השוק המקומי נמצאת בעלייה ותגיע השנה לכ־5,000 ק"מ סיבים בעבור משרד התקשורת (הסיבים משורים במפעלים אחרים לכבלים של סיבים אופטיים) ואז מדובר במרחקים קצרים בהרבה, וכ־3,000 ק"מ של סיבים לצרכים אחרים, כגון תקשורת מחשבים, טלוויזיה בכבלים, ציוד רפואי ושימושי מערכת הביטחון.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אחינו ודודנו היקר
המהנדס **שמואל שילוני** ז"ל
הלויה תתקיים היום יום א' 23/11/86 כ"א חשון תשמ"ז בשעה 14.00 בבית העלמין בחולת יצחק
נפגשים ליד השער הישן
המתאבלים: אשתו־ברכה שילוני
אחיותיו רחל גבר
מרים שילוני
וכל בני המשפחה
נא להימנע מביקורי תנחומים

המפלגה הליברלית העצמאית
מוסדותיה ושלוחותיה
משתתפת באבלם הכבד של
ד"ר קורט כנוביץ ומשפחתו
על פטירת הרעיה והאם
רוזל ז"ל
בהמשך עבודתכם הציבורית המסורה
תנוחמו

למשה שפירא
משתתפים באבלך במות אמך
רחל (אולה) ז"ל
גופור בע"מ
ההנהלה והעובדים

האוניברסיטה העברית בירושלים
הפקולטה למתמטיקה ולמדעי הטבע
המכון למתמטיקה ולמדעי המחשב
מודיעים בצער רב על מותו של
פרופ' **אלכסנדר זברודסקי**
בתאונת דרכים בארצות־הברית
ומשתתפים בצערם של רעייתו יהודית, הבנות וכל המשפחה
הלויה תצא מחר, יום שני כ"ב בחשון תשמ"ז 24.11.86 בשעה 13.00 מבית הלויות בסנהדריה להר המנוחות בירושלים

במלאות 30 לפטירתו של
יקירנו
פרופסור **הנס (חנן)**
ביטינסקי זלץ ז"ל
ובמלאות 3 שנים לפטירתה של
יקירתנו
פאולה ביטינסקי זלץ ז"ל
נקיים גילוי מצבה ואזכרה ביום שלישי
כ"ג בחשון תשמ"ז (25.11.86) בשעה 3.00 אחה"צ.
בבית העלמין "הירקון" בגבול חולון בת־ים,
נפגשים ליד השער הראשי.
המשפחה

למשפחת גינצבורג
ולחב' תובלה משולבת בע"מ
אתכם באבלכם במותו של
אלכס ז"ל
חברת סי.איי.אס
סוכנויות ספנות בע"מ

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מחוז התכנון מקומי ערד
הודעה בדבר אישור שינוי תבנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תבנית מיתאר הנקראת תבנית מס. 101/02/24 שינוי לתבנית 24/. שעיקר הוראותיה — שינוי יעוד משטח לתכנון בעתיד לאזור בנייני ציבור, עבור מוסד חינוכי לילדים — קביעת קו בנין צדדי ואחורי — שינוי בהגדרה השטח "מוסד חינוכי לילדים" לשטח לבנייני ציבור.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 29.630 כפר גדים ערד

אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס. 3269 מיום 10.11.85 עמוד 756

השינוי האמור בצורה שבה הוועדה המחוזית אישרה אותם ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ערד וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ש. זינגר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

ביום שני כ"ב חשון תשמ"ז 24/11/86
ימלאו שלושים יום לפטירתו של יקירנו
ראובן ינאי ז"ל
נעלה לקברו לגילוי המצבה בשעה 3.03 אחה"צ
בבית הקברות בקרית שאול
תודה לכל המנחמים אותנו באבלנו
המשפחה

מודפון
לשרותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

נפטר
הרב **מקסימוב רחמים**
זצ"ל
ההלוויה נערכה בחוג המשפחה
נא להימנע מביקורי תנחומים
המשפחה המתאבלת

אגוד ערים אזור דן (ביוב)
מכרז מס. 187/D-4/ISP/86
(במסגרת פרויקט הביוב הארצי)

אגוד ערים אזור דן (ביוב) מכריז בזה על קבלת הצעות מקבלנים לאספקה והרכבה של מכסים לתעלות מגללים ומתקן שרים.
את מסמכי המכרז ניתן לקבל תמורת 50 ש"ח (שתשלום לא יוחזר) במשרדי האגוד ברח' [illegible] 24 תל אביב (טלפון 03-637144) בין השעות 09.00—13.00.
[illegible]
ההצעות תוגשנה בצירוף ערבות בנקאית [illegible] 120 יום [illegible] 1986 שעה 12.00 בצהריים.

פרויקט הביוב הארצי
מכרז מס. 187/D-4/ISP/86
אגוד ערים אזור דן (ביוב)

הצעות שבכל סיבה שהיא תתקבלנה לאחר התאריך והשעה הנ"ל וכן הצעות שלא תצורף אליהן ערבות בנקאית כלאה לא תובאנה לדיון.
[illegible]
מועד הקבלנים יתקיים ביום 11.12.1986 היציאה בשעה 09.00 במשרדי האגוד.
אין האגוד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא לגבי כל המכרז, חלק או חלקים ממנו.

י. כספי, יו"ר מועצת האגוד

אגוד ערים אזור דן (ביוב)
מכרז מס. 187/D-4/ISP/86
(במסגרת פרויקט הביוב הארצי)

אגוד ערים אזור דן (ביוב) מכריז בזה על קבלת הצעות מקבלנים לאספקה והרכבה של מכסים לתעלות מגללים ומתקן שרים.
[illegible]

פרויקט הביוב הארצי
מכרז מס. 187/D-4/ISP/86
אגוד ערים אזור דן (ביוב)

[illegible]
אין האגוד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא לגבי כל המכרז, חלק או חלקים ממנו.

י. כספי, יו"ר מועצת האגוד

קבלת מודעות
מודעות לוח ומשפחתיות
מ־8.00 עד 20.00
הלוח הארצי
הארץ חדשות
לוח העיר
עד 60 יום אשראי
03-738707
03-739297
לבעלי כרטיסי אשראי

כלכלה ועסקים

האוצר מאשים את משרד התעשיה בטירפוד הליברליזציה בייבוא

מאת יונתן שרמן

במשרד האוצר מאשימים את משרד התעשיה והשר שרון בבניית המלצות ועדת ארז לליברליזציה בייבוא הממשלתי והחלטת הממשלה, אלו במתן רשיונות בודדים ללא קריטריונים ברורים או מוגדרים, ומותירים את מלוא שיקול הדעת בידי שר התעשיה.

הביקורת על פעולות משרד התעשיה מתמקדת בעובדה, שמאז הוגשו לשר התעשיה המלצות ועדת ארז לפני יותר משנה, הן לא יושמו כלל. ועדת ארז הציעה דרכים להעברת יבוא המוצרים לתעשיית המגן מידי מינהל הסחר הממשלתי ליזמים פרטיים ועיקר המלצותיה התרכזו בהעברת יבוא הבשר הקפוא, פולי הסויה וגרעיני המספוא ליזמים פרטיים.

במשרד האוצר מציינים, כי נושא העברת יבוא הבשר הקפוא לידיים פרטיות נבנו להלוטין בכלל בעיות כשרות והכלל לא ניתן יותר. נושא יבוא הגרעינים לא ניתן כלל ואילו בנושא של העברת יבוא פולי הסויה לידי יצרני השמנים, הוצא רישיון כבר לתקופה של 21 יום על ידי מינהל הסחר הממשלתי, בעקבות החלטה של השר שרון, מבלי שנקבעו קריטריונים לגבי הוצאת רשיונות דומים בעתיד או אפשרות הארכת מועד רישיון זה.

במשרד התעשיה דוחים האשמות אלו וציינו, כי המלצות ועדת ארז לא נגנזו ויועלו בקרוב לדיון בוועדת שרים לענייני כלכלה. דובר משרד התעשיה גם ציין, כי רישיון יבוא פולי הסויה שניתן ליצרני השמנים, מהווה ראייה שמשרד התעשיה מתכוון ליישם את עקרונות הליברליזציה בנושא הייבוא.

באוצר מציינים עוד, כי רישיון יבוא פולי הסויה ניתן רק בגלל עימות בין האוצר למשרד התעשיה לגבי עלות פולי הסויה והדרך בה מנסה משרד התעשיה לאכוף על האוצר לגבות מחירים נמוכים יותר עבור הפולים.

ממשיכים לתעתע באינקובה:

אישור ההנפקה נדחה שוב, הפעם באשמת בנק הפועלים

מאת יהודה שרוני

את חברת אינקובה ממשיך לפקוד מזל ביש. לאחר שהגישה את כל המסמכים הדרושים לשם אישור ההנפקה בישיבת סוף השבוע של הוועד הפועל, החליט בנק הפועלים ברגע האחרון לסגת מכוונתו להיות החתם הראשי להנפקה, ולהעביר את האחריות לידי חברת ההשקעות של הבנק. אחריות זו כוללת את בדיקת תשקיף ההנפקה, ואת החיתום להנפקה.

אולם, מאחר וחברת ההשקעות של בנק הפועלים לא קיבלה את אישור הבורסה לפעול כחתם בשוק ההנפקות, הוחלט להשהות את אישור הנפקת אינקובה, עד לקבלת אישור כזה.

יש לציין כי זו הפעם השנייה שאישור ההנפקה של אינקובה נדחה מסיבות טכניות. הדחייה התקבלה בתרעומת בקרב מנהלי החברה. יש לציין כי אם הנפקת החברה לא תאושר עד סוף החודש הבא, תיאלץ החברה להמתין חודשים נוספים, עד שיהיו בידיה הדוחות הכספיים השנתיים של 1986.

בעיות גם עם כלל סחר

ביתהיים נודע כי הוועד הפועל, החליט להעביר את הדיון על הנפקת כלל סחר לדירקטוריון הבורסה. בדיון התעוררו שאלות עקרוניות הנוגעות לטיב הערבויות שמציעה כלל סחר להבטחת פדיון אגרות החוב. הניתנות להמרה. כלל היתה מוכנה להציע את ערבות כלל ישראל לפדיון האג"ח, אולם בבורסה דרשו בטוחות ספציפיות. תנאי נוסף לאישור גיוס ההון, אשר קיבל את הגושפנקא של הוועד הפועל, הינו איחוד הון המניות של החברה. נודע כי כלל תאחד בלית ברירה את המניות, אם הבורסה "תאנוס" אותה.

רואי חשבון מזהירים:

ההתחייבויות השוטפות ב"אלסינט" גבוהות בהרבה מהנכסים השוטפים

החברה מבקשת מהאוצר ביטול מגבלות טכניות מסוימות לגבי הייצוא

מאת יונתן שרמן

רואי החשבון של חברת "אלסינט" הזהירו בחוות דעתם המצורפת לדו"חות הכספיים של החברה שהופנה העסקי של "אלסינט" אינו מובטח, זאת מסיבה שהנכסים השוטפים של החברה נמוכים מההתחייבויות השוטפות שלה בסכום של 96.5 מיליון דולר. כי כלל ההתחייבויות עולות על כלל הנכסים בסכום של 80.5 מיליון דולר.

רואי החשבון מציינים, כי המשך קיומה של חברת "אלסינט" תלוי בכמה גורמים, שמכללים ביניהם הינו קיום הסכם [illegible] החברה.

"אלסינט" דיווחה בשבוע שעבר על הפסדים של 11 מיליון דולר ב[illegible] בטען הראשון של שנת '86/7 וזאת בנוסף להפסד של 116 מיליון דולר בכל שנת '85/6.

יצוין, כי באחרונה פנתה "אלסינט" למשרד האוצר וביקשה שיוסרו מספר מגבלות טכניות המוטלות כיום על כלל היצואנים, על מנת שתוכל להגביר את מכירותיה בחו"ל.

בפגישה שקיימה לפני כשבועיים במשרד האוצר, ביקשו מנהלי "אלסינט" משר האוצר, משה נסים והממונה הכללי באוצר, אריה שר, סיוע בנושאים אלה.

ב"אלסינט" סירבו להגיב על הנושאים שעלו לדיון באותה פגישה, אך ל"הארץ" נודע, כי "אלסינט" לא ביקשה כל סיוע תקציבי, אלא רק שינוי בתקנות המוטלות עליה כיום.

הערכת כלל

האינפלציה תסתכם ב־15%

מאת יונתן שרמן

המחלקה הכלכלית של "כלל" מעריכה, כי האינפלציה השנתית בשנת '87 תגיע ל־15 אחוזים בלבד וכי עליית המדד בחודש אוקטובר '86 של 2.4 אחוזים, היוותה חריג ולא תאפיין את עליות המחירים בשנת '87.

הערכה זו כלולה בהנחות הצפויות של המחלקה הכלכלית של "כלל" לקראת הכנת תוכנית העבודה בקונצרן בשנת '87. הנחות אלו כוללות גם את ההערכה, כי שער החליפין של השקל ביחס לדולר ייוותר קבוע עד חודש אפריל ואז יוזל בשיעור נוזל, אשר יסתכם ב־8 אחוזים במהלך שנת '87.

סולל בונה זכתה במכרז להקמת פארק תעשייתי בראשון לציון

מאת אריה לביא

חברת סולל בונה זכתה במכרז לביצוע מבני תעשיה בשטח של כעשרת אלפים מ"ר, במסגרת השלב הראשון בבניית "פארק התעשיה" החדש המוקם בראשון לציון. על בניית הפארק, הנבנה ביוזמת חברת ההשקעות [illegible] התעתד כשבע חברות ובכללן אשטרום, יובל גד, סיבוס ריזמן ומוסקוביץ'.

הפארק הנבנה במימון משר[illegible] קיים מרוזם אפריקה ישראל על שטח של מאות דונם. עליו יוקמו מבני תעשיה ומבנים רב תכליתיים בשטח כולל של כ־100 אלף מ"ר. כאמור זכתה סולל בונה בהקמת השלב הראשון של הפרויקט בשטח של 10 אלף מ"ר.

ההשקעה בשלב זה מוערכת בכ־2.3–2.5 מיליון דולר. בהמשך יש כוונה לבנות תשעה בניינים דומים.

הפועלים ייקר העמלות ב־8% בל"ל ייקר בשיעורים שונים

מאת אריה לביא

העמלות החדשות שהבנקים יתחילו לגבות מלקוחותיהם, מאמצע השבוע הבא, לא יהיו הפעם זהות. בבנק לאומי הוחלט לבטל את האפשרות שניתנה על ידי בנק ישראל ולייקר עמלות מסוימות ביותר מ־8 אחוז, וחלק מהעמלות יועלה בשיעור הנמוך מ־8 אחוז או לא יועלה כלל. בימים הקרובים ישלימו את הכנת העמלות החדשות והמחירים כפוף הודעה לציבור.

לעומת זאת הוחלט בבנק הפועלים לייקר את כל העמלות בשיעור זהה של שמונה אחוז.

בבנק דיסקונט טרם הוחלט כיצד לנהוג וההחלטה צפויה כנראה היום.

חברות הבנייה תובעות ביטול הגבלת שטח הדירות לזוגות צעירים

מאת אריה לביא

ראשי חברות הבנייה תובעים ממשרד הבינוי לבטל את מגבלת השטח המוטלת על דירות לזוגות צעירים. כיום זכאי זוג צעיר לקבל סיוע ממשלתי אם הוא רוכש דירה בשטח של עד 88 מ"ר ברוטו. תביעת חברות הבנייה תועלה בקרוב בפגישה בין ראשי משרד הבינוי והשיכון לבין ראשי החברות המשכנות של המסר המאוחד לענף הבנייה.

יצוין כי באחרונה גברה הנטייה של זוגות צעירים מבקשים לרכוש דירה בשטח גדול יותר. הביקוש לדירות בשטח המאושר על ידי משרד הבינוי והשיכון קטן במעריך. חברות הבנייה מתקשות למכור את הדירות הללו ולכן אינן מוכנות להתחיל בבניית דירות מסוג זה.

בעיה דומה קיימת גם לגבי דירות מיד שנייה. במבצעים המאושרים על ידי משרד הבינוי והשיכון ניתן להשיג דירות גדולות מ־88 מ"ר אך עקב המגבלה של המשרד אין הזוגות הצעירים יכולים לרכוש דירות אלה.

העורך: נחמיה שטרסלר

בית המשפט / צבי הראל

מו"מ לעיסקת־טיעון עם מנהל ב"מגן־גולדמן"

נתן סגול (48), מנהל לשעבר בחברת "מגן־גולדמן" העוסקת בייצור כספות, מנהל מו"מ עם התביעה על עיסקת־טיעון.

פרטים אלה מסרו: בעינת הפרקליטות עו"ד זמירה גולדנר וסנגור עו"ד שלום מסקא לשופט אריה אבן־ארי כשביקשו לדחות את הקראת כתב האישום. סגול מואשם על־ידי התביעה עו"ד עפרה אורנשטיין, יחד עם אילן גולדמן, בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, רישום כוזב במסמכי תאגיד ואי הפקדת תמורות היצוא. עוד נטען בכתב האישום, כי שני הנאשמים "ניפחו" את היקף יצואם מ־17 מיליון דולר ל־19 מיליון דולר וקיבלו מכוח הגאה מקרנות שונות של בנק ישראל בסכום של יותר ממיליון דולר. הקראת כתב האישום נדחתה ל־2.2.87.

השופטת בן־עתו: אין לסוכני החברה זכויות קנייניות

שופטת בית־המשפט המחוזי בתל־אביב הדסה בן־עתו קבעה לפני שבועות מספר כי ל־14 סוכני מכירות של חברת "יכין חקל בע"מ" (חברה לייצור שימורי מזון) אין זכויות קנייניות.

באוקטובר 1983 הודיעה החברה ל־14 סוכניה על הפסקת עבודתם באופן חד־צדדי. שמיעת הראיות במשפט הופסקה בהסכמת הצדדים, כדי שהשופטת תוכל להכריע בשאלה המשפטית האם באופן עקרוני, גם אם נכונות טענותיהם העובדתיות של התובעים, עדיין קיימת הפרת זכות בעצם ביטול הסוכנות. השופטת קבעה בהחלטה, כי לנתבעת היה מותר להפסיק באופן חד־צדדי את עבודתם של הסוכנים – ואילו הסוכנות היא בלעדית ולא הוגבלה בזמן – בתנאי שתינתן הודעה סבירה מראש לגבי מועד הביטול. השופטת קבעה עוד, כי לסוכנים אין זכות קניינית כזאת גם אם רכשו זכויות כלשהן מסוכן אחר. השופטת הזכירה כמה פסקי־דין שבהם הביעו שופטים [illegible] שסוכן משקיע עמל ומאמץ וממון [illegible] אינן מוגנות, אולם כל עוד המחוקק לא התערב, אין השופטים יכולים לסייע לתובעים. עתה יימשך הדיון בתביעה בשאלה, אם ההודעה שקיבלו התובעים מראש מהווה עילה לפיצויים כלשהם. מטעם התובעים הופיעו עורכי הדין גלעד הריש ואסנת חלף ומטעם הנתבעת עו"ד נחום פיינברג.

קביעת הרווח לצורך חלוקת דיוידנד

מאת ד"ר יצחק סוארי, רואה חשבון

כדי לשמור על הכלל האוסר הפחתת הון נקבע איסור לחלוקת דיוידנדים במזומן מעבר לרווחים, כדי שלא לפגוע בבטחון נושי החברה. אחת הבעיות הקשות שהתעוררו בעקבות פרסום של גילוי דעת מספר 36 של לשכת רואי חשבון בישראל – "כללים לעריכת דו"חות כספיים מותאמים על פי השינויים בכח הקנייה הכללי של השקל" – היא, מהו הרווח הנדרש לצורך חלוקת דיוידנדים. השאלה למעשה היא האם הרווח המותאם לאינפלציה המוצג כיום בדו"חות העיקריים הוא הרווח הקובע לצורך חלוקת דיוידנדים או הרווח הנומינלי כפי שהיה מקובל עד לפרסום גילוי הדעת האמור.

למעשה קיימות שלוש אפשרויות לקביעת הרווח הניתן לחלוקה:

1. הרווח המתואם
2. הרווח הנומינלי
3. הנמוך בין הרווח המתואם לרווח הנומינלי.

חוות דעת משפטיות

בנושא זה פורסמו ארבע חוות דעת משפטיות.

1. הד"ר אילה פרוקצ'ה בשם היועץ המשפטי לממשלה.
2. ד"ר יהושע ושטוליץ וה"ד אמנון גולדברג – לבקשת לשכת רואי חשבון.
3. עו"ד מישאל חשין ועו' בן פורת.
4. עו"ד פ. רובין.

רוב חוות הדעת קבעו כי הרווח הניתן לחלוקה הוא הרווח המתואם לאינפלציה, כך שיש להגביל את חלוקת הדיוידנד ליתרת הרווח המתואם, כפי שנקבע על פי גילוי דעת מס' 36 של לשכת רואי חשבון בישראל.

הנימוקים שהועלו לקביעה זו הם:

א. הרווח הכלכלי האמיתי הוא הרווח המתואם לאינפלציה.

ב. גם בפסיקה המשפטית קיימת נטיה להכיר בהשפעות האינפלציה.

ג. החוקים העוסקים בניירות ערך מקבלים בכלליות את כללי החשבונאות המקובלים כך שגילוי דעת מס' 36 הפך את הרווח המתואם לאינפלציה לרווח המקובל לפי כללים חשבונאיים מקובלים.

בקשר עם נקודה אחרונה זו חשוב להזכיר כי גילוי דעת מספר 36 שהופך את הדו"ח המתואם לאינפלציה לדו"ח העיקרי ולכן את הרווח המתואם לרווח החשבונאי המדווח, אינו חל על כל החברות אלא רק על חברות וגופים, שלציבור יש עניין בהם וכן על חברות וגופים בעלי היקף כספי מינימלי מסוים, ואם כך האם ניתן לקבוע "כללי חשבונאות" נפרדים לחברות אלו וכללים חשבונאיים אחרים לחברות שלא עומדות במגבלות אלו ואם כך, האם ניתן לקבוע שחברה אשר מחזור המכירות שלה עולה על סכום שרירותי מסוים תקבע את גבול הרווחים הניתנים לחלוקה לפי הרווח המתואם, בעוד חברה שמחזור מכירותיה נמוך מסכום שרירותי זה תחלק רווחים על פי הרווח הנומינלי?

עורכי הדין, ד"ר ושטוליץ וד"ר גולדברג, טוענים כי [illegible] בפועל, הפסיקה הקיימת היא שהרווח [illegible] לצורך חלוקת [illegible] כדיוידנד הוא הרווח הנומינלי ולכן יש להתחשב גם בו ביום בקביעת הרווח הניתן לחלוקה יש להתחשב במקביל שבין הרווח המתואם לאינפלציה לרווח הנומינלי.

להוות דעת אלו שתי מגבלות עיקריות:

1. חוות הדעת בודקות את הנושא מבחינה משפטית בלבד.
2. חוות הדעת עוסקות בחלוקת דיוידנדים במזומן בלבד.

חלוקת דיבידנד במניות הטבה

קיימת דעה שבקביעת הון המניות וקרנות ההון המתואמים, אין להתחשב בחלוקת מניות הטבה, אלא רק בתקבולים והיים בפועל. לדעתנו, אין כל הצדקה כלכלית או חשבונאית לשלול מחברות בישראל את האפשרות להון רווחים ריאליים בצורת מניות הטבה או בדרך אחרת ולשמור אותם בצורה זו בתוך הפירמה. בגילוי הדעת נאמר שסכום ההון וקרנות ההון יותאם על פי תורים המזומנים בפועל. אולם הבחינה זאת ניתנה רק לגבי יישומו לראשונה של גילוי הדעת, כדי לבחון אם בעבר חולקו מניות הטבה מרווחים אינפלציוניים; ראה דיון נוסף בסעיף 1.8).

לכן אנו ננסה לקבוע מהו הרווח, ממנו ניתן לחלק דיוידנד במזומן ומהו הרווח ממנו ניתן לחלק דיוידנד במניות הטבה.

כמו כן ננסה לגבש את מסקנותנו על סמך המשמעות הכלכלית של כל אחד ממגדרי הרווחים האמורים ולא על סמך מצב משפטי נתון.

מצבי רווח אפשריים

לצורך ניתוח הגישות השונות כדאי להבחין בין שני מצבים אפשריים:

א. הרווח המתואם גדול מהרווח הנומינלי.

ב. הרווח המתואם נמוך מהרווח הנומינלי.

אנו ננסה לנתח את המשמעות של חלוקת דיוידנדים במצבים שונים – מזומן או מניות הטבה בכל אחד ממצבי רווח אלו.

רווח מתואם גבוה מהרווח הנומינלי – חלוקת דיוידנד במזומן

כאשר הרווח המתואם גבוה מהרווח הנומינלי, משמעות הדבר היא, כי אותה תוספת רווח כלולה בהתאמת נכסים קבועים ומלאי. כלומר, עודף הרווח המתואם על הרווח הנומינלי נצבר למעשה במלאי ורכוש קבוע, ואינו קיים בהישג יד בנכסים נזילים במזומן, כאשר עיקר ההתאמה היא ברכוש קבוע.

חלוקת דיבידנד במזומן במצב כזה עלולה להכביד את החברה לקשיי נזילות חמורים ולפגוע ביציבותה. למעשה מצב זה של קיום רווח כלכלי ללא קיום נכסים נזילים עלול להיווצר גם בדו"ח רווח והפסד נומינלי ובכל זאת היה מקובל שניתן לחלק דיוידנד כל עוד יש רווחים. אולם כאן מצב זה בחברה יתקיים, וכן גם מבחינה משפטית [illegible], גם בעבר אם הוכח שחלוקת דיוידנד במצב כזה תפגע בנושי הפירמה עקב קשיי נזילות לא ניתן היה לחלק דיוידנדים.

[illegible] אלה, פרוקצ'ה כותבת [illegible] חלוקת דיוידנד בחברה [illegible] קיומן של הגבלות אחרות העלולות לסייג חלוקה כזו, כגון הגבלות שהוטלו במסמכי ההתאגדות, מצב הנזילות של החברה, כושרה לפרוע את התחייבויותיה ועוד. ניתן להשוות רווח זה במידה רבה לקרן משיערוך רכוש קבוע והרי גם מקרן זו אין מחלקים דיוידנד במזומן.

רווח מתואם גבוה מהרווח הנומינלי – חלוקת דיוידנד במניות הטבה

המשמעות הכלכלית של חלוקת דיוידנד במניות הטבה הפוכה בדיוק מזו של חלוקת דיוידנד במזומן. בעוד חלוקת דיוידנד במזומן גורעת אמצעים נזילים, הרי חלוקת דיוידנד במניות הטבה מונעת גריעת אמצעים אלו בעתיד המונעת את חלוקתם בכסף. כלומר, חלוקת מניות הטבה תבטיח נזילות החברה, תשמור על יציבות החברה ותגן על נושיה. לכן, לדעתנו אם הרווח המתואם גבוה מהרווח הנומינלי והחברה מבקשת להון רווח מתואם זה ולשמרו בחברה ודאי שאין סיבה כלכלית כלשהיא שתימנע ממנה אפשרות זו.

רווח מתואם נמוך מהרווח הנומינלי – חלוקת דיוידנד במזומן

המשמעות של רווח נומינלי, הגבוה מהרווח המתואם אומרת, כי אותו רווח נומינלי עודף אינו מהווה רווח כלכלי, המשמעות של חלוקתו כדיוידנד במזומן מהווה הקטנת ההון הריאלי של החברה, כך שאפילו במצב של עודפי נזילות לחברה, חלוקת עודף הרווח הנומינלי תהווה פגיעה בנושים והיא אינה מותרת.

רווח מתואם נמוך מהרווח הנומינלי – חלוקת דיוידנד במניות הטבה

היוון רווחים נומינליים העולים על הרווחים המתואמים לאינפלציה היא פעולה חסרת בסיס כלכלי, דיוידנד במניות הטבה במקרה זה מייעד רווח שאינם קיימים ושאין כל בטחון בקשר להתהוותם בעתיד. פעולה כזו תעוות את המצב האמיתי של הפירמה ולדעתנו לא ניתן לחלק דיוידנד במניות הטבה.

המלצות

לדעתנו דיוידנד במזומן ניתן לחלק מהנמוך בין הרווח המתואם לרווח הנומינלי ואילו דיוידנד במניות הטבה ניתן לחלק מרווח מתואם בלבד.

התאמת דיוידנד במניות הטבה

דיוידנד במניות הטבה יתואם לאינפלציה החל מיום הכרזתו והוא יוצג בסעיף נפרד בדו"ח על יעוד רווחים. יש לציין, כי הכרזת דיוידנד זה אינה יוצרת שחיקה אינפלציונית כלשהי ולפיכך אינה משפיעה על הרווח המתואם.

רישום דיוידנד במניות הטבה – בדו"ח הנומינלי

כאשר הרווח הנומינלי גבוה מהרווח המתואם לא מתעוררת בעיה ברישום חלוקת מניות ההטבה. בעיה מתעוררת אך ורק בעת חלוקת מניות הטבה, כאשר הרווח המתואם גבוה מהרווח הנומינלי. אם אפשר – יש למשוך את ההפרש מקרנות הון. אם אין קרנות הון שמהן ניתן למשוך את עודף מניות ההטבה על הרווח הנומינלי, אנו ממליצים ליצור קרן הון שלילית בגין חלוקת מניות הטבה מעבר לרווח הנומינלי. [illegible] להטיל את יתרת ההפסד הנומינלית.

חלוקת מניות הטבה – דיון נוסף

במספר חברות קיים נוהג לחלק מניות הטבה בשיעור כזה, שיתאים את הון המניות הנומינלי לאינפלציה, כלומר: חלוקת מניות הטבה בשיעור האינפלציה. ברור אם כן כי בדו"ח המתואם לאינפלציה יש להתעלם מחלוקה כזו של מניות הטבה. נקודת המוצא של דיוידנדים כאלו היא הדו"ח הכספי הנומינלי. לדעתנו הדו"ח המתואם לאינפלציה משמש כלי דיווח חדש, המשחרר מהצורך לבצע תיקונים פיקטיביים חלקיים לדו"ח הנומינלי, כך שהדו"ח הנומינלי בחלקו מציג תמונה ריאלית ובחלקו לא. נקודת המוצא בהחלטה על חלוקת דיוידנדים צריכה להיות בעיקרה הדו"ח המתואם לאינפלציה.

חלוקת דיוידנדים במניות הטבה – [illegible]

בתי זיקוק לנפט בע"מ

חברת בתי זיקוק לנפט בע"מ הנפיקה בשנת 1985 מניות הטבה בסכום נומינלי הקרוב ל־113 מיליון ש"ח, סכום שהועבר בעיקרו מקרנות שיערוך. בדו"ח המתואם הוצגה הנפקת מניות ההטבה בסכום של כ־20 מיליון ש"ח שהועברו מהעודפים. בדיקה מראה, כי בעיקרון, החברה התעלמה בדו"ח המתואם ממניות הטבה, אך כיוון שנוצר מצב פרדוקסאלי, לפיו ההון המתואם נמוך מההון הנומינלי והגדיל ההון הנומינלי בסכום ההפרש.

ניתן להסביר את שיטת הטיפול הזו בעובדה שמדיניות החברה היא לחלק מניות הטבה כלפי שינוי שער החליפין של הדולר, כלומר: חלוקת מניות ההטבה במקרה זה נועדה להציג את הון המניות, כשהוא מתואם ולפיכך החברה הגדילה את הונה המתואם רק בעודף עליית הדולר ביחס למדד באותה תקופה.

אקרשטיין צבי בע"מ

בשנת 1985 חילקה החברה מניות הטבה בסכום הנמוך מהרווח המתואם, אולם החברה התעלמה מכך בדו"ח המתואם בטענה שמניות הטבה אינן משקפות היוון רווחים ריאליים.

דלתא גליל תעשיות בע"מ

החברה חילקה דיוידנד במניות הטבה מרווח מתואם, כאשר היה קיים הפסד נומינלי. החברה טענה, כי לדעת ההנהלה המבוססת על חוות דעת יועציה המשפטיים, נתוני הרווח המתואם משקפים באופן נאות את יתרת הרווח של החברה לפי עקרונות חשבונאיים מקובלים והם יכולים לשמש לחלוקת דיוידנדים ללא התייחסות לתוצאות הנומינליות. כתוצאה מזה הגדילה החברה בדו"ח הנומינלי את יתרת ההפסד.

מפעלי נייר אמריקאים ישראלים בע"מ

החברה החליטה לחלק דיוידנדים במזומן, לחברה היו רווחים צבורים נומינליים והמתואמים המספיקים לצורך חלוקת הדיוידנד. בכל זאת החברה מציינת שעד להוצאת הדו"חות הכספיים שלה, לא נקבעה הלכה בשאלה – מהי יתרת הרווח, מתוכה רשאית החברה לחלק דיוידנדים.

עצה / אריה לביא

קח גם "דיינרס" ותיהנה מאשראי גדול יותר

לפני כחצי שנה, כאשר ויזה וישראכרט החלו לחייב את לקוחותיהם פעם בחודש, בוטלה האופציה שהיתה למחזיקי כרטיסי האשראי לבחור בתאריך החיוב בין ה־2 בחודש ל־16 בו. ויזה וישראכרט החליטו שתאריך החיוב יהיה אחיד: ה־2 בחודש.

לעומתם, החברה המתחרה, "דיינרס קלאב" מאפשרת ללקוחותיה לבחור בין שני תאריכי חיוב (ה־1 בחודש וה־15 בחודש), כך שבעלי כרטיסי ויזה או ישראכרט יכולים להצטרף לדיינרס ולבקש חיוב ל־15 בחודש.

כך יוצא שמתאריך בחודש עד ה־15 בו רצוי להשתמש בוויזה או ישראכרט, ובחצי השני של החודש בדיינרס. התוצאה: אשראי ממוצע של שלושה שבועות.

אגב, למי שיש כבר כרטיס דיינרס ותאריך החיוב שלו הוא ה־1 בחודש, זכאי לפנות לחברה ולבקש להזיז את החיוב ל־15 בחודש.

א.מ.י.ד – פיתוח תעשיות סינרגטי בע"מ

מפעלים חברות תעשייתיות הזקוקים ברחיפות להון השקעה תמורת חלק מן הבעלות כאשר יעוד ההשקעה הוא תפנית או פיתוח – יכולים לפנות בכתב לת.ד. 7684 חיפה מיקוד 31070 או טלפונית למשרדי החברה בחיפה

טלפון 04–244911/2 או 04–254314/5

* * * א.מ.י.ד פיתוח תעשיות סינרגטי בע"מ מתמחה בשיקום חברות ומפעלים בניהול תוכניות תפנית (TURNAROUND) ובייזום תעשייתי וממיצגת חברות מחו"ל העוסקות בתחומים אלו.

* * * החברה תשקול כל הצעה לגופה ושומרת לעצמה הזכות לאיזו מהפניות להיענות.

ב.ל.ת

מימון והנפקות (1981) בע"מ

הודעה בדבר פרסום תשקיף

ניתנת בזה הודעה
בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח – 1968,
כי החברה פרסמה תשקיף בדבר

הנפקה

של

סדרה של אגרות חוב הצמודות על שם 1991–1997 (סדרה 4) ונושאות ריבית בשיעור של 8.25% לשנה, צמודות קרן וריבית למדד המחירים לצרכן, בערך נקוב כולל של 18,000,000 שקל חדש. מתוכן אגרות חוב בערך נקוב כולל של 17,730,000 שקל חדש מוצעות לציבור במכרז, במחיר מינימלי השווה לערכן הנקוב (100%).

מחיר ההנפקה שיקבע במכרז עשוי להיות גבוה מהמחיר המינימלי.

חברה כללית לניירות ערך בע"מ, הנשלטת על ידי חברת האם של החברה, התחייבה בהתקשרות מוקדמת, לרכוש למחרת סגירת רשימת החתימות במכרז, במחיר ההנפקה שיקבע במכרז, את אגרות החוב הנותרות, בערך נקוב כולל של 270,000 שקל חדש, וזאת כמלאי לצורך הבטחת מסחר סדיר באגרות החוב, כמובא בעמודים א–2 וא–6 בתשקיף. אגרות חוב שלא תרכשנה על ידי הציבור במסגרת המכרז, אם תהיינה כאלה, תוצענה לציבור אחרי סגירת המכרז, במחיר השווה לערכן הנקוב (100%), בתוספת ריבית שתצטבר עד ליום התשלום בעד אגרות החוב, כמפורט בתשקיף.

הרישום של אגרות החוב למסחר בבורסה מותנה בפיזור נאות של אגרות החוב המוצעות. סך כל עמלות החיתום והטיפול שהחברה תשלם בקשר עם הנפקה זו לא יעלה על 5.8% מהערך הנקוב הכולל של אגרות החוב.

תמורת ההנפקה, תופקד בבנק לפתוח התעשיה בישראל בע"מ, לשם מתן הלוואות באחריותו, כמפורט בעמוד א–19 בתשקיף. אין לפקדון זה עדיפות על יתר הפקדונות בבנק האמור. כ־48% מתמורת ההנפקות של אגרות החוב מהסדרות הקודמות שהונפקו על ידי החברה הופקדו גם הן בבנק האמור, כמובא בעמוד א–23 בתשקיף.

הבטוחות לטובת מחזיקי אגרות החוב יהיו שעבוד קבוע ראשון בדרגה על הפקדון האמור, שעבוד צף בדרגה ראשונה על פקדון זה, וכן שעבוד צף על כל רכושה של החברה בדרגה שווה עם אגרות החוב מהסדרות הקודמות שהונפקו על ידי החברה, למעט הפקדונות מתמורת ההנפקות של אגרות החוב מהסדרות הקודמות שהונפקו על ידי החברה שלגביהן עדיפות לאגרות החוב מהסדרות הקודמות (ראה עמוד א–13 בתשקיף).

היתרה במחזור לתאריך התשקיף של אגרות החוב מהסדרה הראשונה, היא 12,960,000 דולר והיתרה המשוערכת לתאריך התשקיף של אגרות החוב מהסדרה השניה והשלישית, בהתאם לתנאי ההצמדה של אגרות חוב אלה, היא 49,133,870 שקל חדש של אגרות חוב מהסדרה השניה ו־56,283,459 שקל חדש של אגרות חוב מהסדרה השלישית.

לפי סעיף 354 (ג) מפקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג־1983, יהיה לחובות המפורטים בסעיף 354 (א) מהפקודה האמורה דין קדימה לפני תביעותיהם של בעלי אגרות החוב מכח השעבוד הצף שיצרה החברה, אולם לא יהיה להם דין קדימה לפני תביעותיהם של בעלי אגרות החוב מכח השעבוד הקבוע שתיצור החברה כאמור בעמוד א־14 בתשקיף.

בנק לפתוח התעשיה בישראל בע"מ הוא חברה מעורבת כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, תשל"ה־1975, הוראות שונות החלות על בנק זה כחברה מעורבת, מובאות בעמוד ב־20 ואילך בתשקיף.

היחס בין ההון העצמי המתואם של החברה לבין היתרה המתואמת של אגרות החוב במחזור ואגרות החוב המוצעות על פי תשקיף זה הוא 1:2445, כמובא בעמוד א־25 בתשקיף.

רשימת החתימות במסגרת המכרז תפתח ביום 30 בנובמבר 1986 שעה 08.30 בבוקר ותסגר בו ביום בשעה 1.30 אחרי הצהריים.

רשימת החתימות במסגרת ההצעה הרגילה, אם תהיה כזו, תפתח ביום 1 בדצמבר 1986 ותסגר ביום 14 בדצמבר 1986, או ביום שבו תושלם מכירת כל אגרות החוב, המוקדם שביניהם, כפוף לאמור להלן.

בקשות לרכישת אגרות החוב ניתן להגיש בתקופה האמורה, בכל יום עסקים בין השעות 8.30 בבוקר עד שעה 12.00 בצהריים. בקשה שתתקבל לאחר השעה 12.00 בצהריים תחשב כאילו הוגשה ביום העסקים שלאחר מכן.

החברה רשאית לסגור לפי שיקול דעתה את רשימת החתימות לפני המועד האמור, עקב סיבה [illegible]. במקרה זה תודיע זאת החברה לרשות ניירות ערך ולבורסה לפחות 24 שעות לפני סגירת החתימות ותפרסם על כך מודעה בשני עתונים עבריים יומיים המופצים בישראל.

בקשות לרכישת אגרות החוב במכרז ובמסגרת ההצעה הרגילה יש להגיש לחברה באמצעות בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק המרכז"), שהוא אחד החתמים להנפקה זו, באמצעות סניפיו וכן באמצעות סניפי בנקים אחרים או חברים אחרים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב. על המבקשים שבקשותיהם תענינה במלואן או בחלקן, לשלם את מלוא התמורה שתגיע לחברה בגין בקשות אלה לפי הנתונים שיפורסמו לאחר סגירת רשימת החתימות במכרז, בעבור הבקשות שהוגשו במסגרת המכרז, וביום העסקים הראשון שלאחר הגשת הבקשה, בעבור הבקשות שהוגשו במסגרת ההצעה הרגילה. הבנקים וחברי הבורסה האחרים יהיו אחראים וחייבים כלפי החברה וכלפי הבנק המרכז לתשלום מלוא התמורה שתגיע לחברה בגין בקשות שהוגשו באמצעותם ואשר נענו במלואן או בחלקן.

החתמים: **בנק הפועלים בע"מ**
בנק לאומי לישראל בע"מ — מנהלי הקונסורציום**
בנק דיסקונט לישראל בע"מ
הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

המפיצים:

חברה לנאמנות של בנק המזרחי המאוחד בע"מ ופתוח ונאמנות בע"מ*

עותק מהתשקיף והעתק מהיתר לפרסומו הוגשו לרשם החברות. עותקים מהתשקיף ניתן להשיג בבנקים ואצל חברים אחרים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב.

* החברה ופתוח נאמנות בע"מ הן חברות בשליטתה המלאה של חברת השקעות לפתוח התעשיה בישראל בע"מ, אשר מניותיה מוחזקות בידי בנק לפתוח התעשיה בישראל בע"מ.

** מנהלי הקונסורציום הם בעלי ענין בבנק לפתוח התעשיה בישראל בע"מ כמובא בעמוד א־24 בתשקיף.

هكذا من الأصل

صكز من الاهل

תירוץ בפי מי שלא היה אמיץ דיו להעיז

איני יודע היכן ממוקם שדה הקברות הפוליטי של האנשים שה־ אמינו להבטחות אש"ף, שעליו מדבר ח"כ יוסי שריד במכתבו ("הארץ" 18.11). אך מוכרים לי בתי קברות של ממש הפזורים ברחבי הארץ, שעל מצבותיהם חרותים הש־ מות של חללי ישראל שנפלו לאלפיהם. רבים מהם יכלו להיות עדיין אתנו, אילו רק רבים יותר מאלה המסבים אותם היו חוששים פחות לרוחותם הפוליטית ומעיזים יותר להסתכן. כל שהיה עליהם לעשות הוא לנסות ולשכנע את מנ־ היגי אש"ף כי אם יגלו יותר את נכונותם לשלום עם ישראל, תתגלה גם נכונות מצד ישראל — או לפחות מצד ישראלים רבים יותר להכיר בז־ כותו של העם הפלשתיני להגדרה עצמית.

מי שנטל סיכון זה יעיד, כי כל הדיבורים על הבטחות ופיתויים מצד מנהיגי אש"ף אינם אלא תירוץ בפי מי שלא היה אמיץ דיו להעיז. איש לא פיתה ואיש לא התפתה, אלא היו כאלה, אנשי אש"ף וישראלים, שה־ אמינו ועודם מאמינים כי עצם המפגש והדו־שיח עשוי לסלול את הדרך להידברות של ממש.

מי שסבור כי יש דרך קצרה יותר או פשוטה יותר, מתבקש להצביע עליה. אך מי שמבקש בעת ובעונה אחת לשאת חן בעיני הציבור היהודי ולגנות כל מפגש עם אש"ף, ובו בזמן לשאת חן בעיני הציבור הערבי ולתמוך במפגשים כאלה, אינו תורם מאומה לשלום אלא רק מעלה עליו את החשד שכל מעייניו נתונים לתוחלת חייו הפוליטיים. גם אם ני־ דונו להיות עקרים ושדופים.

ח"כ מתתיהו פלד
הכנסת, ירושלים

ויכוח מוסרי על ההשתלות

נתן דונביץ ("הארץ", 17.11) מתאר את הדיון בוועדת העבודה והרווחה על מצב שירותי הבריאות והעדיפויות התקציביות, במלים "מ־ עמד מעורר גיחוך". כאשר מתעור־ רת סוגיה מקצועית, הוא כותב, פתרו אותה מומחים ומקצועים; לא חברי כנסת שלא נמצא להם מקום בוועדת החוץ והביטחון.

הכנסת היא הגוף הפוליטי העליון בישראל ונבחריה הם אנשי ציבור ולא אנשי מקצוע. לכן הוויכוח בוועדה על עניין ההשתלות לא היה מקצועי־רפואי אלא ציבורי־מוסרי.

בדיוניה שמעה הוועדה את גדולי המומחים בתחום זה בארץ והתרשמה כי גם השוללים מבין אנשי המקצוע מתנגדים לתזמון ולא לעצם הע־ קרון של ביצוע השתלות. הוועדה המליצה בפני שר הבריאות לפעול לזירוז הדיונים ולקבלת החלטה סו־ פית בנדון. הוועדה הדגישה כי יש להימנע משיקולי יוקרה שיחייבו הקמת כמה מרכזים, שיגרמו הוצאה מיותרת.

בשבוע החולף יצגו בוועדה שני אנשים את המרכז הרפואי "הדסה" בירושלים — פרופ' אליקים, שהציג באוזני משבצע את הדילמה שבין השקעה בשיפור תנאי האשפוז והטיפול ברוב החולים, לעומת השקעות עתק המיועדות להצלת חולים בודדים. לעומתו, פרופ' שמואל פנחס, מנהל המרכז הרפואי "הדסה", שטרח קשות כדי להשיג את אישור משרד הבריאות לקיום השתלות כבד במרכז הרפואי שהוא עומד בראשו, לא שיכנע בדבריו כי הוויכוח הוא על סדרי עדיפויות ברפואה.

היה ברור וגלוי כי לא הכריע שר הבריאות על קיום השתלות כבד במרכז הרפואי "הדסה", לא היה מנכ"ל "הדסה" מנהיג את המאבק נגד השתלות כבד.

אין זה סוד שהמרכז הרפואי הדסה, שהתברך בצוות רופאים מעולה, משקיע, הבדק, הון עתק בקידום רמתו הרפואית וברכישת מכשור רפואי מהמשוכללים בעולם. כל זה נעשה בשעה שתנאי האש־ פוז, בחלק גדול מהמחלקות, הם ברמה תת־אנושית.

האם מצב זה תואם את טיעוניו של מנהל "הדסה"? שאם כך, אולי מוטב כי במקום להשקיע בציוד יקר ביותר, המסייע להצלת חייהם של בודדים, מוטב היה כי הכסף יושקע בשיפור תנאי האשפוז של מרב החולים?

צר לי לקבוע כי בוויכוח שהת־ נהל באותו יום בוועדה לא שוכנעתי — אם להגדיר זאת בלשון המעטה — מטיעוניו ה"עקרוניים" של מנכ"ל "הדסה". גם אם דאגה ליוקרת בית־החולים שאותו עומד בראשו היא לגיטימית, הרי שהיתה זו מידה גדולה של צביעות להפוך ויכוח יוקרתי לוויכוח עקרוני.

אשר לסיווגם של חברי ועדת העבודה והרווחה כ"חברי כנסת שלא נמצא להם מקום בוועדת החוץ והבי־ טחון", שלושה מחברי הוועדה הם חברי ועדת החוץ והביטחון. לא ויתרתי אישית על רצוני לשמש כיו"ר ועדה, לא היה לי כל קושי להימנות על נבחרת זו.

ח"כ אורה נמיר
יו"ר ועדת העבודה והרווחה
הכנסת ירושלים

טיפה אחת של גשם

מכת הטבע המהורה המוכרת בישראל אי אלו פעמים בעונה, וקרויה במקומותינו גשם, מפתיעה כל פעם מחדש את האוטוייהם הישראלי, המסרב להיות בעל ניסיון, בצורות מצורות שונות.

אכן, מה מהר להיווכח כי לתופעה הנ"ל יש איזה קשר קבע נסיבתי עם היעשות הכבישים חלקלקים כלשהם; עם הצטברות נחלים מביכה במק־ מות נמוכים דווקא; עם הפסקת תנועה בכבישי הנגב; עם האטת התנועה ברחובות העיר. מדוע זה לא קורה בארצות שיש בהן גשם־כל־ימות־השנה?

תופעה מופלאה: נחלי הנחל המוגדר כמשקעי חורף, המבקשים להבלע במערכת הניקוז, נושאים עמם בדרכם מיני אשפה, פסולת, נשורת ושאר ירקות, אך עוד הם מטהרים את העיר מזוהמתה, וכבר בצמרת כל הסחופת בע־ קשנות אל שכבות הברזל החרוצות שבקרקעות המדרכות — וסותמות אותה כליל. התוצאה הבלתי־נמנעת היא הרחבת נהרי־ נחלי המים עד אמצע הדרכות, היווצרות אגמי ביקות רבתי. אראו דין הוא, שהנהגים יתרחקו מן המסלול הימני המוצף, התעבורה עוברת לזחילה במס־ לול אחד (אם בכלל), והעסק נמגר עד יעבור זעם.

החסרים עובדים שיעבדו בר־ חובותינו עם קלשון ביד לשחרר פתחי הניקוז בשעת מעשה?

יעקב שרת
תל אביב

קולנוע / רחל גורדין

השליפה במסוק היא רק אחד מכשרונותיו המופלאים של הפיסיקאי המחונן (מטיון קלינגר)

פיסיקאי כגיבור מערבון

"יחיד נגד כולם", קולנוע אסתר, ת"א

במקרה נשמע שם הסרט בעברית, "יחיד נגד כולם", כשמו של מערבון (במקור שם הסרט הוא "צ'וק קניון"). זה מאמץ למלא את המסכ־ מות של המערבון בתוכן ובמבנה מודרני — מאמץ שאינו עולה יפה, מאחר שהתפרים והגסים בין המרכי־ בים השונים רק מבליטים את המלאכותיות של התערובת. יש כאן להוסיף טיסה במסוק (הסרט נפתח בצילומי קרקע מתוך מסוק, והוא מוקדש לטייס ריצ'רד הולי), וכמה מרדפים לא כל־כך מותחים. אך הקשר בין קטעים אלה בתוך הסרט כולו, רופף ושרירותי. הדיאלוגים כתובים ברישול. הדמויות משמשות עמדה בלי שבדע מבין זה צמת. הרושם הכללי הוא של סרט פעולה סוג ב'. מתקבל על הדעת, אך לא יותר מזה.

גיבור הסרט, זה "יחיד" נגד "כולם", הוא אמנם פיסיקאי מכשר, אך הוא לבוש כגיבור מערבון. את שנות לימודיו באוניברסיטה בילה, כנראה, בתירגול אמנויות לחימה, המאפשרות לו לגבור על יריביו אפילו עם יד אחת קשורה מאחורי הגב. בשיא הסרט הוא מנהל ניסוי מסוכן ומהפכני באנרגיה של הקול, בעוד הוא נאבק בקרב לחיים או למוות עם רוצח שכיר ומיומן. הוא מתגורר עם סוס ועם עז בקניון נידח ביוטה שבארה"ב, במטרה לערוך במקום ניסוי, שמטרתו — לפתור את משבר האנרגיה על ידי טרנספורמציה של גלי קול לאנרגיה שימושית.

כל 76 שנה משנה כוכב השביט האלי את כוח המשיכה של כדור הארץ, ומעוות גם את גלי הקול. גיבור הסרט, שמצא כי כוח המשיכה הגדול ביותר ברגע מעברו של האלי, סמוך לכדור הארץ יהיה באותו קניון נידח, מבקש לרתום אנרגיה זו לשימוש האנושי. אלא שאת הרעים לא מעניינים פתרונות חיוביים למשבר האנרגיה. הם מש־ ליכים פסולת גרעינית באורח בלתי חוקי, דווקא באותו קניון, בו מבקש הגיבור להוציא לפועל את הניסוי שעליו חלם במשך שנים. נוכחותה של פסולת גרעינית זו עלולה לעשות את הניסוי להרה־אסון, הר־ עים גם חוששים, שהפיסיקאי ילשין עליהם לשלטונות. הם מנסים לקנו־ תו בכסף, וכשמאמציהם נכשלים — משסים בו חבורה של רוצחים מקצועיים.

הסיפור על האלי והאנרגיה הקול אינו אלא מסגרת מקרית, עכשווית, למאבק בין הגיבור ובין אויביו. את הסוס והעז הכניסו לסרט, כדי להעניק למאבק זה בסיס אידיאו־ לוגי. אף כי הגיבור מייצג קדמה טכנולוגית, הוא נלחם נגד הטכנולו־ גיה המשחיתה ומזהמת הסביבה של העולם המודרני. הוא רוכב על סוס בהרים הקרוחים של הקניון, מהם מב־ קשים הרעים לגרשו. אך רוב הסצינות מתרחשות בלילה, באור אפר־כחול ומתכתי של עולם מודרני מנוכר.

מדוע רק הרוצח השכיר בלילה, כשמסיכה מכסה את פרצופו ממי הוא צריך להסתיר את זהותו? מדוע אנשי־האגרוף אומרים "הוליה" ש־ צריך רק להכות את הגיבור ואחר כך מנסים להרגו — שאלות אלה, כמו רבות אחרות בסרט, תישארנה סתומות. רק רכיבתו של הגיבור הרחק משם, בסיום הסרט (רכיבה שאף היא אינה אורגנית למה שהתרחש קודם לכן) מבטיחה שאין זה אלא פרק נוסף בעלילותיו של הקאובוי הטוב.

הארץ ממליץ

תל אביב

חנה ואחיותיה (שחף) — חום, הומור ואופטימיות, שופעים מסרטו של וודי אלן המזוקה את "פאני ואלכסנדר" של ברגמן. משחק מצוין של מורין או'סאליבן, מיה פארו, וודי אלן, מייקל קיין, ברברה הרשי, דיאן ויסט ומקס פון סידוב.

מלכת הביוטה (לב 3) — סרטו של יצחק (צפל) ישורון עוסק באלימות כתהליך שאולי כבר מאוחר לעוצרו. במסווה של "סרט נוער" הוא חושף כמה אמיתות מכאיבות על החברה הישראלית משחק מצוין של יצחק ביתר האלון אבוטבול.

זכרונות אהבה מפירנצה (צפון) — עיבוד קולנועי מענג לרומן של א.מ. פורסטר "חדר עם נוף". מעביר את הצופה לתקופה האדוארדית באנגליה. צילומים יפים, וביימוי מעודן של ג'ימס אייבורי.

עוברת אורח (פריז) — הבימאית אניאס וארדה עוקבת אחר השבועות האח־ רונים בחייה של נערה נוודת, שקפאה מקור בדרום צרפת. סרט בעל יופי סגפני. בגילומה של סנדרין בונר המצוינת.

שתי אצבעות מצידון (פאר) — קורותיה של יחידת חי"ר קטנה בתקופה האחרונה של מלחמת לבנון, כפי שהם נראים בעיני החייל הפשוט. סרט פעולה מותח, תיאור הבדתי אותנטי, הצגה לא פשטנית של סיטואציה פוליטית מורכבת, בבימויו של אלי כהן.

שואה (מוזיאון ת"א) — תשע וחצי שעות של ראיונות עם עדי ראייה, קורבנות ורוצחים. קלוד לנצמן משחזר את "הפתרון הסופי" לפרטי פרטים.

מונה ליזה (דיזנגוף 1) — גנגסטר תמים המתאהב בפרוצה שחורת עור, נעשה, בגילומו המצוין של בוב הוסקינס, לדמות מרגשת ומעוררת הזדהות. "סרט אפל" של ניל ג'ורדאן ("זאבות הזאבים").

ירושלים

מונה ליזה (בנייני האומה) — ראה דיזנגוף ת"א.

זכרונות אהבה מפירנצה (סמדר) — ראה צפון ת"א

שתי אצבעות מצידון (הבירה) — ראה פאר ת"א

חנה ואחיותיה (כפיר) — ראה שחף ת"א

חיפה

מונה ליזה (עצמון) — ראה דיזנגוף ת"א

חנה ואחיותיה (שביט) — ראה שחף ת"א

זכרונות אהבה מפירנצה — (אורלי) — ראה צפון ת"א

עוברת אורח (קרן אור) — ראה פריז ת"א

סטריאוטיפ ארכאי

הגיע הזמן שבסוף שנות השמונים של המאה העשרים יבינו איילה גליקסברג הדומות לה שהסטריאו־ טיפ הגזילי על אודות "מקומה של האשה ותפקידיה בניהול משק הבית וגידול הילדים" שייך לחברה ארכאית ופרימיטיבית, שמיקדה את תפקידי האשה בפועל יוצא של תפקידיה בחיי־המין. במאה העשרים אין מקום לסטריאוטיפ הזה.

כדבר ראייה רחבה נבונה של מעמד האשה ותפקידיה, יש להפנות את הגב' גליקסברג למאמר חשוב של פרופ' ישעיהו ליבוביץ בנושא זה, בספרו "אמונה, היסטוריה וער־ כים" בהוצאת "אקדמון" תשמ"ב.

ד"ר שאול הלוי פרידלר
קריית שמואל

הרבנית איילה גליקסברג, בה־ תייחסה לטענות על אודות הצורך לשנות את מעמד האשה ולאפשר את יציאתה לעבודה הגיבה במלחי־ ... (19.11) במשפט הבא: "אם ניתן לאשה לצאת לעבודה וליטול חלק בחיי הציבור, מה יהיה עם המטבח של אמא?"

גושפנקה לירידה

באותיות של קידוש לבנה עם תמונה בגודל מתאים למאורע החשוב, מבשר לנו שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו יורק ("הארץ" 12.11), שיורדת זכתה בלוטו בניו יורק, כנראה, הודות לשימוש במספ־ רים עם משמעות יהודית. הזוכה מבשרת שהפרס מאפשר לה טיולים ברחבי העולם ובמסגרת זו נזכה גם אנחנו בביקורה.

הכתבה מציינת את רמת חייהם הגבוהה של בני הזוג והיא דוגמה נוספת לערעור הערכים, החשובים עדיין, שהביאו להקמת המדינה הי־ הודית. הכוונה על קיומה ובה החיים קשים למדי. לזוכה אין הדאגה לשלום בניה ובניה המשר־ תים ביחידות קרביות בצבא.

הכתבה נותנת כאילו גושפנקה לירידה ולבריחה מישראל למען חיים קלים והתעשרות קלה.

במהדורה השניה של הפרס זכה אדם ששמו לא נמסר לפרסום". רצוי היה לו "הארץ" תנהג כך גם במ־ תבית הראשונה של הפרס.

פאולה ומאיר פרנק
עפולה

מסיבת היובל לפילהרמונית

במסגרת ארועי היובל
של התזמורת הפילהרמונית
יהיה ביום ד', כ"ט בכסלו תשמ"ז
31 בדצמבר 1986

נשף חגיגי

שיחל אחרי סיום הקונצרט
וימשך עד אור הבוקר

בתוכנית:
ארוחת ערב מפוארת, תוכנית אמנותית מפתיעה, ריקודים וארוחת בוקר.

המארחים:
מאסטרו זובין מהטה, סולני התזמורת וחבריה.

כל ההכנסות קודש
לפיתוח פעילותה
של התזמורת וקידומה.

כרטיסים:
ניתן להזמין במשרדי אגודת שוחרי התזמורת
היכל התרבות, רח' הוברמן 1, תל־אביב
בכל יום בשעות 10.00-13.00, טלפון: 03-295092
בשעות 16.00-18.00, 03-5460633 זהבה כספי
03-5460232 אורה לבנטון.

יוזמה

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים בבית עד למחרת ב־7 בבוקר בתחנת מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052-541333
נהריה 823333
רחובות 08-451333
חולון 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'-ה' — 20.00-8.00
בימי ו' — 15.00-8.00
טלפונים: 03-433500, 03-433500

"שקמי" — שירות רפואי לבית
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ומבוגרים בשעות 24-19: טל' 03-7549111 "שקמי" קוד מנוי 222

ער"ן — עזרה ראשונה נפשית: 24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 261111, 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053-35316
באר־שבע 057-418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08-238958
מרכז סיוע לנפגעות אונס 24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611

מרכז סיוע למשבר לחץ ממש "עמליה"
א' עד ה' 11.00-13.00
ב' ד' ה' 14.00-18.00
טל' 220031
רח' נחום 13 תל־אביב

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון 294869, 03-285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל' 03-284649 פתוחה בימים א'-ה' בין 21.00 עד 23.00 יום ו' וערבי חג מ־ 18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה:
רח' הנמל 24, קומה ג', טל' 04-523-566. שעות הקבלה כל יום בין 20.00-23.00

שע"ן — שירות רפואי ער
24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים: ירושלים, מוקד יום — 660585, 669531 מוקד לילה, שבת חג — 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבזק ב"ד
תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898 מוקד לילה — 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מבזק ב"ד

"יד ביד" — אוזן קשבת לילד ולהורים
תל אביב — "לילך" 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00-20.00
חיפה הנבי"ה — 779488 מ־11.00-20.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב רופא — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים ביקור חולים — (כירורגית)
הדסה ע"כ — (ילדים, עיניים, א.א.ג., אורטופדית)
שערי צדק — (פנימית, נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב בן פרישמן 66 237326
קופ"ח כללית אבטטרם 7 225142
ירושלים ביה"ח שערי צדק בית הנ[illegible] 555502
חולון [illegible] 52 809153
בת ים בלפור 90 583448
רמת גן הבונה ביאליק 30 723674
חיפה הרצל 24 22243
פתח תקוה [illegible] 24 910946
הקריות [illegible] 751680
חדרה קופ"ח כללית [illegible] 55884

דלת פתוחה

מרכז סיוע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אבטלי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 17.00-20.00. בן־שבע 66 ת"א, טל' 03-281228. חיפה: ימים א' רח' 16.00-19.00 רח' ההסתדרות 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02-528231-2 03-432777 04-549121

הסנה
מוגש כשירות לציבור על ידי
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט
08.05 שעת כושר
08.15 תלמוד
08.40 מסך לספרות (יסודי)
09.00 אנגלית ד'
09.20 השעה שלנו — [illegible] (כ)
10.10 אנגלית ד'
10.30 פרפר נחמד
11.00 חשבון ה' — השבר פשוט
11.15 צרפתית
11.30 באנגלית ה'-ו'
12.00 ספרות (חטה"ב)
12.25 אנגלית ט'
13.00 אנגלית י'
13.30 מוסיקה — והליל
14.00 טלטקסט
14.05 שעת כושר
14.15 בלי סודות
14.45 אנגלית
15.00 האוניברסיטה הפתוחה
16.00 רחוב סומסום
16.30 אי האלמוגים
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 קטנטי באפריקה — סדרה
18.20 סרט הפעשה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) עם הכוכבים — תכנית בידור עם "פרינס"
18.45 (ע) חידושים והמצאות — חיסכון במים, כיסא גלגלים בעל מנוע עזר
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 עד פה —
21.00 מבט לחדשות ומוסף "שער ראשון"
21.45 שושלת — סדרה
22.35 סוף ציטוט — ענייני ספרות
23.15 רציחות בבלוסי — סדרת מתח
23.40 פסוקו של יום חדשות

ירדן ערוץ 6

18.00 כפר בין העננים (סדרה)
18.30 קשרין (סדרה היסטורית)
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
20.00 חדשות בערבית
20.30 קול בנטו וידידים (סדרה קומית)
21.10 קוסמוס (סדרה)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 דאלאס

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 מעשיות משמחות (ערבית)
15.00 סרט (ערבית)
16.30 אי המטמון (ערבית מצויר)
17.00 הבית המעופף (מצויר)
17.30 [illegible]
18.00 מאנקי (סדרה)
18.30 [illegible] של כסף (קומי)
19.00 60 דקות
20.00 תכנית מיוחדת
21.00 סרט: "תמונה בגדר" עם [illegible] קני "צוות לעניין"
22.30 מעשיות משמחות (ערבית)

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
12.00 אמנים בעולם
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 [illegible]
16.00 מוסיקה ליום ראשון
18.00 [illegible]
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 אינטרלוד — רגע מוסיקאלי
20.30 רסיטאל
22.30 מן המקורות
23.00 מחזורי יצירות

רשת א'

12.05 בעקבות הבשם
14.06 לבנת ולבנן ולכל המתעניין
14.45 תחול בשק — ילקוט כלים
18.30 עולם המדע
16.05 שאלה של טעם
17.30 האוניברסיטה המשודרת — המשפט, מבנה ומשמעות
18.06 מבות ערב — הווי וחגי המסורת
18.50 פרקי היום
19.05 מושבות ישראל
19.30 שידורים לעולים
22.05 השוח והעץ — "התפתחות התודעה הגשית אצל תינוקות"

רשת ב'

18.06 [illegible]
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עם ישראל — ענייני יהודים בעולם
20.05 אומר כשכוון — פרקי חזנות ספרדיים
22.05 האיזון הקדוש — עם מאיר שלו
23.05 צלצול שלישי — שבועון לאמנויות

רשת ג'

16.06 בצער המזמנים הלועזיים
21.05 ארוס עתיק — שירים שלא נס ליחם
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה"ל

18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 משלום — ציונות יומי יצחק לבני ויוסי לפיד
19.05 שמעים לסלבה
20.05 חיילים, אנשים צעירים
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת — [illegible] לות הביצועים בתקופה
22.05 על הדבש ועל הביצואן
23.05 תוצרת הארץ — מזמרים ישראליים
23.55 שיחות חצות — עם פרופ' יהודה ניני, מרצה להיסטוריה הב־ רית של עם ישראל באוני' ת"א
00.05 ציפורי לילה — משתחות עם דוד טוסו

שידור קבוע

רשת א'

07.30 היו שירים — מזמנים ישנים
08.05 הנה
09.05 השיר לא המשידים עבריים
09.30 [illegible]
10.30 רדיו קל — עברית קלה
11.10 שידור יומי לבתי הספר
11.30 השכלה הרעה לכל

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 תכנית בעריכת קיטל ובית
09.05 [illegible]
10.10 כל צבעי הרשת [illegible] יומי
11.30 סוד לשלום
12.10 [illegible]
15.00 [illegible]
14.00 בת צחוק — הווי הומור
15.05 רגעי קסם
16.05 שירים — תשורות
17.10 יומן כלכלה
17.30 על ספרים ואנשים

רשת ג'

06.05 [illegible]
07.05 שיר בבוקר בבוקר [illegible]
09.05 מה, בכר השעה?
10.05 שבטים מי יודע
11.05 שעה תמימה
12.05 רק מוסיקה
13.05 [illegible]
14.05 [illegible]
15.05 [illegible]
16.05 הבנה יומית

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מוקדים עין–בדיע המוסיקה
07.07 שבע אמש שבע
08.05 בוקר טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 הפסקת עשר
11.05 נבון לעכשיו
13.05 אחר אחר מזמנים ישראליים
14.05 [illegible]
15.05 [illegible] יומית
16.05 ארבע אחר הצהרים–שירים
17.00 ערב טוב ישראל

גלי צה"ל — שידורי אפ־אם

20.05 [illegible] בבטים
22.05 על הדבש ועל הביצואן
23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — צביטה בלב 4.30 7.15 9.30
[illegible] — האישה העירומה [illegible] 5 7.15 9.30
אסתר — יחיד נגד כולם 5.00 7.15 9.40
בית לסין — סלומה [illegible] 11.15
בן יהודה — אהבה בשוקים 4.30 7.15 9.30
גורדון — [illegible] (שבוע בלבד) 4.30 7.15 9.30
גת — אהבה מכשפת 5.00 7.15 9.30
דיזנגוף 1 — מונה ליזה 11.00 13.30 4.45 7.15 9.40
דיזנגוף 2 — מכבסה יפהפיה שלי 11.00 1.30 4.45 7.15 9.40
דיזנגוף 3 — נשיקת אשת העכביש 11.00 13.30 4.45 7.15 9.40
דקל — צרות גדולות בצ'יינה טאון 7.15 9.30
[illegible] — ב"ס לטייסים מתקדמים 7.30 9.30, ערב סקס 12.00
הוד — שבט רב המסורת 4.30 7.15 9.30
רב חן 1 — שוטר של הגוסט השמיני 4.25 7.00 9.45
חן 2 — גדשוע אחמול היום 5.00 7.25 9.45
חן 3 — צבע ארגמן 6.15 9.15
חן 4 — [illegible] לשמיים 2.00 5.00 7.40 9.50
חן 5 — [illegible] של אתמול בלילה 11.00 2.00 5.00 7.30 9.45
לימור — [illegible] 4.30 7.30 9.30
לב 1 — הגבל [illegible] 2 5 7.30 9.30
לב 2 — בעקבות הברך 2 5 7.30 9.30
לב 3 — מלכת הביונה 2.00 5.00 7.40 9.40
לב 4 — אתמול 2.00 5.00 7.30 9.45
מוזיאון ת"א — "שואה"
מקסים — כנגד כל הסיכויים 5 7.15 9.30
מרכז התרבות הישראלית — שובו של [illegible] 10.00
סינמה 1 — יפה בורח 4.30 7.15 9.30
סינמה 2 — ניצוץ החיים 4.30 7.15 9.30
סינמטק — [illegible] 7.00 [illegible] 9.30
פאר — שתי אצבעות מצידון 5 7.30 9.30
פריז — עוברת אורח 12.00 2.00 4.00 7.15 9.30 פריז 11.30 בלילה
צפון — זכרונות אהבה מפירנצה 4.30 7.00 9.30
שחף — חנה ואחיותיה 4.30 7.00 9.30
תכלת — [illegible] 5.00 7.15 9.30
תמר — כלום נפל על הראש 5.00 7.15 9.30
תל־אביב — איש הבנה 4.30 7.15 9.30

ירושלים

אוריון — שבט רב המסורת 4.30 7.00 9.00
אורגיל — אהבה מכשפת 4.30 7.00 9.00
[illegible]
אור 1 — שוטר של הגוסט השמיני 4.00 6.30 9.00
אור 2 — צרות גדולות בצ'יינה טאון 4.30 7.00 9.00
[illegible] — הפיראטים 4.30 6.45 9.00
בנייני האומה — מונה ליזה 7.00 9.00
הבירה — שתי אצבעות מצידון 4.30 7.15 9.15
כפיר — חנה ואחיותיה 4.30 7.00 9.00
סמדר — זכרונות אהבה מפירנצה 7.00 9.00
עדן — איש הבנה 4.30 7.00 9.00
[illegible] 7.00 9.15
רון — הגבל [illegible] 4.30 7.00 9.00
תיאטרון ירושלים — שואה חלק ב' 13.00 חלק א' 8.50

פתח תקוה

היכל 1 — אהבה בשוקים 4.30 7.15 9.30
היכל 2 — חנה ואחיותיה 4.30 7.15 9.30
היכל 3 — [illegible] 4.15 6.45 9.30

רמת גן גבעתיים

[illegible] — שוטר של הגוסט השמיני 4.00 6.40 9.30
[illegible] — שתי אצבעות מצידון 4.30 7.15
[illegible]

כפר סבא

[illegible] 4.30 9.15
[illegible] 7.00 9.15

נתניה

[illegible] 5.00 7.00 9.15
[illegible] 5.00 7.00 9.15

חדרה

[illegible] 7.00 9.15
[illegible] 4.30 7.00 9.15

חיפה והסביבה

אורה — שבט רב המסורת 4.30 7.00 9.15
אורלי — זכרונות אהבה מפירנצה 4.30 9.00
[illegible] — עיר ללא חומות 4.30 7.00
ארמון — איש הבנה 4.30 7.00 9.15
חן — שוטר של הגוסט השמיני 4.30 9.15
סינמטק — שואה חלק ב' 6.30
עצמון 1 — אהבה בשוקים 4.30 7.00 9.15
עצמון 2 — מונה ליזה 7.00 9.30
[illegible] 7.00 9.00
פאר — יחיד נגד כולם 4.30 7.00 9.15
רון — ניצוץ החיים 4.00 6.45 9.00
שביט — חנה ואחיותיה 7.00 9.00
ר"ג גת 1 — גדשוע אתמול היום 4.30 6.45 9.15
ר"ג גת 2 — כלום נפל על הראש 4.30 7.00 9.15
[illegible] 7.00 9.15
[illegible] 9.15
[illegible] 7.00
[illegible] 7.00 9.15

חולון

[illegible] 7.15 9.50
[illegible] 7.30 9.50
[illegible] 4.30 7.15 9.30
[illegible] 5.00 7.15 9.30
[illegible] 4.30

הרצליה

[illegible] 4.30 7.15 9.00

רחובות

[illegible] 7.15 9.15
[illegible] 4.30 9.15
[illegible] 7.15 9.15

בת־ים

[illegible] 4.30 7.15 9.30
[illegible] 4.30 7.15 9.30

רמת השרון

[illegible] 7.00 9.30

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50

קונצרט למנויים מס' 4
גארי ברתיני
מנצח
סטיוארט בורוז
טנור
מקהלת רדיו מערב־גרמניה, קלן
המקהלה הלאומית "רינת"
מקהלת הקבוץ הארצי
התכנית:
ברליוז — "רקוויאם"
תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה א': הערב — 23.11.86
ירושלים, בנייני האומה
יום ב', 24.11.86, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 3
גארי ברתיני
מנצח
סטיוארט בורוז
טנור
מקהלת רדיו מערב־גרמניה, קלן
המקהלה הלאומית "רינת"
מקהלת הקבוץ הארצי
תל־אביב, היכל התרבות 8.30 בערב
סדרה ב': יום ג', 25.11.86
סדרה ג': יום ד', 26.11.86
סדרה ד': יום ה', 27.11.86
סדרה ה': מוצ"ש, 29.11.86

קונצרט למנויים מס' 3
קז'ישטוף פנדרצקי
מנצח
ידוויגה גדולנקה
סופרן
גוונדולין קילברו
מצו־סופרן
ג'והן גילמור
טנור
סטפורד דין
באס
המקהלה הפילהרמונית הלאומית ממורשה
התכנית:
פנדרצקי — רקוויאם פולני
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה א': יום ג', 2.12.86
סדרה ב': יום ד', 3.12.86
סדרה ג': יום ה', 4.12.86
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ו': מוצ"ש, 6.12.86
סדרה ז': יום א', 7.12.86
סדרה ח': יום ב', 8.12.86

התזמורת הקאמרית הישראלית
"קולות הנוגים" מס' 2
יז'י מקסימיוק
מנצח
גד לברטוב, וילן
יצירות מאת לוטוסלבסקי, סלמן, סייבר, בריטן והיידן
מוזיאון ת"א:
סידרה 1: יום א' 23.11.86
סידרה 2: יום ב' 24.11.86
סידרה 3: יום ה' 27.11.86
אודיטוריום חיפה
יום ד', 26.11.86
כרטיסים בקופת חיפה ברוולד 11
לתושבי חיפה הרוכשים מנוי, היכלל גם [illegible] "מהטנוד" במנוי.
תיאטרון ירושלים:
יום ג', 25.11.86
כרטיסים ומנויים בתיאטרון ירושלים

תיאטרוני ישראל
הערב יום א' 23.11
תיאטרון הבימה:
[illegible] אי הסכמה: 20:30
הדוד וניה: 20:30
[illegible] 20:30
התיאטרון הקאמרי:
איש לא [illegible]: 20:30
התיאטרון העירוני חיפה:
בבנין "אודיטוריום" — [illegible] (מחזמר) 21:00
במועדון ה' חיפה — [illegible] רות סגל: 21:00
באורי סאלים — [illegible] 20:30

שטיחים פרסיים
(במיוחד גדולים)
במחירים נוחים
קניה ● החלפה
ניקוי ● תיקון
לפנות: שילוני
ת"א ליליינבלום 28, טל' 657064

הסינפונייטה
הישראלית באר־שבע
מנהל מוסיקלי: מנדי רודן
מנצח:
תומס זנדרלינג (גרמניה)
פסנתרן:
אילן רוגוף
רוסיני: "סולם המשי", פתיחה
שומן: קונצ'רטו לפסנתר מס' 1
הנדל: קונצ'רטו גרוסו אופ. 6 מס' 7
מוצרט: סימפוניה מס' 35 "הפנר"
באר־שבע, הקונסרבטוריון העירוני 20/22/24/27.11.86
ירושלים, תיאטרון ירושלים, 23.11.86
כפר־סבא, היכל התרבות, 25.11.86
אשקלון, בית "יד לבנים", 26.11.86
תל־אביב, מוזיאון תל־אביב, 29.11.86
כרטיסים להשיג בקופות האולמות